DINO BUZZATI

ÖYLESİNE BİR AŞK

"Çekici, ürkütücü ve erotik"
The New York Times

YILMAZ YAYINLARI A. Ş.
(Cumhuriyet Cad. 18/6 Elmadağ, İstanbul)

Birinci Baskı: Haziran, 1990

Türkiye'de yayın hakları Yılmaz Yayınları A.Ş.'ye ait olan bu kitap yayıncının yazılı izni olmaksızın, elektronik veya mekanik hiçbir surette çoğaltılamaz. Sadece eleştiri ve bilimsel çalışma amacıyla kaynak gösterilerek aktarılabilir.

Dino Buzzati

ÖYLESİNE BİR AŞK

□

Türkçesi: AYDIN ARIT

YILMAZ YAYINLARI: ROMAN DİZİSİ
(Çağdaş Doğu-Batı Edebiyatı)

□

Kitabın özgün adı: "Un Amore"

□

Kapak düzeni: H. Zafer

□

©Yayın Hakları (Copyright): Yılmaz Yayınları A.Ş.

Teknik hazırlanması Yılmaz Yayınları A.Ş. Tesisleri'nde,
renk ayrımı Atlas Grafik A.Ş.'de yapılan bu kitap,
Gözlem Matbaası'nda basılmış ve ciltlenmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

O uzun kış mevsiminin bir şubat gününde kırk dokuz yaşındaki mimar Antonio Dorigo Milano kentinde Sinyora Ermelina'ya telefon açtı:

"Ben Tonino," dedi. "Günaydın, sinyo---"

"Oo! Uzun süredir ne sesini duyduk, ne soluğunu. Nerelerdeydin? Nasılsın?"

"İyiyim, sağol. Çok işim vardı. Bu nedenle...Dinle, bu öğleden sonra senin oraya gelebilir miyim?"

"Bu öğleden sonra mı? Dur bir bakayım. Kaçta?"

"Bilmem ki!.. Üç gibi, üç buçukta falan..."

"Oldu. Üç buçuk iyi."

"Yalnız, sinyora..."

"Evet?"

"Şey diyecektim... Geçen defa bana verdiğin mal... Aklındaysa, yani açık konuşmak gerekirse, benim istediğim gibi değildi. Ben isterdim ki---"

"Biliyorum. Ne yapayım, bazen ben bile---"

"Yani, daha güncel bir şey olmalı, ne demek istediğimi anlıyorsun."

"Anlıyorum. Aslında bu sabah bana telefon açman

çok iyi oldu. Tam istediğin gibi bir mal var elimde... Diyeceğim, düş kırıklığına uğramayacağın konusunda güvence verebilirim."

"Kara bir kumaş tercihimdir."

"Kara, kara, kara. Evet, anlıyorum. Kapkara, zindan gibi."

"Öyleyse daha sonra görüşmek üzere. Ayrıca da teşekkürler."

Telefonu yerine bıraktı. Stüdyoda yalnızdı. Yandaki odayı kullanan ortağı Geatano Maroni bu sabah dışarı çıkmıştı.

Sıradan bir günün sıradan bir sabah saatleriydi. İşler yolunda gidiyordu. Sekizinci kattaki büyük pencereden karşıda yükselen kapıyı görebiliyordu: Dorigo'nun da içinde bulunduğu çevredeki tüm binalar gibi çağdaş bir yapı. Zaten bir site kompleksi olarak aynı kooperatifin ürünleri olan Moskova caddesindekilerin hepsi, önlerinde uzanan geniş otopark yerleriyle birbirinin eşiydi.

Sisli puslu Milano günlerinden biriydi. Yağmur yağmıyordu ama, insan bu kararsız gökyüzüne bakınca bunun bulut mu ya da çevreyi kuşatmış fabrikaların bacalarından yayılan dumanların oluşturduğu bir sis tabakası mı olduğunu saptamakta güçlük çekiyordu.

Üçüncü sigarasını yaktı. On bire çeyrek vardı. ("Ben Tonino. Günaydın, sinyo---"... Ooo! Uzun süredir ne sesini duyduk, ne soluğunu...") Karşı duvardaki elektrikli saatten gözlerini ayırdı. Yandaki odadan Sinyorina Maria Torri'nin radyosundan yayılan müziğin sesi geliyordu. Küçük bir Japon el radyosu... Masasında da, çantasında da, kucağında da dursa toplantılarda bile hiç susmazdı radyo. Dorigo da bunu kapatmasını söyleme cesaretini kendinde bulamazdı. Bir süre önce o da karaborsadan on bin lirete küçük bir cep radyosu satın almıştı. Ancak, iki gün sonra Giorgina bunu kendisinden tırtıklamıştı. Yo, Giorgina'ya tutkun falan değildi. Ne var ki, birbirlerini uzun süredir tanıyorlardı. Bir gün Corso sıra ke-

merlerinin altında kıza rastlamıştı. Pardösüsünün cebinden sevimli Viyana valslerinden birinin melodileri yayılıyordu.

"Aman, şuna bir bakayım," demişti kız. "Ah, ne güzel! Bunu bana verir misin?"

İşte böyle! Küçücük bir radyonun ne değeri vardı ki?

Dördüncü sigarasını yaktı. Bitirmesi gereken bazı işler vardı. Ama canı hiç çalışmak istemiyordu. Aman canım, acelesi yoktu. Cumartesiye kadar hazırlayabilirse, müşteriye karşı sözünde durmuş sayılırdı. Bugünse günlerden daha salıydı. Tuhaftır, sevişme dürtüsüne kapıldığı zaman çalışmak ona çok güç gelirdi. Dorigo gerçekte çok şehvetli bir kişi olmadığı gibi, güçlü bir erkek de değildi. Ancak, zaman zaman, ansızın, ortada açık seçik hiçbir neden yokken hayal gücü çalışmaya başlar ve tüm düşünce katarı bu yöne giderdi.

Buluşma saati saptanır saptanmaz, tüm bedeni bir bekleyiş içine girerdi. Açıklaması güç bir durumdu bu. Acı çektirdiği kadar zevk de verirdi. Tanrılara sunulacak bir kurbanın korkulu mutluluğunu andıran bir duyguydu sanki... Ruhundan, tüm kaslarından alev alev tükenmez güç fışkıran çırılçıplak bir vücut. Ama hiç de hayvansı ya da bilinçsiz değil, tam tersine, şiirsel, karanlık yatak yaramazlıklarıyla dolu...

Böyle zamanlarda Dorigo kendi yüzünü bile unuturdu. O yüz ki, her zaman nefret etmiş, onu oldum olası tiksindirici bulmuştu. Ama bu sırada kendisini kandırır, çekici olduğuna bile inanırdı.

Öte yandan, kadın bekleme nöbeti ("Ben Tonino. Günaydın, sinyo---"... "Ooo! Uzun süredir ne sesini duyduk...") kendine olan güvenini kökünden yok ederdi. Oysa işinde kendine tam bir güveni vardı. Bir kadının yanında artık uluslararası alanda tanınmış, o ünlü sanatçı olmaktan çıkardı. Kolayca sevilen, hatta imrenilen, zeki sahne düzenleyicisi gider, yerine pısırık, kişiliksiz bir adam gelirdi. Doğrusu, iş dünyasında herkesin onu ko-

layca sevip benimsemesine kendisi de şaşardı. Ancak, kadınlar söz konusu olunca her şey tersine dönerdi. Kendi varlığının bir hiçe dönüşmesine binlerce kez tanık olmuştu.

Kadınları yıldıran bir havası vardı. Ne kadar hoş, esprili görünmeye çalışsa, durum o kadar sarpa sarar, büsbütün kötüye giderdi. İlgilendiği kadın ona şaşkın, hatta çoğu zaman da yılgın gözlerle bakardı. Kendi kişiliğini toparlamak ve yeniden doğal görünmek için içtenliğe ve güvene gereksinim duyardı. Ne var ki, bu da uzun zaman alırdı. Bu nedenle kadınlarla ilk karşılaşması her zaman duraksamalı ve güç olurdu. Birkaç tatlı sözle kadınları rahatlatan Maronni'yi kıskanırdı. Hatta kimi zaman Maronni'den nefret bile ederdi. Kendi nükteleri, beğendiği fıkralar nedense kadınları asla olumlu yönde etkilemezdi. Bunu çok iyi biliyordu. Kadınlar sözlerine güleceklerine önce tedirginliğe kapılırlar, sonra da korkulu bir şaşkınlığın içine düşerlerdi.

Sonuçta onun kendilerini alaya aldığına ya da hiçe saydığına karar verirlerdi. Kısacası kadınlar onun entel üstünlüğünü sezgi yoluyla kavrayıp karşısında ezik durumda kalmaktan hoşlanmazlardı. Onu kendileriyle kaynaşmaktan kaçınacak kadar gururlu, bu yüzden içine kapanık bir kendini beğenmiş olarak gördüklerinden itici bulurlardı. Oysa kendisi, dışlandığı bu oyuna candan katılmaya istekli bir çocuk gibiydi.

Acaba Sinyora Ermelina bugün onu nasıl biriyle eşleştirecekti? Fazla iyimserliğe yer yoktu. Tam istediği tipe rastlamak piyango isabeti kadar zor bir şans işiydi. Ancak, Sinyora Ermelina'nın eli altında çok şükür her zaman bir başka niteliği yoksa da gençliği olan yeni kızlar bulunurdu. Eğer Ermelina iş tutması için Britta'yı bağlamışsa, bu hiç de fena olmaz diye düşündü. Britta ile iş tutmayalı birkaç ay olmuştu. Gerçi Britta aman aman bir kız değildi, ama yatakta iyiydi. Taş gibi sert, esnek, kılsız vücutlu ve kaygan, yumuşacık tenli sarışın

bir kızdı; yalnız kasıklarında cılız ayva tüyleri vardı. Aslında sarışınlardan hoşlanmazdı, ama Britta genç bir fok kadar biçimliydi.

Gözleri masasına kaydı. Üzerinde bir sürü kitap, dosya, çeşitli kâğıtlar ve işiyle ilgili birtakım şeyler birbirine karışmış durumdaydı.

Dorigo'nun işyeri kentin merkezindeydi. Bu saatte kendisiyle aynı binada bulunan kişiler, üstündeki, altındaki, çevresindeki herkes çalışmaktaydı. Evraklar, ana hesap defterleri, fişler, telefon çağrıları, makbuzlar, tükenmezkalemler, prizler, tornavidalar, hesaplar, bir dişli takımı, bir lehim işi, bir muhasebe dökümü, bir film banyosu... Kendi çıkarlarına, kendi sonsuz üstünlük savaşımlarına yönelik çılgın bir karınca ordusu...

Ne düşünürdü bu kişiler? İşte buna gülünürdü... Bu kilometrelerce uzayan tek günlük düşünce kervanını oluşturan kişilere yürekten gülmek gerekirdi. Bunlar düşünce bütünlüğünden yoksun saçma sapan beyin kırıntılarıydı: Evlenmek, bir ev sahibi olmak, bankada hesap açtırmak, bir üst düzeye sıçramak gibi yavan mutluluklar. Oysa gazetelere bakılırsa Sovyetler'le olan anlaşmazlıklar giderek yeni boyutlar kazanıyor, Fiamma sinemasında çıkan bir yangının yol açtığı panik birçok cana mal oluyor, Sicilya Bölgesel Meclisi'ndeki bağımsızlık istemleri bir bunalım yaratıyordu. Bütün bunlar ne çılgınca bir şakaydı.

Beşinci sigarasını yaktı. Ayağa kalktı. İçini doğal olarak bir erkeğin kaygılı ve duygulu özel heyecanı kapladı ("Ben Tonino. Günaydın, sinyo---" "Ooo! Uzun süredir senden..."). Ama kendini iyi hissediyordu. Bedeninin hiçbir parçasından tedirginlik duymuyor, kendisini sakin, güçlü ve kararlı buluyordu. Zaten ötekiler gibi sıradan bir gündü işte. Evet, gökyüzü hâlâ gri ve tekdüze olmasına karşın, kendisini iyi hissediyordu.

Telefon suskundu. Dorigo sakindi. Her şey yolunda gidiyordu. Gri bir takım elbise, beyaz gömlek giymiş ve

kıpkırmızı galibarda bir kravat takmıştı; ayağında kırmızı çoraplar ve siyah ayakkabılar vardı. Şubat ayının dokuzuncu günüydü. Yaşamının doruğundaki bu olgun, zeki, şımarık, zengin, başarılı kentsoylu için şimdiye kadar her şey dilediğince ve planlarına uygun biçimde yürümüştü.

İKİNCİ BÖLÜM

Sinyora Ermelina, Missori Meydanı yakınındaki büyük bir binanın altıncı katında oturuyordu. Asansör, kapıları kendiliğinden açılan ve bazen de hiç beklenmedik bir anda ansızın kapanan cinstendi. Bir keresinde Dorigo araya sıkışmış ve ceviz gibi ezileceğinden korkmuştu. Ancak, kapı kanatlarının basıncı güçlü olmadığından korktuğu başına gelmemişti.

Kadının kapısında ad plakası yoktu. Uzun mermer koridor bomboştu. İçinde her zamanki belirsiz sabırsızlığın uyandığını duydu. Hangi kız olacaktı acaba? Bu tür buluşmaları olumsuzluğa dönüştürmenin ne kolay olduğunu Dorigo çok iyi bilirdi: Bunu sadece para için yaptığını bildikten sonra bir kadına sahip olmanın ne zevki var? Yalnız fiziksel olmak dışında bunun erkek için taşıdığı doyumluluk derecesi nedir? Ama yine de işin bir doyum noktası vardı. Hem de önemli bir nokta. İnanılmaz da sanılsa, işin içinde fiziksel etkinliğin ötesinde bir şeyler vardı. Neydi bu? Evet, işin püf noktası, özlenen heyecanı yatak oyunları öncesinde geçen olaylardı.

Sinyora Ermelina kapıyı hemen açtı. Emilia eyale-

tinden canlı, iyi huylu ve hâlâ güzelliğini koruyan bir kadındı. Sözlerine kulak veren bir kişi, onun bu madam rolünü sadece o zavallı, düşkün kızlara yardım etmek için oynadığını sanırdı.

Kapıdan içeri adımını atar atmaz, kadın kendine özgü cilveli edasıyla kulağına fısıldadı:

"Nasıl bir fıstık olduğunu gör de kararını kendin ver. Hele bir gör bakalım." Sesini bir perde daha alçalttı. "Tam bir sübyan... Dansöz... Scala'da dans ediyor."

Bu arada adamı oturma odasına aldı.

Şu fuhuş ne hoş şey diye düşündü Dorigo! Zalim, acımasız, birçoklarını yok ediyor. Ama yine de ne harika bir şey! Bugünün kasvetli, sistemli dünyasında hâlâ varlığını sürdürmesine inanmak zordu. Bir sihirli değneği sallamakla, yani yirmi bin liret karşılığında düş gerçekleşiveriyordu.

Evet, sadece yirmi bin liret karşılığında... Hatta bazen daha azına bile hemen ve hiçbir zorluk ya da tehlikeyle karşılaşmadan harika bir kıza sahip olabiliyordun. Oysa bu kızlarla şu oyunun dışında, sıradan yaşam çemberi içinde tanışsan, çok zaman ve para harcanması bir yana, kim bilir başına ne belalar açarlardı. Buradaysa sadece bir telefon açmak, sonra arabanla kısa bir yol almak ve bir asansörle altıncı kata çıkmak yeterliydi. Ve işte özlediğin peri kızı karşında sutyenini çıkarmış, sana gülümsüyordu.

Bunda ne kötülük vardı? Dorigo ahlak ilkelerinden yoksun bir kişi değildi. Ancak, ne kadar düşünse işin zayıf noktasını bulamıyordu. Kendi kendine sordu: Herkes benim gibi yapsa, daha iyi mi olur, daha mı kötü? Gerçekten zararlı yanını göremiyordu işin.

Ama yine de kötü bir yanı olmalıydı. Belki de kendisini çeken, fuhuşun zalim ve utanç verici saçmalığıydı. Geçirdiği çocukluk dönemi yüzünden kadınlar ona her zaman yabancı uzay yaratıkları gibi görünmüştü. Kadınlara hiçbir zaman erkek arkadaşları kadar güvenmemişti.

Çünkü onlar bir başka dünyadan gelme, üstün ve anlaşılmaz yaratıklardı. On sekiz yaşında bir kızın on beş bin liret kazanmak için daha önce hiç görmediği bir adamla yatağa girip sevişmesi Dorigo'ya göre akıl almaz bir iğrençlikti. Ama buna karşın, âşık olduğu için kendisiyle yatağa girecek saygın bir hanımefendiden de ötekine oranla daha az zevk alacağını biliyordu.

Neydi bu? Sadistlik mi? Genç, temiz, güzel bir şeyin köle gibi dünyanın en rezil oyununa boyun eğmesini izlemenin sapık zevki mi yoksa? Büyük bir olasılıkla tüm cinsel ilişkilere şiddetle karşı çıkan Katolik terbiyesiyle büyümenin bir tepkisiydi bu.

Kendisiyle genç kadınlar arasında öteden beri aşılması olanaksız engeller vardı. Ona göre kadınlar haram meyvelerdi ve cinsel ilişki de bir efsane niteliği taşırdı. İşte bu düşünceden hareketle bir kadının bir erkekle yatmasının çok önemli bir olay olduğu inancı doğdu. Bir fahişe ne zaman soyunsa ve karşısında çırılçıplak dursa, bu Dorigo'ya inanılmaz gelir ve böyle bir şeyin ancak peri masallarında olabileceğine ihtimal verirdi.

Bu nedenle bir randevuevine ya da bir geneleve gittiğinde eğer ona "Manyak mısın nesin? Para karşılığında bir kıza sahip olabileceğine mi inanıyorsun bu zamanda?" deseler, kesinlikle şaşırmayacaktı.

Ne var ki, her defasında mucize gerçekleşiyordu. Harika bir yaratık, sokakta yürürken her erkeğin bakışlarını üzerine çekecek bir afet, onunla tanıştıktan on dakika sonra önünde soyunuyor, sarılıp öpmesine, vücudunun her parçasını parsellcyerek zevkini çıkarmasına izin veriyordu.

Hem de niçin? Köpek nafakası sayılacak bir yirmi bin liret karşılığında.

Böyle zamanlarda kızın ne hissettiğini anlamaya çalışırdı. Tiksinti mi? Bezginlik mi? Bir tür alçalma duygusu mu? Ama davranışlarına bakılırsa, bunlardan hiçbiri değildi. Kızlar dünyanın en kolay ve en doğal işini ya-

parcasına davranırlardı.

Bu meslekte eğitim ve sosyal konumları değişik düzeyde olan pek çok kız vardı. Bu nedenle Dorigo fahişeliğin tüm kadınlar için doğal bir etkinlik olduğunu sanmaktan kendini alamazdı.

Bu arada, Scala'dan gelen dansçı kız kendisini oturma odasında beklemekteydi.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Oturma odası denen yerin bir köşesinde bir kanepe, yuvarlak bir masa, başka bir kanepe daha, bir dolap ve tuvalet kapısı vardı. Duvarlarda baba Breughel'in iki büyük kopyası asılıydı: Ressamın "Köylüler" adlı iki ünlü yağlıboya tablosu. Bunları kim seçmiş de buraya getirmişti?

Kız uzun kanepede oturuyordu. İlk bakışta sıradan ama hoş bir görünümü vardı. Düzgün, ucu kalkık bir burunla vurgulanan küçük, solgun bir yüz; biçimli, küçük bir ağız; yuvarlak, şaşkın gözler. Yüzünün oval yapısı çok güzel ve kusursuz olmasına karşın, klasik bir görünümden yoksundu. Üzerinden halk tipi bir tazelik fışkırıyordu. Ama hiç de kaba ya da bayağı değildi.

Az sonra kızdan alacağı zevki kafasında ölçmeye çalışarak onu tam bir göz süzgecinden geçirdi. Yuvarlak omuzlarına sere serpe dökülen simsiyah, uzun saçlarına özellikle çarpılmıştı. Konuştuğunda dudakları zarif çizgiler oluşturacak biçimde kıpırdıyordu. Bir çocuk!

Gerçi dudakları inceydi ama sınırları belirliydi. Açıkça şehvetli değil, daha doğrusu edepsiz. Alt dudağı,

çenesi gibi çıkıntılıydı. Ruj sürmemişti. Ağzı sert ve kopacak gibi gergindi. Yüzünün en küçük bölümü ağzı olmasına karşın, en önemli yeri de burasıydı. Gençliğin aşırı canlılığı nedeniyle tüm yüzü gergindi. Bu kararlı, diri, saf, kurnaz, temiz, ilgi çekici bir yüzdü. Adama Antonello da Messina'nın Madonna'sını anımsattı. Yüz ve ağız çizgileri tam bir benzeriydi.

Dorigo tanışma başlangıcında her zaman sıkıntı çekerdi. Yakışıklı olmadığını biliyordu. Tersine, yüzü mutsuzluğunun belki de başlıca nedeniydi. Çocukken bile bir dükkân vitrininin önünden geçerken camda görüntüsünc gözü ilişecek olsa, kendini hakarete uğramış sanırdı. İğrenç bir yüz, tam bir budala suratı! Hangi kadına çekici gelebilir ki?

"Adın ne?" diye sordu kıza.

"Laide."

"Laide mi? Çok tuhaf bir ad."

"Sadece Adelaide'nin kısaltılmışı."

Kanepeye oturan Dorigo bir sigara yakarken, satılık kıza alıcı gözüyle baktı. Birkaç dakika sonra bu taptaze, güzel yaratık çırılçıplak kollarında olacaktı. Kendisi de anadan doğma olarak birlikte aynı yatağa uzanacaklardı. Oysa şimdiye kadar onun varlığından habersizdi. Bu kız ki, bir ailesi, bebekliği, çocukluğu, bir sürü tanıdığı, geçmişi, alışkanlıkları, beklentileri, umutları, fiziksel tuhaflıkları, mutlu günleri ve üzüntülü saatleri vardı. Ama ne olursa olsun, bu iki yabancı birazdan karı koca ya da özlem gideren âşıklar gibi aynı yatakta birbirine sarılıp sevişecekti. Ne demekti bu? Hayır, şimdiye kadar Dorigo bu düğümü çözmeyi başaramamıştı. Ama ortada tartışılmaz bir ayırım vardı.

Belki de bu ayırım fahişeleri değişik bir sınıfa sokan yasal yaptırımların bir sonucuydu. Sözgelimi din adamları gibi... Polisleri ya da papazları kendimiz gibi insanlar olarak düşünebilir miyiz? Belki bizden üstün, ama başka bir dünyanın kişileri. Rahibeleri kadın olarak dü-

şünebilir miyiz? Hayır. Başka türden kutsal yaratıklar. Aynı şeyler kerhane kadınları için de geçerliydi. Ne kadar genç, güzel de olsalar onlarla bizim aramızda geçit vermez sıra dağlar vardır. Geleneklerimiz, önyargılarımız, özellikle yasalarımızın gücü öylesine katıdır.

Ayrıca, böyle evlerde çalışan kızlar da öteki kızlara benzeme konusunda en küçük bir çaba göstermezler. Rollerini hiçbir duygusallığa yer vermeksizin oynarlar. Onlarca sadece bedenlerin karşılıklı iletişimi önemlidir. Geriye kalan tüm ilişkilere karşı duyarsızdırlar. Sorulduğunda, özel yaşamları hakkında sadece en belirsiz, en sıradan yanıtları verirler. Çünkü bir bakıma kendileri de yattıkları adamın yaşamını soruşturmazlar. Müşteri kimdir? Ailesi var mı? Zengin midir? Bu gibi şeyler onları hiç ırgalamaz. Bu karşılıklı ilgisizlik her şeyi kolaylaştırır. İki tarafı birbirinin sorunlarına karışmaktan alıkoyar.

Öte yandan, bu kızlar dış görünüşte saygın erkeklerimizin evlerinde ya da başka yerlerde gördükleri kadınlardan farklı değillerdir. Aynı bakışlar, aynı alışkanlıklar, hatta aynı dil. Babaları, kardeşleri, sözlüleri ya da nişanlıları da müşterilerinden farklı değildir. Arada ayırıcı bir duvar yoktur. Ne başka bir ırktan, ne de başka bir dünyadandırlar. Bir gece önce müşterilerinin sık sık gittiği iyi bir ailenin evinde konuk olarak da bulunmuş olabilirler.

Bu nedenle Antonio her seferinde yasaklanmış bir sınırı geçtiği duygusuna kapılırdı. Bu telekızlar, çok daha profesyonel meslektaşlarının yanında ancak esrarlı havalarını koruyarak ilginç ve çekici olabiliyorlardı.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sinyora Ermelina'nın sesi düşüncelerini dağıttı:

"Bir elbise denersek rahatsız olur musun?"

Ermelina'nın bir kamuflaj olarak bir butik çalıştırır görünümü vermek istediğini bilen Antonio şaşırmadı:

"Kesinlikle hayır."

Sinyora Ermelina kolunda kahverengi, ağır bir yün giysi taşıyordu.

"Bu seni sıcak tutar, kız," dedi.

Laide üzerindeki gri kazakla damalı İskoç etekliğini hiç utanmaksızın hemen çıkardı.

Antonio, siyah bir kombinezonla kalan kızın bacaklarına baktı. İnce, güçlü, sağlam bacaklardı bunlar. Gelişmiş baldırları dipdiriydi. Genellikle tüm dansçılarda bulunan sert kas yumruları yoktu. Ayrıca, kollarının dolma gibi tıkız yuvarlaklığına da hayran kaldı. Bu çok ender bir şeydi. Doğal canlılığın olduğu kadar, çocuksu masumiyetin de bir belirtisiydi. Başından aşağı giysiyi çekmek için kollarını kaldırdığında koltuk altlarının tıraşlı olmadığını gördü. Bir balerin için olağan bir şey değildi bu.

"Sanki tam sana göre dikilmiş", dedi Sinyora Ermelina.

Laide hiçbir şey demeden duvarda asılı aynanın karşısına gitti. Kollarını kaldırıp giysisinin yakası içinde kalan uzun saçlarını düzeltti. Sonra arkasına dönmeden, başını çevirip Antonio'ya baktı. Dudaklarında şeytanca bir gülücük vardı. Acaba bu durumda ne güzel, ne can yakıcı olduğunu bilmiyor muydu? Yoksa bu pozu biri mi öğretmişti ona?

Antonio'dan yana döndü. Gözleri kendini beğenmiş, küstahça bir tavırla adama dikilmişti. Sanki, şöyle der gibiydi: İşte, beni görüyor musun? Öteki kızlardan çok daha başkayım, değil mi? Küçük kızlar özel bir yere gitmek için giyindiklerinde babalarına işte böyle bakarlar.

Adamın içinde o an bazı duygular depreşti. Ne olduğunu bilemiyor, durumun önemini de kavrayamıyordu. Geçmiş günleri düşünürken, ansızın bu kızı daha önce görmüş olduğunu anımsadı.

Milano'nun Corso Garibaldi semtinin bir bölümünde çok eski evler vardır. Bunlar yıkık duvarları, sarkık balkonları, eğri çatıları ve çarpık bacalarıyla birbirine yaslanırlar. Eski kentin ruhunu taşıyan bu semtte zenginler değil, yoksullar yaşar. Eski Milano yavaş yavaş yok edilirken, nasılsa bu adacık inatla ayakta kalabilmiştir. 72 ile 74 numaralı evlerin arasında üzeri kemerli bir geçit dar ve kısa bir sokağa açılır. Vicolo del Fosseto denen bu sokak, yirmi beş ya da otuz adım sonra harap yapılarla çevrili genişçe bir meydan oluşturur. Milano'nun bu unutulmuş köşesine nedense Storta denir.

Burada kimler oturur? Geceleri neler olur? Kirli işlerin döndüğü bir yeraltı dünyasının barınağı mıdır? Geceleri sadece giriş yerlerindeki küçük, sarımsı lambalardan ölgün bir ışık yayılır. Radyo sesleri, bağırmalar, kavga eden kişilerden yankılanan sesler, bir köpek havlaması ve sessizlik.

Birkaç ay önce, bir eylül ya da ekim gecesi, Antonio

Corso Garibaldi boyunca yürüyordu. Stüdyosundan Piazza Castello'daki evine gitmekteydi. Önünde yürüyen bir kız ansızın dikkatini çekti. Açık mor rengi bir elbise giymişti. Sırtında bir bolero vardı, etekleri çok kısaydı. Sağ omzundan kalçasına doğru büyük bir deri çanta sarkmaktaydı. Kalçalarını sallamadan, dimdik ve küstahca yürüyordu. Bu kız da tüm kadınlar gibi dükkânların vitrinleri önünden geçerken dönüp kendisine bakıyordu. On sekiz yaşlarında falan olmalıydı.

Antonio onu izlemek amacıyla yavaşladı. Öğrenciliğinden beri sokakta kadın peşine düşmüş ya da onların önünü kesmiş değildi. Üstelik laf atmasını da bilmezdi. İlk gençliğinde bu tür birkaç deneyimi başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Arkadaşlarının yanında esprili ve rahat bir kişi olan Antonio, iş kadın tavlamaya gelince aşağılık duygusu yüzünden tam bir budalaya dönüşürdü. Şimdi bu kızın peşine düşüp tavlamaya kalksa, ona ne diyecekti? Ne önerebilirdi? Onun ilgisini çekmek için ne yapmalıydı? Kıza fena çarpılmıştı. Kız acaba bir mağazada tezgâhtar mı, model mi, manken mi ya da bir fahişe miydi? Hayır, yapılacak hiçbir şey yoktu. Kız birazdan bir evin kapısından girip ya da bir tramvaya binip gözden kaybolacak ve onu bir daha hiç görmeyecekti.

Kız bu arada 72 ile 74 numaralı evler arasındaki sokağa daldı. Ancak bundan önce dönüp arkasına baktı. Antonio ölgün ışığa karşın, onun yüzünü bir an görebildi. Solgun, ince, çocuksu; yuvarlak, şaşkın gözler. Kız doğrusu çok güzeldi. İtalyandan çok İspanyola benziyordu.

Bir an bakışları karşılaştı. Onunla konuşmayı ne kadar da istiyordu! Hiç olmazsa gülümsemeyi... Ama cesareti yoktu. Sonra kararlı adımları kızı karanlık geçide sürükledi.

Acaba takip etse miydi? Antonio sokağın girişinde durakladı. Kızın silueti giderek kendinden uzaklaşıyordu. Meçhul kız ancak karanlığa karışıp gözden kaybolduktan sonradır ki, Antonio sokağa girme yürekliliğini

kendinde bulabildi. Bir tepsi dolusu pasta taşıyan bir çocuk yanından geçti. Üst kattaki bir pencerenin pervazından sarkan yaşlı bir kadın meraklı gözlerle Antonio'ya baktı. Bir sokak lambasının ışığı altında bilye oynayan üç çocuk durup gözlerini ona diktiler. Çevresindeki evler ormanından sesler ve gürültüler gelmekteydi. Bir metal parçasının üstüne bir çekiç indi. Sarmısaklı bir çorbanın iştah açıcı kokusu yayıldı. Elektrik ışıkları ve bir kapının önünde park etmiş duran bir Vespa'nın dışında her şey yüz ya da iki yüz yıl önce olduğu gibiydi.

Kendini burada bir yabancı gibi hissetti. Biri ona orada ne aradığını sorsa, bunu nasıl yanıtlayacaktı? Bir sigara yaktı. Küçük İspanyol kızı acaba nereye gitmişti? Belki burada oturuyordu. Belki bir kız ya da bir erkek arkadaşıyla buluşmaya gitmişti. Her neyse, onu bir daha hiç görmeyecekti.

Ama zaman öyle bir geçiyor ki! Bu hay huy arasında işler, yolculuklar, insanlar düşsel düşünceleri silip süpürüyor. Böylece Antonio kafasını kurcalayan bu küçük yaratığı unutmuşcasına anılarının en derin bölmelerine gömdü.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ne var ki, Sinyorina Ermelina'nın oturma odasında kız ona bakıp gülümseyince Corso Garibaldi'deki kız bundan daha güzeldi. Yine de ikisi arasında tuhaf bir benzerlik vardı. Ama bu ötekinin esrarlı havasından yoksundu. Ya da iki değişik durum mu onları değişik kızlar gibi göstermekteydi? Yani aslında ikisi aynı kız mıydı?

Bu arada, giydiği elbiseyi çıkaran Laide, yine kombinezonla kalmıştı. Kanepeden etekliğini alan kıza Sinyorina Ermelina gülerek seslendi:

"Yeniden giyinecek değilsin herhalde... Çocuklar! İçerki odada her şey hazır."

Laide'nin ardından Antonio yatak odasına doğru yürüdü. Kız içeri girdi. Eşikte onu durduran Ermeli'na, kulağına fısıldadı:

"Bak, bizim küçük kızın garip bazı huyları vardır. Ne demek istediğimi anlıyorsun ya? Şey sever..." Eliyle bir işaret yaptı. "Ne yapman gerektiğini bilmen için söylüyorum."

Bir şey anlamadığı halde,

"Evet, evet. Elbette," dedi.

Yatak hazırlanmıştı. Üzerinde kreton bir örtü vardı. Odaysa hiç de sıcak değildi. Antonio örtüyü açtı. Soyunup yatağın içine girdi. Kız banyoya gitmiş yıkanıyordu.

Kız kendini hazırlarken, yatakta beklemeyle geçirilen şu beş dakika belki de işin en keyifli süresiydi. Düş gücü bu sırada en heyecanlı ahlak dışı senaryoları bir çırpıda canlandırabilirdi. Ancak, bu senaryonun yüzde sekseni de gerçekleşmeyebilirdi.

Üstünde hâlâ kombinezonuyla odaya giren kız,

"Selam!" dedi. "Hemen yorganın altına girdin ha?"

"Ne yapayım? Burası hiç sıcak değil."

"Evet, haklısın."

Erkeğin meraklı bakışları altında, hiç çekinmeden, kombinezonunu çıkardı. Sonra da çoraplarını. Kombinezonun altına menekşe rengi, ince bir külot giymişti. Bunun içinden bir deniz kabuğundan çıkarcasına sıyrıldı ve çırılçıplak kaldı.

Klasik bir balerin bedeniydi bu: İnce, dar kalçalar; uzun, zayıf butlar ve olgunlaşmamış, küçük göğüsler. Degas'nın resimlerindeki kızları andırıyordu.

"Haklısın, çok soğuk," diyerek yatağın içine süzüldü ve kollarının arasına giriverdi.

Adam onu dudaklarından öptü. Erkeğin dilini dudakları arasına alarak buna karşılık verdi. Antonio uzun, siyah saçların çerçevelediği bu çocuksu yüze baktı:

"Dansçı olduğun doğru mu?"

"Evet."

Sanki Ermelina'dan duymamışcasına sordu:

"Nerede çalışıyorsun?"

"Hiç kuşkusuz, senin de gittiğin bir tiyatroda."

Bu ne demekti? Kendisini tanıyor muydu? Sahne düzenleyicisi olduğunu biliyor muydu? Ya da Scala'ya sadece belirli bir sınıfın gittiğini mi söylemek istiyordu.

"Benim de gittiğim ne demek?"

"Senin de gittiğin bir tiyatro işte."

"Scala'da bir balerinsin, öyle değil mi?"

Soruya başıyla evet dedi. Karmaşadan zevkleniyor gibiydi.

"Kutlarım," dedi adam. "Bir gün seni alkışlamaya gelmeliyim."

"Sağol."

"Ancak... Sorduğum için özür dilerim. Nasıl oluyor da koltuk altlarını tıraş etmiyorsun?"

"Aman kimse duymasın! Sonra bir güzellik salonuna gitmem gerekebilir."

"Fakat Scala'da dans ederken ne yapıyorsun?"

"Ha, şu mesele! Koltuk altlarına yerleştirilen bir tür koruyucu var. Bunu taktın mı, kılları kimse görmez."

"Bir şey daha öğrenmek istiyorum," dedi adam. "Senin gerçek adın ne? Laide mi? Ayrıca merakımı gidermeme yardımcı olur musun? Corso Garibaldi'de mi oturuyorsun?"

"Ben mi?" Şaşırmış görünüyordu. "Bu da nereden çıktı? Niçin sordun?"

"Önemli değil. Seni bir kez Corso Garibaldi'de gördüm de!"

"Ben Corso Garibaldi'de ha?" Sesi yumuşaklığını yitirmişti. "Ne zaman?"

"Tam olarak aklımda değil. Üç, dört ay önce. Bir akşamüstü. Eylül ya da ekimde falan."

"Sen hayal görmüşsün. Corso Garibaldi'ye en son iki yıl önce gitmiştim."

"İçerde bir çıkmaz meydana açılan bir sokak arasına girdin. Storta denen yere."

"Ben Storta'da öyle mi?" Storta'yı tam bir Milanolu ağzıyla "r" harfini vurgulayarak söylemişti. "Ne güzel yerlere gönderiyorsun beni! Tanrı'ya şükürler olsun, bugüne kadar Storta'ya hiç gitmedim daha."

"Neden? Storta'nın nesi var ki?"

"Nesi mi var? Storta denen yerde üçkâğıtçılar, orospular ve puşt, pezevenk takımından başka kimse bulunmaz da ondan. Tanrım! Şu başıma gelene bak!"

"Peki, sen bunları nereden biliyorsun?"

"Bunları herkes bilir be! Sen ne demek istiyorsun yani?"

"Hiiiç! Ben bilmiyordum mesela."

"Tamam. Ama böyle yerlere adım atmadığımı aklından çıkarma, tamam mı?" Oldukça öfkelenmişti.

"Canım, ne bileyim işte! Sadece seni orada gördüğümü sandım. Hepsi bu."

"Bana benzeyen bir kızdı herhalde. Ne giyiyordu?"

"Bilmem, unuttum."

Oysa Antonio kızın giysisini bugünkü gibi anımsıyordu.

"Ne yapıyordum orada sence? Kaldırım yosmalığı mı?"

"Bu kadar kızacak ne var? Seni aşağılayacak bir şey mi söyledim?"

"Boş geç. Yalnız unutma! Benle konuşurken dikkatli olmalısın. Her lafı kaldırmam ben. Tamam mı? Kes artık! Şimdi..."

Erkeği hırsla kendine çekti. Ağzını onun dudaklarına yapıştırarak emmeğe başladı.

ALTINCI BÖLÜM

Kimdi bu kız? Nereye gidiyordu? Ne istiyordu? Neden bu yaşam biçimini sürdürüyordu? Oysa o kadar genç, canlı ve dürüst bir görünümü vardı ki! Eğer kendisi gibi bir ailenin çocuğu olsaydı, yine Ermelina'nın kapısını aşındırır mıydı? Çocukluğunda ne gibi bir terslik olmuştu da onu bu yaşama sürüklemişti? Özgürlüğe, başkaldırıya veya güzel giysilere duyulan bir tutkunun sonucu muydu bu? Ya da aşağılanmak, kendini ezdirmek, vücudunu satarak bayağı arzulara kölelik etmek ve sonunda yok olmak gibi çılgınca bir istek miydi?

Şehvet ateşinin sönmesinden sonra kafaya egemen olan küllenmiş bir pişmanlık duygusu içinde Antonio bunları düşünüyordu. Giyindi. Pencereyi örten muslin perdeyi açıp dışarı baktı. Bu kadar yüksekte olduğunu bilmiyordu. Yolun karşısında aynı hizada, belki de daha yüksek bir yapı vardı. Bunun sağında ana yola açılan bir geçit uzanıyordu. Göz alabildiğine sıralanan damlarda baca kalabalığı sevimsiz, kara bir görünüm yaratıyordu.

Hemen altında Laide'nin Milano'su uzanmaktaydı... Leş gibi kedi sidiği kokulu, mayısta çiçek açacak saksı-

ları ve iplerde asılı çamaşırlarıyla balkonlu evler... Gırtlağını yırtarcasına şarkı söyleyen bir genç kızın sesi... Bol küfürlü bir erkek-kadın kavgası... Güneşin armalı bahçe duvarlarını ısıttığı bir soylu konutu... Çevredeki çöp tenekelerinden paçavra ve kâğıt toplayan koca çuvallı yaşlı bir adam... Köşeyi dönen bir tramvayın ciyaklaması... Unutulup kendi haline bırakılmış bir pikabın plak üzerinde çıkardığı cızırtılı sesler... İnip çıkan asansörün tekdüze uğultusu... Aralıklarla çalan bir telefon... Köşede duvara dönmüş işeyen biri... Duvarın hemen bitişiğinde bir zamanlar burada Milanolu bir yurtseverin yaşadığını belirten kapısı levhalı, yarı yıkık bir ev...

Birtür sessiz kükreyişle, akşam karanlığı kentin üzerine çökmekteydi. Şurada, burada ışıklar görünmeye başlamıştı bile. Evlerin damları kara bacalarıyla karanlığın sisine gömülüyordu. Dorigo'nun kendiyse büyük, karanlık bir çukurun kenarında duruyordu. Bu bilinmeyen dünyadan ansızın Laide çıkıveriyordu. Dorigo'nun içinden yükselen şeytansı bir ses onu kıza doğru itiyordu. Buna karşı koymak olanaksızdı.

Silkindi. "Ne saçmalık bunlar!" dedi kendi kendine. Muslin perdeyi kapattı. Pencereye arkasını dönüp saatine baktı. Tam bu sırada banyodan çıkan Laide'yi gördü. Saçlarını küçük bir topuz yaparak arkada toplamıştı. Bu haliyle çok güzeldi. Evet, kötü bir kız olması güzelliğini engellemiyordu. Boyasız dudaklarını küçümsercesine büzerek şöyle dedi:

"Ne o? Yıkanmadan mı giyindin?"

YEDİNCİ BÖLÜM

Kızı birkaç gün sonra, yine Sinyora Ermelina'nın evinde tekrar gördü. Her zamanki gibi telefon etmiş, ama bu kez özellikle Laide'yi istemişti. Ancak, Ermelina'nın otturna odasında onu ikinci kez gördüğünde biraz düş kırıklığına uğradı. Saçlarını ensesine dökmüştü. Üzerinden sanki şapşallık akıyordu. Yumru uçlu kalkık burnuyla bayağı bir görünüşü vardı. Küstah dudakları, konuştukça kışkırtıcı, kendini beğenmiş bir anlatımla aralanıyordu. Ermelina ve oldukça çirkin bir kızla uygunsuz sayılabilecek bir konuyu tartışmaktaydı. Meslektaşı olan dansçı kızlardan söz ederken tümünün orospu olduğunu söyledi. Ermelina karşı çıktı:

"Yok canım, aralarında hâlâ bakire olanlar vardır."

Laide kurnazca külerek,

"Var elbette ya!" dedi. "Ama bunlar ötekilerden de beter. Bunlardan biri benim arkadaşımdır. Hem de iyi aile kızı. Ne domuzdur o!" İşaret parmağını öteki elinin parmaklarıyla yaptığı bir deliğe sokup çıkardı. "Kıçı nah! Bir şişti, bir şişti ki, sonunda dansı bırakmak zorunda kaldı. Ne yaptığını anladınız, değil mi? Yine de hâlâ

bakire."

Bir şey anlamamış olan Dorigo sordu:

"Kız şişmanlamışsa ne olmuş yani?"

Laide çok bilmiş bir tavırla,

"Senin aklın ermez," diye yanıtladı. "Daha kötüsü olamaz. İskemleye bile oturamazsın."

Yatağa girip seviştiklerinde bile ilki gibi olmadı. Canım cicimler, öpücükler profesyonel zorunluluklar gibi geldi adama. Onun hakkında bazı şeyler öğrenmeye çalıştıysa da Laide içini dökmeye meraklı tiplerden değildi. Sadece evli ablasıyla birlikte oturduğunu öğrenebildi. Abla ondan on iki yaş büyüktü. Annesi birkaç ay, babası da on beş yıl önce ölmüştü. Ablası hastalıklı bir kadındı. Enişlesi küçük bir işadamıydı. Scala'da dans etmesi kendisine büyük bir hareket serbestliği sağlıyordu. Böylece gece geç vakit eve gelme hakkına sahipti.

Laide özellikle Scala konusunda tam bir sır küpüydü. Antonio onu etkilemek ve aralarında bir tür meslek bağı kurmak amacına yöneldi. Lachenard'ın *L'Etoile du Soir* (Akşam Yıldızı) balesinin sahne düzenini ve kostümlerini hazırladığını söyledi. Acaba o da bunda rol almak ister miydi? Kız baleyi sevmediği halde buna katılabileceğini bildirdi.

"Dün provalara gittin mi?" diye sordu adam.

"Hayır, dün provalarda yoktum. Biraz ateşim vardı da!"

Soyadını söylememekte direndi:

"Ne önemi var bunun?" dedi kız. "Soyadımı bilmesen de birbirimizle görüşebiliriz, değil mi?"

"Bir şeyden mi korkuyorsun?"

"Yooo! Ben böyleyim işte! Kendinden ne kadar az söz edersen, o kadar özgür olursun."

"Anlaşılan, bana güvenmiyorsun."

"Her önüme gelene soyadımı vermem."

"Öyleyse telefon numaranı ver."

"Sana bir şey söyleyeyim mi? Telefon numaramı

dünyada kimse bilmez. Bir de bu eksikti! Her aklına esen eve telefon açıp beni istesin, ablam da deliye dönsün. Yok öyle şey!"

"Peki, Ermelina seni telefonla nasıl çağırıyor?"

"Ben ona telefon açıyorum. Belirli aralıklarla onu değişik yerlerden ararım."

"Müşteri var mı, yok mu sormak için mi?"

"Ya da gece yarısından sonra o beni Due'den arar."

"Şu dans salonu mu hani?"

"Evet."

"Oraya her gece gider misin?"

"Her gece değil, canım. Her gece gitmem oraya. Gidince de orada bir gösteri yaparım."

"Nasıl bir gösteri?"

"Biz ağır dans deriz buna."

"Ne giyersin?"

"Merak etme, çıplak çıkmam ortaya. Külotlu çorap ya da streç giyerim."

Dorigo arkadaşlarıyla birlikte Due denen yere birkaç kez gitmişti. Milano'da "El do" diye bilinen ünlü San Vittore cezaevine kinaye olarak burası Due adıyla anılırdı. Kapısında 2 (due) numarasının bulunması da bunun başlıca nedeniydi. Kentin merkezinde, varoluşçular denen kişilerin gittiği dans salonlarından biriydi. Salon öğrenci beğenisine uygun nitelikte ölümcül ya da soyut resimlerle süslenmişti. Genç çocuklar kızlar burada akrobatik boogie-woogieler, rock'n rollar yaparak kurtlarını dökerlerdi. Tümüyle günahtan çok spora elverişli bir yerdi. Konsomatrisler yoktu, ama dans gösterisi sergileyen genç kızlar manastırdan çıkmış değillerdi. Kendileriyle dans eden erkeklerin vücutlarının her parçasını ellemelerine ses çıkarmazlardı. Antonio "ağır dans" denen maskaralığı da izlemişti. Modernleştirilmiş bir tür apaş dansıydı. Sık sık yere savrulan kız, saçlarından sürüklenir ve kabaca tartaklanırdı. Herhalde Laide de bu tür danslardan birini yapıyordu.

"Scala'daki görevini nasıl ayarlıyorsun?"

"Scala'daki temsil gece yarısı, hadi bilemedin en geç yarımda sona erer."

"Ablan Due'de dans ettiğini biliyor mu?"

"Tanrı korusun! İnan ki, kıyameti koparır."

"Kaçta eve dönüyorsun? Üçte, dörtte!.."

"Bak, bir de, en geç bir buçukta evde olurum. Yoksa ablam... Bunu düşünmek bile istemem."

Anlattığı şeylerde Antonio'ya maval gibi gelen pek çok nokta vardı. Sözgelimi, Ermelina'nın telefon numarasını bilmemesi; sürdüğü yaşamdan ablasının habersiz olması; kız kardeşinin Due'de gösteriye çıktığını duymuş olmaması; Scala'nın balerinlerinden birinin böyle bir yerde dans etmesine göz yumması gibi... Ama öyle kesin ve gerçekçi bir tonda konuşuyordu ki, ona inanmamak elde değildi. Yoksa kızın tam bir canavar olduğunu düşünmek gerekirdi.

Hem ona neydi canım? Kızla en çok iki kez daha yatacaktı. Kaymağını yiyip zevkini aldıktan sonra da nasılsa bırakacaktı. Laide bir erkeği uzun süre dişiliğine bağlamasını bilen zeki orospulardan biri değildi. Ona kendi hakkında soru yöneltiyorsa, bu sadece kızın bilinmeyen dünyasına ilgi duyduğu içindi.

Bu kızların dünyasını öğrenmek en büyük merakıydı. Nasıl yaşıyorlardı? Beklentileri neydi? Bu yaşamın sert koşullarına nasıl dayanıyorlardı? Gerçek sevgilileri kimlerdi? Sıradan namuslu ailelerden olmakla birlikte yeraltı dünyasıyla da ilişkileri vardı. En zengin ailelerin oğullarını tanıyorlardı. Onların yazlık lüks villalarına giderler, Ferrarilerine, yatlarına binerlerdi. Kendilerini sanki bu sınıftanmış gibi kandırmaktan çekinmezlerdi. Ama gerçekte sadece bir eğlence ve zevk aracı olarak görüldüklerinden, sonuçta horlanırlardı. Çağrılı konuklar olarak milyonerlerin garsoniyerlerine gidebilirlerdi. Ancak, bir sorun yaratacak olsalar veya en aşağılık isteklere karşı çıksalar ya da fazladan bir on bin liret daha isteseler,

tekme, sille, tokat kapı dışarı atılabilirlerdi. Pahalı terzileri ve uluslararası büyük otelleri tanımakla övünürlerdi. En seçkin gece kulüplerinde geçirdikleri geceleri anlatarak hava basarlardı. Mağazalarda öyle bir şımarırlardı ki, onları memnun etmek olanaksızlaşırdı. Sokakta herkesi küçümseyen yüce bir prenses çalımıyla yürürlerdi. Öte yandan, istasyonun yanındaki köhne bir otele hiç nazlanmadan soluk soluğa koşturur lar, beş bin liret karşılığında ellilik şişman bir karaborsacının şehvetini söndürürlerdi.

Odadan çıktığında Ermelina'nın kendisini holde beklediğini gördü. Oturma odasının kapısı kapalıydı. İçerden gülüşmelerle kesilen abuk sabuk konuşmalar geliyordu. Bir erkek sesi duydu. Bir başka müşteri herhalde. Belki Laide ile yatacaktı. Ermelina'ya yirmi bin liret verdi:

"Laide'ye benim adıma selam söyle, olur mu?"

"Şimdi gelir."

Ermelina banyo kapısını araladı:

"Hazır mısın, kız? Sinyor Tonino seninle vedalaşmak istiyor."

Laide banyodan kombinezonla çıktı. Gülümseyerek el salladı:

"Güle güle, tatlım."

Bu "tatlım" sözcüğü sinirine dokundu. Çok profesyonelce söylenmişti. Evden ayrılırken, kızdan kurtulduğuna inanıyordu. Onu yeniden görmek, içinde tuhaf bir tedirginlik uyandırmıştı. Belki bunun nedeni Corso Garibaldi'deki kızın anısıydı. Laide'de ruhunun derinliklerine işleyen bir şey vardı. Sanki ötekilerden çok başkaydı. Sanki onunla kendi arasında çok daha başka şeyler olacaktı. Sanki kendi aralarındaki bu ilişkiden değişmiş olarak çıkacaktı. Sanki Laide yasak serüven dünyasının kusursuz tek yaratığıydı. Sanki bu ilişki kaderin bir kaçınılmazlığıydı. Tıpkı ortada hiçbir belirti yokken insanın nedenini bilmeksizin hastalanacağını hissetmesi gibi. Tıpkı oturduğunuz apartmanın merdivenlerinde ayak sesleri

duyduğunuz zaman bu gelenin sizin kapınızı çalacağı içinize doğduğu gibi.

Bu nedenle onunla üçüncü buluşma olasılığından korktuğu kadar buna karşı aynı zamanda güçlü bir istek duyuyordu. İşler karışabilirdi. Fena halde tutulabilir, ona şimdikinden daha çok bağlanabilirdi. Ama tersi de olabilirdi. Ne de olsa Laide para karşılığında aşk satan sıradan kadınlardan biriydi. Evet, yüzlerce ucuz orospudan sadece bir tanesi. Gerçi hoş, kıvrak ve canlı ama ruhsuz... Boş teneke! Ayrıca, aralarında hiçbir duygusal bağ da yoktu.

Ertesi gün Soranza ve onun bir kız akadaşıyla birlikte kayak yapmaya gitti. Seistre'de bir hafta kaldı. Dede oradaydı. İyi bir aileden gelen bu kızı bir yıl önce Cortina'da tanımıştı. Her gün birlikte kayak yapmaya gittiler. Laide denen biri yaşamına hiç girmemişti sanki.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Saat dörtte Lachenard'ın bale yapıtı olan *Akşam Yıldızı*'nın provası yapılacaktı. Bunu kendisine son dakikada bildirdiler. Oysa Antonio Laide ile buluşmak üzere Ermelina ile işi bağlamıştı. Ermelina ona telefonda sormuştu:

"Kimi istiyorsun? Laide'yi çağırayım mı?"

"Bilmem ki!"

Bir şeyler bildiğini sezdiren bir sesle sorusunu yinelemişti:

"Laide'yi çağırayım mı?"

"Peki, Laide ya da Lietta."

"Lietta kim?"

"Bana adının Lietta olduğunu söyledi."

"Ha, Lietta! Hani şu ağır siklet Lietta mı?"

"Evet," dedi adam.

"Yani Lietta'yı mı istiyorsun?"

"Hangisi olursa. Bence fark etmez. Sen karar ver."

Bu doğru değildi. Lietta kızıl saçlı, iri yarı, güçlü bir kızdı. Onunla iki ay önce bir kez yatmıştı ve şimdi onu özlemişti. Bir halterci gibi omuzları vardı. Göğüsleri kü-

çük ama diriydi. Bacakları insanın belini sıkıca kavrardı. Laide'yi ise zaten oldukça iyi tanıyordu. Yeni bir heyecan vaat etmekten uzaktı. Evet, çekiciydi ama...

Sinyora Ermelina telefonda,

"Pekâlâ," dedi. "İkisinden biri, öyleyse."

Fakat son anda prova yapılacağını bildirdiler. Bunun üzerine telefonu açıp randevuyu iptal etmek zorunda kaldı.

"Aldırma," dedi Ermelina. "Kıza telefonu açıp gelmemesini söylerim, olur biter."

"Hangisine?"

"Laide'yi ayarlamıştım sana."

"Çok üzgünüm. Ama kabahat gerçekten bende değil."

Böylesi çok daha iyi olmuştu. Ermelina'ya gereksinimden çok alışkanlıktan gittiğinin farkına vardı. Yirmi ya da otuz dakika için kendisinin olacak güzel, meçhul bir kızla birlikte bulunmanın garip tadı. Tiyatroya giderken Laide'nin de orada olacağını düşündü. Çünkü balede tüm kadro rol alacaktı.

Sahneye doğru yürüdü. İçini hafif bir utanç duygusu kapladı. Dansçılar ve balerinler dünyasına alışık değildi. Kendi açısından onlar önce kadın, sonra dansçıydılar. İlk kez onları bu kadar yakından görecekti.

Sahnenin ön bölümünde altı, yedi iskemle vardı. Koreograf Vassilevski, bale okulunun müdiresi olan kadın, özellikle Paris'ten gelmiş olan besteci, orkestra şefi, bale öğretmeni ve iki kişi daha bu iskemlelerde oturuyorlardı. Daha geride orkestranın yerini alacak olan kuyruklu bir piyano vardı.

Perde açıktı, ama ortalığa karanlık egemendi. Birkaç ampul sahneye beyaz, çiğ bir ışık yaymaya çalışıyordu. Daha ötede, yüksekçe bir yerde halatlar, kalaslar, asma iskeleler ve çeşitli maninalarıyla esrarlı tiyatro dünyası uzanıyordu... Karmaşık, sihirli ve anlamsız bir başka dünya... Kendi çizimi olan dekorlar henüz hazır değildi.

Onun için dekor olarak bir başka temsilin, belki de *Forza del Destino*'nun dekorlarını kullanmaktaydılar.

Tanıştırma töreninden sonra altına bir iskemle sürdüler. Ona karşı hepsinin davranışı aile dışı bir kişiye gösterilen saygılı ilgisizlik sınırları içinde kalıyordu. Yani gelmemiş olsa da hiçbir şey fark etmeyecekti. Kostümler üzerindeki çalışmalar bile henüz başlamamıştı. Piyanist açılış melodisini çalmaya başladı. Tam bu sırada bale öğretmeni yanına gelerek baş balerin Clara Fanti'nin kendisi için çizimlenen kostümler hakkında bazı sorular yöneltmek istediğini söyledi. Sonra, "Sen de benim kadar bilirsin ki, kadın milleti ukalalık yapmadan duramaz," dercesine gülümsedi.

Dekorlarla kostümleri artık hiç umursamadığının o zaman farkına vardı. Gelmesinin nedeni bunlar değildi. Huyu gereği, biten bir işi unuturdu. Hayır, buraya Laide için gelmişti. Bunu ancak şimdi anlıyordu. Üstelik sabırsızlığın dayanılmaz heyecanı içindeydi.

On, on iki kadar balerin sahneye çıktı. Hiçbiri kostümlü değildi. Hepsi siyah külotlu çorap giymişti. Makyaj yapmamışlar, yalnızca başlarına bağladıkları bir kurdele ya da mendille saçlarını arkalarında toplamışlardı. Çoğu cılızdı. Dizlerinde, dirseklerinde ve kıçlarında pudra lekeleri vardı.Titizlikten uzak bu dikkatsiz halleri onları sevimli ve çekici kılıyordu. Giydikleri külotlu çoraplar genç vücutlarını açıkça belirtmekteydi. Bu giyimleri içinde arzuları kabartıyorlardı.

Dorigo ansızın kafasında oluşan düğümü çözüverdi. Yüzyıllar boyu dansçıların neden kadın bedeninin, dişiliğin ve aşkın simgesi olduğunu anladı. Dansın kendisi cinsel ilişkinin sanatsal gerçek bir simgesi değil miydi? O düzenleme, disiplin, güç ve acı verici adım uyarlamaları, körpe vücutları gizlemlerini açıklayıcı hareketlere zorlamak, bacakların, gövdenin ve bacakların olabildiğince yaylanıp açılmasını sağlamak nedendi? Hepsi de erkek gözünü doyurmak için değil mi? Dansın güzelliği

de buradaydı zaten. Bir gösteri olmadan da öte kızların kendilerini sunmalarıydı. Bilmeksizin aşka, sevişmeye bir çağrıydı. O yarı kapalı dudaklar, gepgeniş açılmış solgun, yumuşacık koltukaltları, özlem içinde uzanan bacaklar, ellenmesini istermişcesine uzatılan göğüsler... Neydi bütün bunlar?.. Sanki kendilerini görünmeyen bir şehvet tanrısının kollarına atar gibiydiler.

Tüm büyük koreograflar bu seks olayını herkesin kabul edebileceği süslü davranışlara zekice dönüştürmesini bilen kişilerdi. Ama işin temelinde yatan yine de seksti. Anlayan gözler için, klasik bale adımlarının bir sekansı, gece kulüplerindeki bir striptizcinin en oynak göbek dansından çok daha iç gıcıklayıcıydı. Ancak, yine de bunlar kimsenin konuşmaya ya da yazmaya cesaret edemediği konulardı.

Böylece dans, Dorigo'nun şu anda keşfettiğine göre, sadece seks olayının şiirsel bir patlamasıydı. Yoksa anlamsız bir dekorasyon olmaktan öteye gidemezdi. Fahişelerin kaba, açık saçık, cıvık hareketleri balerinlerin bilinçli, zarif, kurnazca düzenlenmiş salınmaları yanında ne kadar gülünçtü. Çünkü balerinler insanın ruhuna işlemesini biliyorlardı. Özellikle büyük bir dansçının ölçülü, ustalıklı hareketleri kendisini izleyen bir erkeğin içinde ona sarılıp sahip olmak arzusunu canlandırırdı.

Şimdi on iki kişilik bir grup daha ortaya çıkmıştı. Laide ilk grupta yoktu. Evet, ikinci gruptaki üçüncü kız o olmalıydı. Orta boylu esmer bir kız. Öyle hızlı dans ediyorlardı ki, kesin olarak belirlemek olanaksızdı. Sonra esmer kız dans ederek gruptan koptu. Bir bacağını kaldırarak öteki ayağının başparmağı üzerinde dengesini sağladı. Kendisine iyice yanaştığında onu seçebildi. Ne var ki, kızın burnu tam anlamıyla değişikti.

Baş balerin sahneye çıktı. Bir süre tek başına dans etti. Sonra birinci grup yeniden sahneyi doldurdu. Antonio'ya göre kusursuz dans etmelerine karşın, Vassilievski araya girip dansı kesiyor ve direktifler veriyordu. İşçi tu-

lumunu andıran giysileri içinde, elli yaşlarında bir adamdı. Herhalde kendini göstermekten ve şov yapmaktan hoşlanıyordu.

Laide üçüncü grubu oluşturan ateşböcekleri arasında da yoktu. Sonra topaçlar gibi dönerek yarasalar çıktı ortaya. Bunların tümü de erkekti. Vassilievski bir yarım saat de onlarla uğraştı. Antonio koreografı izlerken, sağdan bir grup cin fırıldak gibi dönerek sahneyi istila etti. Bu sekiz balerin sürekli eğilip kalkarak elleri ve ayakları üstünde bir dizi kabriolet hareketi yapmaya başladı. Antonio bu sırada onu gördü. Saçlarını topuz yaparak ensesinde toplamıştı. Onu vücut yapısından değil de dans ediş biçiminden tanıdı. Sekizi arasında tembelce bir aldırmazlık içinde dans eden tek kızdı. Kollarını ve bacaklarını yeterince kaldırmıyor, sadece hareketleri kendini hiç zorlamadan yapar gibi görünüyordu.

Gözlerini onun üzerine çiviledi. Ama kız bir kez olsun ona bakmadı. Uzun kollu bir jarse atlet fanilası giymişti. Çocuksu memeleri bunun içinde dipdiri duruyordu. Bir çift siyah çorap bacaklarını sıkıca kavramıştı. Yalnız göbeğin küçük bir bölümü açıkta kalmıştı. İnce bir ten şeridi siyahların arasında bembeyaz parlıyordu. Bu bir tahrik, erkeği çağıran bir göz kırpmasıydı.

Kız dans ederek çok yakınından geçti. Mutlaka onu görmüş olmalıydı. Gözleri karşılaştı. Ancak, ne bir tanıma ışığı yandı kızın bakışlarında, ne de yüzünün anlatımı değişti. Sanki onu önceden hiç görmemişti. Sanki böyle biri yaşamıyordu: Ne bir iz, ne bir belirti.

Yanından iki kez daha geçti. Hiç kuşkusuz kendisini görmüştü. Ama sanki hiçbir şey görmemiş gibiydi. Sonra Vassilievski ayağını sertçe yere vurdu. Sağ eliyle bir işaret yaptı. Piyano durdu. Koreograf dinlenmeleri için ara veriyordu. Kız ve erkek dansçılar sahneden çekilmeye hazırlandılar. Okulun müdiresi olan kadın,

"Hepiniz burada kalın," diye bağırdı. "Sadece beş dakika dinlenceceksiniz. Soyunma odalarına gitmeye vakti-

niz yok."

Bu sırada sahne yönetmeni çıkageldi. Dorigo'nun yanına giderek çizimlerini övdü.

"Çok teşekkür ederim," dedi Antonio. "Çok naziksiniz. Sizin yardımınıza güveniyorum. Başyapıtlar yaratan büyük bir usta olduğunuzu biliyorum."

Adamla konuşurken, Laide'nin dansçılardan biriyle şakalaştığını gördü. Uzunca boylu, yakışıklı bir gençti. Oğlana iyice sokulmuştu. Delikanlının göğsüne gülerek bir yumruk attı. Eski bir tanışıklığın varlığını ya da uzunca bir ilişkinin içtenliğini belirten dostça bir yumruktu bu. Antonio ile Laide arasında böylesi bir ilişki olanaksızdı. Başka bir şey olmasa bile aralarındaki yaş farkı buna engeldi. Adam onun babası olacak yaştaydı.

Derken Clara Fanti, yanında Novi adlı bir kadınla birlikte değiştirilmesini istediği kostümleri tartışmaya geldi. Dorigo başbalerine sordu:

"Hoşunuza gitmedi mi?"

"Yooo! Çok hoşlandım doğrusu. Ama tepemde o tüy sorguçla dans etmek olanaksız."

Kadına alıcı gözüyle baktı. Yakından, külotlu çoraplar içinde, ünlü dansçı sahnedeki göz alıcı parlaklığından çok uzaktı. Antonio ona karşı içinde hiçbir arzunun uyanmadığını hissetti. Buna kendi de şaştı.

"Tüy değil ki o," dedi kadına. "Çok hafif bir tür telkâridir."

"Neden yapılır bu telkârı?"

"İtiraf edeyim ki, ben de bilmiyorum. Yalnız o tüy dediğiniz şey olmazsa, tüm kostümü değiştirmem gerekir."

"Yo, hayır! Kostümü sevdim."

"Öyleyse tüyü de takmanız gerekecek."

"Ama o şey tepemde lambur lumbur sallanırken nasıl dans edebilirim? Yoksa bana nasıl dans edeceğimi siz mi öğreteceksiniz?"

Novi denen kadın dostça bir tavırla söze karıştı. Tü-

yü biraz daha kısaltmayı önerdi. Çok hafif olacağı için Clara'nın bunu taktığını bile bilemeyeceğini söyledi.

Bu arada, kız ve erkek dansçılardan bir grup çizimlere bakmak için toplanmışlardı. Laide aralarında yoktu. Tartışma birkaç saniye daha sürdü. Sonra iki kadın onun yanından uzaklaştı.

Antonio yeniden kalabalıklaşan sahnenin ortasında kendisini yapayalnız buldu. Prova başlamak üzereydi. Ne yapacağını bilmez durumda çevresine bakındı. Bir adım kadar ötesinde, arkası kendisine dönük olarak duran Laide'nin varlığını fark etti. Elleri kalçalarında, yine iki oğlanla şakalaşıyordu. Daha önce konuştuğu genç aralarında değildi. Sarışın bir balerin Laide'ye yaklaşıp dedi ki,

"Mazza, bir dakika buraya gelir misin lütfen?"

Laide, sarışının peşinden gitmek üzere arkasına döndüğünde Dorigo ile burun buruna geldi. Çok kısa bir süre ona bakmak zorunda kaldı. Adam onu selamlamaya hazırlandı. Ancak, kendini tuttu. Önce kızın kendisini selamlamasını bekledi. Laide ise hiç aldırmaksızın çabucak döndü ve öteki balerinin ardı sıra hızlı hızlı yürüdü.

Kızın bu davranışı çok tuhafına gitti. Böyle garip bir durumla hiç karşılaşmamıştı. Bunu açıklamak olanaksızdı. İçine dalga dalga tedirginlik yayıldı. Ama anlaşılır yanı da yok değildi. İki yaşamını belki birbirinden ayrı tutmak istiyor diye düşündü. Orospuluk yaşamını, Scala'daki balerinlik yaşamına karıştırmak istememesini anlayışla karşılamak gerekirdi. Bu yüzden Scala'da kendisiyle karşılaşınca, onun gözünde hiç tanımadığı bir yabancı oluvermişti. Ama Dorigo yine de bir erkek ve sanatçı olarak kendini hakarete uğramış hissediyordu.

Düşündükçe daha da öfkelendi. Kız neden kendisine karşı böyle davranmıştı? Buna ne hakkı vardı? Artık onun için bir anı olarak bile yaşamıyor muydu yoksa? Sahne çizimcisi olarak yaptığı iş onu hiç mi etkilememişti? Dorigo'yu sadece sıradan bir müşteri gibi görüyor-

du demek ki!.. Bir iş arkadaşı falan değil de, fiskelenecek bir sümüklüböcek ya da sümsük bir solucan... Acaba onun yaşamına girmenin, en azından dikkatini çekmenin bir yolu yok muydu?

Bu kadar sinirlenecek ne vardı ki? Soru tepesini büsbütün attırdı. Niye bu kız için kendi kendini yiyordu? Kendi açısından onun önemi neydi? Yatak arkadaşı olarak ondan çoktan bıkmıştı? Balını yemişti. Başka yiyecek nesi kalmıştı ki? Yatak dışında, hiç ilgi çekmeyen küçük serseminin tekiydi. Yoksa bir balerinle sevişmenin romantik çekiciliği miydi bu? Yani bu kadar anlamsızca toylaşmış mıydı? Ayrıca, bu balerin de kim oluyordu ki? Sanat yeteneği bulunmayan sıradan bir koro kızı. Üstelik, provada gördüğü kız gerçekten Laide miydi acaba?

DOKUZUNCU BÖLÜM

Üç gün sonra Sinyora Ermelina'ya telefon açtı:

"Yarın öğleden sonra Laide'yi benim için ayarlayabilir misin?"

Aslında kızın onu görmezlikten gelmiş olması hâlâ kafasından silinmemişti. Ondan bir çeşit açıklama almak amacındaydı. Sinyora Ermelina kırgın bir sesle,

"Zavallı Laide," dedi. "Geçen gün... Hani gelemediğin gün var ya, Tonino? Tam zamanında geldi buraya."

"Dörtte mi?"

"Dakikası dakikasına."

Hiç anlayamıyordu. Saat dörtte Scala'da prova başlamıştı. Laide'yi orada sahnede görmüştü. Ya da cinlerin sahneye girdiği saatte mi tiyatroya yetişmeyi başarmıştı? Bu onun dans ederken gösterdiği ilgisizliği açıklamak için yeterliydi.

Dorigo bu sorunu elbette Sinyora Ermelina ile tartışacak değildi. konu kadını ilgilendirmezdi. Ertesi günü saat iki buçuk üzerinde anlaştılar.

Ertesi sabah Laide ilk kez onun stüdyosuna telefon açtı. Kızın "r" harfini vurgulayarak konuşması hoşuna

gitti.

"Bana bir iyilik yapar mısın?" dedi kız. "İki yirmide Roma'ya gitmem gerekiyor."

"Roma'ya mı? Neden?"

"Bir hafta teyzemle eniştemin yanında kalacağım. Her yıl beni çağırırlar. Bunu kaçırmak istemem."

"Scala işi ne olacak?"

"Doktor raporu aldım."

"Demek ki, birbirimizi göremeyeceğiz."

"Daha erken bir saatte buluşmak ister miydin?"

"Ne kadar erken?"

"Bilmem! Bir, biri çeyrek geçe falan. Sonra da beni istasyona götürürdün."

"Yani hiç soyunmadan, yolcu işi mi tutalım diyorsun?"

"İstemiyorsan boş ver."

"Hayır, dur! Buluşalım. Birde mi?"

"Tamam. Birde Sinyora Ermelina'da. Öpüldün!"

Laide gerçekten onu görmek istiyor muydu? Yoksa sadece onun on beş bin liretini mi istiyordu? O gün Dorigo'nun yığınla işi vardı. Ama her şeyi serbest kalacak biçimde ayarladı. Öğle yemeği umurunda değildi.

Saat tam birde Sinyora Ermelina'nın evindeydi. Kadın ona oturma odasında beklemesini söyledi. Sonra doğru mutfağa geçti. Öğle yemeğini daha bitirmemişti. Başka bir kadın sesi duydu. Bir sigara tellendirdi.

Biri beş ya da on geçe Ermelina yeniden kapıda gözüktü:

"Bu kızların hepsi birbirinin eşi. Kafasızlıkta al birini, vur ötekine. Dün gece seninkini bulmak için nereye gittiğimi biliyor musun? Telefona evinde kimse çıkmadı."

"Nereye gittin?"

"Due midir, nedir? Dans gösterisi yaptığı o gece kulübüne gitmek zorunda kaldım."

"Orada her gece mi gösteri yapıyor?"

"Milano'dayken öyle."

"Ne yani? Milano'dan çok sık mı ayrılır?"

"Bugünlerde öyle. Hele son zamanlarda Modena'dan ayrıldığı yok."

"Modena'da ne yapıyormuş?"

"Oraya çalışmaya gittiğini söylüyor. Moda dergileri için modellik yapıyormuş.

"Modena'da öyle mi?"

"Ne bileyim, orada büyük bir terzi varmış."

"Peki, şimdi ne olacak? Biri çeyrek geçiyor. Bana iki yirmi treninc yetişeceğini söyledi."

"Böyle şeyler yapmamalı."

"Artık kesinlikle gelmez."

Belki yirminci kez saatine baktı. Ne anlamsız bir durumdu. Sevgilisini bekliyor değildi. Alt tarafı sıradan bir telekızdı dört gözle beklediği. Cebinde harcayacak yirmi bin lireti olan herhangi biriyle yatmaya hazır bir kız... Belki de daha az bir paraya! Başka bir evde Laide daha ucuza çalışıyor olabilirdi. Neden olmasın ki?.. Laide gibi kızlar ne kadar çok kazanırlarsa, o kadar çok harcarlardı. Hiçbir zaman yeterli paraları olmazdı. Fazladan bir beş bin, dört bin, hatta üç bin bile onlar için her zaman gözardı edilmeyecek bir tutardı. Bu düşünce üzerine Dorigo içinde bir şeylerin kaynadığını duydu. Sanki ateş üstüne oturtulmuştu. Buna hiçbir anlam veremedi. Yeniden saatine baktı: Biri on yedi geçiyordu. Sinyora Ermelina,

"Yok canım, olamaz," dedi. "Eğer geleceğim dediyse, mutlaka gelir. Hiç merak etme." Ve şeytanca gülümsedi. "Benim evimde kimse müşteriyi atlatmaz."

"Onu, bunu bilmem. Artık vakit kalmadı. Eğer iki yirmide gidiyorsa, istasyonda olma zamanıdır."

Ev sahibi kadın, tek gözünü kısarak başını yukardan aşağı birkaç kez salladı:

"Gelecek, gelecek, görecceksin. Hiç kuşkun olmasın."

Laide'nin on beş bin lireti gözden çıkaramayacağını mı belirtmek istemişti? Ya da Sinyora Ermelina'ya böyle

bir şey yapılamayacağını mı anlatmak istiyordu? Ermelina kurallarını çiğnerse, bir daha bu eve ayağını atamazdı. Milano'da onun gibi binlercesi vardı. Hatta daha güzel, daha genç, daha körpeleri. Böyleleri için piyangoydu bu ev. Çünkü Ermelina'nın müşterileri Milano'nun en iyi, en saygın, en zengin ve en güvenilir kişileriydi. Öteki madamlar ya ellerindeki kızları sömürürler ya da başlarını olmadık belalara sokarlardı. Bu da iyi aileden bir öğrenci ya da evli ve çocuklu bir kadın için hiç de iyi bir şey değildi.

Hangi kadın hiç tanımadığı bir erkekle çıplak durumda yatakta basılmak, sonra polis arabasıyla karakola götürülmek ve en az yirmi dört saat kaşarlanmış pis orospularla gözaltında tutulmak isterdi? İşin içinde ailenin haber alması, rezaletler, kavgalar ve mahkemelik olma gibi birbirinden kötü durumlar da vardı.

Ermelina'nın evindeyse kimsenin kaygılanmasına gerek yoktu. Ermelina'nın müşterileri arasında kimsenin yanlarına yaklaşmayı bile düşleyemeyeceği konumlarda ulu kişiler bulunuyordu. Üstelik dürüst, iyi kalpli bir kadındı. Zor anlarında kim bilir kaçının yardımına koşmuştu. Bu kötü yola düşmüş, zavallı kızların anası gibiydi. Yeter ki, ona kazık atmaya kalkışmasınlar. O zaman işleri bitikti. Kimi yaptığının yanında kalacağını sanırdı. Ama yanıldığını çabuk anlardı. Kötü yola düşmüş bir kızı yakmak güç değildir. Ayrıca, Ermelina'nın antenleri iyi çalışır. Hemen her şeyden haberi vardır. Kızların tüm girdi çıktısını bilir. Evlerine bir telefon açmak ya da imzasız bir mektup yeterlidir. Laide sersemi Ermelina'nın yakacağı ilk kız olmayacaktı.

Antonio kanepeden kalkmış olduğunu ve bir aşağı, bir yukarı sinirli sinirli dolaştığını ansızın fark etti. Sinyora Ermelina'nın meraklı bakışları altında kendine sahip olamadan gidip geliyordu.

Sonunda kadın;

"Bir kahve ister miydin?" diye sordu.

"Hayır, sağol. "Daha yemek bile yemedim."

Emmelina kahkahalarla gülmeye başladı:

"Harika! Senin gibi bir adam... Laide için ha?.. Aşk uğruna aç biilaç bir adam!.. Çok şekersin. Küçük bir çocuktan farkın yok."

Tam bu sırada kapının zili çaldı. Bir buçuğa bir vardı.

ONUNCU BÖLÜM

Kız soluk soluğa ve sapsarı bir yüzle içeri girdi. Avcılardan kaçan küçük bir hayvanı andırıyordu. Ermelina onun yanağını okşayarak,

"Bu ne surat, kız!" diye bağırdı. "Ne oldu sana böyle?"

"Koşturuyordum," dedi Laide. Antonio'ya bir merhaba bile dememişti. "Tiyatroda bir prova vardı. Beni bırakmadılar."

Antonio söze karıştı:

"Bir haftalığına Roma'ya gidiyorsan, provanın ne önemi var?"

"Tiyatro dünyası böyle işte. Saat kaç?"

"Bir buçuğu geçiyor."

Sinyora Ermelina gülerek,

"Haydi, yavrularım, haydi!" diye bağırdı. "Daha fazla vakit yitirmeyin."

Laide'yi düşünen Dorige, bir hamlede soyundu. Laide'nin ise sanki hiç acelesi yoktu.

"Şimdi geliyorum," diyerek banyoya yöneldi.

Adam gözünü saatinden ayırmadı. Uzun süre suyun

şarıltısını dinledi. Bir otuz yedide kız yeniden odaya girdi. Onu kolları arasına alır almaz sordu:

"Şimdi söyle bakalım. Geçen gün tiyatroda niye beni tanımazlıktan geldin?"

Kız hemen yanıtladı:

"Özür dilerim. Ben böyle olmasını yeğlerim. Bunların hepsinin ne dedikoducu, ne belalı kişiler olduğunu bilirsin. Sana bir merhaba deseydim, hemen seni nerede, ne zaman, nasıl ve niçin tanıdığımı öğrenmek isterlerdi."

"Bir mini gülücük bile yeterliydi."

"Hayır, hayır. Bu gibi konularda çok titizimdir."

"Ama artık adını biliyorum."

"Aferin, harika adam! Bunu bilmeyecek ne var? Adım Laide benim."

"Soyadını."

"Soyadımı biliyor musun?"

"Evet."

Dudaklarını erkeğin ağzından ayırdı.

"Neymiş, peki?"

"Mazza."

Yastığı yumruklamaya başladı.

"Tüh be! Tüh!.. Başkalarının bilmesini istemediğim bazı şeyler var dedim sana. Nasıl öğrendin?"

"Çok kolay. Oradaki kızlardan biri sana Mazza diye seslendi. Hepsi bu."

"Hiç hoşuma gitmedi."

"Neden? Bana güvenmiyor musun?"

"Bununla bir ilgisi yok. Bazı şeylerin sır olarak kalması..."

Ne de güzel dudakları vardı... Küçük, yumuşacık, canlı... Gerçek bir beyefendi olduğunu ispatlamak için elini çabuk tutmaya çalıştı. İkiye on sekiz kala işi bitirmişti. Gerçi tam istediği gibi bir sevişme olmamıştı, ama yetişilecek bir tren sorunu vardı.

"Bavulların nerede?"

"Aşağıda, kapıcı odasında."

"Ben hazırım. Ya sen?"

"Biraz daha dudak boyası... Tamam!"

Odadan birlikte çıktılar. Sokak kapısı önünde Sinyora Ermelina kızı tepeden tırnağa şöyle bir süzdükten sonra,

"Aman Tanrım!" dedi. "Bugün yüzün tam köpeklere şenlik! Nedir bu böyle? Kendine bile benzemiyorsun."

"Gerçekten o kadar çirkin miyim?" diye sordu kız.

"Elbette değilsin. Yalnız çok yorgun görünüyorsun."

"Biliyorum. Bundan böyle tiyatroya gitmeyeceğim. Bu işi bırakmaya karar verdim. Eskisi gibi değil artık. Öyle ürkütücü bir havası var ki!"

Adama dışarda, merdiven sahanlığında beklemesini söylediler. İki kadının kendi aralarında görülecek bir hesap sorunu vardı herhalde. Dışardan seslerini duyuyordu. Az sonra kız kapıda göründü. İki valizi vardı. Siyah ve beyaz iki deri çanta. Siyahı daha büyük olmasına karşın, beyazı çok daha ağırdı.

İki elinde çantalar, pek uzakta olmayan arabasına yöneldi. İkiye beş vardı. Güneş Milano'nun üzerinde pırıl pırıl parlıyordu. Kızın az önceki sözlerini yadırgamış olduğu için sordu:

"Niye tiyatronun havasını ürkütücü bulduğunu söyledin?"

Sinirli bir sesle bağırdı:

"Öyle de ondan! Lütfen bu konuda başka bir şey sorma! Gırtlağıma kadar bu pisliğin içindeyim zaten. Her neyse, kararımı verdim."

Antonio'nun arabasına ulaştılar. Bu bir Seicento idi. Çantaları arabanın içine yerleştirdiler. Kız dudak bükerek sordu:

"Bu fare kapanını bir yenisiyle ne zaman değiştireceksin?"

"Öyle bir niyetim yok. Sıkışık kent trafiği için en uygun araba bu."

"Sana bir şey söyleyeyim mi? Ben bundan çok daha

iyisine alışığım."

"Hangisine? Jaguar mı? Mercedes mi? Rolls Royce mu? Hangisi?"

"Kızma, canım. Bir şakaydı sadece."

Velasca Caddesi'nde Sinyora Ermelina'nın oturduğu 25 numaralı evden çıkmışlardı. Dorigo, arabasını park etmiş olduğu Missori Meydanı'na kadar çantaları taşımış ve onları arka koltuğa yerleştirmişti. Babacan bir adam olan park yeri kâhyasına Dorigo bahşiş olarak yüz liret verdi.

Laide otururken, eteği yukarı sıyrıldı. Dizleri gözler önüne serildiği sırada daha içerlerdeki siyah gölgeli noktayı aklına getirdi adam. Sinyora Ermelina'nın evindeki yatak odası temiz olmakla birlikte çıplaktı. Yatak geniştı. Duvarlarda haçlar ve Madonnalar yoktu. Yalnız yağlıboya taklidi berbat bir deniz görünümü resminin kopyası asılıydı. Kız dedi ki,

"Nasılsa Larga Caddesi'nden geçmek zorundasın. Bana bir iyilik yap da ayakkabıcının önünde duruver. Oradan kendime bir çift ayakkabı almak istiyorum."

Adam arabayı çalıştırdı. Trafik sinir bozucuydu. Çok yavaş ilerliyorlardı. Kolundaki saate baktı. İki olmuştu bile. Kendisiyle ilk kez arabada bulunan Laide'ye baktı. Profilini görüyordu. Oturduğu yerde, kendisine karşı tam bir aldırmazlık içindeydi. Arada dönüp kendisine bakacağını düşünmüştü. Yakışıklı olduğundan değil, ama kendi gibi saygın bir kişinin korumasında bulunmanın verdiği kıvançtan ötürü. Ne de olsa kendi kadar saygın bir kişiyle tanışmış olması olanaksızdı. Ya da değil miydi?

Hiç kuşkusuz, onlarla tanışıp yatmıştı. Onlarla öpüşüp koklaşmış, her tür yatak oyunlarını yapmış olabilirdi. Ama hiçbiri kıza kendi gibi davranmış olamazdı. Hepsi de onu yirmi bin liretlik küçük bir sürtük olarak görmüşlerdi mutlaka. Kendiyse ona bir hanımefendi gibi davranmıştı. Bir prensese bile bundan daha iyi davranılmaz-

dı. Buna karşılık en azından bir gülücüğü, bir tatlı bakışı hak ettiğini düşündü.

Oysa kendi sürekli dönüp dönüp ona baktığı halde, kız bir kez olsun yüzüne bakmıyordu. Gözlerini dimdik yola çivilemişti. Yüzünde gergin, endişeli bir anlatım vardı. Artık o küstah, kendinden emin kız değildi. Göze güzel görünmüyor, ürkmüş bir hayvanı andırıyordu. Onun bu durumuna Sinyora Ermelina'nın evinde de tanık olmuştu.

"İşte orası! Burada durabilir misin?"

"Çabuk ol! Ceza yerim yoksa."

Avcıların önünden kaçan ürkek bir hayvan gibi arabadan dışarı fırladı ve bir kapıdan içeri girdi. Adam bir sigara yaktı. İkiyi beş geçmekteydi.

Az sonra içinde bir çift ayakkabı bulunan selefon bir poşetle göründü.

"Yeni mi bunlar?"

"Hayır. Sadece yeni topuklar taktırdım."

İstasyona doğru hızla yol alırlarken, sürekli dönüp kıza bakmaktan kendini alıkoyamadı. Kızsa yalnız önünde uzanan yola bakıyordu. Tehlike kokusu almışcasına kısılan burnu, yüzünün en önemli uzvu oluvermişti.

Hiç konuşmuyordu. Kendi içine kilitlenmişti. Bu ne sabırsızlık ne de treni kaçırma korkusuydu. Daha başka bir şeydi, ama ne? Sanki çevresindeki her şey düşmanıydı ve kendini kollamak zorundaydı. Sanki onu bilinmeyen bir zamanda, bilinmeyen bir yerde büyük bir tehlike beklemekteydi. Sanki çıkmak üzere olduğu yolculuk onun için bir eğlence değil de gerçek bir işkence olacaktı.

Bakışlarını karşılıksız bırakan kızın yüzünden gözlerini ayıramıyordu. Hiç güzel değildi. Yüzü de iyice solmuştu. Buna karşın, onu daha çok arzuluyordu. Hem de başka erkeklerle yatıp kalkmış olduğunu bile bile... Kim bilir kaç meçhul erkek?.. Onları kafasında canlandırmaya çalışırken nefretini kabartan bir sürü erkek... Uzunu,

şişmanı, zengini, bıyıklısı, spor bir arabanın direksiyonunda oturanıyla çeşit çeşit erkekler... Ona kendi mallarıymış gibi davranan ve sadece günlük zevkleri peşinde koşan şehvet düşkünü erkekler... Bir gece kulübünde kafayı bulduktan sonra onu rastgele pis bir odaya atan ve soyunurken bile izlemek zahmetine katlanmayan kaba saba erkekler... Onun göğüslerini çimdikleyen, sonra da kollarıyla bacaklarını ayırıp önlerindeki kalkık et parçasını kasık arasına hoyratcasına gömen sevgiden yoksun erkekler...

Özellikle Ferrarileri içinde tur atan ve yatları Cannes kıyılarında yatan seçkin züppeler için ne bulunmaz bir nimetti bu kız. Ertesi gün Monza önlerinde onu akıllarına bile getirmezlerdi. Öteki birçoğu gibi düşünmeye değmez bir küçük orospu işte! Sıcak bir yaz günü uzun bir yolculuk sırasında rastgele bir birahancde bir koca bardak bira içer gibi... Susuzluk giderildikten sonra, yine atlarsın arabana, sürüp gidersin... Birazdan o birahane de, içtiğin içki de bir daha anımsanmamak üzere unutulur.

Sözgelimi, şu küçük arabada yanında oturan Laide adlı kız... Tüm çocukluk anıları, düşleri, kaygıları, okul günlerinin sıkıntıları, oyuncaklar ve güzel giysiler için duyduğu özlemleriyle bir insan yavrusu... Peki, başına neler gelmişti?

Tüm bayram günleri sevinç ve umutla başlar, penceresiz, havasız küçük bir odada akşamleyin düş kırıklığıyla sona erer. Gerçeklerin, beklentilerin, eskimiş ayakkabıların, evde dikilmiş iç çamaşırlarının anılarıyla dolu sonsuz dünyada özel bir kişi olmanın, yakışıklı beyefendilerin dikkatlerini çekmenin, onları kendine âşık etmenin düşleri birden ölüverir.

Bunun yerine o eşsiz yaratık bir ticari eşya gibi satışa çıkarılır. Mama şöyle der: 'Tam senin istediğin gibi küçük bir fıstık var elimde. Esmer, ince, dişi ki dişi!'Adam da der ki, 'İnşallalh geçen seferki gibi olmaz. O neydi c

be? Öpüşmesini bile bilmiyordu.'

Sonra Laide içeri alınır. Herif, adını sorma zahmetine bile katlanmadan onu kucağına oturtur. Onu parmaklamaya başlar ve elbisesinin fermuarını açar. Sonra kızı soyup sutyenini çıkarır ve bakireliğini simgeleyen küçücük göğüsleriyle oynar. Kız hiç karşı koymaz. Sonu çok iyi bilinen bir cinsel oyundur bu...

Hayır, hayır! Yetti artık!.. Ne gülünç, ne çılgınca düşünceler bunlar!.. Koy ardını gitsin!.. Bu kızın yaptıklarından ona neydi? Kimle, nereye giderse gitsin... Onun gibi yüzlercesi vardı. Bu ne budalalıktı!.. Bu yaşta kendi gibi bir adam böyle bir kıza tutulsun! Olacak şey miydi bu? Bırak, kimle isterse, ne cehenneme giderse gitsin... Kafasında işiyle ilgili çok daha önemli şeyler vardı.

Yine de ondan hoşlanıyordu. Yalnız yüzünü ve vücudunu değil, Milanolu ağzıyla konuşmasını da!.. Hele yürüyüşü, tavırları...

Arabada yanında oturması çok hoştu. Gerçi bugün güzel değil, çirkin görünüyordu. Ama onun yanında oturmak yine de hoş bir duyguydu. Hem sonra kendisiyle birlikte arabaya binmesi güveninin belirtisiydi. Gülünç olabilir ama aslında bundan gurur duyuyordu. Sanki kendinden üstün birinin iltifatına erişmişti.

İşte şimdilik arabada yanında oturuyordu. Bu sırada kendisine değilse bile, başka kimseye de ait değildi. Birazdan, birkaç saat sonra, bu akşam evet... Çırılçıplak olarak kucaklanacak, onu kolları arasına alacak erkeğe teslim olacaktı... Genç, güçlü, kasları iyice gelişmiş bir erkek belki... Ama şimdilik değil... Bu kısa araba yolculuğunun sonuna kadar değil... Bunları hep düşündü ama söze dökmedi.

Araba sefası sona ermişti. Milano garının arabalara ayrılan park yerinde durdu. Kız sinirli bir aceleyle arabadan indi. Gözleri bavullarını taşıyacak bir hamal aradı. Sonra birden adama döndü:

"Bana adresini ver."

"Neden?"

"Sana bir posta kartı göndereceğim."

Taksiler çevresini sarıyor, ardından sıkıştıranlar sürekli korna çalıyorlardı. Kalkmak zorunda kaldı. Kıza arkasından son bir göz attı. Kendinden emin, dansçı yürüyüşüyle bilet gişesine yönelmişti. Ama gerçekten gidiyor muydu?

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Onunla ne demeye bu kadar ilgileniyordu? Niye hep bu kızı düşünüyordu? Korkusu neydi? Laide'nin yaşamından çıkıp gitmesi mi? Gülünç! Bir telefon açmak, onu bir taksiye koşturmaya yeterliydi. Ve işte karşısındaydı... Emrinde!.. Kusursuz, güzelim iç çamaşırları... Mis gibi kokan tertemiz vücudu... Canı neresinden istiyorsa, orasından öpebilirdi... Isırabilir...

Hayır. Anlamsız bir tartışmaydı bu. Yeterli değil ki!.. Evet, koşarak gelirdi. Tamam... Sinyora Ermelina'nın bir telefonuna bağlıydı her şey... Ve onunla yatardı yatmasına ama... Yarım saate, hadi bilemedin en çok bir saate sığan bir beraberlik... Nedir ki? Kız için kısa bir iş paydosu...

Hem sana bir şey söyleyeyim mi, Antonio?.. Ne? Sen onu hiç heyecanlandırmıyorsun. Onu ateşli ateşli öptüğünde ne oluyor? Laide gözlerini yumuyor... Dudakları hafifçe aralık, ama gerçek bir ateşlenme yok... Ne bir inleme, ne bir çığlık... Var mı? Amaaan! Böylesi daha iyi be! Bazı kaşarlanmış orospuların oynadığı iğrenç kome-

diler daha mı iyi sanki? Sevişirken sahte seks gösterileriyle erkeği pohpohladığını sanmak, yattığı tüm erkekleri aptal yerine koyup bu pis numaralarla kandırdığına inanmak, daha dürüstçe bir davranış mı yani?

Her neyse... Haftada iki kez, yarım ya da en çok bir saat kendini sana ayırmak... Peki, geri kalan zamanda ne yapıyor dersin ha?.. Günün ve gecenin ötekı saatlerinde? Nereye gidiyor? Kimlerle buluşuyor? Yok canım, onun gerçek yaşamı, istekleri, beğenileri, mutlulukları, üzüntüleri, aşkları, hepsi başka bir yerde... Bunları senle geçirdiği birkaç dakikaya mı sığdıracağını sandın, Antonio budalası?.. Evet, çat burada, çat orada...

Onun buradaki benliğini biliyorsun, asıl oradaki benliğini öğrenmelisin... Çünkü onun dünyası orası... Esrarlı, çekici, belki kötü ve sefil de olabilir... Ama onun dünyası işte... Sana yasak bir dünya!.. Bak, sana tuhaf bir şey daha söyleyeyim... Nedir? Diyelim ki, onunla yatıp kalktıktan sonra, kendisini arabanla eve götürmeyi önersen ve hayır dese... Üzerinde bir elbise denemek için Sinyora Ermelina'da biraz daha kalması gerektiğini söylese... Sen de elbise numarasının saçma bir mazeret olduğunu çok iyi bilsen... Aslında başka bir müşteriyi beklemek için kaldığını çaksan... Ne kızardın, değil mi? Ya da diyelim ki, Ermelina'nın evinde akşamüstü buluştunuz... Kız senden önce gitmeye kalktı... Kendisini tiyatroda beklediklerini veya eve erken gitmek zorunda olduğunu ya da bir kız arkadaşının onu aşağıda, arabada beklediğini söyledi... Nasıl şapşallaşırdın, değil mi?

Üstelik Laide'nin bir on beş binlik karşılığında her zaman onun emrinde olduğu palavrası da doğru değildi. Sözgelimi, bugün iki buçukta buluşacaklardı. Ermelina telefonda kendisine Laide'nin tam iki buçukta geleceğini söylemişti. Antonio da iki buçukta gitmiş ve oturma odasında Wanna kaltağından başka kimseyi görmemişti. Wanna da ona Laide'nin az önce telefon açtığını ve Modena'ya gitmek zorunda olduğundan gelemeyeceğini

bildirdiğini söylemişti. Antonio, neye uğradığını anlamaksızın orada bir yere çöküvermişti. Wanna bir süre acır gibi ona baktıktan sonra şöyle demişti:

"Fena çarpıldık, değil mi?"

Hiçbir şey söylememiş, sadece bir sigara yakmıştı boş odada. Wanna kalkıp yanına gelmiş ve onun şurasını, burasını ellemeye başlamıştı. Antonio da bir süre ne yapacağını bilmeden oturmuş, sonra kızla birlikte yan odaya geçmiş... Burada Wanna soyunmuş ve hemen o sapıkça küçük oyanlarını oynamaya koyulmuştu. Çok sevdiği bu oyunlar, nedense bugün hiç hoşuna gitmemişti.

Zevk faslı ise aceleci bir hayvanın çiftleşmesi gibi birkaç saniyede bitivermişti. Antonio rüyadaymışcasına giyinirken, Wanna yattığı yerden onu dudaklarında anlayışlı bir gülümsemeyle izlemişti:

"Zıpkını fena yedin, ha?"

"Ne demek itiyorsun?"

"Laide hınzırı, değil mi?"

Omuz silkmiş, Wanna ise üstelemişti:

"Çok mu iyi iş tutuyor?"

"Lafa bak! Ondan hoşlanıyorum."

"Hadi, doğru söyle. Benim kadar iyi mi?"

"Bunun onunla ne ilişkisi var?"

"Çok tuhaf ama, çoğu zaman Laide ile bir kez yatan--"

"Evet, ne oluyor bir kez yatana?"

"Hiiiç!.. İkincisi olmuyor sadece. Onu istemiyorlar. Tadına baktıklarını söyleyip bir başkasını istiyorlar."

"Öyle mi?"

"İlki sensin... Yani onunla bir kez yattıktan sonra yaka silkip bir başkasını istemeyen... Kuralı ilk sen bozdun. Yooo, kıyak kız doğrusu. Bak, bunu inkâr edemem. Omuzlarına dökülen o simsiyah saçları falan... Kıyak kız, değil mi?"

Adam ona nefretinden yiyecekmiş gibi bakmıştı. Bu

kaltak Laide hakkında sanki kendi düşük ayarında biriymiş gibi söz ediyordu. Sanki onun gibi önüne ilk çıkana kendisini satmaya hazırdı. Ne küstah bir karıydı bu böyle!.. Ama yine de haklıydı. Laide gibi körpe, genç bir kızın çekirdekten yetişme kaşar orospularla bir tutulması kendisine ters gelebilirdi. Hele onu bu yolun yolcusu saymak korkunç görünebilirdi. Ama işin aslı neydi?

Wanna onu sinirlendirme oyununu sürdürmüştü:

"Kıyak kız, değil mi?"

Sonunda Antonio patlamış,

"Kes be!" diye bağırmıştı.

Wanna da kahkaha makaralarını koyvermişti:

"Herife bak!Âşık olduğu karı hakkında pis sözler söylenmesini istemiyor. Aman! Küçük bakireye laf yok! Ulan, senin Laide karısının bugüne kadar yediğiyle bir alay asker tıka basa doyar. Bana bak! Söylemedi deme. Ben çok kız tanıdım, ama onun gibi dayanıklısına hiç rastlamadım. Havaalanı mübarek! Ama ondan bu kadar hoşlanıyorsan, karışmam."

"Evet, ondan hoşlanıyorum ve çok güzel buluyorum."

"Kıyak, ha?" Wanna'nın sesi iğneleyici bir tona bürünmüştü. "Peki, onun özelliğini biliyor musun?"

"Ne özelliği? Ne demek istiyorsun?"

"Sevişme sırasında yani. Daha çıkaramadın mı?"

"Neyi çıkaracağım?"

"Çıkaramadın demek, ha? Bilmesen daha iyi öyleyse. Tamam! Seninle işi iyice pişirmemiş anlaşılan."

"Bu özellik nedir?"

"Bilmesen daha iyi. Öğrenecek olursan, eminim ki, ondan tiksinirsin. Ya da ona daha çok tutulursun. Ah, siz erkekler!"

"Yahu, neymiş bu özellik?"

"Hiç."

"Şunu söyleyecek misin, söylemeyecek misin? Nedir bu özellik?"

"Bilmc daha iyi. Aslında sır falan değil bu. Kimse sormadan önce kendi söyler. O evlerde iki yılını nasıl geçirdiğini bana hep övünerek anlatır. Şımarık şıllık! Hava atmaya pek bayılır. Orospulukta üstüne yokmuş gibi! Kendini bu işin kraliçesi sayar, ama aslında hiç de öyle değil. Fos!.. Hayır, bu özelliğini sana söylemem doğru olmaz. Çünkü şu küçük oyunları gerçekten seninle oynamadıysa---"

"Hangi küçük oyunları?"

"Küçük oyunlar, canım. Hazırlamalar, pis numaralar, muzırlıklar falan filan... Ne dersen de!.. Ama bunu seninle yapmadığına göre---"

"Neyi? Gerçekten bu kadar iğrenç bir şey mi?"

"İğrenç mi? Harika!.. İyi yapılırsa, zevkine doyum olmaz."

"Artık sıkıldım! Şunu bana söyleyecek misin, söylemeyecek misin?"

"Hayır, söylemeyeceğim. Senin için daha iyi olur. Neme lazım. Kaş yapayım derken, göz çıkarabilirim... Ama zıpkını nasıl tam kalbinden yedin? Gebertti seni, değil mi?"

Kızın sesindeki nefret belirtisini sezmişti. İki on binliği katlayarak masanın üzerinde duran boş cam vazonun altına sokuşturmuş ve kapıya doğru yürümüştü:

"Ben gidiyorum."

Wanna durumu düzeltmeye çalışmıştı:

"Dur! Bu kadar alınma, canım. Şaka yaptığımı anlamadın mı? Hepsi şakaydı sadece."

"Şu sözünü ettiğin özellik de şaka mıydı?"

"Şu senin Laide'yi tanımam bile. Onu birkaç kez burada gördüm. Merhaba, eyvallah, o kadar! Onun hakkında ne bilebilirim ki?"

"Yani bunların hepsini sen mi uydurdun?"

"Evet."

"Ne orospusun ya!"

Kahkahalar atarak gülerken, yastığı başıyla dövmüş-

tü:

"Sadece seni kızdırmak için... Kızmış halini seyretmek çok hoşuma gidiyor."

İyice sinirlenmiş olarak oradan ayrılmıştı.

Şimdi düşünüyordu da olanları kafasından silmeyi en uygun çare olarak görüyordu. Laide'nin ne gibi uygunsuz işlere karıştığını çözmek olanaksızdı. Ayrıca, umurunda bile değildi. Çevrede Laide'den binlerce kat daha güzel bir dolu kız varken onu umursamanın anlamı neydi ki?

Daha önce de buna benzer bir tutkusu olmuştu... Evet, şimdi anımsıyordu. Savaş sırasında Taranto'da... Oradaki evlerden birinde çalışan Triesteli çok güzel esmer bir kız... Adı Luana idi galiba ve kendisine çok düşkündü. Eh, kız kendi kafasına da iyice takılmıştı. Hemen her gün onu görmeye giderdi. Gemisi Mesina'ya gidince, ona posta kartları bile göndermişti... Eline geçmiş miydi acaba? Neyse... Gemisi Taranto'dan ayrılırken ne kadar üzüntü duymuş olduğunu anımsadı. Askeri gizlilik yüzünden kıza gideceğini bile söyleyememişti.

Bir yaz sabahıydı. Belli belirsiz mavi bir pus perdelemekteydi kıyı boyunu ince bir tül gibi. Daha ötede uyuyan kent taze gün ışığı altında bembeyaz parıldamaktaydı. Güverteden giderek uzaklaşan sıra sıra beyaz evler görünüyordu. Yüreğinde uzaklaştıkça artan garip bir üzüntüyle gözlerini kerhanenin bulunduğu semte çevilemişti... Yorgun kız hâlâ uyuyor olmalıydı. Herhalde rüyasında kendisini ziyaret eden yüzlerce erkekten biri olan Antonio'yu görüyor değildi. Ama oldukça bağımsız bir sevecenlikle sınırlansa da bu kızdan çok hoşlanmıştı. Onun için bir şeyler yapmak isterdi doğrusu. Bir daha görecek olursa, ona bir yüzük ya da bilezik vermeyi bile düşünmüştü. Şu veya bu biçimde onun yaşamının bir parçası olmayı istiyordu.

Ne var ki, birkaç gün sonra onu hiç düşünmez olmuştu. Savaşın gerilimi bu gülünç küçük tutkuyu kafasından silip atmıştı. Onu bir daha hiç görmedi.

Sinyora Emmelina'daki gerçekleşmeyen buluşmadan sonra, Antonio Laide ile olan sağlıksız ilişkisini kesmeye karar verdi. Ertesi gün kayak yapmaya gitti. Bir hafta kent dışında kaldı. Tatil ona iyi geldi. Yeniden eski sakin havasına kavuştu. Geri döndüğünde dinlenmiş bir kafayla işinin başına geçti.

ON İKİNCİ BÖLÜM

Artık onu hiç düşünmüyordu. Aradan yaklaşık iki hafta geçmişti ve artık onu hiç düşünmüyordu. Bir öğle vakti stüdyosunda hanl hanl çalışmaktaydı. Elindeki işi bitirmek için acele ediyordu. Çünkü iki buçukta arkadaşı Cappa'yı alıp Saint-Moritz'e gidecekti. Yalnız, yağmur yağdıracakmış gibi somurtan havadan biraz endişeliydi. Yoksa onu artık hiç düşünmüyordu. Telefon çaldı. Otomatik olarak ahizeyi kulağına götürdü.

"Sinyor Dorigo?" İşte onun "r"si... Laide'nin telefonla kendisini ikinci arayışıydı. Sesi dalga dalga içine yayıldı. Garip bir rahatlık duydu. Neden? Bu rahatlama duygusunun anlamı neydi? Eğer Laide'yi kafasından silip atmışsa... Evet, artık onu hiç düşünmüyorsa... Eee? Bu mutluluk, bu sevinç neden? Sonunda toparlandı:

"Bana telefon açmak nereden aklına geldi?"

"Hiiiiç! Öyle işte. Canını sıkmadım ya? Sadece bir merhaba demek istemiştim."

"Canımı sıkmak mı? Hiç de değil. Beni aradığına çok sevindim. Bunca zaman nerelerdeydin?"

"Sıkıntıdan patladım. Bir bir bilsen! Modena'da çalı-

şıyordum."

"Ne çalışması?"

"Fotomodellik gibi bir şey."

Bir an için onu sepetlemeyi geçirdi aklından... Kopar bağları, bitsin bu iş... Birkaç günlüğüne bir yerlere gideceğini söylemesi yeterliydi. Döndükten sonra da bunun gibi belirsiz atlatmalar falan... Oyalama taktiği... Bu düşündüğünü yapması yeterliydi. Evet, bunu yapsa kurtulurdu.

Ama nereden kurtulacaktı? Hangi tehlikenin içindeydi ki? Gülünç bir düşünceydi bu. Niçin Laide ile zaman zaman sevişmesin? Bugün ya da yarın... Kız hastalıklı mı ki? Yooo! Niye sevişmeyelim öyleyse? Hem şunu unutma! Beni arayan o oldu. Yaaa!.. Doğru söylüyor da olabilir. Olamaz mı yani? Belki dediği gibi şehirde değildi. Döner dönmez de beni aradı. Belki benden hoşlanıyor... Belki dürüst, güvenilir biri olarak kafasına takıldım. Belki bana ihtiyaç duyuyor... Sigara, içki falan gibi... Belki o sahte yaşamından bıktı... Belki o aşağılık insanları, o iğrenç yerleri, o nankör arkadaşları artık görmek istemiyor... Belki kendini çok yalnız hissediyor... Düşüncelerinden sıyrılarak sesini buldu:

"Şey... Görüşecek miyiz?"

"Elbette! Bugüne ne dersin?"

"Bugün olmaz. Kayak yapmaya gidiyorum. Pazara döneceğim."

"Yaaa!.. Eh, öyleyse pazartesi ararım seni."

"Kaçta?"

"Öğleyin."

"Tamam. Görüşmek üzere... Ve aradığın için teşekkürler."

"Saçmalama," dedi kız. "Hoşça kal."

Dorigo kızın sesinde bir düş kırıklığı sezer gibi olmuştu. Sanki onu hemen görebilmek için kayaktan bile vazgeçeceğini ummuştu. İçinde bir nebze tatmin hissiyle, böylesi daha iyi diye düşündü. Aranmayı körüklemek

her zaman iyi bir taktiktir. İçine bir rahatlık sinmişti. Hayır, daha fazlası... Mutluluk. Kendine güven duymak ne güzel!.. Keyifli bir şey. Bir telefon konuşmasının kendisini mutlu kılmasına hiç üzülmüyordu. Üzülmek niye? Her şeyin denetimi kendi elindeydi. 'Patron benim!' diye bağırası geldi.

Ama pazartesi, duvardaki saat on ikiyi gösterdiğinde sabırsızlığın pençesine düştüğünü hissetti. Ayrıca, gün boyu öğlenin bir an önce gelmesini beklediğini de algıladı. Aslında bekleme bir gece öncesinden başlamıştı. Yani Milano'ya döner dönmez. Yooo! Bekleme cuma günü başlamıştı. Laide, "Saçmalama. Hoşça kal," der demez. Evet, üç gündür farkında olmaksızın bekliyordu.

Şimdi de saatten gözünü alamıyordu. Elektrikli saatin yayı dakika başında "trak" ediyordu. Saatin ibresi de hemen küçük sıçrayışını yapıyordu. Her "trak" zamanın küçücük bir bölümünün bir daha dönmemek üzere gitmesiydi. Yani Laide'nin sözünü tutma olasılığının giderek azalması. Cumadan bu yana başına o kadar çok şey gelmiş olabilirdi ki!.. Birçok erkek onu arzulamış ve peşini bırakmamış olabilirdi... Kendinden genç, zengin, yakışıklı erkekler... Allah belasını versin! Sersem, aklı bir karış havada, havai bir kız için şu üç günlük yaşamında öylesine çok fırsatlar vardı ki!

On ikiyi on geçe yerinden fırladı. Artık dayanamıyordu. Aklını işine verecek durumda değildi. Sözüm ona bir mektubu cevaplandırması gerekiyordu. Tekrar tekrar okuduğu halde tek satırını bile anlayamamıştı.

Düşünmeye başladı: Beş dakika içinde aramazsa, artık aramayacak demektir. Belki şu an Milano'da bile değil. Belki yine Modeno'ya gitti ya da Roma'ya. Kim bilir cehennemin hangi bucağında.

Derken Maronni'nin odasına çağrıldı. Adam, kâğıt fabrikatörü Blisa'nın ortağıydı. Atletizm sahası projesi üzerinde görüşmek istiyorlardı. Ya oradayken Laide ararsa?

Stüdyosunun kapısı otomatik olarak kendiliğinden kapanan cinsten bir şeydi. Açtığı kapının arkasına kapanmaması için bir iskemle dayadı. Otomatik olmayan komşu odanın kapısını da ardına kadar açık bıraktı. Maronni'nin kendisini izlediğini fark etti.

"Bir telefon bekliyorum da," dedi. "Şehirlerarası."

Maronni pis pis sırıttı:

"Şehirlerarası demek, ha?"

"Evet. Como'dan arayacaklar da beni."

Ne de güzel kıvırmıştı yalanı! Kendi de şaştı. Çünkü genellikle yalan söylemeyi beceremezdi.

Burada da bir duvar saati vardı. Her dakika başı, trak! Binanın hemen her yerinde dakika başı trak diyen bu allahın belası saatlerden vardı. İşte, Maronni'nin şahane döşenmiş çalışma odasında da yine bu saatlerden biri karşısındaydı. On iki on altı derken, on iki on yedi oldu. Konuşmanın konusu yapının sokağa bakan yüzüydü. Blisa fantaziye kaçan bir şey istiyordu. Sütunlu olmasını bile önerdi. İlle de çarpıcı bir şey isteyen adamı, bu düşüncesinden caydırmanın olanağı yoktu.

Antonio gözünün ucuyla da saatin bir dakika daha atlayan ibresini gördü. On iki on dokuz... Yok canım!.. Bir daha onu göreceğini hiç sanma... Telefonunu da hiç bekleme... Başka erkeklerle çoktan kayıplara karışmıştır bile... Kim bilir nasıl erkeklerle? Genç, kendine güveni olan erkeklerle... Yahu, belki dikey eğreltili sade bir duvar daha uygun olur. Boş ver be! Kimin umurunda duvar şimdi... Nerede bu kız? Bulunduğu yerde telefon var mı acaba? Senin numaranı araması için bir rehber var mı orada? Numarayı aklında tutması beklenemez... Ooo! Binlerce şeytanlık yanında senin numaran mı kalır aklında?.. Hayır, numaranı kesinlikle unutmuştur... Bu proje tartışması da nereden çıktı şimdi? En iyisi susmak. Insan susarak da başarılı olabilir. O ne? On iki yirmi... Laide'nin telefonunu unut atık, arslanım!

Arayacak olan arardı şimdiye kadar... Laide!.. Böyle

biri var mı gerçekten? Laide gibi komik adı olan bir kız var olabilir mi? Böyle bir kız asla var olmadı... Yooo! Bir zamanlar vardı ama artık yok... Hayır efendim, var! Var olmasına var da çok uzaklarda... Çok çok uzaklarda... Trak! On iki yirmi bir... Tamam, tamam, anladık! Onu bir daha hiç göremeyeceğiz.

Bir mazeret uydurup Maronni ile Blisa'nın yanından ayrıldı. Gitti ve kendi odasına kapandı. Rahat bir soluk aldı. Başkalarının yanında insanın kendini denetlemesi ne zor! Gülmek istemesen de güleceksin. İstemesen de anlatılan soğuk fıkraları dinleyeceksin. İstemesen de sıra sana geldi diye bir fıkra da sen anlatacaksın. Ne saçmalık! Şimdi hiç değilse telefon çalarsa duymama tehlikesi yok. Bir sigara yaktı. İki nefes çektikten sonra söndürdü.

Saat kaç? Gece yarısı mı nedir? Yooo!.. Öyleyse içim neden bu kadar karanlık? Hadi, saçmalama! Senin gibi bir adama yakışır mı bayağı bir tele kıza kafayı bu kadar takmak? Ayıp be! Unuttun mu? Bazı günler güzel bile değildi... Evet, bazı günler gerçekten çirkin görünürdü... Pek öyle yüzüne bakılmayacak gibi değilse de aman aman bir parça sayılmazdı... Sıradan işte! Güzel değildi, tamam mı? Kafayı takmaya değmez bir mahalle kızı sadece.

Ama o cin gibi pırıl pırıl minyon yüze ne demeli? Ya o hayat fışkıran, canlı, dipdiri vücudu... Kalem gibi ince, uzun bacakları ve daracık kalçaları... Yürürken elbisesinin altından bile gençliğin canlılığını yansıtan o güzelim butları... Ya o alçakgönüllülükten yoksun inanılmaz tavrı? Davranışları öğrenci kızlardan bile daha özgün değil miydi? Eğer sıcaktan bunalmışsa oturur ve eteğini hiç utanmaksızın yarı beline kadar sıyırırdı... Sanki her şeyin eğlence olduğuna ve yeryüzünde kötülüğün bulunmadığına inandırılmış saf bir kız çocuğu gibi...

Dur! Çok ileri gittin. Ya kendisini satmasına ne demeli? O mu? Önemsiz... Kızların o yıl için moda olan bir oyunu oynamaları gibi bir şey bu... Yatakta o mesafeli,

dengeli halinin farkına varmadın mı? Bedenin arzularına hiçbir zaman tam anlamıyla boyun eğmediğini görmedin mi? Onun bakımından orospuluk, yoksul olduğu halde çıplak bedenini zenginlerle paylaşmak... Aslında soylu bir davranış... Hem ne biliyorsun? Konuşmasının özelliği olan o vurgulu "r", belki de sefaletin karmaşık yollarında kaybolmuş bir soyluluğun belirtisidir. Belki de ağababası şatosunda meşaleler taşıyan yüzlerce uşak ve hizmetçinin arasında dolaşırdı.

Telefon çaldı. O değildir diye düşünmeye zorladı kendini. O değildir!

"Alo!" diyen kısık, yorgun, kuşkulu bir ses duydu.

"Merhaba," dedi.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Artık Sinyora Ermelina'nın evinde buluşmuyorlardı Kadınla kavga ettiklerini söyleyen Laide, onu bir kız arkadaşının evine götürmüştü. Daha sonra Antonio da zamanının çoğunu Milano dışında geçiren arkadaşı Corsini'nin apartman dairesini kullanmaya başlamıştı. Vincenzo Monti Caddesi'nin bitiminde sevimli bir apartmandı. Panayır yerine bakan dairenin geniş bir oturma odası ve iç merdivenle çıkılan bir yatak odası vardı. Bu şirin daireyi Laide çok sevmişti. Odalarda dolanır, şurayı burayı karıştırır, gizli bir armağanı arayan sevimli, küçük bir kız çocuğu gibi davranırdı.

Bugünlerde yatakta da eskisine oranla daha mutlu ve daha canlıydı. Çıplakken çok daha çocuksu bir görünümü vardı. Küçük göğüsleri, dar kalçaları onun için ayrı bir gurur kaynağıydı. Yatak kavgasında üstünlüğün kendinde olduğunu bildiği halde bunu anlamazlıktan gelirdi. Bu altlı üstlü mücadele sırasında topuzu çözülür, kapkara saçları kırılan bir hokkadan dökülmüş mürekkep gibi vücudunun her yanma saçılırdı. Sevişme geriliminin yerini alan gevşeme sırasında da çocuksu bazı itiraflarda

bulunmanın tadını çıkarırdı.

"Bende ne var, biliyor musun?" demişti bir keresinde... "Hâlâ bir çocuğum ben, ama aynı zamanda son derece de dişiyim." Bir başka zaman da şöyle demişti:

"Genç bir çocuk bana dedi ki... O zamanlar çok daha küçüktüm... On ikisinde falan ancak... Bana dedi ki, "Laide, sen erkekleri çıldırtmak için doğmuşsun."

Ya da mutlu bir anının ani heyecanıyla durup dururken şöyle bir çığlık atar ve sonunu getirirdi:

"Ben neyim, biliyor musun?.. Bir bulutum ben!.. Çakan bir şimşek... Gökkuşağı... Harika bir küçük kızım ben!"

Ve çırılçıplak, yatağa diz çökmüş durumda, vücudunun erkeğin gözlerinden saklı bir yanı olmaksızın, küstahça bakışlarla onu süzerdi. Sonra çocuksu bir kışkırtma ve meydan okuma duygusuyla, minicik ince dudaklarını adama uzatırdı. Bu arada, Antonio kızı hayranlıkla izlerdi. Kafatasına sığdırdığı tüm o saçmasapan bilgi kırıntılarının gerçek yaşamda işe yaramazlığını bir kez daha anlardı.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İnsan ansızın bir şeyin farkına varıverir. Belki öteden beri bildiği, ancak şimdiye kadar inanmak istemediği bir şey. Ölümcül bir hastalığın kaçınılmaz belirtilerinin uzun süredir farkında olan, ama bunun yaşamını eskisi gibi sürdürmesini engelleyemeyeceğini kendisine karşı inatla savunan biri gibi. Ama sonunda, şiddetli ağrılarla kıvranılan bir anda gerçekle yüzleşilir. Her şey dehşet verici bir kesinlikle ortadadır artık. O andan başlayarak yaşam biçimi tam anlamıyla yön değiştirir. Yaşamda kutsanan, üstün tutulan değerler ansızın anlamını yitirir, hatta tiksindirici olur. Kişi çevresinde umutla sarılabileceği bir şey aranır. Ne var ki, tamamen silahsız ve tek başınadır. Bu dünyada şimdi onu kemiren hastalıktan başka bir şey yoktur. Sadece iki kaçış yolunun kendisine açık olduğunu görür: Kendini tedavi ettirmek ya da ölene kadar hastalıkla bir arada yaşamaya alışmak. Ancak hangi yola yönelirse yönelsin, düşüş hızı her saniye giderek artar.

3 Nisan günü, akşama yakın saatlerdi. Antonio ara-

basıyla Scalla Meydanı'ndan geçmekteydi. Verdi Caddesi'ne sapmak istedi. Ancak, trafik lambası kırmızı yanınca durdu. Çevresini bir araba kalabalığı kuşatmıştı. Önünde yayalar yürüyordu. Güneş hâlâ tepedeydi ve güzel bir gündü.

Bir anda Laide'nin görüntüsü kafasının içinde şimşek gibi çaktı. Modena'da pistin kenarında duruyordu. Fotomodellik için oraya gideceğini söylemişti ya!.. Yüzünde bu olağanüstü dünyaya kabul edilmiş olmanın sevinci okunuyordu. Evet, gazetelerin ballandıra ballandıra sözünü ettikleri bu masal dünyasında yaşamanın tadını çıkarmaya gitmişti...

Neyse! Modena Havaalanı'nın pisti kenarında durmuş, beyaz tulumlu iki deneme pilotuyla şakalaşıyordu. Gençlerin büyüleyici bir havası vardı. Yirminci yüzyılın erkeklik simgesiydiler sanki. Bir tanesi kıza fena halde asılıyor, niye filmlerde rol almadığını soruyordu. İkincisi suskunluğunu koruyordu. Ötekinden daha iri, esmer, elmacık kemikleri çıkık yüzünün hatları sert ve dört köşe çeneli bir çocuktu. Hiç konuşmuyor, yalnız arada bir kıza anlamlı gözlerle bakıp gülümsüyordu. Aslında buluşma sözü veren bir gülücüktü bu. Çünkü az sonra, hava kararıp da pist boşaldıktan sonra kızı lojmandaki odasına atacaktı. Tıpkı dün olduğu gibi. Kız hiç güçlük çıkarmamıştı. Dünyanın en doğal işlerinden birini yaparcasına tıpış tıpış yürümüştü oğlanın ardından. Aslında onun gibi bir modelin bu kadar kolaylıkla tavlanacağına oğlan da hâlâ inanamıyordu ya!..

Işık yeşile dönüştü ve Dorigo hemen arkasında çalan bir klakson sesiyle yerinden sıçradı. Her zaman böyle bir klakson manyağı çıkardı zaten... Laide, hiç kuşkusuz, bu tip oğlanlarla oynaşmaktan hoşlanıyordur... Ağzının suları akarak bayıla bayıla gittiği bu dangalak oğlanlardan para da istemez. İyi bir kız olduğunu ispatlamak için üste para verdiği bile düşünülebilir. Çünkü bu hıyar, genç ve parasız. Oysa onu parayla beslemek Ermelina'nın evi-

ni sürekli ziyaret eden yaşlı beylerin işidir. Onlardan para almak, cüzdanlarını hafifletmek mesleğin gereğidir. Hem bu iş öyle büyük bir özveriyi de gerektirmez. Çünkü bu beyefendilerin hemen tümü nazik kişilerdir. Kibar görünümlü, temiz pak, efendi zamparalar. Ama onlarla ne aşk yaşamı ne de arzuların doyumu söz konusu bile olamaz.

Tanrım! Başka bir şey düşünemez miydi? Niye kafasını bu aşırı sıkıntı veren düşüncelere takmıştı? Dorigo şu an ne kadar umutsuz ve çaresiz olduğunu anladı. Bu çok saçma ve budalaca bir şeydi. Ama yine de o kadar gerçek ve şiddetliydi ki, artık hiçbir yerde iç huzuruna kavuşamıyordu.

Ne kadar direnirse direnşin, onu düşünmenin gününün her saniyesini işgal ettiğini artık biliyordu. Her şey, herkes, her durum, tüm anıları ve okudukları kendisini ona bağlayan sıkıntılı ve kötü düşüncelere yol açmaktaydı. Bütün bunların gülünç, aptalca ve felaket habercisi düşünceler olduğunu çok iyi biliyordu. İşsiz güçsüz kasabalı sersemlere özgü arabesk kuruntulardı bunlar. Herkesin bu yüzden kendisini budalalıkla damgalamaya hakkı olduğunu bildiğinden, kimselere derdini açamıyor, kimseden teselli, yardım ya da acıma beklemiyordu.

Teselli ve yardım ancak ondan gelebilirdi. Ama kızın da onu hiç umursadığı yoktu. Onun acı çekmesini izliyorsa, bu kötülükten ya da zevk aldığından ötürü değildi. Kız için o sadece ötekiler gibi bir müşteriydi. Öyleyse Antonio'nun kendisine âşık olduğunu nasıl anlayabilirdi ki? Aklının köşesinden bile geçmezdi. Kendisinden bambaşka bir dünyanın adamı, elli yaşlarında koca bir herif küçücük bir kıza âşık olsun ha? Olacak şey miydi bu? Ya ötekiler? Annesi, dostları? Öğrenirlerse tam bir kepazelik olurdu. Demek ellisinde bile bir erkek hâlâ çocuk olarak kalabiliyordu. Şuraya bakın! Ormanın karanlığında kaybolmuş bir küçük çocuk gibi umarsız, şaşkın, dehşet içinde bir koca adam! Huzursuzluk, özlem, korku,

düş kırıklığı, kıskançlık, sabırsızlık, umutsuzluk kargaşalığı içinde bocalamakta. Neymiş? Âşıkmış!.. Sevsinler!

Yanlış anlaşılan sahte bir aşk tarafından tutsak alınmıştı. Beyni artık kendisi için çalışmıyordu. Laide içine girerek onu tam anlamıyla işgal etmişti. Artık beyninin her köşesinde, en derin oyuklarında bile onu buluyordu. Ama kızın ona aldırdığı yoktu. Varlığının bile farkında değildi. Bir salak oğlanın kolunda kırıtıp kıkır kıkır gülüyor, çılgınca danslar yapıyor, vücudunun her parçasının ona kavalyelik eden pis bir herifçe parsellenmesine ve ellenmesine ses çıkarmıyordu. Az önce tanıştığı kart bir banka muhasebecisinin iğrenç bakışları altında soyunmaktan utanmıyordu. Allah kahretsin bu kadını! Beyninin barbar işgalcisi olarak kafasının içinden başka erkeklere göz kırpan, onlarla buluşup hayasızca sevişen bu alçak kan kahrolsun!

Onun dışında her şey, dünyada onunla ilgili olmayan ne varsa, artık önemini yitirmişti. İş, sanat, aile, dostlar, dağlarda kayak sporu, başka kadınlar, hem de ondan çok daha güzel ve şehvetli binlerce kadın onun bakımından hiçbir anlam taşımaz olmuşlardı. Bunların tümü kül ve dumana dönüşmüştü. Duyduğu bu dayanılmaz ağrıyı ancak Laide giderebilirdi. Üstelik kızın kendini ona vermesi ya da büyük bir sevgi beslemesi de gerekli değildi. Tek istediği kızın yanında bulunması ve kendisiyle konuşmasıydı. Bir de istemeyerek de olsa kendisinin yaşadığını, bu dünyada varolduğunu kabul etmesiydi. Ancak çok kısa süren bu ara zamanlarda iç huzuruna kavuşabiliyordu. İşte o zaman bağrında yanan ateş sönüyor ve Antonio yeniden kendine geliyordu. Birazdan onun gideceğini ve aynı mutsuzluk ateşinin yine tüm ruhunu saracağını elbette biliyordu. Hem bu kez eskisinden de kötü olacaktı. Varsın olsundu, buna aldırdığı yoktu. Rahatlama duygusu öyle içten ve harika bir şeydi ki, o sırada başka hiçbir şey düşünemiyordu.

Onu Laide'ye bağlayan kızın dişiliği ya da yatak

oyunlarındaki özelliği değildi. Aslında ilk birleşmeden sonra cinsel baskı dozunda önemli bir azalma olmuştu. Yalnız ilk kez, fazla yatak cilvesine kaçmadan, kendisini tam anlamıyla işin zevkine kaptırmıştı. Şimdiyse olabildiğince edilgen bir davranışı benimsemişti. Sanki artık başka türlü olmanın gereği kalmadığını anlamıştı. Ne olursa olsun, Antonio'nun onu her zaman ötekilere yeğleyeceğini biliyor gibiydi. Nitekim, bir gün tüm cesaretini toplayıp kıza, "Ne bu be? Sadece kütük gibi yatıyorsun. Niye katılmak için hiçbir çaba göstermiyorsun?" dediğinde, ondan şu yanıtı almıştı: "Benim bildiğim, kadının üstüne çıkan erkek gösterir bu çabayı, erkeğin altında yatan kadın değil."

Kendinden yaşlı erkekler için anlatılan pek çok öykü dinlemişti. Bunlar aradıkları zevki veren kadının kulu, kölesi olurlarmış. Yani bir tür cinsel büyünün etkisi altına girerlermiş.

Başlangıçta kendisi de böyle bir şeye kapıldığını sanmıştı. Ancak ne yazık ki, kendi durumunun çok daha değişik olduğunu anlamakta gecikmedi. Eğer sorun sadece bir cinsel bağımlılık olsaydı, kaygılanmaya hiç gerek kalmazdı. Eğer böyle olsaydı, her şey kolaylıkla "al gülüm, ver gülüm" temeline oturtulabilirdi.

Hayır. Antonio için fiziksel tutku bu işte oldukça küçük bir rol oynuyordu. Sözgelimi, bir hastalık bundan böyle onun cinsel ilişkide bulunmasını engelleyecek olursa, bundan en çok kendisinin sevineceğini hissediyordu.

Laide'nin tramvay altında kalıp bacağının tekini yitirdiğini düşledi. Ne harika bir şey olurdu! Fuhuş ve dans dünyasından, dolayısıyla cinsel serüvenlerden kesin olarak kopmuş, sakat bir kız. Böylece başka herkesin acımasından sıyrılmış olacaktı. Yalnız Antonio ona tapmaya devam edecekti. Laide'nin kendini sevmeye başlaması için galiba bundan başka da umudu yoktu.

Evet, onu sadece kendisi olarak seviyordu. Simgesi

olduğu dişiliğe, dönekliğe, gençliğe, kendine özgü dürüstlüğe, bayağılığa, aldırmazlığa, muzırlığa ve kendini bilmezliğe sırılsıklam âşıktı. Bu kız adi ve karanlık, neşeli ve hırçın, kötü ve şaşırtıcı bir dünyanın simgesiydi. Bilinmezliğin ve serüvenciliğin ta kendisiydi. Bu eski kentin çöplüğünde açmış bir çiçekti. Birçok kişinin ayağı altında ezilmiş olmasına karşın, yine de taze, sevimli ve güzel kokuluydu.

Laide birazcık onun olsa, birazcık onun için soluk alsa, bu bile yeterliydi. Onun yaşamına girebilmek, az da olsa kız için önemli bir duruma gelebilmek saplantısı olmuştu. Dünya güzellik kraliçesi ya da Marilyn Monroe gibi biri Antonio'ya olan aşkından onun ayaklarına kapanıp yalvar yakar olsa, gururunun Laide'nin bir gıdım sevgisini kazanması kadar okşayamazdı. Ne tuhaf! Herkesin elde edebileceği bir tele kıza tutulmak, küçük bir orospunun kölesi olmak... Akıl almaz bir şey!

Nereden bakılırsa bakılsın, bunun bir çıkış yolu yoktu. Kendisini bekleyen engeller ancak aşağılanma ve öfke, kıskançlık ve sonsuz bir üzüntü olabilirdi. Ayrıca, onu kendisiyle birlikte yaşamaya razı etmenin bir çılgınlık olduğunu da biliyordu. Hemen bir alay konusu olacaktı. Daha haftasına kalmadan semt delikanlılarını bayram neşesine boğan bir boynuzlu!.. Aralarına giren otuz yaş farktan başka ne beklenebilirdi ki?

Öte yandan, onu bulunduğu kötü yoldan kurtarmaya çalışmanın hiçbir anlamı yoktu. Laide için orospuluk bir ceza, kölelik ya da namussuzluk boyunduruğu değildi. O bunu kolay oynanan heyecanlı ve kazançlı bir oyun olarak görüyordu. Ama buyruğunda çalıştığı mamaların hakaretlerine uğramasına ve istemediği halde iğrenç bulduğu bir müşteriyle yatmaya zorlanmasına ne demeliydi? Bir keresinde bu konuda aralarında şöyle bir konuşma geçmişti:

"Doğrusu bu konuda kendimi şanslı sayabilirim," demişti kız. "Bugüne kadar hep parlak çocukları aldım

koynuma."

"Hadi, atma! Bazen moruklarla da yatmak zorunda kalmışsındır. Ne bileyim? Belki de dişsiz ya da şeysiz moruklarla falan."

"Kesinlikle hayır. Sana şanslı olduğumu söyledim. Önce hepsine alıcı gözüyle şöyle bir bakarım. Gözüm kesmezse, hadi eyvallah der, çeker giderim."

"Şimdiye kadar hiç reddettiğin oldu mu?"

"Yooo! Buna gerek kalmadı ki!"

İşin üzücü yanı, onu gerçekten sevdiği halde, kızın bu aşka karşılık verme olanağından yoksun olmasıydı. Antonio'yu yaşlı bir adam olarak görüyordu, hiç kuşkusuz. Kendi dünyasından bazı kadınlara çekici gelen sanatçı kişiliği, onun gözünde hiçbir anlam taşımıyordu. Ayasofya'yı inşa etmektense, gıcır gıcır bir Maserati'nin sahibi olmak onca çok daha değerli bir nitelikti.

Yaralanmış bir kişi yaralı uzvunu kurcalama dürtüsünü nasıl bir türlü yenemez de daha kötüye gitmesine yol açarsa, Dorigo da acısını artırmaktan başka bir şeye yaramayan senaryolar yaratmaktan geri kalmıyordu. Bunları yarasına tuz basarcasına, en acımasız bir biçimde oluşturuyordu.

Onu yeni tanıdığı yaşlı bir müşterinin garsoniyerine giderken görüyordu. Sinyora Ermelina tarafından buraya gönderilen Laide, odaya girdikten sonra yaşlı adamın kucağına oturuyor ve eteğini güzelce yukarı sıyırıyordu. Etinin ve bacaklarının sıcaklığını duyan adama çapkınca gülümsüyordu. Adamın elleri elbisesinin içinden yukarlara doğru tırmanıp göğüslerini mıncıklarken, dudaklarını hiç utanmaksızın onunkilere yapıştırıyordu. Ayranı iyice kabaran adam, onu kucaklayıp kaldırıyor ve şimdi ikisi çıplak olarak yatağa uzanıyordu. Cilveleşmeler, oynaşmalar ve ateşli öpüşmeler. Kızın herife mümkün olan en büyük heyecanı duyurma isteği ve böylece işin sonunda fazladan bir şeyler koparmak için neden yaratma çabası. Adamın adını ve işini bile bilmiyor. Büyük bir ola-

sılıkla onu bir daha hiç görmeyecek. Ama şu an onu zevkin doruğuna çıkarmak için elden geleni yapıyor ve erkekliğin en duyarlı yerlerinden öpüyordu. Yaşlı adamın titremeleri ve iniltileri onu çok keyiflendiriyordu. Tıpkı sıçrayışını görmek için yakaladığı kurbağayı gıdıklayan küçük bir kız çocuğu gibiydi.

İşte böyle! Kızı aşağılamaya ve pisliğe bulaştırmaya yönelik ne varsa Dorigo'nun kafasında senaryolaşıyordu. Bazen çalışma masasının başında otururken, gözleri uzaklara dalıp gider ve bu işkencenin yaşamının yıllarını yiyip bitirdiğini hissederdi. Bu acı veren fantazilerden kara bir zevk mi alıyordu acaba? Bu sapık düşlerin görevi Laide'yi daha mı çekici kılmaktı yoksa? Garip ve erişilmez olduğu için aşkını daha çok kırbaçlamak mıydı amaç?

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

Kız pikaba bir plak koydu. Dorigo'nun arkadaşı gurbetçi Corsini'nin dairesindeydiler. Milano Fuarı zamanıydı. Güneş taraçaya vurduğundan pancurlar aşağı kadar indirilmişti. Kulak verildiğinde, arabaların homurtusu bulundukları sekizinci kattan bile duyuluyordu. Ama ikisinin de buna kulak verdikleri yoktu. Kız kendi havasındaydı. Antonio için de artık dünyada bu uzun, siyah saçlı kızdan başka hiçbir şey yoktu.

"Ne bu çaldığın?" diye sordu adam.

"Dünyanın en kral çaçası... *Los carinosos.*"

Ve çocuksu bir coşkuyla tek başına dans etmeye başladı.

Ne kadar da kendinden emin!.. Ritmin temposuna uyarak ne güzel dalgalanıyor!.. Bir aşağı, bir yukarı... Hareketlerine tam anlamıyla egemen... Bak!.. Görüyor musun? Artık sahte hiçbir yanı yok... Gizemli, içten pazarlıklı, şeytansı hiçbir yanı kalmadı... Kollarını nasıl kaldırmış... Kanat çırpmaya hazırlanan bir kuğu gibi... Kalçaları müziğin ritmine uymuş çalkalanıyor... Yüzündeki durağan gülücüğü görüyor musun? Bu artık kendisi-

nin değil, müziğin gülücüğü... Sanatın hileden soyutlanmış özü... Ütopik erdemlerin tümü burada... Kendine saygı, çekicilik, saflık, özveri... Bir ileri, bir geri... Sürekli hareket... Başını tam bir teslimiyet içinde geriye atışına bak!.. Sanki bir sunak huzurunda... Sanki kendisini tanrısına sunan kurbanlığa adanmış bir bakire...

Plak durdu, müzik sona erdi. Kız plak raflarına bakıyordu. Yukarıdaki yatak odasına çıkmak üzereydiler. Hiç acele etmeksizin plakları karıştırmaya başladı. Adam sabırsızlıkla sordu:

"Ne yapıyorsun orada? Müziği sonra da dinleriz."

Kız karşılık vermedi. Küçük beyaz eller büyük bir plağı zarfı içinden çoktan çıkarmıştı. Pikabın üst kolunu kaldırıp makineyi çalıştırmıştı. Pikabı çalıştırmasını ne kadar da iyi biliyor, diye düşündü ve korkunç bir şüphe takıldı kafasına: Daha önce de Laide buraya gelmiş olmasın? Acaba arkadaşı onu eskiden tanıyordu da buraya mı getirdi? Yoksa pikabı böylesine ustaca döndürmesini nereden bilecekti? Karmaşık zımbırtıları olan otomatik bir aygıt.

"Nasıl oluyor da bu kadar iyi çalıştırmasını biliyorsun şu mereti?"

"Flora adlı bir kız arkadaşımda bunun aynısı var. Onunkinde yüzlerce plak çaldım."

Pikap tam zamanında otomatik olarak yavaşça plağın üzerine kondu. Müzik sesi odayı doldurdu.

"Ne bu çalan?" diye sordu adam.

"Dünyanın en kral çaçası... *Los carinosos.* Bizim Duc'de bunu sürekli çalarlar. Ama plağını bulmak kolay değil."

"Bu çaça dansını iyi mi yaparsın?"

"Öyle diyorlar."

Kızın sesinde öfkeli bir gurur belirtisi sezdi. Sanki sorusuna kırılmıştı: Çaça dansını iyi yapar mıymış! Bir otomobil yarışçısına araba kullanmasını biliyor musun diye sormak gibi bir şey. Geniş odanın orta yerinde kız

yine tek başına dans etmeye koyuldu.

Hayır, hayır!.. Corsini ile buraya gelmiş olması olanaksız. Corsini'nin yanından hiç ayırmadığı bir kız arkadaşı var. Kol saati gibi hep onunla gezip tozar. Gelelim Laide'ye... Onu ilk kez buraya getirdiğimde eni konu yabancılık çekti... Rol yapıyor olsaydı anlardım... Bir yerden açık verirdi mutlaka... Evet, kendi hayatını yaşıyor yaşamasına, ama onlardan biri sayılmak istemediği için de çok titiz davranıyor. Önceden yattığı birinin benim arkadaşım olduğunu öğrenmiş olsaydı, ne yapardı acaba?.. Herhalde benim de bunu öğrenmemem için birtakım saçma sapan masallar uydururdu. Bunu da ben anlardım... Evet, evet!.. Aynı marka pikabı olan arkadaş öyküsü yeterince akla yatkın.

"Ne bu çalan?"

"Dünyanın en kral çaçası... *Los carinosos.*"

İşte dans ediyor... Elbisesi leylak rengi... Sık dokunmuş bir kumaş... Memelerini karşıdan karşıya sıkıca kavramış... İyice sıkılmış geniş bir kemer belinin inceliğini vurguluyor... Dizleri hizasındaki mini eteği kız döndükçe şemsiye gibi açılıyor... Ama çaçaça bu ince, güzelim bacaklardan çıkmıyor... Arkalarda bir yerden... Belkemiğinden... Bir Afrika masal gecesinin sihirli melteminde nazlı nazlı salınan bataklık sazları gibi kıvrılıp sallanıyor kız... Bugünün en yeni müziği denen çaçaça ile... Ne yenisi? Sırtında yüzyılların ağırlığı var, kulağa ne kadar hafif gelse de... Coşkulu olduğu kadar da üzücü... Çünkü her gerçek müzik gibi melodisinde geçmişin pişmanlığını ve geleceğin umudunu taşıyor... İşte, gerçek şiir de bu değil mi zaten... Tek şiir müzik, başka şiir yok!

"Ne bu çalan?" diye sormuştu kıza.

"Dünyanın en kral çaçası. *Los carinosos.*"

Oturduğu divanda kızın dansını izliyor. Düşüncelerinin ormanında kaybolmuş bir hali var. Tavşan avına çıkıp da aslanla karşılaşmış bir şaşkın avcı gibi. Süngü hücumuna kalkıp da bir tankla burun buruna gelmiş bir

acemi er gibi. Kavga çıkarıp da kendinden yüz kat güçlü birine çattığını anlayan zavallı bir delişmen gibi.

Kızdan gözlerini ayıramıyordu. Dans ederken, eğlenmek bir yana, neler olduğunu biliyor muydu acaba? Dansın ruhunda ne gibi fırtınalar kopardığının farkında mıydı? Ya da dans ederken başka bir kişiliğe büründüğüne mi inanıyordu? Veya bilinçsiz olarak yapılan bir öç alma töreni miydi bu? Şu kendini yitirme anında ve müziğin çılgınca ritminde özgürlüğüne kavuştuğunu mu sanıyordu?

Şurada, karşısında kendinden çok yaşlı bir adam var. Biraz sonra da avcuna para saydığı için ona sahip olacak. Dün olduğu gibi bugün ve yarın da vücudunu kendi benzeri başka adamlara satacak. Bu adamlar ki, onun vücudunun en gizemli yerine boşalıp rahatlayacaklar... Bu adamlar ki, onu okşayıp, öpüp, ısırıp kendilerince doyuma erişecekler... Ama o, kendini zorlayarak elalemin heriflerine zevk vermenin acısını çekmiyor. Onun derdi başka!.. Kendi gibi öteki kızların dilediklerince yaşadıklarını, eğlendiklerini, yolculuğa çıktıklarını biliyor... Flörtler, kırıştırmalar, partiler, araba sefaları, mink kürkler gırla... Ne var ki, para aşkına külotlarını kıçlarından çıkarıp atmıyorlar... Öteki kızların sabahın altısında kalkıp işe gittiklerini ve ayda kırk bin liret için günde sekiz ya da dokuz saat çalıştıklarını da bilmiyor değildi.

Oysa bu parayı o, iki müşterinin koynuna girmekle bir günde çıkarmaktaydı. Bu yüzden kıskançlık ve utanç duyması doğaldı. Bu da toplumsal etkinliklerin dışında kalmanın yıkıcı duygusunu beslemekteydi. Şimdiyse burada çaçaça yaparken, özgür olmanın doyumsuz tadına varmaktaydı. Şu an kendi benliğine bile değil de müzik, dans, şiir gibi bir harikalar dünyasına ait olduğunu sanmaktaydı.

Elbisesi leylak rengi... Dansın coşkusuyla gülümsüyor... Aralık ince dudaklarını bir çiçeğin taç yaprakları gibi üfürüyor... Bu haliyle ne kadar saf, gerçek ve gü-

zel... Hiçbir zaman onun dengi olamaz... O bir başka dünyadan gelme yabancı... İnsan dışı bir yaratık... Erişilmez bir varlık...

Şimdi şu geniş odanın orta yerinde tek başına çaçaça yapıyor... Birazdan kendisiyle birlikte yatak oasına gitmek için merdivenleri çıkacak... Sutyenini, bileziğini çıkaracak... Banyoya gitmek için iznini isteyecek... Sonra yarı soyunmuş olarak odaya dönecek... Yatağa uzanıp Antonio'ya teslim olacak... Ama bunun ne önemi var? Onun delice âşık olduğu kız birazdan yatakta yanına uzanacak olan satılık vücut değil... Bu koşullar altında isterse on bin kez sevişsin onunla, ama durumda şimdikinden farklı ne gibi bir değişim olacak? Bugüne kadar onun oldu mu ki, bundan sonra olsun?..

Onun istediği bir başkası... Şu saniyelerin kendinden geçmişcesine dans eden Laide'si... Yeniden çocukluğuna dönmüş bir Laide... Yaşamına yeniden başlamak için çırpınıyor sanki... İşte, yabancısı olduğu bir erkeğin karşısında tek başına çaçaça dansı yapan Laide böyle bir Laide şimdilik... Kendi çıkarını düşünmediği bu güzelim gösteri sırasında bir güle, buluta, sevimli bir kuşa dönüşüyor... Her çirkinlikten uzak bir yaratığa... Saflığının doruğuna erişmekte şu an.

ON ALTINCI BÖLÜM

Laide o gün her zamankinden daha mutlu ve neşeli görünüyordu. Bunun anlamı neydi? Sonunda kendisine daha bir yakınlık duyup senli benli mi olmaya başlıyordu acaba? Önünde sonunda kaçınılmaz olan insan ilişkileri onları da mı birbirine yaklaştırmıştı?

Gün ışığının geniş bir kanadı pencereden yatak odasının gizliliğini aşarak girdiği köşede yeşil yer halısını aydınlatıyordu. Geriye kalan ışınları odayı sarımsı bir renge boyamıştı.

İkisi de yatağa uzanmışlardı. Kız henüz külotunu çıkarmamıştı. Dorigo için bu aşk öncesi saniyeler tam bir dinlenme ve barış süresiydi. Telefonla bir daha kendisini aramayacağı, ansızın ortalıktan kaybolacağı ve dönmemek üzere Milano'dan ayrılacağı kuşkusundan uzak dakikalar.

İnanılmaz şey bir kez daha gerçekleşmişti. Laide yanındaydı. Onunla konuşuyor, soyunuyor, okşamasına izin veriyor, öpüşüyor ve vücuduna sahip olmasına ses çıkarmıyordu. Bir buçuk saat onunla birlikte olacaktı. Kendi-

lerinin sayılan bu şirin evin dört duvarı arasında onlara kimsecikler karışamazdı. Her şey ne kadar basitleşip kolaylaşmıştı. Karamsarlık saplantısı şimdi kendisine bile anlamsız geliyordu. Hem Laide onu neden istemesindi ki? Kibar, temiz pak, terbiyeli bir erkekti. Laide'ye karşı tutumu, onu her zaman el üstünde tutması, prensesleri bile imrendirecek nitelikte bir davranış biçimiydi. Sonra Laide gibi bir kızın iki on binlik banknotu elinin tersiyle iteceğini düşünmek bile çılgınlıktı. Durum o kadar açık ve seçikti ki, bundan böyle kendisine işkence yapma olasılığını kafasından silip atabilirdi.

Dorigo ansızın kendine güvenen güçlü biri oluverdi. İyileşmiş olduğunu hissetmesi, onu sağlığına kavuşturmuştu. Oysa bu mucize hiç beklemediği bir şeydi. Bu kadar acı çekmesini, geçici bir süre aklını kaçırmış olmasına yordu. Bundan daha aptalca bir şey olamazdı. Hem sonra, tek istediği Laide'yi arada bir görmekti. Geriye kalan zamanlarda kız dilediğini yapabilirdi. Onun tüm geçimini üstlenmek gibi bir düşüncesi yoktu. Zaten olamazdı, çünkü bu parayı nereden bulacaktı?

Bir keresinde arabayla Corsini'nin oraya doğru giderlerken kıza sormuştu:

"Geçinmek için ayda kaç paraya ihtiyacın var?"

"Dur bakayım," demişti kız. "Scala'dan elli bin alıyorum. Bir elli bin daha elime geçse bana yeter."

Bunun kuyruklu bir yalan olduğunu hemen anlamıştı. Yoksa orospuluk yapmasına ne gerek vardı?

Kendine güveni öylesine artmıştı ki, biraz dalga geçmek gereksinimini bile duydu. Bir saat öncesine kadar tehlike kokan bir soruyu niye ona yöneltmesindi ki? Şimdi yitirecek neyi vardı? Artık onu asla kaybetmeyeceğinden emindi. Şu anın tadını çıkarma hakkını kendinde görebilecek güçteydi.

Ya da bu itiraf onun dikkatini çekmek için son bir girişim mi? Ben ötekiler gibi değilim... Ben seni sadece bir yatak arkadaşı olarak görmüyorum... Tam tersine, kızım!

Senden gerçekten istediğim şey, bu yatak seanslarının yanında solda sıfır kalır. Ah, bir bilsen!.. Bakışlarımdan da mı anlamıyorsun?

Elini kızın çıplak bacağında yavaş yavaş gezdirirken, "Bak," dedi. "Bana büyük bir iyilik yapabilirsin."

Kız ona anlamayan gözlerle baktı:

"Nasıl bir iyilik?"

"Yani bana arka çıkabilirsin."

"Arka çıkmak mı? Ne demek istiyorsun?"

"Diyeceğim, bana yardım edebilirsin. Elinde bu senin."

"Yardım etmek mi? Nasıl?"

Konuştukça, bunun sadece ortaokul çocuklarına yakışır pis bir numara olduğunu anlıyordu. Stratejisi çok basit ve soğuktu. Ama ne yapsın ki, daha iyisini bulamamıştı. Oysa kendini yetenekli bir kişi, harika fantazilerin yaratıcısı sanırdı. Şuna bak! Daha iyi bir şey bulamamıştı. Ama o da basit bir kızdı zaten. Tanıdığı erkeklerse düş gücünden yoksun kişilerdi. Öyleyse bu küçük numara hedefine ulaşabilirdi... Hatta onun hoşuna bile gidebilirdi. Demek ki, devam:

"Of, of! Pis bir iş aslında."

"Pis olan ne?"

"Çok fena tutuldum. Evet, bu kıza fena halde tutkunum."

"Ben bu kızı tanıyor muyum?"

"Evet. Sana zahmet olmazsa, benim için iyi bir şeyler söyleyebilirsin ona."

"Böyle bir iyiliği yapacak olanın ille de ben olması mı gerekiyor?"

"Şey... Seni yakın bir dost olarak görüyorum da!"

"Evet, dost olmasına dostum... Ama benden böyle bir şey istemeni sana yakıştıramadım doğrusu."

"Boş ver. Eğer istemiyorsan, kalsın."

"Hayır. Anlat bakayım."

"Unut gitsin."

"Anlat, lütfen. Kız çok mu güzel?"

"Bence öyle."

"Yani ben tanıyor muyum?"

Merakı iyice kabarmış olarak ve anlamsızca sırıtarak yatağın içinde doğruldu. Göğüsleri artık eskisi gibi dimdik ve sert değildi. Biraz sarkıyorlardı. Ama küçük oldukları için güzelliklerinden pek bir şey yitirmiş sayılmazlardı. Uçları açılmış kalem gibi yine sipsivriydi. Ama onun bunlara aldırdığı yoktu:

"Onu tanıdığımı söyledin, değil mi?"

"Evet."

"İyi mi tanıyorum?"

"Evet."

"Adı ne?"

"Şey... Söyleyemem."

Sonra kendini yüzükoyun yatağın üstüne atarak yüzünü utangaç bir çocuk gibi yastığa gömdü. Laide anlamış mıydı acaba? Konuşmaya başlar başlamaz numarasını çakmış mıydı? Ya da birkaç gün önce mi anlamıştı? Hani onu istasyona götürdüğünde? Veya ilk gününde... Sinyora Ermelina'da soyunup giyinirken ona bakışından... Kadınların sezgileri çok güçlüdür... En aptalı bile erkeğin kendisi hakkında ne düşündüğünü hemen anlayabilir... Benliklerinde erkeğin ruhunu aydınlatıp gözleri önüne seren esrarlı bir meşale vardır sanki... Belki şimdi de aynı şey oluyordu. Kendi bir erkek olarak hiçbir şeyin farkında değilken, kız meşalesini yakmış, sergilemekte olduğu küçük oyunu tüm açıklığıyla görüyor ve için için onunla dalga geçiyordu.

Kız üsteledi:

"Kim bu? Adı nedir?"

Kızın üstüne abanarak kulağına fısıldadı:

"Adı 'L' ile başlıyor."

Sırtüstü uzanarak makaraları koyverdi. Kahkahalarla gülüyordu. Adam sormaktan kendini alamadı:

"Şimdi çıkardın mı kızın adını?"

Gülmesine ara vermeden başıyla evetledi.

"Artık ona benim için iyi birkaç söz söyleyecek misin?"

"Gereği var mı bunun?"

Antonio kızın hemen oyuna katılmasına pek şaştı.

"Elbette gerekli. Aşk korkunç bir hastalıktır."

"Hayır, hiç de öyle değil," dedi Laide. "Tam tersine. Öylesine şahane bir duygu ki!"

"Karşılık görürsen, evet. Ama benim durumum---"

"Hayır, kesinlikle hayır! Aşk güzel şeydir. Hem de çok güzel bir şey."

"Sen hiç denedin mi?"

"Tabii."

"Kimle?"

"Öldü zavallı. Evlenmeye karar vermiştik."

"Seni çok mu seviyordu?"

"Elbette! Evlenecektik dedim ya!"

"Ama bu çok değişik bir durum."

"Neden?"

"Çünkü ben seni çok sevdiğim halde sen beni biraz olsun sevmiyorsun."

"Zaman ister. Seni tanımıyorum bile."

Antonio düş kırıklığına uğradı. Ne biçim kızdı bu? İtirafı karşısında en küçük bir şaşkınlık ya da sevinç belirtisi göstermemişti. Sanki böyle sözlere alışıktı... Sanki ona aşkını açıklayan sayısız erkekten sadece bir tanesiydi... Sanki tüm erkeklerin ona âşık olmaları kendisinin doğal hakkıydı... Sanki Antonio içi geçmiş, sıradan bir sersem moruğun tekiydi. Onu incitmek gerekliliğini duydu:

"Her neyse!.. Bana hiç güvenmiyorsun."

"Kim demiş!"

"Bana sürekli yalan söyledin."

"Hiç de değil! Sana her zaman doğruyu söyledim."

"Soyadın da mı doğru?"

"Ne demek istiyorsun?"

Yerinde dimdik doğruldu. Ürkek, dikkatli gözlerle adama baktı.

"Soyadın Mazza değil, Anfossi bir kere."

"Bunu kim söyledi sana?"

"Ne fark eder ki? Soyadın Anfossi mi, değil mi?"

"Anfossi ise ne olmuş yani? Tiyatroda hemen herkes başka bir adla anılır."

"Peki, Scala'da sen hangi adı kullanıyorsun?"

"Rosanna Mazza. Programda görebilirsin."

"Adını değiştirme gereğini neden duydun?"

"Bunu geç bir kalem şimdi. Sana kim söyledi? Bunu açıkla... İddiaya girerim ki, Sinyora Ermelina'dır."

"O ya da bu, ne fark eder?"

"Dedikoducu cadı! İyi ki ayrıldım oradan."

"Kavga mı ettiniz?"

"Sana ne? Yalnız sana korkunç bir kan olduğunu söyleyebilirim."

"Yine de mutlaka bir nedeni vardır."

"Bir değil, birçok nedeni var! Ve ne olduklarını ancak ben bilirim. Ama her önüme gelene içimi dökmek zorunda değilim, tamam mı?"

"Neyin var bugün senin? Ters yanından mı kalktın nedir?"

Fazla ileri gittiğini anlayan kız, onun gönlünü almaya çalıştı. Cilveli bir tavırla dudaklarını sarkıttı. Gözlerini kaldırıp adama çapkınca baktı ve çocuksu bir yosmalıkla göz kapaklarını kırpıştırdı:

"Antonio, buraya gel! Çok üşüyorum."

Onu kucaklamak ve çıplak vücudunu kucaklamak için kızın üstüne eğilir eğilmez bir şeyin farkına vardı: Biraz önceki kendine güven duygusu kaybolmuştu. Bir telefon çağrısıyla Laide'nin her zaman için buyruğunda olacağı düşüncesi de kesinlikle doğru değildi... Üstelik bu kızda ne buluyordu, bilinmez!.. Şuraya bak! Kendisinin ateşli kucaklamasına nasıl karşılık veriyordu... Tam bir edilgenlikle... Kolunu hafifçe omzuna atmıştı... Ka-

dınların dansa kalktıkları zaman yaptıkları soğuk, resmi bir jest gibi... Hem de bir yabancıyla... Onları ilk kez dansa kaldıran birine uyguladıkları donuk, çekingen davranış... İşte, aralarında bu kahredici ayrılık vardı. Oysa az önce aşk konusunda şakalaşırlarken, kız ona çok daha yakındı... Şimdi vücutları birbirine tam bir uyum içinde kenetlenmişti ya, demin çok daha iyi anlaşıyorlardı.

İşte bu kadar! Birazdan her şey sona erecek... Kız banyoya gidecek, sen yatakta ölü gibi yatacaksın... Bomboş ve keyifsiz! Sonra giysilerini ve eşyasını toparlamak için geri dönecek... Küçük altın bileziği, kol saati falan filan... "Aman, Tanrım! Ne kadar da geç olmuş," diyecek. "Lütfen, kalk artık! Bak, yeşil halının üstünden güneş çekilip gitmiş. Hava bulutlanıyor. "Sonra sinirli bir hareketle ekleyecek: "Yarın kim bilir ne berbat bir gün olacak. Nasıl dayanacağımı hiç bilemiyorum."

"Yarın ne var ki?" diye sordu adam.

"Sana söyledim ya, Modena'ya gitmek zorundayım."

"Hayır! Bana hiç böyle bir şey söylemedin."

"Ne söylesem, unutuyorsun zaten."

"Ne yapacaksın Modena'da?"

"Fotoğraf işi. Belki yüz kez söyledim sana."

"Parası iyi mi hiç değilse?"

"İyi de laf mı? Ama bir kez gitmedin mi, sepetlenirsin."

"Kaç para?"

"Beş, yedi, hatta bazen bir onluk."

"Her bir resim için mi?"

"Güldürme isanı."

"Peki, yol masrafların? Otel parası?"

"Onlar ödüyorlar."

"Ne kadar kalacaksın orada?"

"Sanırım iki gün."

"Sanırım ne demek?"

"Bu gibi işlerde hiç belli olmaz."

"Peki, geceleri ne yapıyorsun?"

"Ne yaptığımı sanıyorsun? Modena gibi bir yerde. Sorduğuna bak!"

"Şimdi aklıma geldi! Modena'da senin bir kuzenin yok muydu?"

"Var, ama öyle sıkıcı bir çocuk ki!"

"Sana âşık mı?"

"Çıldırdın mı sen!"

"Onunla yatıyor musun?"

"Bir de bu eksikti! Bilmiyorum ama, sana bakılırsa kimse bundan başka bir şey düşünmüyor. Hep aklın orada! Kuzenim çok iyi çocuktur ve bana büyük saygı besler."

"Hadi, hadi! Bir kez bile öpmedi mi yani?"

"Bana parmağını değdirmeye bile korkar."

"Seni bakire mi sanıyor?"

"Aslında evet! Beni kız kardeşi gibi görüyor."

"Ne yapıyor?"

"Makinist. Bir petrol şirketinde."

"Ve hiç kuşku yok ki, seninle evlenmek istiyordur."

"Evet, istiyor. Ama ben bunu düşünmek bile istemiyorum."

"Birlikte çıkıyor musunuz?"

"Bazen."

"Nereye? Sinemaya mı?"

"Genellikle."

"Yakışıklı mı?"

"Yüzüne bakılır."

"Ondan hoşlanıyor musun?"

"Ne laf anlamaz adamsın! Onu erkek gibi görmüyorum, dedim ya! Kuzenim olduğu için seviyorum, o kadar!"

"Ne kızıyorsun? Onunla yatmış olsan bile, bunda ne kötülük var anlamıyorum."

"Sen hiçbir şey anlamıyorsun! Onunla yatmak istemiyorum. Hem de Modena gibi bir yerde... Allah göstermesin! Herkesin diline düşerim sonra."

"Ama o horoz gibi böbürlenir."

"O mu? Ah, sen onu bir tanısan... Öyle utangaç bir çocuktur ki! Ailesi onu bir okul çocuğu gibi gözetir. Düşün ki, Milano'ya geldiğinde babası evin anahtarını ona haftada bir kez verir."

"Kaç yaşında?"

"Yirmi beş ya da yirmi altı galiba."

"Adı ne?"

"Marcello. Başka öğrenmek istediğin bir şey var mı?"

"Lütfen! Davranışlarında özgürsün. İstediğini yapabilirsin, güzelim."

"Tamam, öyleyse! Savcı gibi beni sorguya çekmenden sıkıldım. Yetti be! Anladın mı?"

Öfkeli bir sessizliğe gömüldü. Yüzüne bir-iki tokat atmayı ne çok isterdi!.. Ah, bunu bir yapabilseydi.

Uyanık kız, elinin kolunun bağlı kaldığını anlamıştı:

"Gereksiz yere hemen tepen atıveriyor. Ne tuhaf adamsın sen be! Tam da senden bir iyilik yapmanı isteyecekken..."

"Ne iyiliği?"

"Suratının ne halde olduğunu bir bilsen!.. Aman, vazgeçtim. Söylemeyeyim daha iyi."

"Nasıl istersen."

"Madem ısrar ediyorsun... Şey... Yarınla ilgili bir sorun. Sabah yedide gitmem gerekiyor. Bir taksi nereden bulurum bilmem."

"Aç telefonu, bir tane çağır."

"Sabahın o saatinde bir tane bile bulamazsın."

"Yani yedide koca şehirde bir tek taksi bile yok mu?"

"Üstelik çağırmam da olanaksız. Çünkü telefon ablamın odasında."

"Onu uyandıramaz mısın?"

"Sen ablamı tanısaydın!"

"Yani seni istasyona ben mi götüreyim demek isti-

yorsun?"

"O saatte mi? Sen o saatte uyanabilir misin?"

"Uyanırım, uyanırım. Hiç merak etme."

"Evdekilere ne diyeceksin?"

Güldü:

"Erken kalkmak bir suç değil ki!"

"Gerçekten beni istasyona götürecek misin?"

"O kadar olağanüstü bir şey değil bu. Kaçta?"

"Trenim yedi kırkta kalkıyor. Eğer sen yedi onda orada olursan, rahat rahat yetişiriz."

"Nerede olacağım?"

"Bizim evin önünde."

"Adresini bilmediğimi biliyorsun."

"Çok kolay. Squarcia Sokağı, 7."

"Nerede bu?"

"Vigorelli'nin yerini biliyorsun, değil mi? Onun hemen yanında. Turist rehberine bakabilirsin."

"Yedi on yeterince erken mi?"

"İnşallah, senin el arabasıyla bile yarım saatte istasyona varabiliriz. O saatlerde trafik yoğun değildir."

Sabahın köründe kalkmak Antonio için ölüm demekti. Bir taksiciye bin liret vermek kendisi için hiç de büyük bir özveri olmazdı. Sabah yedide evinin önünde her zaman taksiler bulunurdu. Ama sesini çıkarmadı. Laide'yi kısa bir süre için de olsa yeniden görmek, onun yanında bulunduğunu hissetmek, özel yaşamına birazcık olsun girebilmek ne hoş bir şeydi. Kendisine gereksinim duymasının tadına doyum olmaz sarhoşluğu içindeydi. Özellikle bu akşamın getirdiği kesin güvenceyi düşündü. En azından kuşku ve kuruntunun işkencesinden kurtulacaktı. Bu akşam eski güzel günlerde olduğu gibi arkadaşlarıyla şakalaşacak ve gülüşecekti. Bir tatil... Bir ateşkes anlaşması... Bir mutluluk kıvılcımı...

"Bu gece ne yapıyorsun?"

"Tiyatroda bir prova var."

"Sonra da Due'ye mi gideceksin?"

"Karga kahvaltısını yapmadan kalkacağım günün gecesinde mi? Çıldırdın mı sen?"

Anlattığı öykülerde birçok şeyin birbiriyle çelişkiye düştüğünü belli belirsiz fark etti. Sözgelimi, Scala, fotoğraflar, dans salonu, ailesi, kuzeni, Sinyora Ermelina gibi... Birbirine uymayan öyle çok şey vardı ki! Ama kız konuştuğu zaman tüm kuşku bulutları dağılıyordu. Hayır, o bir yalancı olamazdı. Onu her zaman dikkatle gözlüyordu. Dediklerini ince eleyip sık dokuyor ve onun kişiliğini ortaya çıkarmaya çalışıyordu. Kendi zekâsına tam bir güveni vardı. Laide ise basit, çocuk ruhlu bir kızdı. Antonio gibi feleğin çemberinden geçmiş birine en küçük bir kıtır bile yutturamazdı.

ON YEDİNCİ BÖLÜM

Vigorelli'nin yarış alanı ile panayır yeri arasında geniş bir meydan, kuzeyinde de bir dizi diş gibi sıralanmış yeni evler vardır. Antonio yediye on kala Seicento'sunu işte buraya park etti. Hava yağmurlu ve soğuktu. Bir sigara yaktı. Aç karnına içine çektiği duman midesini bulandırdı.

Yağmur bardaktan boşanırcasına yağıyordu. Şiddetli ilkbahar yağmuru karanlıkta uyuyan ıssız kenti var gücüyle dövmekteydi. Çevrede kendinden başka ayakta kimse görünmüyordu. Ateşkes sona ermişti. Birkaç dakika içinde onu görecekti.

Ne biliyorsun? Gerçekten görecek misin bakalım?.. Bunun bir şaka olmadığını ne biliyorsun? Ayrıca, bu arada neler, neler olmuş olabilir... Bir olasılık, hastalanmış olabilir... Sana nasıl haber verecekti ki?

Tüm istekleri öldüren günün bu saati ne kadar nankör ve asık suratlıdır! Eğlence yerleri kapalı ve karanlığa gömülmüş durumdadır. Sevgililer aynı yatakta yatmalarına karşın, yorgunluktan artık ayrı dünyalarda uyumak-

tadırlar. Gün ışığı hâlâ çok sönükse de tüm ev ışıkları karartılmıştır. En hızlı gece kuşlarının arabaları bile ortalıkta gözükmez. Tüm pencereler kapkara. Herkes kendi yatağının sıcaklığında uyuşmuşluk sürecini yaşar. Sadece çöp kamyonları zaman zaman bir görünür bir kaybolurlar. Ortalıkta ışık olmayan bir ışık. Gri, uykulu, ölü kandili gibi bir şey.

Kentin bu acımasız saatine tutsak olmuş bir adam ne şanssız bir kişidir! Kendini haksız yere cezalandırılmış bir çocuk gibi hissetti. Acılarına kimseciklerin kulak asmadığı bir çocuk... Herkes uykudaydı. Kardeşleri, annesi, arkadaşları, ona gereksinim duyanlarla onun gereksinim duyduğu herkes... Artık onlar yoktu. Yağmurda öylesine tatlı gelen sabahın erken saatlerinin derin uykusuna dalmışlardı. Yapayalnızdı. Başkaları onun çektiği bu cehennem azabını bilselerdi, kim bilir haline ne çok gülerlerdi.

Yağmur altında yatan büyük kent hâlâ sessiz, ama yakında uyanıp bitmez savaşımına yeniden başlayacak. İnsanlar yaşadıkça sürdürecekleri satma, para kazanma, dolap çevirme, egemenlik kurma gibi hırsları içeren kara bataklığın içine bir kez daha gömülecekler. Kendi ise şurada, tavanından sular damlayan küçük bir arabanın içinde hapsolmuş oturuyor. Niçin? Belki de adı Laide olan ve içinde bir ruh kıvılcımı taşıyor sandığı körpe, beyaz, kıvrak bir vücut için. Islak, gri suratlı evlerin perdeleri, kendisince hiçbir anlam taşımayan canlıların yaşamları gibi mühürlenmişti. Ya dünya? Amerika ve Rusya mı? Yeryüzü egemenliği kimin umurunda?

Tanrım! Zamanında uyanacak mı? Çalar saat bozuk değil ya! Yeterince çabuk giyinecek mi? Çantalarını hazırladı mı? Tanrım, çantalarını toplamasına yardım et! Yolculuktan vazgeçmesine izin verme! Hâlâ uyuyor mu? Yoksa banyodaki aynada yüzüne bakıp gecenin gözünün bir köşesinde bırakmış olduğu kırışıklığı parmak ucuyla düzeltmeye mi çalışıyor? Peki, Modena'da ne yapacak?..

Orada onu kim bekliyor? Bu gece ne yapacak acaba?.. Yalnız mı yatacak?.. Onunla kim yatacak? Boş ver! Yeter ki gelsin... Şu sokağın başında bir görünsün... Kendine özgü kıvrak adımlarıyla arabaya doğru yürüsün... Onu görünce tüm kaygı bulutları bir anda yok olacak...

Öte yandan, bu yağmurun onu bilinmeyen bir yerlere doğru sürüklediğini hissediyordu. Sanki meçhul bir güç, kendisini o zamana kadar yaşamı olan her şeyden yavaş yavaş ayırmaktaydı. Bu gibi olayları romanlarda çok okumuş, ama hiç inanmamıştı. Şimdiyse kendi aynı şeyin içindeydi ve karşı koyacak gücü de kalmamıştı.

Zaman geçmek bilmiyordu. Kolundaki saat yedi onu göstermekle birlikte, Antonio onu her zaman biraz ileri alırdı. Bu nedenle, yediyi iki ya da üç geçiyordan fazla olamazdı. Yak bir sigara daha! Ya fikrini değiştirdiyse? Ya yolculuktan vazgeçtiyse? Daha ne kadar bekleyeceksin be? Şu yüzüne bak!.. Dikiz aynasında kendisine baktı. Ne korkunç bir yüz, ha? Hele şu ağzına bak nasıl çarpılmış yorgunluktan... Kes artık! Neredeyse gelir artık! Arabayı çalıştırsam mı? Çalıştır ya, hiç değilse ısınırsın!

Squarcia Caddesi bomboştu. Kızın evinin önünde bir demir kapı, onun da ardında geniş bir avlu vardı. Arabayı evin girişini göreceği bir yerde park etmişti. Kapıcının cam kulübesi hâlâ boştu.

Saati yedi yirmiyi gösteriyordu, ama aslında on ya da on bir geçiyor olmalıydı. Yağmurun hızı biraz kesildi. Bir sigara daha. Gelecek mi dersin?

Artık gecikti. Bir beş dakika daha geçerse, trene yetişmeye gecikir. Ne oldu bu kıza?

Yalnızca saatine bakıyor, bunu yapmaktan kendini alakoyamadığı için de kızıyordu. Biraz bekle be! Ne oluyorsun? Masa tenisi mi izliyorsun! Kes tıraşı! Görmüyor musun? İçim içime sığmıyor... Hah, işte!

Bir cam kapının kapandığını duydu. Sonra alacakaranlıkta ızgaraların ardında bir gölge gördü. İçinde bir rahatlık duydu. Boğazını sıkan öldürücü baskı kalkmıştı.

Yeniden yaşama döndüğünü hissetti... Laide! Laide!

Başını şalla örtmüş bir kadın dışarı çıktı. En azından kırk yaşlarında vardı. Kapıcı kulübesinin ışığını yaktı.

Usta! Yedi yirmi üç! Daha kalkmamıştır bile... Olamaz! Modena çok önemli onun için... Neden? Ne var orada bu kadar önemseyeceği? Bir sevgili mi? Ne bileyim ben! Olacak şey değil! Artık unut bu işi! Zamanında kalksaydı, mutlaka burada olurdu... Demek ki, kalkmadı... Hâlâ uyuyor... Demek ki, Modena'ya gitmekten vazgeçti... Sen daha bekle!

Arabadan dışarı fırladı. Kapıcının kulübesine uzanan basamakları hızlı hızlı tırmandı. Oradaki adama,

"Özür dilerim," dedi. "İç telefonda Sinyorina Anfonssi'yc arabasının kendisini beklediğini bir zahmet bildirir misiniz lütfen?"

Adam kendisinden isteneni istemeyerek yerine getirdi:

"Hemen aşağıya geleceğini söyledi."

Hemen geliyor muymuş?.. Yedi yirmi beş oldu, arslanım! Evet, sokaklar pek kalabalık olmaz... Ama trafik lambaları devreye girdiyse, bir çeyrekte istasyona varamazsın... Yattı bu iş! Yedi otuz... Ne yapıyor bu kahpe? Bak! Yedi otuz iki... Unut onu! Laide asla ortaya çıkmayacak... Asla aşağıya inmeyecek... Bir daha asla sana telefon açmayacak... Artık onu asla göremeyeceksin... Treni çoktan kaçırdı bile... Laide yok artık!

Kapının kilidi tıkırdadı. Kız ondan yana geliyordu. Başı dimdik, adımları uyumlu ve acelesiz. Sağ elinde bir deri çanta, soldakinde de beyaz, büyük bir valiz vardı.

Dorigo hemen ona doğru koştu. Kız sanki onu burada gördüğüne şaşırmış gibiydi:

"Bana yardım edecek misin?"

Elinden valizi aldı:

"Artık imkânı yok yetişemezsin."

"Ne yapayım? Saat çalmadı. Eğer kapıcı telefon---"

"Sana yedi buçuğu geçiyor diyorum, anlıyor musun?

Beş dakikada istasyona gidemeyiz."

"Treninin yedi kırkta kalktığını söylemedin mi bana?"

"Olsun. Sekiz beşte bir tane daha var."

"Niye bana söylemedin?"

"Çalar saatin çalmayacağının tutacağını bilemezdim ki!"

Adama ne bir merhaba dedi ne de yüzüne gülümsedi. Şimdiyse arabada yanında oturuyor, bir kez olsun başını çevirip ona bakmıyordu. Bozuk olan çantasının kilidini kurcalamaya dalmıştı.

Saçlarından kızın yıkanmamış olduğu belliydi. Yüzünde makyaj izi de yoktu. Açık renk bir yağmurluk giymişti. Pasaklı, hatta çirkin denebilir bir görünümü vardı. Ama Antonio yeniden soluk alabiliyordu. Arabada yanında oturuyor işte. Birkaç dakika için de olsa kendisinin sayılır. Ona fiziksel varlığını bağışlamış durumda. Kısa bir süre onun için meraktan çıldırmayacak, gözü önünde ya, ne yaptığını bilecek. Yağmurluk kısa. Dizleri yuvarlak ve pürüzsüz. Çorapları bacaklarında sımsıkı.

"Modena'da hangi otelde kalacaksın?"

"Henüz bilmiyorum."

"O seni bekliyor mu?"

"O kim?"

"Şu kuzenin, canım... Şu minik kuzenin!"

"Kim bilir?"

"Orada ne kadar kalacaksın?"

"Hiç bilmiyorum. İşe bağlı."

"Fotoğraf çekimi, öyle mi?"

"Yüz kez söyledim sana. Ne laf anlamaz adamsın!"

Kuşkulandığını anlamışçasına, kızın sesi tiz ve sinirli çıkmıştı.

"Dönünce beni arayacak mısın?"

"Elbette arayacağım."

"Oradan bana telefon açacak mısın?"

"Evet, herhalde... Yani imkân bulabilirsem."

Kız önünde uzanıp giden yola bakıyordu. Procaccini Caddesi'ni geçmekteydiler. Yağmur tam anlamıyla dinmiş değildi. Kızın yüz anlatımı huzursuz ve gergindi. Roma'ya giderken de böyleydi. Kıstırılmış bir av hayvanı gibi...

Dinle! Seninle hiçbir ilişkisi yok bunun... Sen çünkü onun dünyasının bir parçası değilsin... Onun huzursuzluğu kendi dünyasıyla ilgili... Bir karşılaşma bu, oğlum! Bir düello... Bir oyun... Bir entrika... Bir dolap... Onunla senin hiç bilmediğin kişiler arasında geçen bir serüven... Onun dünyasının insanları... Sen ne bileceksin?.. Bu dünyanın dışındasın sen! Sen nesin, biliyor musun? Para babasrolarak yolunacak bir kaz!

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

Antonio birkaç gün sonra öğle yemeğinin ardından işyerine geldiğinde masasında telefon memurunun bırakmış olduğu bir not buldu: "Yeğeniniz Laide Modena'dan sizi aradı. Yarın sabah erkenden kendisini Modena'da Modemo Oteli'nden almanızı istiyor."

Modena mı? Kaç kilometre buradan? Ama bir an bile gitmemeyi düşünmedi. Sadece küçük, hurdamsı arabasını düşündü... Şu döküntü Seicento'sunu...

Hemen yolculuğun planını yapmaya başladı. Erkenden yola çıkmak zor olmayacaktı. Erken kalkmalar, evinde kuşkuyla karşılanan durumlar değildi. Yalnız akşamları evden çıkmak kolay bir sorun sayılmazdı. Önemli olan nokta, en geç beş ya da beş buçukta geri dönmek zorunluluğuydu. Çünkü bitirmesi gereken bir iş vardı. İşte canını sıkan durum buydu.

O akşam eski arkadaşlarından Menotti ile yemeğe gidecekti. Menotti'nin açık bir spor arabası vardı. Yemek sırasında ondan ertesi gün için Spyder'ini istedi. Menotti hiç duraksamadan arabayı bu akşamdan alabileceğini söyledi.

Laide'yi açık bir spor arabayla gidip almak, Antonio'ya müthiş moral verdi. Aynı zamanda insan yaşamının ne saçma değer yargılarından oluştuğunu düşündü.

İşte, Naviglio yolu boyunca Corcico restoranttan dönüyordu. Hava mayıs akşamı kokuyordu. Dört dörtlük bir arabanın direksiyonu başında oturmuştu ve akşam meltemi ensesini gıdıklıyordu. Yanında adını bile bilmediği güzel bir kadın oturuyordu. Kendisince hiçbir önemi olmayan bir kadın. Sokak lambalarının ışıkları uçarcasına geçiyordu iki yanından. Yayaların meraklı ya da kıskanç bakışlarına aldırdığı bile yoktu. Laide'yi yarın yeniden görecek olması kafasını işgal eden tek düşünceydi. Ayrıca, Laide onu ilk kez çağırmıştı. Önemsenmeyecek şey miydi bu!

Kendisini öyle hafif hissediyordu ki, gecenin laciverde boyadığı şu gökyüzünde uçabilir, hatta arabanın içinde çırılçıplak kalıncaya kadar soyunabilirdi. Böylesine bir sarhoşluk içindeydi. Ansızın çocukluğuna dönüverdi. Hani o haziran başında golf pantolon yerine şort giymeye başlamıştı ya! Çıplak bacakları kendisine nasıl da karmaşık bir şehvet, erkekçe bir cesaret ve fiziksel bir güç duygusu vermişti.

Sabah altıda onu uyandıran çalar saat, içini heyecanla doldurdu. Laide'nin kendisini beklediği ve sürecek olduğu araba hemen düşüncelerini egemenliği altına aldı. Yarışmayı kazanmış bir oto yarışçısı gibi varacaktı oraya... Kendine her zaman güveni olan zengin bir sporcu... Çok tutulmuş bir filmin kahramanı gibi çağcıl ve genç... Evet, kızın üzerinde harika bir etki yaratacaktı. Spor Spyder'in direksiyonu başında onu gören Laide, artık Antonio'yu çağdışı bir aydın, mezardan çıkmış bir iskelet, zavallı bir burjuva olarak görmeyecekti. Bu araba sayesinde sonunda onun dünyasına girme olanağını bulacaktı. Hem de tam vatandaş haklarıyla donanmış olarak. Kızları araba kullanırcasına kullanan zengin ve güçlü er-

keklerin dünyasıydı bu. Kızların büyük hayranlık duyduğu ve kendilerini onların insafına terk ettiği gerçek erkeklerin dünyası.

Altı buçukta Milano'dan ayrıldı. Caddeler bomboştu. Ne yazık ki, gökyüzü gri renkteydi. Gaz pedalına her basışında, onu kendinden ayıran uzaklık biraz daha azalıyordu. Otoyola girdiğinde güneş henüz sisi dağıtmayı başaramamıştı. Anayol bomboştu. Saatte yüz kilometre hızla daha şimdiye kadar hiç araba sürmemişti. Hızlandıkça, beyaz çizgiler birbirine eklenıyordu. Gözlerini onlardan ayırmıyordu. Kız bu saatte mutlaka uyuyor olmalıydı. Tek başına mı? Her neyse!.. Ama bu yolun sonunda o vardı... Ufkun öte yanında... Hâlâ çok uzakta...

Çevresine bakındı. Ne bir ev, ne çiftlik, ne de bir servis istasyonu... Sanki terk edilmiş bir ülke... Sıra sıra upuzun kavakların ardında göz alabildiğine uzanan sis kaplı çayırlar. Yolun iki yanında sıralanmış ağaçlar sanki hem ona doğru koşuyor hem de ufuk doğrultusunda onunla yarışıyorlardı. Kaç tanesini geçerse geçsin, daha ilerde onun önünde koşan başkaları vardı.

Güneş henüz ortaya çıkmamıştı. Sis ve nemden oluşan bir perdenin ardında hâlâ bekliyordu. Sonsuz kırlar da hâlâ gecenin serinliğini taşıyorlardı. Kilometre kadranının küçük, beyaz göstergesi sinirli zıplamalarla hız artırdıkça, soğuk hava buz gibi elini ensesinde dolaştırıyordu.

Sonra tuhaf bir duyguya kapıldı. Yol boyunca iki yana sıralanmış kavaklar ona bir şey söylemek istiyorlardı sanki. Nasılsa, konuşmaya hazırlanan insanların havasına bürünmüşlerdi. Kendi aşka doğru uçuyordu. Ama ağaçlar da öyle değil mi? Kök saldıkları tarlaların bitiminden kopmuş, kendisiyle birlikte nereye koşturuyorlardı acaba? Onları da sürükleyen kendilerinden daha güçlü bir şey değil miydi? Her birinin kendine özgü tipi, biçimi ve değişik yapısı vardı. Hem de öyle çoktular ki!.. Yüzlerce, binlerce, göze sığmayacak kadar... Ama onları

da bu kasırganın içine sürükleyen yine aynı güçtü. İşte, sonsuz kırların tüm kavakları da onunla birlikte kanatlanmış uçuyorlardı. Bu bir sürükleniş mi ya da kaderden kaçış mıydı?

Günün bu soyutlanmış saatlerinde önünde bomboş uzanan ıssız yolda hızla hedefine yaklaşıyordu. Ortalıkta kimsecikler yoktu. Sanki ondan başka herkes dünyanın bu köşesini unutmuştu. Ama orada, yolun sonunda o vardı. Ağaçlardan oluşan son perde kalktığında onu görecekti. Hâlâ uyuyor olmalıydı. Herhalde birbirine kavuşturduğu ellerini bacakları arasına sokmuş ve başını da yastığa gömmüştü. Pancurun aralıklarından gün ışığı odaya süzülerek hareketsiz yatan kızın simsiyah saç demetini aydınlatıyordu. Yatakta yalnız mıydı acaba?

Sonra hem ondan kaçarcasına ufuklara doğru koşturup uzaklaşan hem de onu karşılamak istercesine üstüne üstüne geliyor görünen ve ardından sisler arasında gözden silinen kavakların kendisine ne söyleyeceklerini anladı. Şimdi bu gizemi çözmüştü. Çok basit bir gizem: Aşk. Bu ölümlü dünyada varolan her şeyi saran o esrarlı duygu. Ormanları, yaylaları, dağları, ırmakları, denizleri, vadileri, bozkırları, hatta hatta kentleri, sarayları, taşları, daha öteye gökyüzünü, gün batışlarını, fırtınaları, artı karları, geceyi, yıldızları, rüzgârı bile etkileyen büyüleyici güç. Kendi başlarına boş ve duygusuz görünen bunların tümü, bizler için birtakım anlamlarla doluydular. Yürüklerinde bizler bilmeksizin aşkın meşalesini taşıyorlardı.

Nasıl olmuştu da şimdiye kadar bunu anlayamamıştı! Anıları akla getirmeyen bir orman, dağ başı ya da bir yıkıntının ilgi çekici ne yanı olabilirdi ki? Ve bu anı da bizi mutlu etme gücüne sahip bir kadından başka ne olabilirdi ki? Bir gün batımı yürüyüşü sırasında düşlerimiz o kadını bize geri getirmedikten sonra romantik bir vadinin, tüm yıkıntıların ve birbirinden güzel görünümlerin ne anlamı olabilirdi ki? Doğanın önümüze serdiği birbi-

rinden büyüleyici güzellikler karşısında ruh dünyamızın kendimizden başka birinin varlığını alacak genişlikte olmaması ne acınacak bir durumdu.

Güçlük ve tehlike gibi şeylerin tümü o zaman anlamlarını yitirmiş olacaklardı. Bu sorunu bir çözüme ulaşamadan uzun süre kafasında evirip çevirmişti. Şimdi biliyordu. Dağlara duyduğu sevginin içinde ruhunun bir başka dürtüsü gizliydi.

Eğer bunun böyle olduğunu başka biri önceden kendisine söylemiş olsaydı, kesinlikle kabul etmez ve gülüp geçirdi. Belki bilinçsiz bir utanç duygusundan, belki de bilincine vardığı halde, bunu daha önce kendisinin düşünememiş olmasından.

Ama bu gizemi bilenlere bile denizdeki bir fırtınanın ya da meyhane kapısında asılı bir fenerin kendilerini niye bu kadar etkilediği sorulsa, herhalde yanıtını veremezlerdi. Çünkü bu çok bilmişlerin önce aşkı bilmeleri, çağrısına uymaları, acı ve tatlı yanlarını tatmış olmaları gerekirdi. Gerisi felsefe kitaplarındaki satırlar gibi boş sözlerdi.

Turizm mevsiminde Amerika'dan kalkıp gelen kart tavuk sürüleri takıldı birden kafasına. Bunların müze ve katedrallerin kapıları önünde gıdaklayarak otobüslerinden inmelerinin bir nedeni var mıydı? Bunlar bile bir ülkeden bir ülkeye bir aşk kırıntısı bulma umuduyla mı dolaşıyorlardı acaba? Eğer gerçekten böyleyse, yazık oluyordu bu kadınlara.

Demek onların duymayan kulaklarına bile aşk hâlâ fısıldıyor, mesajını iletmeye çalışıyordu. Altmış, yetmiş, seksen yaşlarında, aklı başında, saygın kadınlardı bunlar. Kendilerini dünyanın dört bucağına sürükleyen şeyin ne olduğunu bir bilseler, utançtan tımarhanelik olurlardı. Ama yolculukları, bilinçli ya da bilinçsiz, bu amaca yönelik olmasa, evlerinden dışarı adımlarını atmazlardı. O zaman sınırdan sınıra, otelden otele boşuna dolaşmak bir işkence olurdu.

Ya şiirin evrensel konusuna ne demeli? Şiirlerde sevgiyle anılacak bu kadar kır, orman, bahçe, kumsal, ırmak, ağaç, güneş batımı nasıl varoldu? Çünkü şairler doğadaki kaçınılmaz çağrıyı başkalarına oranla daha bir kolay algıladılar.

Eski kuleler, bulutlar, çağlayanlar, esrarlı türbeler, kayalara çarpıp hıçkıran dalgalar, fırtınanın önünde eğilen dallar, öğle güneşinde yalnızlığa itilmiş park bankları ve daha neler neler... Bunların hepsi sevdiğimiz kadının anısını açık seçik belgeleyen anıtlardır. O kadın ki, bizi yakıp küle dönüştürebilir. Dünyada varolan her şey bizi sevdiğimize kavuşturmak için birbiriyle inanılmaz bir biçimde işbirliği yapar.

Bu çok kusursuz ve akılcı bir sezgiydi. Başka durumlarda Dorigo bundan büyük bir haz duyar, kendini kutlayabilirdi. Ancak bugün, şu isabetli buluşu ona acıdan başka bir şey vermiyordu. Uçarcasına yanından geçen ağaçların ifadeleri de bu gerçeği doğruluyordu. Hepsi aptalca ve umutsuz aşkının durumunu vurguluyordu. Kendisini neyin beklediğini bile bile hızla ona doğru yol alıyordu.

Orada yeni üzüntüler, aşağılanmalar ve göz yaşlarından başka bir şey bulamayacaktı. Ama yine de, ayağı gaz pedalını köklemiş, bir dakika geç kalmanın korkusu içinde, çılgınca ona doğru koşturuyordu.

Evet, kavakların sesini duyuyordu. Ona şöyle diyorlardı: Dur, çılgın adam! Geri dön. Artık onu hiç düşünme. Bizi izle. Mahvına doğru koşma. Biz seni uzaklardaki ağaçlar cennetine götüreceğiz. Orada mutluluktan başka bir şey yaşamaz. Orada kuş cıvıltıları ve iç huzurdan başka bir şey duymazsın. Hadi, inadı bırak!

Ağaçlar doğru söylüyordu. Sözlerine öylesine dalmıştı ki, bir ara direksiyon hâkimiyetini kaybetti. Sıkı bir fren yaparak son anda şarampole yuvarlanmaktan kurtuldu. Onun durmasıyla birlikte ıssız asfalt yolun sonuna kadar uzanan her şey de durdu.

Ağaçlar dimdik ve hareketsiz duruyorlardı. Çevresinde artık ne ondan kaçan ne de üstüne üstüne gelen kavak kalmıştı. Dur demeye, onunla konuşmaya dilleri varmıyor gibiydi.

Çünkü yapılacak bir şey olmadığını biliyorlardı. Ağaçlar ona, işte orada, şu yolun bitiminde seni yok etmek için bekliyor, dercesine sadece başlarını sallıyorlardı. Artık onlar da kendisini kurtaramazdı.

Güneş yükselmişti ve mahvına giden yoldan dönemezdi.

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

Boşuna umutlanma!.. Kız orada olmayacak... Çoktaaan gitmiştir o... Telefoncu kız yanlış anladı... Orada olması mümkün değil... Sana telefon açmış olması da imkânsız...

Modcrno Oteli'ni sordu. Arabasını park etti. Kalbi yerinden fırlayacakmış gibi çarpıyordu. Birbirinin aynı olan bir taşra otelinden içeri girdi. Otel kâtibinin bankosu sağdaydı.

"Sinyora Anfossi mi? Kim arıyor diyeyim?"

Dokuza çeyrek var... Acaba giyinmiş midir?

"Beklcmenizi söyledi, efendim. Beş dakikaya kadar aşağıda olacak."

Bir koltuğa oturdu. Geniş bir salon gözüne çarptı. Duvar kenarlarına yerleştirilmiş küçük masalar vardı. Akşamları burada dans mı ediyorlardı ne? Acaba o kimle dans etmiş olabilirdi?

Kız ansızın ortaya çıkıverdi. Perişan ve makyajsız bir görünümdeydi:

"Bu kadar eken ne işin var burada?"

"Telefoncu kız öyle dedi.Yarın erkenden diye not bı-

rakmış masamın üstüne."

"Ama giyinmeliyim, bavulumu hazırlamalıyım ve sonra da bana çok iyi davranan aileye allahaısmarladık demeliyim."

"Kaçta gitmek niyetindesin?"

"Bilmem ki!.. Neden sordun? Acelen mi var? On ikiden sonra gidemez miyiz?"

"Yani öğle yemeğini burada, Modena'da mı yiyeceğiz?"

"Bak! Sen otur, bir kahve iç. Bu arada ben yukarı çıkıp hazırlanayım. Tamam mı?"

Garsonlarla sevgili benli selamlaştı. Barın ardındaki kızla şakalaştı. Şu kimseye aldırmayan havası, pespaye görünümü ve kendinden çok emin tavrıyla sanki evinde dolaşıyordu. Yüzü soluk, burnu her zamankinden daha yumruydu. Tüm esmerlerin uyandıktan hemen sonra oldukları gibi. Kendilerini toparlamadan önce hepsi kara mermer gibi pürüzsüz tenlerinde ve yanaklarında gecenin gölgeli izini taşırlar. Dudak kenarları sarkık, kendini henüz yenileme olanağı bulamamış olan vücut pelte gibidir. Bu durum, yaşlı kadınların çirkin, gençlerin de daha az güzel görünmelerine yol açar. Bunu gidermek için gençler daha yalın ve güçlü, daha pis ve arsız, daha şehvetli ve içten olurlar. Laide'de olduğu gibi çirkin ve güzel bir arada boy gösterir. Küstahlığı, laubaliliği, o küçücük dudaklarını açıp kapatırken büzmesi, özellikle alt dudağını çiçek yaprağı gibi terbiyesizce uzatıp sarkıtması hep bu nedenlere dayalıdır.

Kızı süzmeyi sürdüren Antonio, onu biraz çirkinleşmiş bulmaktan umulmadık bir huzura kavuştu. Ne de olsa ondan daha güzel binlerce kız vardı. Dünyanın tüm erkekleri neden onun peşinden koşsun? Dünyada kadın mı kalmadı? Üstelik kız şu an kendisine bile eskisi kadar önemli görünmüyordu. Bir ara saplantısından kurtulduğunu sanarak için için sevindi. Ama bu çok kısa sürdü. Karşısına oturup kahvesini yudumluyor olan Laide, bir

garsonun koluna yapıştı ve,

"Giiacomo," dedi. "Hadi, iyi bir çocuk ol da bana şu çöreklerden bir tane getiriver. Hani biliyorsun ya, şu sevdiklerimden."

Antonio garsona baktı. Yirmi-yirmi bir yaşlarında bir çocuktu. Uzun, kalınca bir burnu, küçük bir çenesi vardı. Yani çirkin denebilirdi. Yine de erkeksi bir çekicilik taşıyordu genç bedeninden... Hayır, hayır! Çok saçma, korkunç bir şey bu!.. Hadi, hadi!.. Aslında çok basit bir şey... Niye olmasın? Belki dün gece... Spor olsun diye.. Ya da yalnız yatmaya alışık olmadığı için... Ha? Neden olmasın? Laide oğlanı odasına almıştır... Değil mi?

Giacomo çöreği küçük bir tabak içinde getirdi. Gülümsüyordu. Kız uzanıp çöreği aldı. Sonra da:

"Ben toparlanmaya gidiyorum," dedi ve kalktı.

Antonio onunla merdivenlerin dibine kadar yürüdü:

"Senle yukarı gelebilir miyim?"

"Çıldırdın mı sen?"

Merdivenleri görebileceği köşedeki kolu sakat bir koltuğa oturdu. Bankonun ardındaki kâtibin gözleri üzerindeydi. Antonio gülünç bir durumda kaldığını düşünerek utanç duydu. Bu yaşta uslu bir ev köpeği gibi tasma kayışını elinde tutan bir küçük kız tarafından yönetilmek! Amcasıymış! Sanki kâtip bu dolmayı yutmuştu. Tam klasik durum: Moruk parayı öder, kız da genç erkek arkadaşlarıyla gezer. Yanından geçen garsonun gözlerinde bir anlık alaycı bir bakış görür gibi oldu.

Hah! Merdivenlerde bir ayak sesi! Hayır, erkek ayağı bu! Kolunda deri bir ceket taşıyan kazaklı genç bir adam... Sporcu bir tip... Pilot ya da deneyim pilotu eğitimi görüyor belki... Gördün mü?.. Ne demek itiyorsun? Laide sakın bu çocuk için--- Ne? Hiiiç! Söyle, söyle! Yani odasına çıkmanı onun yüzünden istememiş olmasın? Ne biliyorsun? Laide bizle kahve içerken, bu çocuk belki onun odasında tıraş oluyordu... Olamaz mı?

Antonio genç çocuğu göz hapsine aldı. Ama o,

Antonio'ya en küçük bir ilgi bile göstermeksizin kapıya doğru yürüdü. İçine soğuk sular serpildi, sakinleşti... Ne yanlış kuşkulara kapıldığını anladın mı şimdi, koca salak! Eğer bu çocuk odasında olsaydı, Laide aşağıya inmek için ona bir neden gösterecekti... Ne diyebilirdi?

Diyelim ki, amcasının geldiğini söylemiş olsun ona... O zaman, bırak başka nedenleri, sadece merakından çocuk mutlaka bize şöyle bir bakacaktı... Tamam mı? Hem sonra, seninki çok gülünç bir düşünceydi... Burada kendisine fosforlu bir vitrin yaratmaya çalışan Laide'nin--- Vitrin nedir? Fotomodel, film yıldızı görünümü falan... Güldürme insanı! Otelde kapıcısından son müşterisine kadar herkes onun ne cazgır bir kart olduğunu çoktan anlamıştır bile... Lafı kesme! Yani demek istediğim, Laide burada genç bir adamı asla açıkça odasına alamaz... Ya aldıysa? Aldıysa bile, sevişme faslından hemen sonra onu odasından postalamıştır...

Kaçırdın mı sen be? İkinci çocukluğunu mu yaşıyorsun nedir? Bu kıskançlık nöbetlerinin anlamı ne? Laide senin malın mı? Ne borcu var sana? Senden istediği şu elli bin liret onu senin kölen mi yapıyor? Hangi elli bin? Hani annesinin hasta olduğu masalıyla ertesi gün vermek üzere senden bir elli bin sızdırmıştı ya! Sen de onu sonunda özel bir bağla kendine bağladığını düşünerek parayı sevine sevine hemen avucuna saymıştın ya! Hayır, olamaz! Bu para hiçbir şekilde onu bana sadık kalmaya zorlayamaz... Öyleyse nedir? Ne cehennemin dibine gitmek isterse gidemez mi? Odasına canı kimi çekerse alamaz mı? Var mı bir itirazın?

Saatine baktı. Yirmi dakika çoktan geçmişti. Geniş odanın göbeğinde güneş pırıl pırıl parlıyordu. Yerinden kalktı ve arabanın tavanını indirmek üzere dışarı çıktı. Oysa Laide'nin arabayı açık olarak görmesini ne çok istiyordu! Genç kadınlar açık arabalara bayılırlardı. Bu tür arabaları gençliğin, sporculuğun, çağdaşlığın ve bol paranın simgesi sayarlar. Kendi bile arabanın direksiyonu-

na geçtiğinde başkalaşıp gençleşmiş, morali yükselmiş ve kıskanılır birine dönüşmüştü. Caddelerde gözlerini üzerinden ayıramayan insanlar, özellikle genç kadınlar ona bu duyguları aşılamışlardı.

Tavanı aşağı indirir ve kıvrımları yerlerine uydurmaya çalışırken, iki otel çalışanının kapıda durup kendini izlediğini gördü. İkisinin de gözlerinde genç kişilerin olağandışı arabalara duyduğu ilginin kıvılcımları parlıyordu.

Zorlandığı bu işi elden geldiğince çabuk bitirmeye çalıştı. Laide'yi otelin lobisinde bekletmek istemiyordu. Otele geri geldiğinde, kâtip sırıtarak şöyle dedi:

"Hayır, efendim. Yeğeniniz henüz aşağı inmedi."

Yeğeni ha? Bu iş hiç hoşuna gitmemişti. Kız sanki onu fazlasıyla küçümsüyordu. Elli yaşlarında bir beyefendinin sevgilisi olabileceğini neden kabullenemiyordu. Sanki babası yaşında bir adamla cinsel ilişkisi olduğunu açıktan açığa kabul etmekten utanıyordu. Ancak, Laide'nin onu amcası olarak oraya çağırması, kendisinden utanmadığını ispatlıyordu. Belki de herkesi ailesinin saygıdeğer olduğuna inandırmak için bu sahte akrabalığa sıkı sıkıya sarılıyordu. Böylece ünlü ve zengin bir adamın en gözde yeğeni olduğunu göstermek istemişti. Ayrıca, bu akrabalık, sahte olmakla birlikte, aralarında kalıcı bir bağ oluşturmaktaydı. Bir tele kızla müşterisi arasındaki pamuk ipliği gibi bağdan çok daha güçlü bir bağ.

Bu sonuç Antonio'yu mutlu kıldı. Zaten istediği de bu değil miydi? Nasıl olursa olsun, şu ya da bu yoldan Laide'nin yaşamına girmek... Onun akıl almaz karışıklıktaki günahkâr ve son derece Milano tarzı dünyası...

Ayrıca, kendisine amca rolünü yakıştırmanın Laide'nin işine ne çok yaradığını da anlıyordu. Göze batıp rezillikle damgalanmadan hem istediğiyle sevişebilir hem de Antonio ile birlikte bulunabilirdi. Otel kâtibi az önce ona yeğeninden söz ettiğinde, bu nedenle, "Ne yeğeni be? Benim öyle bir yeğenim falan yok," demek için

delice bir istekle tutuşmuştu. Ama tam zamanında kendini tutabilmişti. Bumuna kanca takılmış boynuzlu bir moruk gibi görülmekten korkmuştu. Artı, Laide meğer ki bunu duyacak olsa, çılgına dönerdi. O öfkeyle neler yapardı kim bilir? En azından herkesin önünde cehenneme kadar yolu olduğunu haykırabilirdi.

Bu düşüncelere dalmışken, kızı karşısında buldu. Kusursuz bir görünümü vardı. Yüzü hafifçe boyanmış, saçları dikkatle taranmıştı. Pliseli bir elbise giymişti ve kucağında minyatür bir Maltız köpeği taşıyordu. Ardından da bir bavul, iki daha küçük çanta, bir makyaj kutusu ve kolunda antilop derisi bir ceketle bir çocuk geliyordu.

"Bu saksı köpeği de nereden çıktı?"

"Bunları hemen arabaya yerleştirelim," diyen Laide, Antonio'nun sözlerini başkalarının duyup duymadığını anlamak için çevresine bakındı. Çünkü bir amcanın sevgili yeğeninin kucak köpeğini şimdiye kadar hiç görmemiş olması çok tuhaf kaçardı.

Laide birden adımlarını hızlandırdı. Çocuktan epeyi uzaklaştıktan sonra dedi ki,

"Geçen defa buraya geldiğimden beri köpeğe ricam üzerine Marcello bakıyordu. Hem sana bir şey söyleyeyim mi? Özel konuların yabancıların yanında konuşulmasından hiç hoşlanmam."

"Ne? Ne dedim ki?"

Çocuk giderek yaklaştığı için,

"Hiç, hiçbir şey," diye mırıldandı. "Bazen siz erkekler öyle budala oluyorsunuz ki!.."

Çok şükür, otelin önünde duran kırmızı Spyder'i görünce gözleri ışıldadı. Mayıs güneşinin altında araba pırıl pırıl parlıyordu.

"Senin mi bu?"

"Hayır. Bir arkadaştan ödünç aldım."

"Çok iyi! Bir de senin şu fare kapanında dönüşümüzü düşünebiliyor musun?"

Çantaları falan bagaja yerleştirmişlerdi ki, şöyle de-

di:

"Kusura bakma, ama bana küçük bir iyilik yapman gerekiyor."

"Nedir?"

"Otele ödenmesi gereken bir miktar para var."

"Otel hesabı mı yani?"

"Nasıl bir adam olduğunu şimdi anladın mı? Hemen her şeyin en kötüsünü düşünürsün. Hesap ödendi. Seni Milano'dan buraya otel hesabımı ödemen için mi çağırdım sanıyorsun? Bana pek değer vermiyorsun, anlaşılan. Garson marson, kapıcı, ıvır zıvır hesabı işte. Dört beş bin liret tutar ya da tutmaz."

Ivır zıvır hesabı dediği şey beş bin iki yüz liret tuttu. Ödedi. Yeniden dışarı çıktı. Henüz öğlen olmadığına göre, hemen yola çıkmayı önerdi. Ardından da öğleden sonra stüdyosunda bulunması gerektiğini söyledi. Onun için Modena'da yemek yerine, pekâlâ Parma'da durabilirlerdi. Üstelik Parma'da çok iyi lokantalar vardı.

"Niye?" diye sordu Laide. "Arkandan kovalayan mı var? Öğle yemeğinden sonra yola çıkarız. Yeni çevre yolundan, vaktinden çok önce işine yetişebilirsin. Hem Marcello ile de vedalaşmalıyım."

"Bu Marcello da kim?"

"Kuzenim! Belki yüz kere söylemişimdir sana."

"Şu son birkaç günde kuzenini yeterince görmedin mi?"

"Sadece bir kez. Öyle çok işi var ki zavallının, arı gibi hanl hanl çalışıyor durmadan. Benim ziyaretimi bekliyor. Bakalım telefonda bulacak mıyım onu?"

Antonio'yu bir başına bırakıp kâtibin bankosuna yürüdü. Adam sinirli görünümünü belli etmemek için yerinden kıpırdamadı. Otelin kapısından kızın telefon açtığını görüyordu. Çok mutlu bir görünümü vardı. Sürekli gülüyordu. Bu telefon konuşması ona hiç bitmeyecekmiş gibi geldi. Bir sigara yaktı. Ara vermeden konuşmasını can sıkıntısıyla izledi. Durmadan gülüyordu.

Telefonu kapadı ve yeniden Antonio'ya katıldı. Otelin kaldırımda, gölgede kalan banklarından birine yan yana oturdular. Kız yaşamından memnun görünüyordu.

"Eee?"

"E'si şu ki, sana söylediğim gibi, beni el üstünde tutan aileyle mutlaka gidip vedalaşmalıyım. Onlara allahaısmarladık demeden bir yere gidemem. Anlıyorsun, değil mi?"

"Peki, yemeğe kaçta gideceğiz?"

"Yemek benim umurumda bile değil. Bak, şöyle yapalım istersen."

Marcello birazdan burada olacak. Beni alıp o arkadaşlara götürecek. Sen de bu arada gidip yemeğini yiyebilirsin. Sonra da iki ya da iki buçuk gibi buluşur, hemen yola çıkarız. Böylece sen hiç zaman yitirmemiş olursun. Nasıl?"

"Ben Milano'dan seni almaya geliyorum, sense beni bırakıp gidiyor, öğle yemeğini tek başıma yemek zorunda bırakıyorsun!"

"Canım, bunda kızacak bir şey yok ki! Arkadaşlarla nasıl vedalaşırım yoksa?"

"Şu Marcello numarasını da yuttum sanma. Ben senin ne kadar amcansam, bu kerata da senin o kadar yeğenin."

Laide'nin gözleri şaşkınlık ve öfkeyle irileşti:

"Evet, böyle sanıyorsun, değil mi? Sence hepimiz orospuyuz zaten. Yatağa girmeden kimse kimseyi sevemez, değil mi? Oysa bana beslediği saygıyı yitirirse, bir daha onun yüzüne bakamam. Bunu bilmiyorsun işte!"

"Hadi, hadi! Seni hiç öpmediğini de söyleyemezsin ya!"

"Orospu çocuğu seni!" diye bağırıp tepindi. "Ama şaştım desem, yalan olur. Siz erkekler hep aynısınız. Sizce tüm kadınlar birer orospudan başka bir şey değildir. Eğer gerçekten bilmek istiyorsan, söyleyeyim. Marcello beni bir kez olsun öpmedi. Kız kardeş gözüyle bakar ba-

na, anladın mı? Bunu şu kalın kafana sokamaz mısın?"

"Bana bak! Benle böyle konuşmaya hakkın yok senin. Umurumda bile değil. Dilediğini yapmakta, dilediğinle yatmakta serbestsin. Beni hiç ilgilendirmez!"

"Böyle konuşmaya hakkım yokmuş! Ulan, bana orospu diyorsun, sonra da öyle konuşmaya hakkım yokmuş! Kart züppe sen de!"

"Kart züppe mi? Sana orospu diyen oldu mu şimdi?"

"Sen dedin işte! Hem senle bir arada olup hem de onunla yattığımı sanıyorsan, bu ne demektir? Eğer aramızdaki ilişkiyi öğrenirse, asıl onun benle böyle konuşmaya---"

Antonio, hapı yuttun, oğlum! Ona inanıyorsun, değil mi? Evet, inanılmaz ama, ona inanıyorum işte! Ya! Şu dürüstlük taslayana bak! Gururu kırılmış kadın rolünü ne güzel oynadı! Nasıl da güzel yutturdu!.. Bu kadar güzel yalan söyleme yetencği olan kan, bir dişi canavar olabilir ancak!.. Hayır, olamaz! Onun gibi bir kız, böyle dört dörtlük bir yalan uyduramaz... Böyle bir senaryo yaratması için, Shakespearc'in deha ve hayal gücüne sahip olması gerekir...

Yelkenleri iyice suya indirmiş olan Antonio,

"Peki," dedi. "Beni Marcello'ya nasıl açıkladın?"

"Amcam olduğunu söyledim."

"Gökten zembille inen bir amca, öyle mi?"

"Yurtdışında bulunduğunu, daha doğrusu bir gezgin olduğunu söyledim."

"Gezgin amca, ha?"

"Ne olmuş? Olamaz mı yani?"

"Yedi mi?"

"Ayıp! İnandı mı, derler."

"Peki, inandı mı sana?"

"Niye inanmasın ki? Herkes senin gibi değil. Hah!.. İşte, geliyor!"

YİRMİNCİ BÖLÜM

Dorigo ona bir tür korkuyla baktı. Ama, hayır! Marcello ellilik Antonio için bile korkulacak bir tip değildi. Bir skuter sürüyordu ve oldukça zevksiz giyinmişti: Sarı yeşil çizgili bir kravat ve pöti kare bir takım elbise. Ya yüzü? Önemli olan yüzdür.

Yüzü Laide'nin tanımına uyuyordu. Antonio'dan da uzun genç bir adamdı. Daha şimdiden biraz kamburlaşmıştı. Ya yüzü? Önemli olan yüzdür. Evet, yüzü tam kızın dediği gibiydi. Çirkin mi? Yo, çirkin değil. Daha da kötü. Anlamsız, cansız, boş. Ama çirkin değil. Gözleri, özellikle gözleri... Ne bir pırıltı, ne bir zekâ kıvılcımı ne de herhangi bir anlam... Koyun gibi boş boş bakan gözler... Genelinde iyi huylu, oldukça beceriksiz, hatta hantal birine benziyor... Evet, tipi Laide'nin tanımına tıpa tıp uyuyordu.

Kız onları birbirine tanıştırdı. Hiçbir anlaşmazlık çıkmadı.

"Bak, amca," dedi Laide. "Ana meydanı biliyorsun, değil mi? Tam karşıda. İki yüz metre kadar ötede... Hani

bayırın başladığı yerde. Sen şimdi git yemeğini ye. Sonra o ana meydanda buluşuruz."

"Kaçta?"

"Şimdi saat kaç?"

"On iki yirmi."

"Tamam. İki on beş gibi diyelim."

"O kadar geç mi?"

"Eh, ne olur, ne olmaz. Tüm arkadaşlar bildiğin gibi kentin merkezinde oturmuyorlar."

"Peki, iki on beş olsun. Ama lütfen geç kalma."

"Oldu. İki on beş... Beni dinliyor musun?"

"Elbette dinliyorum. Neden sordun?"

"Ben konuşurken, başka bir şey düşünüyor gibisin. Bana küçük bir iyilik yapar mısın?"

Antonio, Marcello'ya baktı. Delikanlı sanki orada değildi. Başka bir dünyadaymışcasına ilgisiz, uzak bir havası vardı.

"Nasıl bir iyilik?"

"Piçi'ye göz kulak olur musun?"

"Köpeğe mi?"

"Vespa'da nasıl götürürüm onu? Üstelik çok şeker şeydir. Göreceksin."

"Karnını da doyuracak mıyım?"

"Yo, önemli değil. Milano'da da yese olur. Biraz bir şeyler ver istersen... Biraz pilavla et gibi falan... Ha, unutma! Sadece çiğ et... Öyle çok da değil... Daha minicik bir bebek o, amcası! Yavrum, piçim benim."

Laide skuterin ardındaki küçük seleye bir hamlede geçip oturdu. Bir yere iyice alışıkmış gibi sakınmaz bir havası vardı. Marcello motosikleti çalıştırdı. Kız Antonio'ya şöyle bir el salladı. Sonra önüne döndü. Başını oğlanın omzuna yasladı. Vespa hareket ettikten sonra bir daha dönüp el sallamadı. Antonio, kucağında köpek, güneşin alnında kalakaldı.

Hey, Antonio! Şu haline bak be! Yakışıyor mu sen yaşta bir adama? Kız, yirmi iki, hadi bilemedin yirmi

beş yaşlarında bir oğlanın motosikletiyle basıp gidiyor, sen de burada tam bir avanak gibi dikilip kalıyorsun! Yo, yalnız sayılmazsın... Bir de köpek var kucağında... Ne gülünç bir durumda kaldığını görmüyor musun?.. Neye benzediğini hâlâ anlayamadın mı, koca budala?

Kucağında köpek, otelin girişinde dikilmiş duruyordu. Kapının iç tarafında iki genç otel çalışanı gözlerini onun üzerine çivilemişlerdi. Gözlerinde ne şaşkınlık, ne alay ne de eleştiri okunuyordu. Sadece bakıyorlardı işte.

En yakın lokantaya gitti. Ünlü bir yere benziyordu. Lokantanın içi sıcaktı. Kenardaki boş bir masaya geçip oturdu. Küçük köpeği yere bıraktı. Canı istemediği halde çiğ jambon ısmarladı. Yemek düşüncesi bile onu rahatsız ediyordu. Tek başına! İki masa öteye bir çift gelip oturdu. Yabancı olmalıydılar. Kadın bir sarışındı. Hemen köpekle ilgilendi. Birkaç kez onu yanına çağırmaya çalıştı. Köpek kadına hiç aldırış etmedi.

Antonio jambonu mideye indirmek şöyle dursun, çiğneyemedi bile. Her çeşit insanla dolu troleyler lokantanın önünden geçip duruyorlardı. Kimin umurunda? Bu yaşta da olmazdı ki bu kadar... Ya tanıdık bir lokantaya girse... Ne arıyorsun buralarda dese... Kimin köpeği bu diye sorsa... Yok canım! Kendi yaşına göre davranmıyordu... Bu yaşta da olmaz ki! Domatesli bir omlet söyledi. Belki bu boğazından geçerdi. Sarışın yabancı kız artık köpekle ilgilenmez olmuştu.

Tek başına lokantaya gitmekten hiç hoşlanmazdı. Öğle yemeklerini genellikle işyerinde ya da bir yerde ayaküstü bir şeyler atıştırarak geçiştirirdi. Ismarladığı omleti getirdiler. Köpek için de ayrı bir tabak getirdiler. Lokantanın içi sıcaktı. Masalar da doluydu. Herkes ağız tadıyla bir şeyler yiyordu. Canları cehenneme! Mutlu görünüyorlardı. Saat bir buçuk! Ne sıcak hava bu!.. Daha kırk beş dakika bekleyecek... Pahalı bir lokantaydı bu. Garsonlar sürekli gidip geliyorlardı. Piçi yemeğini sevmedi.

Yemeğini muzla bitirmeye karar verdi. En kolayı buydu. Ancak, muzu ham buldu. Yarısını tabağında bıraktı. Bir kahve söyledi. Onun gibi mızmız bir müşteriden sıkılan garson, hesabı da birlikte getirdi. Bir kırk beş! Bir yarım saat daha... Yanında bir gazete bile yoktu. Para üstünün gelmesini uzun süre bekledi. Garson sallanıp duruyordu. Köpek pantolon paçalarını pençelemeye başladı. Art bacakları üstüne mi kalkmak istiyordu ne? Köpeği kucağına alıp okşamaya koyuldu. Köpekleri severdi. Tasma kayışını çözse mi? De ki, çantaları bagajdan çıkarıp köpekle birlikte otele bıraktı ve çekip gitti... Ne olurdu acaba? Yo, bu kadarı da fazla! Sabrın da bir sonu var, yahu! Üstelik yaşını başını almış, kendine saygısı olan bir erkek... Artık o bir erkek falan değildi... Olsa olsa bir dilenci... Bir çocuk... Çocuk bile değil... Bir solucan... İğrenç bir yaratık... Ne hallere düştüğünü acı acı düşündü...

Bak, sahi... Şu demin aklına geleni yapsan, ne olur? Söyleyeyim sana... O fasulye sırığı kuzeniyle gelir. Buluşma yeri olan o meydanda seni arar ve bulamaz. Sonra ikisi birlikte çevredeki sokakları arşınlamaya başlarlar. Ve sen yoksun... Üçe yirmi var. Acaba hâlâ lokantada mı sorusu takılır kafalarına. Lokantaya giderler. Burada da yok! Acaba otele mi döndü? Hadi, doğru otele. Laidc içeri adımını atar atmaz, otel kâtibi ona çok anlamlı bir biçimde gülümser. "Sinyorina, amcanız gitti. Hemen gitmesi gerekiyormuş. Bekleyemediği için üzüldüğünü bildirdi... "Peki, eşyalarım?" "Hepsi burada, sinyorina..." "Köpeğim?" "O da burada, sinyorina..."

Kız sinirden bembeyaz kesilir. Ama kâtibe durumu çaktırmamak için öfkesine egemen olmaya çalışır. Sanki kâtip çakmamıştır da! Oysa içinden küfürleri ardı ardına sıralıyordur. O hergele amca taslağının ne kendisi kalıyordur ne de sülalesi. Ne olacak şimdi? Kızın cebinde metelik yok. Sence Marcello ona... Hadi, aptallaşma! Oğlana para veren o! Zaman zaman... Borç gibi falan...

Şimdi bırak onu. Kızın öfkesini düşünebiliyor musun? Uğradığı hakareti... Kâtibin artık her şeyi çaktığı gerçeğini fark etmesini... Kâtip ona şimdi kızın önceden hiç görmediği gözlerle bakıyor. Bir üstünlük okunuyor herifin bakışlarında. O biçim kızlardan biri olduğu artık tam anlamıyla ortaya çıktı.

Yok, fotomodelmiş! Bu çocukça yalanlarla kimi kandırabilir bundan böyle? Ve otelde bir gece daha geçireceğini söyler söylemez, kapıcı ona odasının çoktan tutulduğunu ve boş başka bir oda bulunmadığını suratına bir şamar indirircesine bildiriyor. Kız allak bullak olup bir oda için yalvarınca da, kâtip dudaklarında çok belirgin bir sırıtışla şöyle diyor: "Valla bilmem ki, sinyorina. Hatırınızı kıramadığım için diyelim... Ama sadece bir gecelik... Ah, şimdi aklıma geldi. Benimkinin hemen yanıbaşında boş bir oda var..." Ya! Ne güzel bir ders olur bu şımarık kıza! Gördün mü? Antonio Amca senin bildiğin o salaklardan değilmiş! Evet, âşık olmasına âşık! Gerçekten sevdalı şu zilli orospuya. Sevdalı ama, yine de onurunu çiğnetmiyor ona. Erkeklik gururu denen bir şey var canım!

Antonio kafasında yarattığı bu zafer senaryosunu en küçük ayrıntısına kadar beğeniyle işledi. Öte yandan, bu senaryoyu asla gerçekleştiremeyeceğini de biliyordu. Dünyanın en korkunç olaylarını yaratır gibi bir şey... Sözgelimi, yangın ya da sel felaketi, deprem, savaş, salgın hastalık ve kıyamet...

Peki, neden gerçekleştiremiyorsun? Söyleyeyim! Çünkü bunu yaparsan, onu artık hiç göremeyeceğini düşünüyorsun... İşte, benliğine egemen olan bu düşünce seni engelliyor... Hayır, hayır! Hadi! Kaderinden kaçan korkak herif sen de! Onsuz ne yaparsın, değil mi? Onsuz nasıl yaşayabilirsin, değil mi? Laide senin bastığın toprak... Senin yaşamın, kanın, gün ışığın, zaferin, varlığın, tüm düşlerini gerçekleştiren bir simge... Şu haline bak! Şu uyuyan köpeğini kucağında hissetmek bile seni avut-

maya yetiyor... Niçin mi? Çünkü bunun kıza ait olması demek, Laide'yi yeniden göreceğinin belirtisi demektir de ondan... Adam olmazsın sen be!

Garson paranın üstünü getirdi. İkiye on vardı. Ya lokantada otururken, lastiklerden biri söndüyse? Sabırsızca yerinden kalkıp arabayı bıraktığı yere koştu. Aynada kendisini gördü. Yüzü çirkin ve gergindi. Çok fena!

Lastiklerden hiçbiri sönük ya da patlak değildi. Arabayı park yerinden kaldırdı. İkiyi beş geçe meydandaydı. Ama arabada kalamadı. Güneş çok yakıcıydı. Köpekle birlikte arabadan indi.

Meydanın orta yerinde küçük bir park vardı. Köpeklerin tasma kayışlı olmaları koşuluyla burada gezdirilebileceği yazılıydı. Çevrede büyük bir kalabalık yoktu. Birkaç kişi küçük ve sevimli köpeğe bakmak için durdu. İki on... İki on üç... Oh, hele şükür! Birazdan... Bir iki dakika sonra onu yeniden görebilecek... Kendisiyle birlikte gelecek... Yanında olacak... Güneşin altında, çevre yolunda sadece ikisi başbaşa... İlk kez birlikte bir oto yolculuğu... Sadece ikisi... Rahatsız edecek kimse olmaksızın! Ve onunla konuşacak... Evet, onunla konuşmaya karar vermişti... Artık böyle yürümezdi bu iş... Yapamayacaktı! Evet, ne olursa olsun... Böyle belirsizlik ve kargaşa içinde yürümezdi bu iş. Sabrı tükenmişti iyice... Şurada burada buluşmalar... Ona telefon bile açamamak...

Ya aşk yolculuğuna taksimetre açar gibi sevişmeye ne demeli? Her seferinde yirmi bin liret! Ödemeli aşk mı olurmuş? Yok canım, bir kez arabaya binseler, aralarına girecek kimsecikler olmayacaktı... Ne Marcello denen o acayip kuzen ne ailesi ne geceleri Due'de dans ettiği gençler ne de mamalar... Baş başa olacaklardı... Yaylanın sonsuz genişliğinde yalnız ikisi... Şimdiye kadar hiçbir kıza kalbini açamamıştı... Asla! Bu konuda ne yeteneksiz olduğunu biliyordu... Ama şimdi durumda bir değişiklik vardı... İçin için kaynıyor, ruhundan bir şeyler

taşıyordu... Ona içini boşaltmazsa, çatlayacaktı sanki... Yok! Bu bir ölüm kalım sorunu olmuştu artık... Böyle yürümeyecekti bu iş... Dayanma gücü kalmamıştı.

Güneş öylesine yakıcıydı ki, köpeği kucaklayıp karşı kaldırıma geçti. Burada evlerin sundurmaları sokağı gölgeliyordu. İki on yedi... Az kaldı oğlum! Bir iki dakika... Sabrını yitirme... Tüh kalıbına senin! Bu yaşta utanmıyorsun, değil mi? Kucağında köpeğe benzemeyen küçük bir köpekle kaldırım kenarlarında durup bir telekız beklemeye utanmıyorsun be! Ne biçim adamsın sen? Lokantada bir başına tıkınmaya çalışırken, o gerçek sevdalısıyla herhalde yatak sefasındaydı. Gerçek sevdalısıyla birlikte uzun uzun ve kahkahalarla sana gülüyordu. Onun uydurduğu her yalana inanan, her hakaretine dayanan Antonio adlı koca budalaya... Belki şimdi bile hâlâ gülüşüyorlardır...

Hayır, olamaz! Yanılıyor olamaz mısın? Tüm söyledikleri doğru olabilir... Ve doğru olması gerekir... Yani o kuş beyniyle beni mi kandıracak? Görüyorsun, basit, kafasız bir kız işte! Gerçeği söylüyor. Elbette dediklerinin hepsi doğru. Hadi, doğru diyelim... Tamam, hepsi doğru... Peki, kucağında bir köpekle niye seni sokak otalarında bekletiyor? Bu kadar düşüncesiz mi? Seni bunca küçümsüyor mu? Seni böyle aşağılamasının anlamı ne? Ortakların bunu bir öğrenseler. Ya da arkadaşların seni bu halde bir görseler... Ne matrak bir durum, değil mi? İşin en komik yanı da şu kokuşmuş, bastıbacak köpek! Şarlo bile filmlerinde senin şimdiki gülünçlük boyutlarına erişemedi...

İki yirmi beş... On dakika gecikti. Neden? Elli yaşlarında bir adamım... Ciddi, iyi bilinen, saygı gören, bir bakıma önemli denebilir bir kişi... Yok be! Sen de kendini adamdan mı sayıyorsun? Sen aslında pısırık bir çocuksun. Yalnızlığın kucağında yaşayan, azarlanan ve durmadan aşağılanan zavallı bir çocuk! Şu köpek de bela olmaya başladı... Kucakta taşınmaktan sıkıldı da yere mi in-

mek istiyor nedir? Senin derdinden kimin haberi var, be adam? Bilseler bile sana niye acısınlar ki? Senin gibi ahmakça tutkuları olan birine kim acır? Bir tekme de onlar atarlar. Sonra da kasıklarını tutarak gülerler haline. En eski dostların bile... Koca sersem seni!

Tam bu sırada Marcello'nun skuteri göründü. Laide motosikletin yedek selesinde, herifin beline sarılmış oturuyordu. Antonio öfkesini gizlemeye çalıştığı bir sesle:

"Üçe yirmi var," dedi.

Laide kendinden çok emin bir tavırla:

"Anladık. İşte buradayım," diye karşılık verdi.

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM

Marcello kentin kapılarına kadar onlara Vespa'sıyla eşlik etti. Ondan kurtulma çabası içindeki Antonio, sürekli gaz pedalını kökledi ve sonuçta trafiğin seyreldiği bir yerde Marcello'yu gerilerde bıraktı.

Laide arabada dizleri üzerinde doğrularak ardına döndü ve el sallamaya başladı. İnsan Çin'e gitse bu kadar özlemle el sallamazdı. Sanki oğlanı ömründe bir daha hiç görmeyecekti. Bu nasıl heyecan, ne büyük bir sevgi gösterisiydi!

Antonio yüzüne yediği bu şamarların acısını nasıl duymazdı? Bu çekingen, bakir kuzen öyküsüne hâlâ nasıl inanabilirdi? Neymiş? Kuzeni ona duyduğu saygıyı yitirirse, bir daha yüzüne bakamazmış! Laf ola beri gele!

Laide yeniden yerine oturdu. Ama yine uzun bir süre arkasına dönüp el salladı.

"Eee? Daha bitmedi mi?"

"Biten ne?"

"Büyük aşkına veda selamcıkları gönderme faslı."

"Büyük aşkmış! Nereden çıktı bu şimdi? Aramızda hiçbir şey geçmediğini kaç kez söyleyeceğim sana? Asıl

ben sana bir şey söyleyeyim mi? Sıkılmaya başladım ben bu işten."

"Tamam! Sıkıldınsa sıkıldın. Bunu anlatmak için bağırıp çağırmana ne gerek var?"

"Evet, senin ne mal olduğunu artık iyice anladım. Kafana bir şey koydun mu değişmez. O mutlaka öyledir. İlle her şey senin kurallarına ve koşullarına uyacak. Tersi olamaz. Bak, ben sana hiç yalan söylemedim."

"Soyadınla ilgili olarak öylediğin yalana ne demeli?"

"Soyadımla ilgili olarak mı?"

"Bana soyadının Anfossi değil de Mazza olduğunu söyledin."

"Yalan değil ki! Scala'da Mazza soyadını kullanıyordum."

Antonio sustu. Laide'nin yalanlarının bir sonu yoktu ki! Hem de yalan oldukları kanıtlanmadıkça doğru gibi görünen sözler... Yok artık Sinyora Ermelina'nın evine gitmediği, Due'nin bir aile yeri olduğu, Marcello'nun kendisine elini bile sürmediği, Modena'ya "işi" için gittiği, yaşamında kesinlikle düzensizliğe ve saygısızlığa yer verilmediği gibi... Kızın sıktığı tüm palavraların onun üzerinde son noktasına kadar sakinleştirici bir etkisi vardı. Evet, bunların doğru olduklarına kendisini inandırmaya çalıştığı da bir gerçekti. Hem de sağduyusunun sürekli karşı çıkmalarına karşı, kızın uydurmalarına kanmak istiyordu. Oltaya takılan bir balık, aşk iksiri içmiş bir sevdalı gibi...

Bu arada, uzun süredir düşündüğü anlaşmayı Laide'ye önermek için sabırsızlanıyordu. Bu anlaşma Antonio için büyük bir önem taşıdığı kadar, yaşamının da temel taşı olabilirdi.

Bu işkence, huzursuzluk, endişeli yaşam, çalışma, yeme ve uykudan kesilme nöbetleri ne zaman başlamıştı? Niye artık Antonio kendinde değildi de tepki göstermekten yoksun sarsak bir köleye dönüşmüştü?

Bunun yanıtı yeterince açıktı. Yaşamını sürdürmesi

için Laide'ye muhtaçtı. Ama Laide kendisine ait değildi. Gidip geliyor, telefon açıyor ya da açmıyordu. Gerçi şimdiye kadar sözünde durmuştu, ama telefon açmazsa ya da telefonla arayacağını söyleyip de aramazsa? Kısacası, kız belirsiz, değişken bir durumdaydı. Bunun da güvenilir yanı yoktu, kuşkusuz. Huzursuzluk ve endişelerini yaratan da bu belirsizlikti.

Çevre yolunun dönemecine saptı ve geliş sapağının üst geçidine girdi. Harika bir güneş ortalığı aydınlatıyordu. Saat üçü çeyrek geçiyordu. Çok modern, çekici ve güzel bir kızın yanında açık bir kırmızı araba sürmek ne heyecan verici bir duyguydu. Evet, bir açık arabada böyle bir içim su gibi kızla yol almak harika bir şeydi.

Ne yazık ki, çevrede kimsecikler yoktu. Yanında dünyanın en harika kızıyla bir mayıs günü kırmızı bir Spyder kullanan adamın bu bulunmaz şansını beğeniyle karşılayacak kimsecikler yoktu ortalıkta. Şu kıza bakın, demek geliyordu içinden... Hem kız hem de değil... Hem çocuk hem de kadın... Çiçek ve günah bir arada... Bir bakışta anlaşılmıyor mu?

Ah, keşke bu yolculuk sonsuza kadar sürse... İşe gitmesi gerekmese... Güneş hiç batmasa, yol hiç bitmese ve kız Milano'ya hiç dönmese... Gerçi kızın bir acelesi yoktu, ama teyzesi mi, halasıyla mı ne akşam yemeğine gideceğini söylemişti. Ne diyebilirdi? Hiç sesini çıkarmamıştı. Ama parayı seven korkusuz ve açık fikirli kızlar için hala ya da teyzelerin ne anlama geldiğini herkes bilir. Onu sorguya çekme gereğini bile duymamıştı... Daha doğrusu, cesaretini bulamamıştı. Ama kızın bir gece işine çıkacağından hiç kuşkusu yoktu.

Öyle ya! Belki de Sinyora Ermelina bu iş için ona dün Milano'dan telefon açmıştı. Kız, bulunmaz bir fırsat, bu kaçırılmaz. Biellalı bir beyefendi. Tam bir para babası. Kibar, oturaklı ve tumturaklı. Beğendiğini el üstünde tutan, paranın azını veya çoğunu düşünmeyen cinsten... Belki daha kalıcı bir biçime de sokabiliriz ilişkimizi...

Biella'dan haftada iki kez gelecek... Sonra geriye kalan zamanda bir kuş kadar özgür olacaksın. Tamam! İşte bunun için ötekilerden birini değil de Laide'yi aramıştı. Çünkü Laide çok bilmiş bir kızdı. Canı istediği zaman nabza göre şerbet vermesini bilirdi. Okumuş, saygın bir beyefendi için tam biçilmiş kaftan. Bir erkeğin kanını oynatan, cilveli, cıvıl cıvıl bir yosma... Evet, neden olmasın? Bir bakışta durumu kavrayan zeki bir kız. Yapmacık kaşar orospulardan Nietta gibi değil... "Bana uzaktan bak ama dokunma!.." Park çiçeği misin be kadın? Geçenlerde zaten Mercedesli ünlü bir sanayiciyi düş kırıklığına uğratmış. Bir daha Emelina'nın evinin kapısını zor görür.

Hayır, hayır! Yetti artık! Yine asılsız kıskançlık senaryoları yazmaya başladın, Antonio... Ama neden olmasın?.. Olağandışı bir şey yok ki! Laide Milano'ya götürecek diye arabana binmedi mi? Tüm süs eşyası, çantaları ve köpeğiyle niye bindi arabana? Öğleden sonra evinde olsun da akşam için hazırlansın diye elbette... Şimdi kendi evine gidince ne yapacak dersin? Yıkanacak, kokular sürünecek ve iç çamaşırlarını değiştirecek... Niçin? Yeni bir müşteriyle buluşmak için hiç kuşkusuz... Hayır, hayır! Yetti artık!

Bu arada, köpek kucağına sıçramıştı. Tam zamanıydı sanki! Arabayı mı sürecek, bununla mı uğraşacak? Ne sinir köpek bu! Dümdüz uzun yol başlamıştı. Güneşten mayışan Laide, başını oturduğu koltuğun arkasına dayadı. Uyumaya hazırlanıyordu galiba.

Tamam! Az önce Marcello ile sevişmiş olmasının getirdiği o tatlı gevşeklik. Öyle ya, boşalma sonrası bastıran o gevşeme ne dayanılmaz, hoş bir şeydir. Zevkine doyum olmaz... Bırak bunu şimdi! Sen lokantada pinekleşirken, o Marcello ile sarmaş dolaş... Boş geç! Sevdalıların vedalaşması ateşli olur. Ama kız şimdi bir uyursa, onunla konuşma cesaretini bir daha hiç bulamam. Ne yapmalı? Konuş işte!

Böylece müthiş bir irade gücü göstererek:

"Laide," dedi.

"Ne var?"

"Bak, sana bir şey söylemek istiyorum."

"Söyle."

"Sana ihtiyacım var... Bunu kabullendim artık... Yani seni görmeden yapamıyorum."

"Birbirimizi görüyoruz ya işte."

"Evet, ama... Daha bir başka olsun istiyorum. Yani sana bir öneride bulunmak istiyorum. Bir düşün hele... Sonra, sonra... Belki yarın ya da öbürsü gün... Yani ne zaman istersen, bana cevabını bildirirsin."

Kız sessiz kaldı.

"Ben sana haftada elli bin liret vereceğim ve sen de bana haftanın iki üç günü bir arada olacağımıza dair söz vereceksin. Haftanın geri kalan günleri için hiç endişen olmasın. Serbest kalacaksın. Dilediğini yap. Sana ne yaptığını bile sormayacağım. Hatta ola ki, buluşmamıza gelemezsen ya da kentten ayrılman gerekirse, bunu önceden bana haber verirsin. Anlıyorsun ya, böylece birbirimizi mutlaka göreceğimizi bilmiş olurum hiç değilse. Sonra her seferinde sevişmek zorunda da değiliz. Ne bileyim, birlikte sinemaya ya da tiyatroya gitmek, bir akşam yemeği yemek eğlenceli olur gibime geliyor. Tabii sinyora Ermelina'nın evine hiç uğramaman, başka yaramazlıklar yapmaman da beni ayrıca sevindirir... Anlatabiliyor muyum? Seni çok sevdiğimi söyledim... Gerçekten çok seviyorum... Yani bu konuyu düşün işte... Şimdi başka şeyler konuşalım... Yok, eğer kestirmek istiyorsan, kestirebilirsin... Sen bilirsin yani.

Kız kararını vermiş bir tavırla başını ondan yana çevirdi:

"Bunu düşünmek için zamana ihtiyacım yok. Elbette kabul ediyorum."

Yaşam yeniden Antonio'nun damarlarında dolaşımına başladı. Ani bir rahatlık duydu. Tedirginliği sona er-

mişti. Dünya yine eski ekseni üzerine oturmuştu. İşinden, sanattan, doğadan ve güzelliklerden zevk alma duyusu yeniden doğmuştu. Özgür benliğine kavuşma duygusu böylesine güçlü ve sarhoş ediciydi. Bu kadar küçük bir çabayla gerçekten cehenneminden kurtulmuş muydu acaba?

Evet, durum ansızın tersine dönmüştü. Şimdi üstte olan kendisiydi. Durumun efendisi olmuştu. Bu aşk düellosunu para silahıyla kazandığını düşünmek bile istemiyor, hiç umursamıyordu. Mutluluğu öylesine büyüktü ki, bunu nasıl elde ettiğinin artık hiçbir önemi yoktu.

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM

Antonio onu Milano'daki evinin önünde arabadan indirdi. Kız tüm ağırlıkları ve köpeğiyle kapının ardında gözden kaybolur kaybolmaz, kıskançlığın pençesinden kurtulan düşünceleri bu kez de yaşamının geriye kalan bölümüne çevrildi. İşi, ailesi, annesi, dostları ve her gün değişen sorunlarıyla kişinin ilgisini sürekli üstünde tutan kent kafasında canlandı. İşte yine eskisi gibi günlük yaşamdan zevk almayı beklediği an sonunda gelmişti. Ancak, nedense yine aynı anda kendisini büyük bir yalnızlık içinde buldu.

Yapayalnız... Ve kimse ona yardım edemezdi... Kendisini anlayacak, hatta acıyacak tek kişi bile yoktu... İş, aile, arkadaşlar, akşamları dostlarla atılan bir iki tek içki... Artık bunların hiçbiri ona bir şey söylemiyordu... Çevresindeki her şey boş ve anlamsızdı... Yok canım, özgürlüğüne kavuşamamıştı... Sorun buydu işte! Böyle özgürlük mü olurdu? Kızı düşündü... Yürek sıkıntısı, azap, huzursuzluk, endişe, yani tüm mutsuzluklar yine eskisi gibi tepesine çöküverdi.

Bu durumu eskisinden bile kötüydü. Çünkü Laide ile

yaptığı anlaşma şimdi kendisine bir bakıma onun üzerinde hak iddia etme yetkisi tanıyordu. Bundan böyle sıradan bir tanıdık ya da sevimli bir müşteri olmaktan çıkmıştı. Bir tür resmi âşık veya koruyucu gibi bir şeydi artık.

Evet, öncesinden kötü bir durumdaydı şimdi. Çünkü Laide'ye bu şekilde sahip çıkması, kızın hareket serbestisini kendisi için daha dayanılmaz kılıyor, kıskançlığını kırbaçlıyordu. Şimdiye kadar onun dünyasının dışında tutulmuştu. Aralarında onun yaşamını kendisinden gizleyen bir tür duvar vardı. Ailesi, ilk aşk ilişkisi, erkek akadaşları, mamalarla olan anlaşmaları, Due'de geçirdiği geceler, Scala'daki kuşkulu durumu gibi, onun bu duvarın ardında kalan esrarlı yaşamını bilmezlikten gelmişti. Yalnız ara sıra kendisiyle buluşmak üzere bu dünyasından çıkardı. Kendi merakla bu dünyanın dışında beklerdi. Laide'nin çıkıp geldiği zamanlarda da anlatılmaz bir huzura kavuşurdu. Kız yeniden kendi dünyasına dönüncc, onun hakkında herhangi bir bilgi edinme olanağıyla birlikte umudunu da yitirirdi.

Ama şimdi bu duvarda küçük bir kapı açılmış ve oradan içeri girmişti... Çok değil, sadece bir iki adım... Burası öylesine karanlıktı ki, hiçbir şey göremiyordu... Daha önce düş gücünün ışığında daha mı iyi görüyordu acaba? Ama görmese de gerçeğin karanlığına adımını atmıştı bir kez... Şimdi az bile olsa kızın yaşamının bir parçasına karışmıştı. Bundan da mutluluk duyuyordu... İleri atılmış bir adımdı bu... Zafer gibi bir şey... Ama yine de öncesinden daha kötü... Çünkü artık bir yabancı değil... Bir bakıma öğrenmeye hakkı var ama hiçbir şey bilmiyor... Laide'nin korkusundan ne sorabiliyor ne de soruşturabiliyor... Tanrı korusun! Arkasından gizli gizli haber almak için uğraştığını, yaşamının gizemini çözmeye yönelik soruşturmalar yaptığını bir duysa, kıyameti koparırdı.

Onun için şimdi Laide'nin kendi hakkında anlattığı

tek tük bazı şeyler Antonio'nun kafasında çörekleniyor ve acı çekmesine neden oluyordu. Bunlardan bazısı tüylerini diken diken eden oldukça korkunç şeylerdi. O zaman içini dolduran kıskançlık, öfke ve şehvetle karışık bir acıma duygusu aşkını bütün bütüne körüklüyordu. Yalan ya da doğru, birtakım belirsiz, utanç verici olaylar... İpe sapa gelmez öyküler... Belki de bütün bunları dişice bir kurnazlığa başvurarak onu tahrik etme düşüncesiyle uyduruyordu. Böylece kendini onun gözünde daha ilgi çekici göstermek istiyor olabilirdi... İyi ve kötünün ötesinde kendinden çok emin, utanmak bilmez üstün bir kız portresi çizme çabası... Ayak takımının gururu, bir çocuk şımarıklığı gibi... Sözgelimi, şöyle bir şeyler:

Anlattığına bakılırsa, Scala'ya girdiğinde daha dört yaşında bile değilmiş. Ondan küçüğü yokmuş. Annesinin isteğine uymuş. Dans okulunda herkes onu "Fare" diye çağırıyormuş. Okulun o zamanki yöneticisi olan Ema Allasio, onu çok sevmiş. Zamanla sınıfının en iyisi olmuş. Bir başbalerin gibi tek başına dans etmeye bile başlamış. Ancak, dans etmek onu çok yoruyormuş. Bazen kendisini çok kötü hisseder ve dansa güçlükle devam edermiş. Sonunda bir gece sahnede, *Eski Milano* balesinin gösterimi sırasında, birden pattadak yere düşmüş. Sahne gerisine taşıyarak götürmüşler. Çağrılan doktor kalp hastalığı olduğunu söylemiş. Yine de mesleğini sürdürmekte ayak diremiş. Ancak, durumu giderek kötüleşmiş. Şimdi artık bir kalp hastasıymış. Mesela, dağa tırmanamazmış. Bin bin beş yüz metre yüksekliklerde fenalık geçirirmiş. Zaten dansı da bu yüzden bırakmış.

Ancak, Antonio onu sorguya çektiğinde kaçamak yanıtlara sığınıyordu. Scala'yı kesin olarak bıraktığı açıklık kazanmadığı gibi, ne zaman ayrıldığı ya da hâlâ orada olup olmadığı da belli değildi. Kimi zaman şöyle sözler çıkıyordu ağzından: "Bu sabah dans çalışmaları yaptım." Ya da "Bu öğleden sonra provamız var." Yahut "Bu gece çalışıyorum, canım."

Bu sözlerini programla karşılaştırmış, ama hemen hiçbiri yazılanlara uymamıştı. Israr edecek olsa, kız deliye dönüyordu. Kısacası, dansçı olarak tüm yaşamı gerçekte kalın bir sis tabakasıyla örtülüydü. Bir zamanlar dansçı olduğu su götürmez bir gerçekti. Scala konusunda adlar, gelenekler, ayakkabıcılar, kostümcüler başta olmak üzere çok şey biliyordu. Ama Dorigo bir süredir Laide'nin artık Scala'da çalışmadığı izlenimini edinmişti. Onun Scala'da çalışmadığı düşüncesini hiç de hoş karşılamıyordu. Scala'ya bağlı bir balerin olmak onu yüceltirdi. Onun önemini artırır, sonları olmayan tele kızlar sürüsünden ayrılmasını sağlardı. Onu kişiliksiz bir orospu olmak yerine sanatçı olmanın yüceliğine eriştirirdi.

Ne yazık ki, sözlerinde sayısız çelişkiler ve karanlık noktalar vardı. Bunlardan biri olarak dünyaca ünlü Scala'nın bale topluluğuna bağlı bir kızın her gece kötü şöhretli bir dans salonunda gösteriler yapmasına izin verilir miydi? Hemen atılırdı. Antonio artık onu *Akşam Yıldızı*'nın provasında sahnede gerçekten gördüğünden de kuşkuya düşmeye başlamıştı. O zaman onun gerçekten Laide olduğunu sanmıştı. Ama bu bir özdüşün olamaz mıydı? Bir kızı bir başkasıyla karıştırmak o kadar kolaydı ki!.. Bir saç, kostüm ya da makyaj değişikliği bu yanılgıya yeterliydi. Eğer orada gördüğü Laide, gerçekten Laide olsaydı, gözlerini kaldırıp ona şöyle bir bakmaz mıydı? Oysa bu kız kendi orada değilmişçesine davranmıştı. Peki, sözüm ona Laide veya Mazza diye orada anılan adının aslında Anfossi olduğu gerçeğini nasıl açıklamalı? Ayrıca, eğer Sinyora Ermelina doğruyu söylüyorduysa, prova yaptıkları gün Laide'nin Ermelina'nın evine saat dörtte gitmiş olduğu gerçeğini nasıl açıklamalı? Oysa aynı saatte onu sahnede dans ederken görmüş ya da gördüğünü sanmıştı. Bir çürük nokta daha: Bu gösteriden sonra Scala'dan o dokuz cinin kostümlü fotoğraflarını almış, ama aralarından Laide'yi seçememişti. İşin en komik yanı, bir süre sonra bu resmi Laide'ye gösterip,

"Bunların hangisi sensin?" diye sorduğunda, kız alınmış numarasına yatarak, "Bir de beni sevdiğini söylüyorsun, öyle mi?" diye bağırıp çağırmış, onu tanıyamadığı için kendisine gücenmişti.

İşte, Laide'nin anlattığı bu saçma sapan öyküler artık onun Scala'da dans etmediğini ispatlayan ek kanıtlardı. Ancak, çözemediği bir bulmaca kalıyordu: Bir bale gösteriminden sonra Antonio Laide ile buluşmasını sağlaması için Sinyora Ermelina'ya telefon açtığında, nasıl oluyor da kadın cilveli bir sesle, "Aferin sana! Laide seni sahneye yakın bir locada gördüğünü söyledi," diyebilmişti. Ve bu bir gerçekti.

Müdür ona kendi locasını açmıştı. Ama Laide o akşam bir başka locada oturuyor olabilirdi. Ya da Scala'nın dansçıları arasında Laide'nin sır ortağı bir arkadaşı mı vardı? Antonio bu merakını yenmek için sorusunu doğrudan bale okuluna yöneltebilirdi. Ama alacağı yanıtı sanki biliyordu. Kadrolarında Adelaide Anfossi adlı bir dansçı bulunmadığını söyleyeceklerdi. Öte yandan, kendisini uyarmaları da mümkündü: "Aman kendini ondan sakın! Burada tartışmayı gereksiz bulduğumuz nedenlerden ötürü üç yıl önce işine son verildi." Evet, mutlaka böyle bir şeyler söyleyeceklerdi. Bu da Dorigo'yu yıkmaya yeterliydi. En iyisi işi oluruna bırakmak, kafayı fazla karıştırmamak. Nasılsa Laide o hiç tükenmeyen hazinesinden uyduracak yeni bir şeyler bulurdu.

Scala ile çıktığı Almanya, İngiltere, Güney Afrika, Mısır, Meksika turunu anlatıp durur. Bir keresinde New York'tayken, bir filmde rol almış. Ama ayrıntılarını sorsan, hiçbirini anımsamaz. Nerede kaldığını sorsan, çoktan unutmuştur. Öte yandan, İtalya'nın tüm büyük otellerinin içini dışını bilir. Ona bakılırsa, hep en lüks otellerde kalmıştır.

"Nasıl oluyor bu? Scala dansçılarını hep böyle el üstünde mi tutar?" diye sorulduğunda, yanıtı hemen hazırdır: "Elbette değil. Ben kendi başıma gider ve aradaki

farkı öderdim." Riviera'daki otelleri de iyi bilir. Santa Margherita'daki Bristol Oteli'nin tüm odalarının çok güzel ve banyolu olduklarını söyler. Hepsi de birbirine bağlantısı olan iki odalı dairelermiş. Doğaldır ki, oralara kimle gittiğini Antonio sormaz. Çünkü her zamanki aynı yanıtla karşılaşacağını bilir: Annesi, büyükannesi ya da çok saygın yaşlı bir erkek akrabasıyla tatile çıkmıştır. Antonio ise öte yandan, milyoner oğulları ya da para babası sanayicilerle geçirilen cıvık hafta sonlarını düşünür.

Laide, Sinyora Ermelina ile kavga ettikten kısa bir süre sonra onun akadaşlarından Flora'nın evinde buluşmaya başlamışlardı. Kızın Napoli Meydanı yakınında küçük bir dairesi vardı. Flora orospusu Antonio'nun yabancısı değildi. Birkaç kez kendisiyle yatmıştı. İnce bir kızdı. Yüzü ne kadar uzunsa, vücudu da o kadar biçimliydi. Kendini hukuk öğrencisi olarak tanıtırdı. Laide ile Antonio sevişmek üzere onun evine gittiklerinde, Flora orada olmadığı için onu çekiştirmeye başladılar. Laide Antonio'nun Flora ile yattığını çok iyi bildiği halde bunu hiç umursamıyordu. Flora'nın eskiden bir sevgilisi olduğunu ve onu Gallia Oteli'nde lüks bir dairede yaşattığı gibi, avucuna da ayda yarım milyon papel saydığını anlattı. Ama Flora aptalı ayağına gelen bu nimeti tepmiş ve sipsivri, ortalıkta kalmıştı. Bunun dedikodusunu yaptıktan hemen sonra görüş ileri sürdü:

"Sersem şey! Eğer ben onun durumunda olsaydım, inan ki, buna dört elle sarılır, elimden uçup gitmesine kesinlikle izin vermezdi."

"Ne olmuş ki? Adam onu yatakta bir başkasıyla mı yakalamış?"

"Yok be! Bu bile değil. Yani böyle olmadığını sanıyorum. Saçma sapan bir şeydi, ama şimdi nedenini unuttum."

"Nasıl biriydi? Yaşlı mı?"

Kız güldü:

"Ona ayda yarım milyon verdiğine göre yirmilik bir

civar değildi herhalde."

"Yani böyle biri sana aynı şeyi önerse hemen kabul mu edersin?"

"Şu haline bak...! Hemen saldırmaya başlıyorsun... Sana şu kadarını söyleyeyim ki, beni o kaltakla aynı kefeye koymana izin veremem. Onun kadar kendini düşünene daha hiç rastlamadım."

Laide bir yandan söyleniyor, bir yandan da yatak örtüsünü kaldırıp özenle katlıyordu. Flora ile bozuşmamak için her şeyi temiz ve düzgün tutmaya çalıştığı belli oluyordu. İskemlenin üzerinde duran bir yığın plağı bile alıp plak dolabına yerleştirdi. Yere düşmüş bir sabahlığı askıya geçirdi, kül tabaklarını boşalttı. Antonio sessizliği bozdu:

"Bana üniversiteye gittiğini söylemişti."

"Evet. Cinsel Birleşme Üniversitesi'ne... Öyle ahlaksız bir karıdır ki, kadınlarla bile yatar."

"Sevici mi yani? Senle de denedi mi?"

"Ne bileyim? Gösterinin bir parçası olarak yapıyor sandım. Ah, siz erkekler! Bazı şeyleri izlemekten öyle hoşlanırsınız ki...! Neyse, bir de baktım, niyeti ciddi ve..."

"İkiniz aynı erkekle mi yattınız yoksa?"

"Yalnız bir kez. Yemin billah sana! Bir kerecik... Sinyora Ermelina zorlayınca ben de..."

"Adam kimdi?"

"Ne bileyim? Unuttum gitti."

"Demek Flora bu işin hastası, öyle mi?"

"Ne demezsin! Bana sarılıp öperken bir görseydin, zevkten aklını kaçırır sanırdın."

"Sen de ona katılıp zevkini paylaştın mı?"

"Sen beni ne sanıyorsun? İğrendim, iğrendim!"

Gerçi şakalaşır gibi konuşuyorlardı, ama her sözcük önce saygısızlık, utanç ve kıskançlığa dönüşerek boğazında düğümleniyor, sonra da hançerleşip tek tek yüreğine saplanıyordu. Antonio yine de havayı bozmaktan ka-

çındı:

"Bu Flora kaç para kazanıyor?"

-"Çok kazanıyor. Bundan hiç kuşkun olmasın. Ama ailesine bakmak zorunda. Hepsi ondan para çekmeye bakar. Bu yüzden her zaman meteliğe kurşun atar. Bana bile on beş bin papel borcu var."

"Niye? Sana müşteri mi buldu? Yoksa pezevenklik de mi yapıyor?"

"Çok önceden kalma bir hesap. Senle tanışmadan önceki bir durum. Üstelik kötü bir şey de değildi. Küçük bir yolculuk karşılığı."

"Yatakta sona eren bir yolculuk galiba."

"Bak, yine başladın! Hiç düşündüğün gibi değil. Sadece bir yolculuk. Hepsi bu kadar. Bir iş ayarladı. Sonra kendi gelemedi ve parayı benden istedi."

"Çocuk mu kandırıyorsun sen? Ortada para ödeyen biri varsa, bu parayı herhalde boşuna ödemez."

"Senin kalbin çok kötü, biliyor musun? İnsanları incitmekten öyle hoşlanıyorsun ki!"

"Affedersin, ama bunu tahmin etmek için ille de kötü kalpli olmak gerekmez."

"Ne tahmin ya! Niye herkes senin gibi değil? Söz gelimi, Furio Sebasti'yi ele alalım..."

"Bu Furio Sebasti de kim?"

"Aa! Adını hiç duymadın mı? Banyo malzemesi üreten bir fabrikanın sahibi."

"Zengin mi?"

"Zengin de laf mı? Portofino'daki yatında her akşam otuz konuk ağırlar."

"Sen o yata gittin mi hiç?"

"Ben mi? Yo, hiç gitmedim. Ama ara sıra beni arar. Yemeğe, bazen de tiyatroya götürür. Her seferinde bana yirmi bir papel verir."

"Ne parası bu? Onunla yemeğe gitmenin diş kirası mı?"

"Öyle denebilir. Koca bir akşamımı ona ayırmanın

parası."

"Sık sık arar mı seni?"

"Kaç aydır gördüğüm yok. Dünya turuna çıktı. Dönünce herhalde bir telefon açar bana."

"Nasıl oluyor da o sana telefon açabiliyor da ben açamıyorum?"

"Ağabeyimin arkadaşı o. Öf be! Sıkıldım artık! Sana bir şey söyleyeyim mi? Anamdan emdiğim sütü burnumdan getirdin bu sıkıcı sorularınla... Hadi sor, sor! Başka ne bilmek istiyorsun?"

Antonio ses çıkarmadı. Küçük bir yolculuk! Kız randevuya geldiğinde önce tanışma faslı... İki kadın olduğuna göre iki de erkek olmalı... "Yaa! Flora'nın arkadaşısın demek. Çok güzel. Tanıştığımıza sevindim... "Şimdi ikisi arabaya biniyor..." Flora'nın gelemediğine hiç üzülmedim. Sen tam hoşlandığım fıstıklardansın. Öyle amazon gibi iri yarı kanlardan hoşlanmam ben. Ama sen... Hele şu göğüslerinin bir tadına bakalım... Ne oluyor? Zorluk çıkaracak değilsin ya? Madem ki Flora'nın arkadaşısın, bu işlere alışık olman gerekir... Bak, kimse görmüyor bizi... Oh, aman ne güzel... Çok güzel... Sevdim seni! Şimdi ben arabayı sürerken, sen de o küçücük elini şuramdan ayırma... İşte böyle..."

Antonio'nun hayal gücü bu sahneyi canlandırırken, içini de şiddet ve bir şey yapamamanın öfkesi kapladı. Ama Laide bunun farkına vardı:

"O ne? Suratın niye asıldı? Yüzünden düşen bin parça oluyor. Yine ne rezillikler düşünüyorsun?"

Antonio onu Corsini'nin evine ilk kez götürdüğünde, Laide kendisine kol ve bacaklarındaki sıyrıkları göstermişti.

"Nasıl oldu bunlar?"

Kız övünürcesine şöyle demişti:

"Due'de dans gösterimi yaparken oldu. Dansın bir yerinde kavalyem beni hızla iter ve yerde yuvarlanırım. Böyle bu iş! "Blues" yapmak istiyorsan, belasına da kat-

lanacaksın."

"Dün gece yine orada mıydın?

"Evet, ne olmuş? Ha, şimdi aklıma geldi. Bak, bana bir iyilik yapacaksın. Buradan çıkınca beni fuara götürür müsün? Şuracıkta."

"Fuarda ne yapacaksın?"

"Canım, bir arkadaş... Due'nin gediklilerinden bir çocuk... Dün gece beni eve o götürdü de... Bileziğimle kol saatimi arabasında bırakmışım."

"Nasıl bıraktın?"

"Alelacele giyinip dışarı fırladım. Onları takacak zamanım olmadığından elimde tutuyordum. Sonra arabada oturduğum yere bırakmışım."

"Tuhaf! Pek inanılacak gibi değil."

"Aman, sen her şeyi kötüye yorarsın zaten. Sadece iyi bir arkadaş diyorum sana. Arkadaş diyorsam da arkadaş demektir, başka bir şey değil."

Üstelememişti. Bu konuyu da bir daha açmamıştı. Ama evden ayrıldıklarında kızın yanında bir süre daha kalma isteğine karşı koyamamıştı. İşine gecikse bile kimin umurundaydı? Onu bir erkekle buluşturmaya götürmesinin verdiği utancın da üstesinden gelmişti. Kim bilir o oğlanla dün gece arabada neler olmuştu... Dur, çocuk... Yapma, yavrum... Burada olmaz... Bu gece canım istemiyor... Bu işi arabada yapmaktan hoşlanmam... Yavaş ol! Eteğimi yırtacaksın, çocuk... Peki, peki, anlaşıldı... Dur bir dakika da bileziğimle saatimi çıkartayım... Aygır gibi çocuksun...

Onu elektrik malzemesi sergileyen bir pavyonun önündeki bankta otururken bulmuşlardı. Kalkıp yanlarına gelmişti. Otuz yaşlarında vardı. Erkek güzeli falan değildi.

"Arabayı Domodossola girişinin park yerinde bıraktım. Oldukça uzak."

Laide dönüp Antonio'ya sormuştu:

"Sen de geliyor musun?"

"Hayır, geç oldu. Gitsem iyi olur."

"Eh, uğurlar olsun sana. Belki daha sonra stüdyona uğrayıp bir merhaba derim. Hadi, güle güle. Çok yorma kendini."

Laide ve adam birlikte uzaklaştılar. Yine tek başına kalmıştı. Yalnızlık Antonio'nun eski bir yol arkadaşıydı. Yürüyüş belki iyi gelir diye düşünmüştü. Yüreğinden ağzına doğru giderek kabaran bir mutsuzluk ve öfke lavının eşliğinde yürümüş de yürümüştü. Niye Laide beni hep böyle aşağılayıcı durumlara düşürüyor? Bunu kasıtlı olarak mı yapıyor?.. Bana işkence yapmaktan zevk mi alıyor? Ya da bunu bilmeksizin mi yapıyor? Saflığından ve yanlış bir şey yaptığının farkında olmadığından mı? Neden? Neden? Şu haline bak! Giderek daha derinlere batıyorsun... Sonunda bataklığın dibinde bulacaksın kendini... *Mavi Melek*'teki Profesör Unrat'ı düşünsene! Evet, ne gerçekçi bir öyküydü! Ama toy gençliğimizde bu filmi gördüğümüzde, ne kadar inanılmaz gelmişti bize... Düşün! Saygın bir öğretmenin kendini bu kadar alçaltması... Ama şimdi anlıyorsun, değil mi? Aşk, aşk, aşk! Kalp ve beynin lanetli duygusu... Üstelik kaçış da yok...

Bir keresinde Laide ona annesinden söz açmış ve kendisini hiç sevmediğini söylemişti. Annesi ona çocukluğunda çok güzel giysiler diker ve eşi bulunmaz oyuncaklar alırmış. Ama bunları komşularının gözüne girmek için yaparmış. Aslında kızını hiç sevmezmiş. Durup dururken kızının başını yumruklar, şurasını burasını çimdiklermiş. Bu yüzden Laide o zamandan bu yana dayanılmaz baş ağrıları çekermiş. Annesi onu hiç sevmez, aslında nefret edermiş. Ayrıca, Laide'nin nişanlısı olan delikanlıdan da nefret derecesinde tiksinirmiş. Oysa nişanlısı çok iyi bir çocukmuş.

O gün çocuğun kazada öldüğünü nasılsa önce annesi öğrenmiş. Hemen Laide'yi Scala'da telefonla arayıp şöyle demiş: "Sana iyi haberlerim var. Senin o iğrenç erkek arkadaşın var ya, Tanrı'nın yardımıyla motosikletinin üs-

tünde paramparça olmuş. Geberdi gitti işte! Sana ne kadar sevindiğimi söylemek için telefon açtım." Bunun üzerine Laide tuvalete girip bir çakıyla bileklerini kesmiş. Sonra da kimse anlamasın diye bileklerini bandajlayarak tuvaletten çıkmış. Ama bileklerinden kan oluk oluk akıyormuş. Derken Galleria'nın orta yerinde düşüp bayılmış. Onu hemen hastaneye kaldırmışlar ve orada aylarca kalmış.

Antonio merakını yenemeyerek sormuştu:

"Ama niye? Niye senden bu kadar nefret ediyordu? Seni hiç sevmedi mi?"

"Beni ne zaman severdi, biliyor musun? Eve para getirdiğim zaman."

"Peki, parayı nereden bulduğunu sormaz mıydı?"

"Öyle ince eleyip sık dokumazdı. Para gelsin de nereden gelirse gelsin. Onun için hiç fark etmezdi. Parayı avucunda gördü mü, şekerpare gibi tatlılaşırdı... Laide yavrum, şuraya uzan... Laide yavrum, yemeğini ye... Çok iğrenç!"

"Nasıl bir yaşam sürdüğünden hiç kuşkulanmadı mı?"

"Bilmez mi domuz? Benden bile iyi biliyordu. Ama kimin umurunda! Yeter ki eve cebim dolu geleyim."

Derken bir gün evli ablasının bir bebek beklediğini söyledi. Bu yüzden kendi başına oturacağı bir yere taşınması gerekiyormuş. Açıkça söylememekle birlikte, bu konuda onun yardımını beklediğini üstü kapalı olarak belirtti. Antonio sağı solu kolaçan etti ve sonunda yanında çalışan adamlardan biri ona kendi dairesini önerdi. Bu, ertesi ay kontratı biten küçük bir garsoniyerdi. Laide ile birlikte daireyi görmeye gittiler. Ancak, kız hemen küplere bindi:

"Beni nereye getirdin böyle? Bir an bile burada kalmayı düşünemem! Bu evi çok iyi bilirim ben. Üst katta kimin oturduğunu biliyor musun? Matilde!"

"Matilde de kim?"

"Sana ondan bahsetmiştim ya!"

Oysa sözü bile geçmemişti. Kız devam etti:

"O biçim evlerden biri."

"Sen ne biliyorsun? Oranın güllerinden miydin?"

"Bu karının bir özelliği vardı. Tüm müşterileri sabahleyin on on bir arasında falan gelirdi."

"Ama neden? Müşteriler taşralı işadamları mıydı?"

"Yok, canım. Hepsi de kentsoylu beyefendiler. Erkenciler denir bunlara bizim dilde. Ne demek istediğimi çakıyor musun? İçlerinde bir tanesi vardı. Hiç unutmam. Genç, yakışıklıca falan... Yatağı da fena değil... Bana abayı yakmıştı. Her sabah ateşini bende söndürürdü. Düşün! On gün ardı ardına bir yatışta iki sefer... Sonunda yetti... Başımdan defettin herifi!"

Laide'nin sesinde şımarıkça bir övünç belirtisi vardı. Okuldaki başarılarını babasına anlatan bir çocuğa benziyordu.

"Düşünebiliyor musun?" diye ekledi. "Son kez polis baskınından yarım saat önce evden ayrıldım. Benim gibi yaşı küçük bir kızın başına neler gelebilirdi düşün bir kere!"

"Sonra ne oldu?"

"Bana bir şey olmadı. Matilde yedi ay falan yedi. Tüm gazeteler yazdı bu olayı."

"Hâlâ burada mı oturuyor?"

"Bilemiyorum. Çünkü o günden bu yana karıyla hiçbir ilişkim olmadı. Ama yine evini burada işlettiğini sanıyorum. Onunla aynı apartmanda oturduğumu düşünebiliyor musun?"

Bir gün arabaya binmiş gidiyorlardı. Laide ondan bir gazeteci kulübesinin önünde durup oradan bir moda dergisi almasını istedi. Antonio'nun elinden aldığı derginin kapağını gösterdi: Plajda iki kız. Biri ayakta duruyor, öteki de kuma uzanmış.

"Ne? Yoksa beni tanımadın mı?"

"Hangisi? Ayaktaki mi?"

"Elbette ayaktaki! Onun ben olduğunu görmüyor musun?"

Antonio kararsızdı; gerçi resimdeki kızın ona benzediğinden hiç kuşkusu yoktu, ama Laide'nin burnu daha kalkık olduğu gibi, dudakları da çok daha inceydi. Düşüncesini açıkladı:

"Şu dudaklara bak! Seninkilere hiç benzemiyor."

"Elbette benzemez. Resim çekmeden önce ne kadar makyaj yaptıklarını bilemezsin ki! Sonra ağzını belirli bir biçimde tutmak zorundasın. Yani anlayacağın, kendini bile zor tanırsın."

"Olabilir."

"Olabilir de ne demek? Bu kız ben değilsem kim olduğunu sanıyorsun"

Daha sonra evinin önünde arabadan inerken, Laide arka koltuğa uzanıp dergiyi aldı ve kapağını yeniden onun gözüne sokarak tatlı bir gülücükle şöyle dedi:

"Ne şeker bir yavrusun sen!"

Oysa Antonio mayolu güzel kızın Laide olmadığına yemin etmeye hazırdı. Bir daha baktığında kulak biçiminin bile değişik olduğunu görmüştü. Ancak daha fazla bir şey söylemeye cesaret edemedi. Tam tersine, ona inanmaya başladı. Çünkü bu konuda yalan söylemesini olanaksız buluyordu. Yalan söylemiş olsaydı, başka bir ses tonuyla konuşması gerekecekti. Yoksa kendinden bu kadar emin, iddiacı bir sesle konuşamazdı. Ya da Laide bu resim için hiç poz vermediği halde o mayolu güzel kız olduğuna mı inandırmıştı kendisini?

Yine bir gün Kont Ashenghi'nin küçük oğlu Fabrizio Asnenghi'nin kendisine tutulduğunu söylemişti. Çocuk çok zenginmiş. Venti Settemre Caddesi'nde şahane bir dairesi varmış. Çok ünlü bir kişiymiş. Çok hoş, yakışıklı bir genç olmasına karşın, aslında can sıkıcı bir tipmiş. Dairesine gittiğinde, iş tutmadan önce en azından bir saat orada oturup bir sürü plak dinlemek zorunda kalırmış. Bu arada çocuk da piposunu tüttürür ve viskisini yudum-

larmış. Sonra onu Flaminia spor arabasıyla evine götürür ve çantasına da elli binlik bir çek sokuştururmuş. Ayrıca, bu Fabriazo büyük partiler de verirmiş. Bu partilere birçok kişi katılır, hepsi sarhoşlaşır ve her şey olabilirmiş.

Antonio o zaman burnundan soluyarak sormuştu:

"Demek çılgın partilere de gidiyorsun, öyle mi?"

"Çılgınlar gibi."

"Kızların hepsi çıplaktır herhalde."

"Olacak o kadar! Kimi striptiz yapar. Hem de kimler? En kaymak sosyeteden kızlar! Ama ben onlara katılmam. Ben ne yapıyorum, biliyor musun? Barın arkasına geçip barmenlik yapıyorum. Dans etmekten bile çekiniyorum. Bir kere barın arkasına geçtim mi, kimse beni yerimden kıpırdatamıyor. Kazık çakmışcasına içki hazırlıyorum orada. Benimle dalga geçseler bile aldırmıyorum."

Bunlar Antonio'nun çizdiği başarısız portrenin yerine oturmayan birkaç kırık parçasıydı. Üzücü, acılı ve belki de rezilce birtakım şeyler. Bunları düşündükçe, kafasında sadece aşağılık, sefil bir yaratık biçimleniyordu. En ucuz dergilerden kapma safsatalara sığınan hasta, zavallı bir beyin... Ya da bunun tam tersi mi? Bu kız bir iyilik perisi mi? Saf mı? Cömert mi? Zeki mi? Hayır, hiçbiri değil. Antonio beyin gücünü ne kadar onun üzerinde yoğunlaştırsa, kız o kadar çözülmez bir bulmacaya dönüşüyordu.

Yatağa uzanır, saatler boyu gözlerini tavana çivilerdi. Tavanda 7 biçiminde birbirinin benzeri iki çatlak vardı. İşte, tüm saplantı ve sıkıntılarını bu iki düzensiz şeklin içinde yoğunlaştırmıştı. Kızın sözleri, hareketleri, değişik zamanlardaki yüz ifadeleri, hemen üstünde yer alan o iki ince çatlağa bakarken yeniden gözünde canlanırdı. Çatlaklar hem alaycı bir kötülük hem de öğütsü felsefeyle doluymuş gibi görünürlerdi. Kızın tüm sözlerini burada harfi harfine yinelerdi. Konuşmalarını, aptalca öykülerini, bayağılığa kaçan şakalarını ve onun çocukluk anı-

larını teybe alınmışcasına tek tek kafasından geçirirdi. Her şey onu büyük kentin güçlü sıkıntısında kaybolmuş umutsuz küçük bir fahişe olarak göstermekte birleşirdi. Tanrım, bu kızı niye o kadar seviyordu? Niye onu yakasından silkip atamıyordu? Onun kendisine verecek neyi vardı? Her şey kendisine sanki şöyle seslenirdi: Laide senin için aşağılanma ve öfkelenme kaynağından başka bir şey olamaz. Felaketin kapısı ardına kadar açılmış seni bekliyor.

Yine de bu gururlu ve utanmaz kız, onun alayı dışında kalan pırıl pırıl bir güzellik saçmaktaydı. Kendi ayarı olan kızlardan çok değişik bir güzellikti bu. Onlar da Laide gibi çevresinde toplandıkları telefonun çalmasını beklerlerdi. Öyleyse onu ötekilerden ayıran şey neydi? Evet, ötekiler ona kıyasla ölü sayılırlardı. Oysa Laide yaşıyordu. İçinde yaşadığı ölümsüz kent gibiydi: Çetin, kararlı, dayanıklı, utanmaz, gururlu ve küstah. Vücut ve beynin çürümüşlüğü içinde, değişik sesler ve ışıklar arasında, apartmanların esrarlı gölgesinde, beton duvarlar ardında ve dondurucu bir yalnızlığın eşliğinde yaşayan ender türden bir çiçek.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Öğleden sonra, Corsini'nin apartman dairesi... Laide yatağın kenarında çırılçıplak oturuyor... Otursun!.. Zaten önemli olan bu değil... Soyunup giyinmek, evin içinde anadan doğma dolaşmak onun için peynir ekmek yemek gibi bir şey... Elinde cımbız, daha önce komidinin üzerine yerleştirmiş olduğu bir aynaya bakarak kaşlarını yoluyor... Yolsun! Zaten önemli olan bu değil... Umursamazlığı, kimseyi adam yerine koymaması insanı çileden çıkarıyor...

Antonio da çırılçıplak. Yatağın üstünde sırtını yastığa dayamış, sabırsızlıktan kıvranıyor. Kız yarım saattir kaş yoluyor. Kaşları arasındaki mesafeyi açmak için kılları tek tek yoluyor. Böylece alnı daha geniş görünecekmiş!

Tüm dikkatini yaptığı bu iş üzerinde yoğunlaştırmış. Antonio'nun sıkıntısı umurunda bile değil. Önemli olan şehvet değil, kızın aldırmazlığı tepesini attırıyor.

"Laide, daha ne kadar sürecek bu iş?"

"Daha yeni başladım. Ne oldu, cicim? Bugünkü aşk seansını kaçıracağından mı korkuyorsun?"

Antonio kızın aynadan yansıyan görüntüsüne hayran hayran bakıyor. Ellerinin her hareketini, dudakları arasına kıstırmış olduğu dilinin kıpırdanışlarını dikkatle izliyor. Laide'nin sırtı biraz eğriyse de göğüsleri kalkık ve dimdik. Öyle güzel ki! Antonio saldırmamak için kendini zor tutuyor. İstek değil, öfke bu!

Yahu, bu kız bile bile mi böyle davranıyor? Beni tahrik etmek ve aşağılamak hoşuna mı gidiyor? Yoksa hiç umursamıyor mu? Ya da her ikisi birden mi? Bana bak!.. Bunu anlamanın bir yolu var... Arkasından beline sarıl ve göğüslerini avuçla... Bakalım ne yapacak? Doğru! Hem de bu durumda dünyanın en kolay işi... Ama olmaz... Yapmasam daha iyi... Kim bilir ne çok kızar! Öyleyse burada kedi ciğere bakar gibi yalan dur! En iyisi, bir kitap alıp koltuğa oturayım ve okur gibi yapayım... Belki böylece benim de onu pek umursamadığımı sanır... Belki o zaman o benim üzerime düşer... Belki tıpış tıpış o bana gelir... Nasıl? Hadi be! Sen hiçbir şey yapamazsın!

"Bir tanesi bitmek üzere," dedi Laide.

"Neyin bir tanesi?"

"Kaşın bir tanesi, neyin olacak? Herhalde sevindin buna. Sağdaki daha çabuk biter."

"Niye daha çabuk?"

"Ne bileyim, neden daha çabuk. Ama o tarafa geçince hızlanıyorum işte."

Yahu, benim ne günahım vardı da böyle bir şey başıma geldi? Daha önce hiç böyle bir belaya çatmamıştım... Hiç böyle bir durumda kaldığını anımsıyor musun? Nasıl yani? Çırılçıplak uzandığın yerde kendinden otuz yaş küçük bir kızı gözler yuvalarından fırlamış olarak ve ağzının suları akarak seyretme durumunda mı? Utanıyorum... Gerçekten utanıyorum... Üstelik değse bari! Seni tırnağının kiri kadar sevmeyen küçük bir yosmaya kul köle oldun... Bana bir sokak köpeği kadar bile değer vermeyen bir kıza sırılsıklam âşık olmak! Böyle bir şey hiç

başıma gelmemişti. Sana şu cımbızı kadar bile ihtiyacı yok... Kim bilir içinden neler diyordur... Elimi sallasam ellisi gibi falan...

Evet, benim gibi seçkin ve zeki bir kişinin böyle bir yaratık için yanıp tutuşması ne tuhaf! Yalnız tuhaf mı? Olacak şey değil... Ama göründüğü kadar basit değil dostum... Onda başka hiçbir kadında bulamadığım bir şey var... Neymiş bu? Henüz çıkaramıyorum... Bu kadar seviyesiz ve bayağı olmasına karşın, pırıl pırıl, tertemiz bir şey var içinde... Nedir? Bilmiyorum dedim ya! Entel fantazisi olmasın? Ya da adım adım yaklaşan yaşlılığın oluşturduğu acı ve yalın gerçek...

Sakın ona yitirdiğin gençliğin son fırsatı olarak takılıyor olmayasın? Laide'nin içindeki cevheri, pırıl pırıl tertemiz yanını falan sen külahıma anlat... Arayıp da bulamadığın şeyi sana ben söyleyeyim mi? Yaşı, uzun simsiyah saçları, çocuksu küçücük göğüsleri, Degasvari daracık kalçaları, upuzun dansçı bacakları... Öyle değil mi?

Sen kimi kandırıyorsun be, kendinden başka? Bak sana bir öykü anlatayım da dinle... Bir zamanlar adamın teki kendisini böyle tahrik eden bir kıza çılgıncasına tutulmuş... Tam aklını kaçırıyormuş ki, bir sabah uyandığında onun artık kendi için hiçbir anlam taşımadığını fark etmiş... Yani anlayacağın, geceyle gün arasında tam anlamıyla iyileşmiş sonunda... İçindeki şeytanı söküp atmış...

Ah, aynı şey keşke benim başıma da gelse, ne güzel olurdu! Evet, düşün ki, sana telefon açıyor... Sen ne diyorsun ona? Üzgünüm, Laide... Ne bugün ne yarın ne de bir başka gün... O zaman görelim bakalım, sen böyle sevişmek için sabırsızlıkla beklerken, saatlerini kaş yolmaya ayırabiliyor mu?

"İşte, bitti... Beğendin mi?"

Laide yüzünü ondan yana döndü. Sonra kalktı, aynayı banyoya astı ve cımbızı çantasına koydu. Düzen delisi bir kızdı zaten. Sonra onu kollarına almak için bekleyen

Antonio'nun uzandığı yatağa döneceğine, gitti ve telefonu oturma odasından yatak odasına getirdi. Komidinin üstüne koyup fişini prize taktı. *Corriere* gazetesini aldı, küçük ilanlar sayfasını açtı ve özenle katlayıp ilanlar listesini okumaya başladı.

"Şimdi ne yaptığını sorabilir miyim?"

"Hiiiç! Oturacak bir yer bulmak istiyorsam, paçaları sıvamalıyım. Bak, şurada birkaç apartman dairesi var. Açıp sormalıyım."

"Daha sonra yapsan olmaz mı?"

"Hayır. Elimi çabuk tutmalıyım. Avucumu yalarım sonra bakarsın."

"Hadi, gel yanıma... Bir saatten fazladır bekliyorum."

"Tanrı aşkına! İşine yarım saat geç gitsen, kafana taş yağmaz ya!"

"Sorun bu değil."

"Ya nedir?"

"Anlamıyor musun yani?"

"Yanı kalın kafalıyım, öyle mi? Evet, çok iyi anlıyorum. Hepimiz senin gibi dâhi olamayız ki! Bak, beni burada lafa tutmasaydın, iki telefon konuşması yapmıştım bile."

Ne Allah'ın belası bir orospuydu bu böyle! Şeytan kalk, giyin ve bir şey söylemeden bas git diyordu. Ne güzel bir ders olurdu bu kaltağa! Ama sadece düşüncede kaldı. Bunu yapamayacağını kendi de çok iyi biliyordu. Kolu kızın beline sarılı, yatağa serilmiş olarak kaldı. İyi yürekli kız da telefon konuşmalarına başlarken, azgın herifin beline sarılmasına ses çıkarmadı.

"Alo! Şu ilanınız nedeniyle telefon açtım... Ya, öyle mi? Çok güzel... Nerede? Üçüncü kat mı dediniz? Evet, az sonra gelebilirim. Siz muayenahenizde mi olacaksınız doktorcuğum?"

"Kibar ve iyi yetişmiş bir genç kız izlenimi bırakan sesinde, üstü örtülü flörtçü bir eğilim seziliyordu.

"Alo!.. Gazetedeki şu ilan için telefon açtım... Acaba... Efendim! Evet... Siz muhasebe bürosundan Sinyor Tamburini misiniz? Temmuz benim de işime gelir. Üç oda mı? Ne yazık ki, benim için biraz büyük... Çok doğru... Hiç bilinmez... Evet, bir kez görmek isterim... Hayır, yalnızım... Hayır, Scala'da çalışıyorum... Evet, Scala Tiyatrosu... Orada dans ediyorum... Ah, teşekkür ederim... Evet, yarın sabah olabilir... Çok teşekkür ederim, Sinyor Tamburini..." Bir kahkaha tufanı. "Siz de sağolun."

Antonio aptal gibi sordu:

"O gülme neyin nesiydi?"

"Hiç, canım. Bu erkekler ne budala oluyorlar! Bir kız dansçıysa, hemen akıllarına... Sersem herif! Yarın sanki beni görecek de!"

"Niye? Gitmeyecek misin?"

"Kesinlikle hayır! Bu askıntı tipleri hiç sevmem. Çok komplimancı. Artı güneyli. Ama sesi güzeldi. Ne demişler? Yiğidi öldür ama hakkını ver."

Antonio'nun gözleri baygınlaşmıştı:

"Hadi, gel artık, Laide. Yetti be! Bugün o kadar sıcak da değil. Soğukalgınlığından yatağa düşmemi mi istiyorsun?"

"Bir dakika, tatlım!"

Sesi iç gıcıklayıcıydı. Üçüncü kez telefonu açtı. Sonra dördüncü ve beşinci... Sesi her seferinde daha cerbezeli, vurgulu "r"leri daha belirgin oluyordu. Hattın öbür ucundaki tüm kişiler da sadece evsiz barksız toy kızları tuzağa düşürmek amacıyla gazetelere ilan vermiş olan uyanık ve çapkın genç adamlara dönüşüyorlardı. Antonio'yu kızdırmak ve bu saçma sapan telefon flörtleriyle onu kıskandırmak için sağa sola durmadan telefon açtığı artık iyice anlaşılmıştı.

Antonio nasılsa bir an geldi ki, öfkesini yenemedi. Gazeteyi onun elinden kaptığı gibi tortop edip yere attı:

"Tamam be! Yetti artık!"

Azarlanmış bir çocuk gibi tepki gösteren kız, ayağa fırladı. Doğru giysilerini bırakmış olduğu koltuğa koştu. Oradan bileziğini alıp koluna takmaya koyuldu. Ağlamaklı bir sesle:

"Peki, öyle olsun," diye sızlandı. "Şimdi gidiyorum. Bir daha beni hiç görmeyeceksin. Benim köprü altında yatmam senin için dert değil tabii." Bileziğinin tokasını tutturmuştu. Ter ter tepinmeye başladı:

"Gidiyorum, gidiyorum, gidiyorum işte! Anladın mı?"

Antonio pes etti. Kızın gerçekten gitme olasılığı ve onu bir daha hiç görememenin korkusu, içinde kabaran her tür gururdan üstündü. Yataktan fırladığı gibi kızın yanına gitti. Ona sıkıca sarılırken, titrek bir sesle yalvardı:

"Ne olursun, böyle şeyler söyleme bana, Laide... Lütfen, yapma... Yalvarırım... Acı bana..."

Kız onun kendisini kucaklamasına bir süre daha göz yumdu. Sonra yatışmışcasına gidip yeniden yatağın kenarına oturdu. Bir telefon daha açmak için ahizeyi eline aldı. Buruşuk gazeteyi yerden alıp bir güzel düzelttikten sonra kıza uzatmak da Antonio'ya düştü.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

"Bu gece buluşuyor muyuz?"

"Evet. Ama geç saatlerde. Ablam doğumevinden bu akşam dönüyor. Evi düzenlemem gerek. Her şeyi temiz ve düzenli bulmasını istiyorum."

"Bu iş için koca bir öğle sonrası var."

"Özür dilerim, ama ben bir şey yaptım mı kusursuz yapmak isterim Ayrıca, bu öğleden sonra dışarı çıkmam da gerekiyor. Ayakçımla randevum var."

"Ayakçı da kim?"

"Ayak doktorum."

"Öyleyse kaçta? Sekiz buçuk, dokuza çeyrek kala falan gibi mi?"

"Dokuz buçuktan önce olmaz."

"Peki. Dokuz buçukta oradayım."

Saat dokuz buçukta sokak hemen hemen ıssızdı. Sağda solda birkaç küçük araba duruyordu. Kızın pencerelerini görebilecek bir yerde park etti. Geniş bir balkona açılan çift kanatlı iki uzun pencere vardı. Burası beş katlı çağcıl bir yapıydı. Kız dördüncü katta oturuyordu.

Antonio başını kaldırıp baktı. Pencerelerden birinin

panjurları kapalıydı. Açık olan ötekinde ışık vardı. Hava sıcaktı. Beş dakika sonra arabadan inip bir sigara yaktı. Kaldırımda bir aşağı, bir yukarı gidip gelmeye başladı. Ortalık tenha idi. Kaldırımın alt yanı bir fabrika antreposunun duvarıyla sınırlanmıştı. Duvarın kapısı üstünde küçük bir mavi ampul yanmaktaydı. Hemen altında bir bank vardı. Üzerinde uyuklamakta olan bir adam oturuyordu. Çevrede bundan başka bir yaşam belirtisi yoktu.

Ona yirmi var. Antonio her zamanki gerginliğin içinde tırmanmaya başladığını hissediyor... Vücudun her noktasına yayılan bir huzursuzluk bu... Giderek tırmanıyor... Tırmanıyor... Tanrım! Bu dayanılmaz acı niye her seferinde sağduyusunu körletiyor?.. Gelecek işte!.. Gelecek!.. Daha önce her zaman gelmedi mi?.. Sözünde durmadığı oldu mu?.. Her zaman geldi... Gelecek!.. Laide belki yirmi dakika falan gecikebilir... Ama her zaman gelir... Geleceğinden yüzde yüz emin olsam, saatlerce bekleyebilirim... Ah, mutlaka geleceğini bilsem, onu beklemek bile büyük bir zevk olur... Ama kesin olarak bilmiyorsun, değil mi?.. Tahminler, varsayımlar yeterli değil... Her seferinde daha geç geldi... On dakika derken, yirmi, otuz ve her seferinde daha ileri dakikalar...

Bırak yakamı!.. Yüreğimi paralama, yetti artık!.. Bu gece Laide gelmeyecek... Laide gelmeyecek... Laide gelmeyecek!.. Yarın da sana telefon açmayacak... Laide neden gelmeyecek, biliyor musun?.. Çünkü Milano'dan çoktan ayrıldı... Senden daha iyisini buldu... Daha genç, daha neşeli, daha zengin birini... Ve seni bir daha dönmemek üzere terk etti... Anlamıyor musun, sersem?.. Yedin kıçına tekmeyi!.. Olamaz!.. Hayır!.. Bak, henüz on iki dakika gecikti... Geçen defa on dakika gecikmişti... Hiçbir zaman on altı dakikadan çok gecikmedi... Demek hâlâ kullanabileceği bir gecikme süresi var... Gel, yirmi dakikayla sınırlayalım bu bekleyiş süresini... Sonra ne yapacaksın?.. Şey... Bu gece gelmeyeceği gerçeğini benimseyerek çekip gideceğim... Hem unuttun mu?.. Evde

temizlik yapacağını söyledi ya!.. Eee, ne olmuş yani?.. Belki zamanın farkında değildir... Ne titiz olduğunu bilmez misin?.. Bir pencere pervazını altı, yedi kez siler de siler... Parlatana kadar... Vah yavrum vah!.. Onun için bu gece beni yirmi dakikadan çok da bekletebilir... İnan ki, acıyorum şu haline...

Dinle!.. İsteyerek yapmıyor bunu... Bilmeksizin... Düşüncesizliğinden... Yoksa kesinlikle kasıtlı olarak değil... Anladın mı?.. Yine de yazık sana... Evet, her zaman yapıyor bunu... Tamam!.. Kabul, kabahat bende... Kabul, salağın tekiyim ben... Kabul, bir tür manyaklık bu!.. Ama elimden ne gelir ki?.. Ne gelir, ne gelmez bilmem... Ama bu böyle gitmez... Hayır!.. Aklını başına toplamalısın!.. Çok doğru... Artık ne çalışabiliyor ne yiyebiliyor ne de uyuyabiliyorum... İnsanlar benle konuşuyorlar, onları duymuyorum bile... Bir kuklaya döndüm... Kendimde değilim artık... Ben, ben olmaktan çıktım... Kendimi öldürüyorum...

Önce ondan kurtulmalısın... Nasıl?.. Nasıl?.. Hadi, toparlan!.. Çek şu çürük dişi ağzından!.. Birkaç aylığına başka bir kız bul kendine... Kızların köküne kıran mı girdi?.. İki kız, üç kız... Kız mı yok sana be?.. Elini sallasan ellisi... Bir köşeye koyduğun parayı harca gitsin... Bundan daha akıllıca bir harcama olamaz... İyi bir yatırım gibi... Evet, evet!.. Bıçak kemiğe dayandı... Dayanamıyorum artık!.. Yetti be!.. Tüm cesaretini topla ve bir daha dönmemek üzere bas git!..

Yapamayacağım galiba... Şu an yapamıyorsan, en çok on beş dakika daha bekle ve çek git... Şaşıran, düş kırıklığına uğrayan o olsun... Haklısın... Kimle konuşursam... Biliyorsun ya, kime rastlasam, içimi dökmeye başlıyorum ve onlar da dinliyorlar... Dinlerler ya!.. Aklı başında görünen birinin ne çılgınlıklar yapabileceğini duymak herkesin çok tuhafına gidiyor da ondan dinliyorlar... Senin derdini dinlemek onları rahatlatıyor... Sen anlattıkça hallerine şükretmek için kulak veriyorlar sa-

na... Sorunların bu nedenle ilgilerini çekiyor...

Neyse!.. Hepsi bana aynı şeyi söylüyor... Onu umursamıyormuş gibi davran... Gözardı et biraz... Onunla buluşacağın zaman on dakikadan fazla bekleme... Temel kural budur!.. Kadınlara karşı yapılan savaşı kazanmak istiyorsan ilgi duymuyor görüneceksin... Ya!.. Söylemesi kolay... Hadi, şimdi gittim diyelim... O da kesin olarak yaşamımdan çıktı ve bir daha da bana telefon açmadı... Ne olacak?.. İyi ya, kurtulmuş olacaksın... Yıkılır giderim!.. Laide öyle çetin bir ceviz ki!.. Bir kez alıngan ve gururunu her şeyin üstünde tutan bir kız... Fellik fellik peşimden koşacağını hiç sanmıyorum... Onun için en iyisi beklemek... Ama on altı dakika daha geçti... Gerçekten sıkıldım...

Hey!.. Bak, pencerede bizi dikizleyen bir kadın var... Nerede?.. Şimdi ışığı söndürdü... Ama pencereye gidip gelen gölgesini görüyorum... İnan ki, bizi gözetliyor... Herhalde bize bakıp bakıp gülüyordur... Belki başka birkaç kişi daha çağırmıştır... Şimdi hepsi bu halimize kıkır kıkır gülüyordur... Halimizde ne var ki?.. Daha ne olsun?.. Sokakta mart kedisi gibi dolanıp duran elli yaşlarında bir adam!.. Elli yaşlarında ha?.. Ne olmuş yani ellisindeysek?.. Bazen kendimi yaşıtlarımla karşılaştırırım da avunurum... Neden dersen, hiç değilse göbeğim yok ve dinç bir erkeğim... Ya yüzüne ne demeli?.. Sarkık yanaklarına?.. Gözlerinin altındaki buruşuklara?.. Seyrelmeye yüz tutmuş saçlarına?.. Ak düşmüş şakaklarına?.. Erkekliğin tam mı? Sen ona bak!.. Önemli olan bu!.. On dört yaşında bir kızı rahat becerebilirim, değil mi?.. Benle dul yatıp da kızoğlan kız kalktığını söyleyecek bir karı var mı?.. Önemli olan bu!.. Gerisi palavra...

Lanet olsun!.. İşte, ona on var... Yirmi dakika çok uzun bir süre... Ne dersin?.. Kapıcıya gidip de kıza telefon açmasını istesem mi?.. Evet, biraz tuhaf kaçacak ama kimin umurunda!.. Neyse, beş dakika daha bekleyelim bakalım... Beş dakikadan fazla olmaz... Çünkü o sa-

atte dış kapıyı kapatır... İyi ya!.. Hiç değilse o zaman evde olup olmadığını anlarsın... Yani ablasının doğumevinden döneceği masalını yuttun mu?.. Yalan!.. Senle buluşmamak için uydurduğu bir mazeret... Çok safsın be!.. Şimdi şu sıra aslında bir herifle lüks bir restoranda yemek yiyordur... Belki şu kontla başbaşa... Allah kahretsin!.. Dört kolluyla cehenneme yolcu etsinler o pezevengi!.. Hani onu düzmeden önce Bach konçertosu dinleyen herif... Lanet olsun!.. Ona beş var... Ne yapacağıma karar vermezsem kapıyı sürgüleyecek...

Cebinden beş yüz liretlik bir banknot çıkardı. Beş yüzlük bir bahşiş, cömertlikten öteye bir savurganlıktı. Ama her türlü engellemeyi de ortadan kaldıran güçlü bir silahtı. Girişe uzanan dört basamağı çıkıp kapıcı odasına ulaştı. Cam kapıyı açarak içeri girdi. Karşısında elli yaşlarında bir adam belirdi.

"Özür dilerim. Sinyorina Anfossi'ye bir telefon açabilir misiniz?"

Ve elindeki beş yüzlüğü adama uzattı.

Adam önce mırın kırın edecek oldu. Sonra parayı aldı ve onu telefonda hemen buldu. Antonio kızın esrarlı, kimseye metelik vermez sesini duydu. Kapıcının elinden hemen ahizeyi kaptı:

"Hadi, geliyor musun?"

Kız onun sesini duyar duymaz öfkelendi:

"Henüz işim bitmedi."

"Daha ne kadar sürer? Ne zaman biteceğini söyleyebilirsin herhalde."

"Bilmiyorum ki, söyleyeyim. Sürer işte!"

"Ne kadar? Bekleyeyim mi ya da gideyim mi?"

"Keyfin bilir. Canın ne istiyorsa onu yap. Beklemek istiyorsan bekle."

Ve telefonu yüzüne kapadı.

Antonio kendini dışarı attı. Yeniden kaldırımı arşınlamaya başladı. Adamın hâlâ bankta uyuyor olması tuhafına gitti. Fakat daha yakından bakınca bunun bir adam

değil de insan şeklinde bir masa ayaklığı olduğunu gördü. Çevrede in cin top oynuyordu. Şimdi yalnız iki katta ışık vardı: Birinci kat ve kızın dördüncü kattaki penceresi. Bir sigara, ardından bir sigara daha yaktı.

Saat onu on geçiyor. Laide yukarıda gerçekten ev temizliği mi yapıyor ya da başka bir erkekle birlikte mi bulunuyor? Evet, ablası evde olmayabilir ve o da bundan bir güzel yararlanmış olabilir. Birini eve almış olabilir... Genç bir çocuk belki... Onun sokakta beklediğini düşünerek kim bilir ne güzel dalgasını geçiyordur... Belki ikisi birlikte panjurların ardından onu gözetliyordur. Belki ikisi de soyunuktur... Oğlan onun poposunu okşarken, kız da aşağıda kendisini bekleyen sersem moruğun çılgınca aşkından ve sadece parası için onunla çıktığından söz etmektedir. Karşılığında bir özveride bulunması gerekmediğini, kendisini yemeğe ve sinemaya götürmekle iktidarsız moruğun bol bol yetindiğini de sözlerine eklemektedir. Onun tam yolunacak semiz bir kaz olduğunu söylemeyi de unutmamaktadır herhalde.

Oh olsun sana!.. Romancıların neden aşk dışında bir konuyu işlemediklerine, şarkıların ve öteki her şeyin neden aşktan başka bir konuyu ele almadıklarına karşı çıkan senin gibi sahte bir entele oh olsun!.. Ne derdin, unuttun mu?.. Dünyada kadınlardan daha önemli öyle çok şey var ki!.. Hani nerede?.. Sen bir sahtekârdan başka bir şey değildin. Bilmediğinden değil, domuz gibi biliyordun... Ama kabullenmeyi reddediyordun... Büyük sahtekâr seni!.. İkiyüzlülüğün simgesi Tartuffe sen de!..

Ama şimdi bir erkeğin yaşamında kadının ne önemli bir rolü olduğunu biliyordu. Bir erkeğin güzel bir kızı neler pahasına isteyebileceğini şimdi biliyordu. Şimdi dünyanın da ne sahte temeller üzerine oturtulmuş olduğunu biliyordu. Hani dünyada beden istekleri diye bir şey olmadığından bu konuda düşünmek ve konuşmak gereksizdi?.. Yalan!.. Gerçekte bir erkek eğer kendine karşı dürüstse, sokakta hiç tanımadığı bir kız gördüğünde "Ah,

şununla bir yatsam!" diye iç geçirdiğini itiraf etmelidir. Ikinci düşüncesiyse, "Onunla yatmayı nasıl başarabilirim?" diye kendi kendine sormak olur. En kaymak sosyetede, hatta kilisede bile bu böyledir. Bir erkek genç ve güzel bir kız görür görmez, hemen onun soyunuk olarak neye benzediğini merak eder. Acaba memeleri sutyensiz mi böyle dimdik duruyor? Kalçaları gerçekten dar mı ya da korsesi mi var?

Sözgelimi,Antonio'nun bir kadında ilk merak ettiği şey onun tıraşlı olup olmadığıdır. Çünkü onu en çok heyecanlandıran şeylerden biri kılsız koltuk altlarıdır. Bir kız kollarını kaldırdığında, açılan koltuk altları vücudunun en iştah bileyici yerlerinden biri olur. Sonra, hiç kuşkusuz, baldır bacak ve popo meraklıları da vardır. Kimi özellikle popo düşkünü olur. Ama ne olursa olsun, tüm erkekler bir kız, hatta bir kız çocuğu bile gördüklerinde hemen aynı şeyi düşünürler. Ne var ki, kimse bunu söylemez. Daha doğrusu, kimse bunu söylemeye ve itiraf etmeye cesaret edemez. Evet, kimse bunu kabullenmeye yanaşmaz. Çünkü erkeklerin hepsi sahtekârdir.

Aralarında bulunmak, insanın midesini bulandırmaya yeterlidir. Sanki toplum içinde bir konum edinmek, para kazanmak, çocuk ve ev sahibi olmaktan başka bir amaçları yokmuş gibi yaşayıp konuşurlar. Oysa kişinin tüm çabaları, tüm gizli düşünceleri bu tek şey üzerinde odaklanır. Ama yasak bir şey olduğundan, kimse bu konuda ağzını açamaz. Bir erkek ne kadar cömert olursa olsun, en yakın dostuna ya da çıkarı uğruna birine armağan olarak neler verebilir? Belki bir sanat eseri, bir otomobil, hatta bir yat. Ama güzel bir fahişeye sahip olma fırsatını ona asla tanımaz. Parmakla gösterilen para babaları bile şahane evlerine yahut yazlık villalarına çağırdıkları dostlarına tadı bilinmedik yemekler ve kova kova şampanya ikram ederler. Konuklarını memnun etmek için milyonlarca liret akıtırlar. Ama odalarına her istediklerini yerine getirmeye hazır birer alımlı fıstık göndermek akıllarının

köşesinden bile geçmez.

Ama Antonio artık biliyordu. Kendini yakma pahasına öğrenmişti bunu. Laide gibi bir kıza sokakta tüm erkeklerin aç kurtlar gibi nasıl baktıklarını görmüş ve ardından nasıl ıslık çaldıklarını duymuştu. Kendi bile bu olaydan çok hoşlanmıştı. Ne de olsa ellisinde bir erkeğin eli altında böyle bir kızın bulunması düşman çatlatacak bir durumdu. Para karşılığında olsun olmasın, ne fark eder? Onunla yatıyor ya! Dost veya düşman, herkes kıskancından çatlasın! Evet, kendisini kıskanıyorlardı. Herkes onu kıskanıyordu. Laide gibi bir kıza sahip olamamanın doğurduğu bir kıskançlıktı bu.

Yeniden saatine baktı. Onu yirmi geçiyor... Elli dakikadır bekliyor burada... Öğrenciliğinde bile bu kadar uzun zaman beklememişti... Eğer şimdi giderse, kızın yakınmaya hakkı olmayacaktı. Üstelik gitmekle kendine karşı bir görevi yerine getirecekti. Eğer beklerse, öz saygısını yitirecekti. Kız herhalde onun artık kendisini beklediğini sanmıyor olmalıydı. Fazla nazın âşık usandırdığını, aşkın da bir sınırı olduğunu öğrenmeliydi. Ama ya gelirse?

Çektiği işkence öylesine büyüktü ki, yaşamından yılların sürüklenip gittiğini, birden çok çok yaşlandığını hissetti. Artık bir robot muydu neydi, kendi de bilmiyordu. Kız ansızın karşısında beliriverdi. Saatin on kırk beş olduğuna aldırmayan bir umursamazlık içindeydi. Antonio patladı:

"Beni bir saatten fazladır beklettiğinin farkında mısın?"

Kız gülümseyerek konuştu:

"Bilmek istersin diye söylüyorum. Bir keresinde Marcello'yu San Babila Meydanı'nda iki saatten fazla bekletmiştim. Hem de bardaktan boşanırcasına yağan yağmur altında. Halini görecektin zavallının. Sıçan gibi sırılsıklam olmuştu."

Antonio ne yazık ki, gülecek durumda değildi. Âşık

olduğu için tüm espri anlayışını yitirmişti. Onun için kıza dik dik baktı:

"Demek beni kasıtlı olarak beklettiğini itiraf ediyorsun."

"Ne kasıtı? Manyak mısın sen? Holün temizliğini yüzüstü bıraktım da geldim seni bekletmemek için."

"Öylcyse niye yukarıda tclevizyon izliyordun?"

"Tclevizyon? Ben mi?"

"Buradan görüyordum. Odanın ışığını söndürdün. Sonra TV ekranından yayıldığı kuşku götürmez bir mavi ışık yayıldı odanın solundan."

"Sen hayal görmüşsün. Politik bir açık oturumu izlemek için harcayacak zamanım mı var sanıyorsun?"

"Politik bir açık oturum olduğunu ne bildin?"

"Bunu bilmeyecek ne var? Dün açıklamışlardı. Hatta bu yüzden Müzik Yapımcıları saatini on bire çeyrek kalaya aldılar."

"Ne yazık ki, bu gece Müzik Yapımcıları'nı izleyemeyecceksin. Vah vah!"

"Niye izleyemeyecekmişim?"

"Tclevizyonlu bir restoran nereden bulacaksın?"

"Köşe başındaki sütçüye gideriz. Oraya daha önce de gitmiştim."

"Sütçü mü?"

"Ne var? Sütçü dükkânına gitmeye utanıyor musun yoksa?"

"Yemek ne olacak?"

"Düşündüğüne bak! Sonra yeriz."

YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM

Corsini'nin dairesine giden Porta Venezia asfaltı üzerinde otomobille yol alıyorlardı. Güneşli bir gündü. Ama hava rutubetli ve ağırdı. Milano'da yaz günleri genellikle böyle olurdu. Yüzünü Antonio'dan yana çeviren Laide:

"Bir dakika beni dinler misin?" dedi. "Senden küçük bir iyilik yapmanı isteyeceğim. Yalvarırım, sakın bana hayır deme!"

"Yapabileceğim bir şeyse niye hayır diyeyim?"

"Elbette yaparsın. Üstelik benim için çok önemli. Küçük bir tatile çıkacağımı biliyorsun. Gerçekten ihtiyacım var. Milano'nun havası öteden beri bana yaramaz."

"Sassuolo yakınında bir yere gideceğini söylemiştin, değil mi?"

"Evet. Rocca di Fonterana."

"Daha önce hiç gittin mi oraya?"

"Peş peşe dört yıl. Annem hep götürürdü beni."

"Peki, bu iyilik neymiş bakalım?"

"Beni oraya götür, olur mu? Mutlaka götürmelisin. Çünkü götürmeyecek olursan, bavullar mavullar bir de köpek, ne yapar nasıl taşırım bütün her şeyi?"

"Hiç kuşkusuz, Marcello da orada olacak. Sevgilin Marcello hazretleri!"

"Ona sevgilim demekten vazgeçecek misin sen? Onunla iki kardeş gibi olduğumuzu benden iyi biliyorsun. Hem Modena'nın öte yakasında çalışıyor. Orada kalacağım iki hafta içinde birkaç kez beni görmeye gelmesi bile şaşırtıcı olur.

"Yalnız, bunun çok tuhaf bir durum olduğunu kabul etmelisin. Yirmi beş yaşında bir delikanlı sadece şiir okumak için bir kızın peşinden koşmaz. Ayrıca, iktidarsız olduğunu da sanmıyorum."

"Tuhaf bir durummuş! Lafa bak!.. Bana inanmak istemiyorsan, inanma! Ne yapayım? Gökyüzünden temiz kâğıdı getirecek değilim ya! Zaten seninle dürüst olmaya gelmez. Tanıştığımızdan beri ne yaptığım konusunda ciddi olarak gerçekleri bilmek istiyorsan, şu kadarını söyleyeyim ki, o günden bu yana sinyora Ermelina'nın evine ayak basmadım. Üstelik geçen gece bana telefon açtı. Neymiş? Beni aylarca kapatmak isteyen çok soylu bir Alman varmış. Verdiği randevuya bile gitmedim."

"Nerede buluşacaktınız?"

"Adam beni Contibar'dan alacaktı."

"Almana gelmeyeceğini bildirmedin mi?"

"Alman kimin umurunda? Yok, beni götürmek istemiyorsan, götürme. Götürecek birini bulurum ben."

"Seni götürmeyeceğimi söylemedim."

"Yooo! Bu kadar da olmaz ki! Marcello konusundaki bu konuşmalarınla beni çıldırtacaksın. Oysa yaramazlık yapmadığım biriyle çıktığım için aslında bana teşekkür borçlu olmalısın."

"Ne zaman gidiyorsun?"

"Pazartesi."

"Niye pazartesi? Pazar günü gitmek daha uygun olmaz mı?"

"Aman, aman! Pazarları orası ana baba günü gibi olur."

"Nerede kalacaksın? Otelde mi?"

"Yeni bir otel. Hem çok güzelmiş, hem de çok ucuz."

Pazartesi sabahı hava bulutlu olduğu için gri bir renge boyanmıştı. Laide'nin midesi ağrıyordu. Gece boyu gün ışıyana kadar gözlerini yummadığını söyledi. Bu nedenle Lodi'ye kadar uyuklayıp durdu. Lodi'de bir kafeteryanın önünde durmalarını istedi. Orada koca bir fincan kahveyle üç tatlı çörek yedi. Doğuya yöneldiklerinde hava açmaya başladı.

Parma'nın öte yanında Laide yol boyunca bir şarkı tutturdu. Güneş bulutların arasından sıyrılmıştı. Kız başına bir mendil bağladı. Böylece bir köylü kızına dönmüştü. Yine şarkı söylemeye başladı. Bunlar gecekondularda ya da genelevlerde söylenen çift anlamlı, açık saçık şarkılardı.

Şarkı söylerken bayağı değil özgür, kötü niyetli değil uyanık bir havaya bürünmüştü sanki. Kendi içinde ansızın çocukluğunun ve yaşadığı sokakların müziğini bulan yaman bir küçük kıza dönüşmüştü. Antonio bir gece yarısı Milano'da bir grup genç çocuğun sokakta avaz avaz bağırarak söylediği buna benzer bir şarkıyla nasıl uyanmış olduğunu anımsadı. Şimdi Laide de şarkısını aynı biçimde söylüyordu: Kafaya çekiç indirir gibi meydan okuyan bir ritmle. Bu ayak takımından kişilerin, özellikle baca temizleyicilerinin kara yaşamlarını yansıtan bir türküydü. Yani birikmiş bir öfkenin ve topluma karşı duyulan küskünlüğün türküsü. Bu şekilde söylenince, bayağı deyimler bir ilahiye dönüşerek öç almayı güden alaycı bir tehdit anlamı kazanıyordu.

Antonio dönüp dönüp kıza bakıyordu. Onu hiç bu kadar güzel görmemişti. Aptallar dünyasında yaşamanın keyfini çıkarıyor gibiydi. Antonio onunla gururlandı. Hayır, bu kız ötekiler gibi utanmaz, onursuz biri olamazdı. Sözcüğün tam anlamıyla gerçek bir insan, önemli bir varlıktı.

"Lütfen bir daha söyle."

Kız güldü ve şarkıya yeniden başladı. Sonra hiç ara vermeden askerler ve fahişeleri konu alan başka şarkılarla konserini sürdürdü. Derken söylemeye başladığı gibi ansızın sustu. Yüzü asıldı. Sıkça onu yoklayan bir gerilim ve endişe nöbetine tutuldu. Yine avcılardan korkan bir av hayvanına dönüşmüştü. Antonio bir şarkı daha söylemesi için yalvardığında, kızın yanıtı kesin ve haşin oldu:

"Bana bak! Ne can sıkıcı bir herif olduğunu biliyor musun?"

Bu arada çevre yolundan çıkmışlar, çayırlar ve yalnızlığa mahkûm güzel ağaçlar arasında uzanan bir patikada yol almaya başlamışlardı. Gergin havayı yumuşatmak isteyen adam, bir şey söylemiş olmak için:

"Burası hiç de fena değil," dedi.

"Daha önce hiç gelmedin mi buraya?"

"Bu ilk ve son gelişim olacak herhalde."

Birden canlanan kız, oturduğu yerde şimşek hızıyla ondan yana döndü:

"Niye son?"

"Çünkü sevgili Laide, sen çok tatlı bir kızsın ve seni düşünemeyeceğin kadar çok seviyorum. Ama bizi mutsuz bir son bekliyor. Bunu her gün daha açık olarak görüyorum. Yaptığım para yardımı dışında senin için bir önem taşıdığımı sanmıyorum. İnsanın şu ya da bu noktada gerçeklerle yüzleşecek cesareti kendinde bulması gerekiyor. Sadece aramızdaki yaş farkını düşünmen yeter de artar bile."

Bunları kıza söyleyecek gücü nereden bulmuştu, kendi de bilmiyordu. Bunları söylemeye belki yüzlerce kez karar vermiş, ama bu yürekliliği kendinde hiçbir zaman bulamamıştı. Şimdi içini boşaltmakla nereye ulaşacağını umuyordu? Aslında konuşmasını bitirir bitirmez pişmanlık duymaya başlamıştı. Belki büyük bir hata işlemişti. Belki kız sözlerini ciddiye almıştı. Ya kız evet, haklısın deyip ayrılmalarından başka çıkar yol olmadığı-

nı söylerse? Bu düşünceyle birlikte midesine bir sancı girdi.

Ama Laide evetlemedi. Gözleri önünde uzanan yola dalmış olarak:

"Hayır, biz ayrılamayız," dedi yumuşacık bir sesle. "Sen bensiz yaşayamazsın."

Antonio o an tüm çabalarının boşa gittiğini ve artık bu çıkmazdan kurtulamayacağını anladı. Kız başına hiç ondan yana çevirmeden, tarlalar arasında kıvrılarak uzanan yola bakıyordu. Güneşli, çok güzel bir gündü. Kır görünümü yeşil, gülümser ve bomboştu. Bulutlar da ayrı bir güzellik taşıyorlardı. Yanında o da varken mutlu olmamak için bir neden yoktu. Ama kız, "Hayır, biz ayrılamayız. Sen bensiz yaşayamazsın," demişti. Ve de gerçeği dile getirmişti. O kutsal ve zalim gerçeği... Evet, yaşlı bir adamdı... Ve kendini deneyimli biri sanan bu yaşlı adamı yeni yetme küçük bir kız avucuna alıvermişti... Şimdi bu adamın tüm dünyası kızın sıcak, yumuşacık ama pençe kadar yırtıcı avucunun içiydi. Yenilmiş ve tutsak düşmüştü. Dorigo gibi bir adam sonunda teslim olmuştu. Yüksek bir dağın tepesinden uçurumun dibine doğru yuvarlanıyordu sanki... Aşağıda kayalara çarpıp paramparça olacaktı... Ama şimdilik yaşıyordu... Ve bunun adı aşktı!

Ne var ki, uçurumun dibi yerine otelin önüne gelmişti. Yeni ve oldukça sevimli bir görünümü vardı. Laide'nin çantalarını otele taşımasına yardım etti. Kıza iki yataklı bir köşe oda ayırmışlardı.

"Ben her zaman iki yataklı bir oda tutarım. Sıkıldıkça birinden ötekine aktarma yaparım. Bunu huy edindim artık."

Antonio kızın alınacağını çok iyi bildiği halde dayanamayıp:

"Hem kolaylık da olur," dedi.

"Neye kolaylık olur? Yine öküz altında buzağı aramaya başladın? Bana bak! İster inan ister inanma, ama

şimdiye kadar hiçbir erkekle sabahlamadım. Zaten evlenmeyişimin bir nedeni de bu. Kişiliğime uygun değil."

Laide bavullarını açıp, eşyasını yerleştirmeye koyulmuştu. Bu uğraşı sırasında onun aşağıda beklemesini yeğlediğini seziyordu. Adama sevgili rolünü vermeye henüz hazır değildi. Bu nedenle, ikisi arasında bir şey olmadığını ispatlamak için oda kapısını ardına kadar açık bırakmıştı. Giysiler, iç çamaşırları, ayakkabılar, her şey bavullara plastik zarflar içinde geometrik bir düzenle yerleştirilmişti. Güzellik kutusundan çıkardığı bir sürü kavanoz ve şişeyi şifonyerin üzerine yarım daire biçiminde iki sıra halinde özenle dizdi. Sonra köpeğin yatacağı paspası yere serdi, üzerine su ve yiyecek kaplarını koydu.

Bu yerleşme işini olabildiğince uzatmaktan zevk alır gibi görünüyordu. İç çamaşırlarını sürekli düzeltip katlıyor, sonra da bir çekmeceden ötekine aktarıyordu. Yaşamının geriye kalan bölümünü bu otelde geçireceği sanılabilirdi. Antonio saatine baktı. Saat beşte Milano'da olmak istiyordu.

Arada Laide balkona koşturup dışarı bir göz atıyordu. Acaba Marcello'nun gelmesini mi bekliyordu? Sonunda bir buçukta işini tamamladı. Birlikte aşağıya indiler. Kız öğle yemeğini Modena'da yemek istediğini söyledi. Bunun üzerine Antonio onun otelde kendisiyle olabildiğince az görünmek istediği izlenimini edindi. Neden? Aralarındaki yaş farkından mı utanıyordu? Ama nasılsa kendini amcası olarak yutturduğuna göre bunun ne önemi vardı? Yoksa oyun sahasını Marcello'nun top koşturması için mi kapalı tutuyordu? Peki, Marcello'nun bu oyundaki gerçek rolü neydi? Kuzen mi? Nişanlı mı? Amca rolü Antonio için sürekli bir tedirginlik ve aşağılanma kaynağıydı. Ama buna karşı ayaklanma cesaretinden yoksundu. Oysa, "Bak, seni uyarıyorum. Eğer bir daha beni yabancılara amcan olarak tanıtırsan, değil amcan, uzak bir akraban bile olmadığımı bas bas bağıraca-

ğım." Evet, belki bu uyarı onun üzerinde etkili olurdu. Ama ne pahasına? Ona karşı çıkma belasına değer bir durum yaratabilecek miydi? Basit bir kızın acemice yaptığı planları bozmakla ne kazanacaktı? Gerçeği açıklama pahasına onun kalbini kıracaktı o kadar. Bu da kendi için yeni bir tedirginlik kaynağı oluşturmayacak mıydı?

Yemeğe Modena'ya gittiler. İkisi arasında konuşulan birkaç beylik sözle sınırlı kalan sıkıcı bir yemekti. Ayrılık zamanı yaklaştıkça, Antonio müzmin huzursuzluğunun döndüğünü ve kuşkularının arttığını hissediyordu. Restorandan çıktıklarında saat üçe yaklaşıyordu ve çok sıcaktı.

"Eh, artık gideyim," dedi Antonio.

"Beni yakındaki bir sinemaya bırakıver."

"Bu saatte sinemaya mı gideceksin?"

"Evet. Böylece beşe kadar vakit öldürmüş olurum. Beş buçukta Piazza'da Marcello ile buluşacağım."

Arabaya bindiler. Antonio kendini hiç iyi hissetmiyordu. Köpek kucağına tırmanmış, ceketinin düğmelerini kemiriyordu. Yarı yolda Laide fikrini değiştirdi:

"Buradan sola sapar mısın?"

"Neden?"

"Şimdi şu köşede duruver."

"İnecek misin?"

"Hayır. Bir iyilik meleği olarak sen inceceksin."

"Ne?"

"Bak! Sağdaki birinci ya da ikinci sokak Cipressi Caddesi'dir. Marcello orada altı numaralı evde kalıyor. Gider de onun evde olup olmadığını sorma zahmetine katlanırsan, çok memnun olurum. Anlıyorsun ya, bir pansiyon orası ve sahibi de bir kadın. Beni görmemesi daha iyi olur."

"Yani gönüllü fedai ben mi olacağım?"

"Zorluk bunun neresinde? Elli adımlık bir yol alt tarafı!"

Hadi!.. Gerçek bir erkek olduğunu göstermenin tam

zamanı. Karşı çık!.. Restini çek artık!.. Şimdiye kadar sayende türlü renklere boyandım, türlü rollere girdim, ama pezevenk rolünü oynamamı benden bekleme, desene şu kıza!.. Hadi, daha ne duruyorsun?.. Şey... Laide'nin sinirleri ayakta, görmüyor musun?.. Eğer böyle bir şey söyleyecek olursam, kabak yine benim başımda patlar... Beni burada bıraktığı gibi çıkıp gider ve bir daha dönmemek üzere yaşamımdan kopar... İnan ki, yapar bunu... Ne kansız herifmişsin sen meğer!.. Hadi, salla boynuzunu da yürü bakalım!

Antonio arabadan indi. Cipressi Caddesi'ne doğru yürüdü. Altı numaralı evin kapısını çalıp Marcello'yu sordu. Bir genç çocuk Marcello'nun işyerinde çalıştığını söyledi:

"Kim arıyor onu?"

"Sinyorina Anfossi dışarda bekliyor."

"Laide mi?"

"Evet."

"Hemen geliyorum."

Çocuk Antonio ile birlikte arabanın bulunduğu yere geldi. Laide ile merhabalaşırken bir öpüşmedikleri kaldı. Çok içli dışlı görünüyorlardı. Derken Laide ikisini birbirine tanıttı:

"Peppino, kusura bakma. Soyadını unuttum... Bu bey benim amcamdır."

El sıkıştılar. Sonra Peppino eve geri döndü. Sinema yakında bir yerdeydi. Sabrı taşan Antonio, sonunda yanardağ gibi patladı:

"Şimdi beni dinle, Laide! Bazı şeyler vardır ki, yenir yutulur taraflan yoktur. Bunun niye kafana girmediğini anlayamıyorum. Arkamdan kırdığın cevizler bir yana---"

"Hangi cevizler?"

"Bırak cevizleri şimdi! Kulağını iyice aç da dinle! Şu kadarını söyleyeyim ki, az önce bana karşı olan davranışın en hafif deyimiyle çok adice ve rezilce idi. Düşün! Beni o eve gönderip bilmem neyimi sordurmak---"

"Bilmem neyim ne demek?"

"Tamam. Boş ver."

"Boş vermeyeceğim işte!" diye var sesiyle bağırdı. "Bana her dakika orospu demen yenir yutulur şey mi? Canıma tak etti be! Sen beni çıldırtmayı kafaya koymuşsun herhalde. Şu işe bak! Canı istediği an horoz gibi üstüme çıkan biri, bana hiç elini bile sürmemiş birini kıskanıp tepeme çullanıyor! Yazıklar olsun sana! O kibar tavırların ve çok okumuşluğunun altında koca bir yılan yatıyor. İnsanları sokmasını, en masum duygularını zehirlemesini öyle iyi biliyorsun ki! Bir kadınla bir erkeğin yatağa girmeden de birbirini çok sevebileceğini kabul edemiyorsun. Adinin birisin sen! Beyefendi maskeli ucuz herif sen de! Namuslu bir kızla şimdiye kadar hiç ilişki kurmamış olduğun kolayca anlaşılıyor. İşin gücün hep orospularla! Onun için de sence herkes orospu! Kadın denince aklına orospudan başka bir şey gelmiyor. Orospular kadar başına taş yağsın!"

Arabayı geniş bir meydanda kaldırımın kenarına çekmişlerdi. Kızın öfkeli sesini duyan iki kadın, dönüp onlara baktı.

"Hiç olmazsa yavaş sesle konuş. Herkesin seni duymasını mı istiyorsun?"

"Duysun! Herkes duysun! Kim isterse duysun! Umurumda değil. Senin şu kıskançlık krizlerinden canım burnuma geldi."

Antonio sesini kesti. Bir kez daha yenilgiye uğramıştı. Neyse ki, kız da tükenmişti. Adam birkaç dakika sonra buz gibi bir sesle:

"Evet," dedi. "Ben gidiyorum. Geç oldu."

"Güle güle. Ben seni telefonla ararım. Öbürsü gün falan Milano'ya gitmem gerekebilir. Gelirsem, stüdyona uğrayabilirim."

"Sen bilirsin," dedi ve arabayı vitese takıp gaza basarken, kıskançlık zehirinin damarlarında dolaşıma geçtiğini duydu.

YİRMİ ALTINCI BÖLÜM

İki haftalık bir ayrılık. Antonio bu iki hafta boyu kendisini pençesinde tutan hastalığı incelemeye çalıştı. Laide'nin telefonunu her gün endişeyle beklemek zorunda kalmaması içine biraz huzur getirmişti. Ancak, buna karşılık aralarındaki uzaklık hastalıklı fantazilerini katlayarak çoğaltıyordu. Akşamları yatağına uzanmış ve gözleri tavandaki 7 biçiminde iki çatlağa çivilenmiş olarak saatlerce hiç bıkmadan acılarını ve üzüntülerini kafasında evirip çeviriyordu. Kız ona düzenli olarak iki ya da üç günde bir telefon açıyordu. Ama Antonio bu küçük avuntudan ötesini istiyordu.

Bu cehennemden kendini azat etmesi için durmadan Tanrı'ya yakarmaktaydı. Belki bir sabah özgürlüğüne kavuşmuş ve hafiflemiş olarak yatağında uyanacaktı. Ne güzel bir şey olurdu bu!

Sabahın yaklaşık ikisiydi... Yarın beni telefonla stüdyodan arayacak... Arayacak mı dersin?.. Hıh!.. Boşuna zaman yitiriyorsun... Şu mide yanması neden?.. Hep bunları düşünüyorsun, değil mi?.. Şimdi kiminle birlikte?.. Yoksa yalnız mı?.. Bir yerde dans mı ediyor?.. Ha-

yır!.. Bunlar o kadar önemli değil... Bugün cuma... Pazartesiden bu yana çok şey değişmiş olabilir... Köprülerin altından ne sular aktı!.. Yaşamına yeni bir ilgi konusu girmiş olabilir... Belki şimdi benim hakkımda ona para göndermem gerektiğinden başka bir şey düşünmüyordur... Sen çok hastasın, oğlum... Şu yatıştırıcıların bile üzerinde hiçbir etkisi yok... Ne oturabiliyor ne de yatabiliyorsun... Evet... O nerede şimdi?.. Ah, bunu bir bilsem!..

İşin ürkütücü yanı nedir, biliyor musun?.. Sonunuz yok!.. Sana telefon açsa, hatta onu bir daha görsen bile--- Dur, dur!.. Niye onu bir daha görmeyecekmişim?.. Onu görüp kendisine her şeyi anlatmaya karar verdim... Aman ne iyi!.. Böylece en azından tüm duygularını öğrenecek... Böylece aramızdaki yanlış anlamalar kalkmış olacak... Sonra ne isterse yapsın... Bak!.. Sen en iyisi ona bir güzel mektup döşen... Aklından ne geçiyorsa yaz... Orospunun sana hayır çekmesi, bunun acısı ve uzun bir karasevdalılık süresi bile sürekli içini kemiren bu dayanılmaz endişe ahtapotundan daha iyidir... Ne diyorsun?.. Uyumalıyım... Kurtuluşun tek yolu uyku!..

Ama sonra uyandığında, gördüğü rüyanın son izleri kaybolurken, hüzün, suçluluk ve yalnızlık duygusu kılığında yeniden üzerine çöküyordu. O zaman hemen kendine soruyordu: Neden? Neden yapıyorsun bunları bana Laide?.. Yüreği hızlı hızlı çarpmaya başlıyor, beynini sel suları gibi kaplayan saplantısı, tüm bilincini önüne katıp sürüklüyordu. Başka ne düşünmeye çalışsa, kızı hep karşısında buluyordu. Tam orta yerde, yolu kapayan bir engel... Kendine gel!.. Çok saçma bir şey bu!.. Kendini bu kadar üzmeye değmez... Yola gelmez bir orospu o!.. İyi diyorsun ya!.. Hadi onu kafamızdan silip attık diyelim... Sonra ne olacak?.. Alev alev bağrımızı yakan bu acının yerini neyle dolduracağız?.. Günümüzü başka ne düşünerek geçireceğiz?.. Koca bir hiçlikle ya da geleceğin daha kara bir kaderi olan ölümle mi uğraşacağız?.. Tanrım,

sen yardımcım ol!..

Kıza göndereceği mektup üzerinde düşünüp durdu. Çok zor bir işti. Çünkü basit bir anlatımla yazması gerekiyordu. Yoksa bunun kararlı bir mektup olduğunu kız dünyada anlayamazdı. Yine de fazla ileri gitmek istemiyordu. Onu incitmeden yalın gerçeği dile getirmesi yeterliydi. Yani hem sevecen hem de etkili bir mektup olmalıydı. Sonunda ertesi gün bunu yazmayı başardı.

"Sevgili Laide, bu mektup seni ürkütmesin. Bunu kumda güneşlenirken ya da uyumadan önce yatağında sakin bir kafayla oku. Acelesi yok. Ancak, bunlar seni ilgilendiren şeyler olduğu için sana söylemek gereğini duydum. Tatilde olduğuna göre bunları düşünecek bolca zamanın bulunacak. İşte şimdi başlıyorum.

Bunun farkında mısın değil misin bilmem, ama seni giderek daha çok sevdiğim halde mutlu olduğum söylenemez. Aramızdaki ilişkinin iyi ve kötü yanlarını belirtmenin bir anlamı yok. Bir kadın olarak soğukluk ve kabalığın gerçek ve doğrudan bir ihanetten daha yıkıcı olabileceğini tahmin edecek kadar zekisin. Bana kalırsa, benden çok fazla özveride bulunmamı istedin. Para konusunu bunun dışında bırakıyorum. Sana telefon açmanın, seni bulmanın, seni görmenin, senle biraz daha uzun süre birlikte olmanın güçlüklerini tartışmak bile istemiyorum. Oysa geçmişte bu yüzden ne acı çektiğimi ancak Tanrı bilir.

Ben burada pekâlâ bildiğini sandığım başka şeylerden söz etmek istiyorum. Mesela, Marcello karşısında bana oynattığın sevimsiz rol gibi... Üstelik onunla gerçek ilişkilerinin ne olduğunu da soracak değilim. Ancak, bazen çok ileri gittiğini düşünüyorum. Seni ne kadar sevdiğimi ve bunu kanıtlamak için ne gibi özverilerde bulunmak istediğimi şu üç aylık beraberliğimizden sonra çok iyi bildiğin halde, senden gördüğüm karşılık sadece soğukluk, can sıkıntısı ve yorgunluk oluyor. Kadınla erkek arasında bir alışma süreci olduğunu söylerdin bana sık

sık. Ama bizim aramızdaki alışma süreci sürüp gidiyor ve bu gidişle yaşamımızın sonuna kadar da süreceğe benziyor. Evet, beni telefonla aramak, randevularına gelmek vb. gibi ufak tefek günlük zorunluluklarda yeterince güvenilir olduğunu inkâr edemem. Ancak, senden en küçük bir sevginin, sıcaklığın ve içtenliğin belirtisini bile görmedim.

Eğer böyle devam edersen bunun tehlikesi şudur ki, sonunda bu kadar aşağılanarak, ezilmeye dayanma gücüm kalmayacak.

Sevgili Laide, aşkımı yanlış olarak sınırsız bir zayıflık niteliğinde yorumlamanı istemem. Bir erkeğin ne kadar derin de olsa uykusundan uyanacağı zaman gelir. O zaman ne kadar sevdalı olsa da, ne pahasına olsa da gerçeklerle yüzleşmek zorunda kalmalıdır.

Umarım, bu bizim başımıza gelmez. Ama bunu yalnız benim değil, ikimizin de istememesi gerekir. İşte mektubu sana bunun için yazıyorum, sevgili Laide. Yani ilişkimizin bugünkü durumuyla süremeyeceğini anlaman için.

Şimdi bana ne istediğimi soracaksın. Bana sadece hesap faturalarını ödeyen kelek bir amca gibi davranmanı değil de gerçek bir erkek gibi saygı göstermeni istiyorum. Angaryacı amca rolünden bıktım, anlayacağın. Kısacası, bana karşı tüm kadınların bağlı oldukları erkeklere davrandıkları gibi davranmanı istiyorum. Bu ister sevgi nedeniyle, ister çıkar yüzünden olsun, hiç fark etmez. Yeter ki, sen bana belirttiğim gibi davran.

Sana bunca yaptıklarımdan ve hâlâ da yapmakta olduklarımdan sonra senden fazla bir şey istediğimi sanmıyorum. Bunların gelecekte de sürmesini istiyorsan, bu doğrudan sana bağlıdır, sevgilim.

Şimdi tatiline devam et ve iyi vakit geçirmeye bak. Ama şu bizim ilişkimizi de biraz düşünmeyi unutma. Özellikle, basit bir olay gibi nasıl başladığını ve benim için giderek nasıl büyük bir acı kaynağına dönüştüğünü

düşün.

Bunun nasıl biteceğini bilmiyorum. Bakalım bunu yürütebilecek misin? Çünkü iki kişi arasında ister aşk ve sevgi ya da ister birbirini görme alışkanlığı olsun. Arada tutku olmasa bile en azından insancıl bir yaklaşım ve iyi niyet olması gerekir.

Şu umulmadık mektubum seni pek şaşırtmasın. Sana kalbimi dökmek istedim. Ayrıca, günün birinde olabilecek bir şey karşısında şaşırıp kalmanı istemedim. Şimdilik bu kadarı yeterli. İyice eğlen. Güzelce yanıp kapkara ol. Beni ara. Seni bütün kalbimle kucaklarım.

Bu mektup, iki denemenin ardından üçüncüsüydü. Masasının üstüne koyup yazı makinesini çekti. Sonra el yazısıyla kaleme alınmasının nezaket kurallarına daha uygun düştüğünü ve daha etkileyici olacağını düşündü. Bunun üzerine mektubu dolmakalemle özene bezene bir kez daha temize çekti. Okudu, yeniden okudu. Bir zarfa koyup üzerine adresini yazdı. Sonra ne düşündüyse, zarfı açtı ve mektubu bir kez daha okudu. Sonuçta bunun sahtelik kokan ve korkakça yazılmış çok gülünç bir mektup olduğuna karar verdi. Haftada elli bin papel verdiği için azıcık güler yüz ve yakınlık dilenen bir adam! Bir pazarlamacı bile bundan iyisini yazabilirdi. Böylece mektubu göndermeyeye karar verdi.

Aynı şeyleri Fonterena'ya onu almaya gittiğinde ağızdan söyleyebilirdi. Evet, söz aracılığıyla yazıdan daha kolay anlatılabilirdi. Sözlerini hemen kızın ruh durumuna ve gösterdiği tepkiye bağlı olarak yumuşatabilir veya sertleştirebilirdi. Doğrusu, sözlü anlatım yolu çok daha elverişliydi.

Ancak, iki hafta sonra kızı almak üzere Fonterena'ya gittiğinde, Marcello da orada hazır bulunduğundan onunla umduğu gibi konuşma olanağını bulamadı.

Kız kendisini otelin önünde bekliyordu. Hemen arabaya koşup karşıladı:

"Tanrım!.. Bana kızacaksın ama aslında hiç kabaha-

tim yok. Herif bir bela! Balta oldu, kene gibi yapıştı bana!"

"Kim? Marcello mu?"

"Başka kim olacak? Gideceğimi biliyor ya, beni uğurlamaya geldi. Şimdi onu nasıl atlatacağımı bilemiyorum."

"Ne demeye geliyor bu? Yani bizle birlikte öğle yemeği mi yiyecek?"

"Bilmiyorum. Ama ona karşı kaba davranamam. Beni hep el üstünde tuttu. Neyse! Biraz içeri gelip serinlesen iyi olur. Sıcaktan pişmiş gibi bir halin var."

Antonio herhalde tepesi atmış gibi görünüyor olmalıydı. "İçeri gel," çağrısıyla kız onu sakinleştireceğini ummuştu. Otelin lobisinde bekleyen Marcello'ya karşı bir akraba içtenliği görünümü vermeye yönelik bir hareket benziyordu.

Antonio gerçi serinlemeye istekli değildi, ama yine de kızın ardı sıra merdivenleri çıktı. Yol çantaları düzenli bir biçimde hazırlanmıştı. Antonio sıkıntısını açığa vurdu:

"Şu Marcello işinin tam bir belaya dönüştüğünü kabul etmelisin."

"Öyle ya!"

"Buraya ne diye geldi yani?"

"Aşağıda söylemedim mi? Hem sonra... Hadi aramızda bir şey olsa aklım erer."

"Onunla her gün buluştunuz mu?"

"Her gün buluştunuz mu ne demek? Tüm iki hafta boyunca birbirimizi sadece üç kez gördük. Çok işi var, biliyorsun... Ha! Komik bir şey duymak ister misin? Ama bunu sana söyledim diye sonra bana kızmayacaksın. Tamam mı? Ama insanların ne dedikoducu olduklarını anlayacaksın. Otelde senin kim olduğunu sanıyorlar, biliyor musun? Hem de seni yalnız bir kerecik gördüler. Şaş da kal! Seni onun babası sanıyorlar."

"Kimin babası?"

"Marcello'nun."

"Harika! Peki, Marcello'yu kim sanıyorlar? Kocan mı?"

"Dalga geçme. Onu burada birkaç kişiye kuzenim olarak tanıştırdım."

Antonio birbirinin ikizi gibi duran iki yatağa baktı. Bir tanesi üzerine bile oturulmamışcasına ilk yapıldığı gibi duruyordu. Laide'nin kendisini otele bekâr değil de evli bir kadın olarak kaydettirmesini istediği aklına geldi. "Eğer oteldekiler senin evli bir kadın olduğunu bilirlerse," demişti. "Sana daha çok saygı gösterirler. Bu nedenle zavallı anneciğimin yüzüğünü parmağımdan hiç çıkarmam."

O zaman bu konuya fazla kafa yormamış, kızın aptalca bir saplantısı sanmıştı. Ama aslında kurnazca düzenlenmiş bir oyun olamaz mıydı? Böylece Marcello kimsenin ses çıkarmasına meydan vermeden otele gelip kızla rahatça yatabilirdi. Eğer böyle olmuşsa, onun otelde kaldığı geceler hesap pusulasında belirtilmiş olmalıydı. Ama kız bunu çoktan ödemişti herhalde. Olsun, yine de görmek istedi. Ne var ki, hesap pusulası düşündüğü gibi ödenmiş değildi. Kendi ödedi ve kuşkusunu çeken bir şey görmedi. Bu onu biraz yatıştırdı. Ama şunu unutmamalıydı ki, bazı oteller böyle durumlara göz yumarlardı.

Aşağıda Marcello onları bekliyordu. Antonio'nun kuşkuları ona baktıkça azalıyordu. Uykulu, yaşamaktan vazgeçmişcesine cansız bakışları, tüm yakışıklı görünümünü alıp götürüyordu. Yavan konuşması da ağzından bir mırıltı gibi dökülmekteydi. Gitme zamanı gelince öğle yemeğini Modena'da yiyeceklerdi Marcello hiçbir şey sormadı. Sanki kızla ikisi aralarında daha önceden kararlaştırmışlardı.

Marcello skuteriyle önde gidiyor, Laide ve Antonio da arabayla onu izliyorlardı. Yarı yolda Marcello'yu lastiğinin teki patlamış olarak yolun kenarında buldular.

Skuterini bir garaja bıraktıktan sonra arabanın arka koltuğunda, bavullarla çantalar arasında bulduğu bir yere sıkıştı.

Üç kişilik yemek iğrenç bir tabloydu. Antonio gereksiz bir pezevenk rolü oynama pahasına esprili ve uyumlu görünmeye çalışıyordu. Ancak, ortak bir konuşma konusu bulmak kolay değildi. Derken, onunla arasında bir şey olmadığını Antonio'ya bir kez daha kanıtlamak istercesine Laidc de bu tatsız komedinin bir parçası olarak Marcello'ya takılmaya başladı:

"Söyle bakalım! Dün cumartesi gecesi olduğuna göre ne yaptın? Her zamanki gibi kadın avına çıktığına bahse girerim."

Marcello şakacı bir ses tonuyla:

"Elbette," dedi.

"Hadi, saklamana gerek yok. Kimi tavladın? Hani geçenlerde göz attığın o sarışını mı?"

"Sarışın da nereden çıktı?"

"Neyse, esmer olsun. Kim? Tahmin edebileceğim konusunda bahse girerim."

"Kimdi öyleyse?"

"Doğru tahminde bulunursam bin liret verir misin bana?"

"Parayı avcunda bil."

"Kapalıçarşıdaki derici dükkânında çalışan kız."

"Şimdi avcunu yala."

"Öyleyse Sabina ile çıktın. Bana ondan başka bir kız tanımadığını söylemiştin."

"O rüküş kız mı? Onu bir aydır gördüğüm yok."

"Demek yeni bir parça."

"Eh, olabilir."

"Güzel mi?"

Marcello sırıtarak:

"Senin kadar güzel değil," dedi. "Ama çirkin de sayılmaz."

"Önemi yok. Yeter ki orospu---"

"Hop dedik!" Marcello eliyle çabucak kızın ağzını kapadı. "Sansür!"

Sonra yan masalardan kızı duyan olup olmadığını anlamak için çevresine bakındı. Herkesin kendi havasında olduğunu görünce rahatladı. Antonio giderek artan bir tedirginliğin gırtlağını tıkadığını hissediyordu. Yemek sanki hiç bitmeyecekmiş gibi geldi.

Yemekten sonra Laide saçma heveslerinden birine kapıldı. Milano'ya hareketlerinden önce sinemaya gitmek için tutturdu. Ünlü bir Amerikalı komedyenin filmiymiş. Daha önce Milano'da görmüş ve çok beğenmiş. Bir filmi sevdi mi yüzlerce kez gidip görmekten sevinç duyarmış falan filan...

Ne yazık ki, günlerden pazardı. Beşte işinin başında olması gerektiği gibi bir neden gösteremezdi. Marcello da hiç kuşkusuz, bir kuş kadar özgürdü.

Yeniden arabaya doluşup Laide'nin görmek istediği filmin oynadığı sinemaya doğru yola çıktılar. Yolda Laide'nin gözü duvarlardaki film afişlerine takıldı.

"Bir dakika!" diye çığlığı bastı. "Bu film hangi sinemada oynuyormuş?"

"Yaramaz o," dedi Marcello. "Savaşan askerlerle dolu bir film."

Antonio yola devam etti.

"Filmin adı ne?"

"Ne bileyim," diye karşılık verdi Marcello. "Bir tek 'öp' sözcüğünü gördüm."

"Neyi öp?"

"Dudakları öp herhalde." Pis pis sırıttı. "Yoksa başka bir yerinden öpülmeyi mi yeğlersin?"

Laide haşin bir sesle:

"Kes be!" diye bağırdı. "Bu tür şakalardan hiç hoşlanmadığımı bilirsin."

Sonunda gidecekleri sinemanın önüne geldiler. Köpeğin sıcaktan rahatsız olmaması için arabayı gölgelik bir yerde bıraktılar. Sinemaya girdiler. Salon boş sayıla-

cak kadar tenhaydı. Balkona çıktılar ve Laide'yi aralarına alıp oturdular. Film renkliydi. Antonio soğuk Amerikan esprileriyle dolu olan filmi çok aptalca buldu. Ama bir başyapıt bile olsaydı, bu koşullar altında beğeniden uzak kalacaktı.

Ama Laide tam havasını bulmuş bir coşku içindeydi. Her şeye kahkahalarla gülüyor, yerinde hop oturup hop kalkıyordu. Derken Antonio kızın sağ eliyle Marcello'nun sol elini sıkıca kavrayarak bastırdığını gördü. Tıpkı iki âşık gibi... Antonio'nun farkına varmadığını mı sanıyorlardı? Kız bir yandan da gözlerini beyazperdeden ayırmıyor, kahkahalar atarak boş salonu çınlatmayı sürdürüyordu. Film, birbirinden yaramaz üç velete bakmak zorunda kalan genç bir adamın öyküsüydü. Basit kafalara seslenen tam bir çocuk filmi... İkisinin birleşik eli şimdi Laide'nin kucağında yatıyordu. Daha kötüsü, Laide yavaş yavaş yana kaykılıp başını Marcello'nun omzuna yaslamıştı.

Antonio bu görünüm karşısında felce uğramışcasına donup kaldı. Ne yapmalıydı? "İyi eğlenceler," deyip dışarı fırlayarak kızın çantalarını arabadan atmak ve bir daha görüşmemek üzere çekip gitmek çok kolaydı. Hangi erkek olsa zaten böyle yapardı. Ama kendisi yapamıyordu. Ne kadar çok aşağılanırsa, Laide'yi yitirme düşüncesi de o kadar dayanılmaz görünüyordu.

Sürekli kızı izlemeye başladı. Gözlerini açıkça onların üzerine çevirmişti. Ama Laide bundan habersiz görünüyordu. Yalnız bir ara, yine ondan yana hiç bakmaksızın, sağ elini uzatıp Antonio'nun elini tuttu. Bunun üzerine kızın kulağına fısıldadı:

"Bir el yetmiyor mu?"

Anlamamışcasına karşılık verdi:

"Bir elin nesi var, iki elin sesi var... Çok eğleniyorum. Ne komik film, değil mi?"

YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM

Sonunda bir sabah o büyük an geldi. Olay şöyle oldu: Uyanır uyanmaz yine her zamanki gibi Laide'yi düşünmeye başlamıştı. Fakat hiçbir acı duymadığını keşfetti. Yaraya dokunuyor, ama yara artık acımıyordu. Kızı birkaç kez daha çok yönlü olarak düşünmeye çalıştı. O şiddetli acının dönmesi için çağrıda bulundu. Ne var ki, bu meydan okuması kabul edilmedi. Anlatılmaz bir duyguydu bu! Bir mucize!.. Hemen yataktan fırlayıp kalktı ve odanın içinde hoplaya zıplaya dört dönmeye başladı. Düşmanın beklenmedik bir anda dönme olasılığına karşı hazırlıklı olarak yıkanarak giyindi. Ancak, anlaşıldığı kadarıyla, düşman savaş alanını terk edip kaçmıştı.

Yine Laide'yi düşündü. Onun yatakta bir başka erkekle çılgıncasına sevişiyor durumundaki görüntüsünü gözleri önüne getirdi. İğrenç bir şekilde bu sevişme sahnesinin tüm ayrıntılarına indi. Ama o şiddetli acı yine de gelmedi. Sonra evden çıkıp yürümeye başladı. Yürüyüş alışkanlığını çoktandır unutmuştu. Şimdi aylardır yapmadığı bir şeyi yapmak istiyordu. Artık sıcak bastırdığı halde, iyileşmesinin bir simgesi olarak parkta şöyle bir

gezinmek. Ayrıca, stüdyoya dönmek için de dayanılmaz bir istek duyuyordu. Telefona hiç heyecanlanmadan ve kılını bile kıpırdatmadan bakmanın özlemiyle yanıyordu. Bırak istediği kadar çalsın! Yedi sekiz kez, belki de daha çok çaldıktan sonra ahizeyi kulağına götürecekti. Ola ki, hiç açmayabilirdi de! En küçük bir tedirginlik bile duymayacaktı. Ortaklarıyla iş konusunda tartışmayı da özlüyordu. İçinden kahkahalarla gülmek, çocuklar gibi koşmak geliyordu. Tanrım! Yaşam ne güzel bir şeydi!

Ancak, güneşin altında uzun adımlarla yürüdükçe içinde hafif bir sızı duydu... Hayır, olamaz!.. Hastalığın sadece son yankıları bu!.. Gerçek değil... Önemsiz bir sızı... Hiçbir şey... Birazdan geçer... Bak, Laide'yi ne durumda rahatça düşünebiliyorum... Kolları arasında toy bir gençle yatakta çırılçıplak uzanmış yatıyor... Çocuğun dilini dudakları arasına almış emiyor... Gördün mü?.. Bundan kötü tablolar bile düşünebilirim... Beni artık hiç ırgalamaz... Ha belediyenin günlük toptan satış fiyatları bildirgeleri, ha Laide'nin yatak âlemleri... Umurumda değil...

Ama bu iğrenç sahnenin ayrıntılarına inme olanağını bulamadı. Hastalığı kaybolacağına, şimdi yüreğini sıkıştırmaya başlamıştı. Ansızın hiçbir neden yokken kendini çok mutsuz hissetti. Kendini bu mutsuzluk kuyusundan kurtarmak, birkaç dakika önce ruh durumuna getirmek için zorladıysa da soylu özgürlük duyusu uçup gitmişti. Demek bir serap görmüştü. Onu özgürlükten alıp yeniden hapse atan zalim pençe, artık şifasız görünen hastalığını daha da artırmıştı. Yeni başlayan günün eşiğinde yeniden sendelemeye, sıtma nöbetine tutulmuşcasına titremeye ve çökmeye koyulmuştu.

Yürüyemediği için durdu. Boyunduruk bir kez daha omuzlarının iki küreği arasına oturmuş, canını yakıyordu. Bu arada, ilk kez korkunun gerçek yüzünü gördü. Bugünlerde başarıyla bitirmeye çalıştığı son işi üzerinde olağanüstü bir çaba harcıyordu. Ama kaytarmacılık ya-

par da işi bitiremezse, Laide için gereksinim duyduğu paradan yoksun kalacağını biliyordu.

Varlıktan yokluğa düşmüş adamlar konusunda çok şey duymuş ve okumuştu. Bunların tümünü de düş ürünü roman kahramanı kişiler olarak değerlendirmişti. Iyi korunan kendi güvenli dünyasında böyle felaketlerin olamayacağını sanırdı. Ancak, şimdi bu kötü ünlü yola adım atıp atmadığının merakı kafasında bir soru işareti olarak belirmekteydi. Korkunç geleceğini görür gibi oluyordu...

Aydın kişilerin devam ettiği kulüp ve restoranların çevresinde kebapçı kedisi gibi dolanan eski bir gün görmüş... Keyfi kaçmış bir meslektaşından elli bin liret koparmak için asılıyor, binbir dereden su getiriyor... Ucuz bir pansiyon odasında yaşıyor; sırtında lime lime bir ceket, yamalı bir pantolon ve ayağında partal pabuçlar... Kaldırımlarda, soğuk rüzgârların önünde sürüklenen yapayalnız bir adam... Tam bir sokak köpeği... Öte yandan, zengin bir fabrikatörün koruması altında yaşamını sürdüren Laide, pırıl pırıl Jaguar'ı içinde fırtına gibi önünden geçiyor... Her yanı elmas takılarla kaplı, mink kürke sarınmış tombul bir kadın...

Yaşamını böyle nasıl sürdürecekti? Her geçen gün giderek daha çok paraya gereksinim duyuyordu. Laide, kira bedeli Antonio'dan olmak üzere üniversite caddesi üzerinde küçük, şirin bir kat tutmuştu. Buna karşın, dairenin bir anahtarını kendisine vermek istememesi, Laide ile arasında uzun tartışmalara yol açmıştı. Antonio bu anahtar savaşını kazanmak için bir öfke nöbeti sırasında tehdide başvurmak zorunda kalmış ve onu dönmemek üzere terk edeceğini söylemişti. Gerçi kız ona inanmamıştı, ama ne kaybederdi ki? Anahtar Antonio'nun elinde olsa bile, her zaman için kapıyı içerden kilitleme olanağı vardı. Adam kapıyı çalacak olsa da zili duymamış ya da evde yokmuş gibi davranabilirdi.

Şaşkın Antonio, Laide ile arasındaki bağlar güçlen-

dikçe işlerin daha da sarpa sardığını sezinliyordu. Başka bir deyişle, incinme ve kıskançlık nedenleri giderek artıyordu. İçini dökmek gereksinimini duyduğu sır arkadaşları bile akıl vermekten vazgeçerek onu kendi haline bırakmışlardı.

Sözgelimi, geceleri sinema ya da tiyatro dönüşü, Antonio onu apartmanın önünde bırakacağı yerde yukarı çıkmak isterdi. Bir şey yapmak için falan değil, sadece soyunup yatağa girmesini izlemek için. Ama kız bu konuda nuh diyor da peygamber demiyordu. Neymiş? Geceleri yalnız başına korktuğu için dairesini Fausta adlı bir kız arkadaşıyla paylaşıyormuş! Buyrun işte!.. Laide, bu uzun boylu, iri kemikli, sevici kılıklı kızı bir gün yolda kendisine tanıştırmıştı. İğrenç bir şeydi doğrusu!

Dahası, onunla sevişmek de zorlaşmış, giderek yokuşa sürülen bir sorun durumuna gelmişti. Laide'nin onunla yatmaktan kaçındığı açıkça ortadaydı. Şöyle ya da böyle her zaman için bir özür yaratma sevdasına kapılmıştı. Ya aybaşısı oluyor ya boğazı ağrıyor ya da kalp çarpıntısı tutuyordu. Yatmayı kabul edince de bunu öyle isteksizce, bir angarya gibi yerine getiriyordu ki, zevk almanın olanağı kalmıyordu.

Antonio'nun orada bir gece geçirmesini tartışmak bile istemiyordu. "Şimdiye kadar hiçbir erkekle sabahlamadım. Yatakta yalnız olmazsam uyuyamam," kızın şaşmaz nakaratıydı. Ancak büyük baskılar ve inatçı bir direnme sonunda Antonio, 15 Ağustos bayramı gecesinde onunla birlikte kalma vaadini koparmayı güç bela başarmıştı. O gece kız sözünde durdu. Ne var ki, yatağa girmeden önce de o gece çok sinirli olduğunu belirterek kendisine dokunulması düşüncesine bile dayanamayacak bir ruh durumu içinde bulunduğu konusunda onu uyardı. Tüm gece boyu kız, yatağın kendi payına düşen yanında, arkası ona dönük olarak horul horul uyudu. Aşk bu muydu yani?

Antonio zaman zaman kendine şaşıyordu. Bu kadarı-

na nasıl dayanabiliyordu? Bir zamanlar böyle bir durum olanaksız görünürdü. İyi ki, insan profesyonel bir boksör gibi sert yumruklar yemeye alışıyordu. İyi mi ya da kötü mü? Acaba bu başındaki bela, moral bir çöküşün işareti miydi? Ancak, buna başkaldırmak düşünülemezdi. Laide'yi yitirme korkusu her zaman olduğu gibi içini kaplıyordu.

Bir zamanlar erkektin... Kendine güveni olan, gururlu, zeki, başarılı bir erkek... Cehennemden çıkagelen bir kızın ardı sıra sürüklendin... Hayır, hayır!.. Beni yok etmek isteyen kötü ruhlu bir kız değil o aslında... Suç bende!.. Ona çılgıncasına vuruldum... Ve kız da çevresinde şaşkın bir pervane gibi dönüp durmamdan tedirgin oluyor... Hepsi bu işte!.. Doğru... Suç sende!.. Çünkü böyle bir durumda nasıl davranmak gerektiğini bilmiyorsun... Şaşkın ördek gibisin... Aklın karışmış... Birbiri ardına yanlış adımlar atıyorsun... Çıldırmak üzeresin, oğlum...

Bunun sonu ne zaman ve nerede gelecek?.. Evet... Özlediğimiz o bıkma duygusu nerede?.. Ya da iktidarsızlık?.. Kurtar beni bu işkenceden, ey yüce iktidarsızlık!.. Üstelik yalnızsın artık... Bu dertten tek başına kurtulman gerekiyor... Sana yardım edecek kimse kalmadı... Arkadaşlarına içini dökme yoluyla kavuştuğun bir nebze rahatlamayı bile yitirdin... Evet... Öyle utanç verici olaylar itiraf etmek zorundayım ki, hiçbir arkadaşım bana inanmaz... Zaten bu konuda konuşma cesaretini de artık kendimde bulamıyorum...

Derken bir pazar günü buluşup bir otomobil gezintisine çıkmayı kararlaştırdılar. Kıza telefon açmak üzere evinden çıkıp işyerine gitti. Buradan onunla daha rahat konuşabilirdi.

"Özür dilerim," dedi kız telefonda. "Çok üzgünüm ama bugün seninle buluşamayacağız. Marcello geliyor. Zavallı çocuk! Ailesi hâlâ yazlıkta olduğu için yapayalnız kalacak. Onu böyle orta yerde dımdızlak nasıl bırakabilirim?"

"Peki, benimle bir randevun yok muydu senin?"

"Ama biz her gün buluşuyoruz, tatlım! Yo bu kadar bencil olma. Tek arkadaşım o benim. Üstelik öyle iyi bir çocuk ki!.. Onunla iki kardeş gibi olduğumuzu söylemiştim sana."

"Peki. Nasıl istersen öyle yap."

Ne yazık ki, içine sindirmeye çalıştığı Marcello karabasanı zar zor kabul edilmiş bir durumdu. Şimdi bu konuda ağzını açacak olsa, kızın bir bakıma karşı çıkmaya hakkı vardı. Saat bir buçukta bu kez Laide ona telefon açtı:

"Nasılsın, tatlım? Çıkıyor muydun?"

"Hayır. Neden sordun?"

"Çünkü bana bir iyilik yapmanı istiyorum. Evde Piçi'nin yiyebileceği bir şey yok. Onun için hemen bir lokantaya gidip yarım kilo kuşbaşı et ya da pirzola almalısın. Bugün pazar olduğu için tüm kasaplar kapalı."

Korkunç bir şeydi bu!.. Neresinden bakılırsa, akıl alacak gibi değil... Ama birkaç dakika için de olsa onu görme düşüncesi neşesini yerine getirdi:

"Oldu. Hemen şimdi gidiyorum."

Antonio elinde küçük bir et paketiyle Laide'nin kapısını çaldığında saat iki bile değildi. Kapı açılmadan önce içerden gelen bir erkek sesi duydu. Laide onu saçı başı dağınık bir durumda ve tatsız bir yüzle karşıladı:

"Kusura bakma. Gerçekten üzgünüm. Bu kadar çabuk geleceğini bilmiyordum."

Antonio içeri girmek zorunda kaldı. Mutfakta oturan Marcello, ayağa kalkıp onu saygılı bir biçimde selamladı. Öyle saf ve yorgun görünüyordu ki, Laide ile arasında arkadaşlıktan öte bir ilişki bulunmadığına inanmak kolaylaşıyordu. Antonio duygularını açığa vurmayan bir sesle:

"Eh, ben artık gitmeliyim," dedi.

"Biraz daha kalamaz mısın?"

"Hayır. Bekliyorlar. Siz ne yapacaksınız?"

"Hiç. Piçi yemeğini yer yemez çıkacağız. Sinemaya gidiyoruz."

Laide onu asansöre kadar götürdü. Orada dayanamadı:

"Hiç değilse benimle akşam yemeği yersin umarım."

"Şey... Evet, olabilir."

"Neden olabilir?"

"Stüdyoya dönecek misin?"

"Bugün pazar ama..."

"Bak! En iyisi şöyle yapalım. Altı buçukta ben stüdyoya telefon açayım."

İçinde tuhaf bir kirlenmişlik duygusuyla apartmandan ayrıldı. Sanki bir haksızlığa uğramıştı... Evde ikisi baş başa... Şundan bundan konuşacaklar... Onun bunun dedikodusunu yapacaklar... Köpekle oynayacaklar... Masumca şakalaşacaklar... Evet!.. Yirmi yaşında güzel bir kızla yirmi beş yaşlarında güçlü kuvvetli bir delikanlı başka ne yapabilir?.. Bu aklından geçirdiklerine içtenlikle inanıyordu. İnanmayacak olursa, buna nasıl dayanabilirdi? Kıza içtenlikle inanmak tek kurtuluş yoluydu. Ama başkaları, sıradan kişiler, bazı şeyleri anlama yeteneğinden yoksun insanlar, varsınlar göbekleri çatlayıncaya kadar gülsünler... İsterlerse kıçlarıyla gülsünler... Cahil onlar, cahil!..

Tam altı buçukta kız telefon açtı:

"Bak, tatlım! Şimdi sakın bana kızma. Lütfen anlayışlı ol. Gerçekten ne yapacağımı bilmiyorum. Zavallı çocuk Fransa'ya gidiyor. Haftalarca, belki de aylarca yurtdışında kalacak. Bu durumda onu nasıl bir başına bırakabilirim? Treni de on bir buçuktan önce kalkmıyor."

"Ama demiştik ki---"

"Lütfen yine başlama! Başım çatlayacak gibi ağrıyor zaten. Lütfen! Aramızda kötü bir şey olmadığını biliyorsun. Bak, bir kez daha yineliyorum... Bu gece yurtdışına gidiyor. Tamam mı?"

Yurtdışına gidiyormuş! Öyle büyük bir öfkeye kapıl-

mıştı ki, dili tutuldu. Arkadaşlarıyla gittiği akşam yemeğinde tam bir robot gibiydi. Arkadaşlarının da artık ona aldırdığı yoktu ya! Sonra da yalnız bir gecenin bitmez tükenmez karabasanı: Gözler tavandaki iki çatlağa dikili, dışarda gelip geçen arabaların gürültüsü, kaldırım kenarında müşteri bekleyen orospuların sesleri... Şimdi ikisi nerelerdeydi acaba? Marcello gerçekten gitmiş miydi? Yoksa kızın evindeki o iki kişilik yatakta öğle sevişmesini mi perçinliyordu?

Sabahın sekizinde Antonio hâlâ uyumamıştı. Gözleri kan çanağı içinde, kalkıp giyindi ve garaja koşturdu. Bu kez daha ilk çalışta Laide kapıyı açtı:

"Ne oluyor?"

"Olan şu ki, artık yetti! Eşek muamelesi görmekten bıktım! Niye anlamak istemiyorsun---"

"Papaz gibi vaaz vermenin zamanı değil şimdi. Tam tersine, bana teşekkür borçlusun."

"Teşekkür mü borçluyum?"

"Elbette ya! Dün gece başımdan defettim hergeleyi. Ona dedim ki---. Kullandığım sözcük için özür dilerim... Geber, dedim ve kapı dışarı attım."

"Şu sevgili arkadaşını, öyle mi?"

"Sevgili arkadaşmış! Eksik olsun öyle sevgili arkadaş! Öteki tüm erkekler gibi bok herifin biriymiş meğer. Asıl ben ne kafasız bir kızmışım! O iti nasıl olmuş da iyi bir çocuk sanmışım? Ah, sersem kafa ben!"

"Ne oldu ki?"

"Ne olacak? Akşam yemeğinden sonra beni apartmanın kapısına getirdi. Ben de birkaç dakikalığına yukarı gelebileceğini söyledim. Daha buraya girer girmez benimle yatmaya kalkışmaz mı!"

"Ne yaptı? Sana sarıldı mı? Öptü mü?"

"Önce şaka yaptığını sandım..."

"Sulanmanın şakası olur mu?"

"Dinle! Ama üzerime saldırınca suratına öyle bir tokat attım ki, ömrünün sonuna kadar unutamaz. Sonra kı-

çına bir tekme, neye uğradığını anlayamadan kapı dışarı ettim. Şimdi de sen gelmiş, olmadık bir şey için bana kafa tutmaya kalkışıyorsun. Aslında senin onurunu koruduğum için ellerime sarılıp bana dua etmelisin. Neyse, sonunda mutlaka inanacaksın bana. Tanrı şahidim olsun ki, yalan söylemediğime er geç inandıracağım seni!"

Ve soyunmaya başladı.

YİRMİ SEKİZİNCİ BÖLÜM

Telefon ahizesi elinde, kıza telefon açıp açmamakta kararsız, öylece bekliyordu. Bugün 1 Ocak, yani yeni yılın ilk günüydü. Aralarındaki ilişkinin başlamasından bu yana dört ay geçmişti. Ahize hâlâ elindeydi. Ne bekliyordu?.. Bir gün kızı suçlaması üzerine çıkan bir kavga sırasında Laide şöyle demişti:

"Beni artık anlamalısın. Kimse beni gerçekten sevmedi. Herkesi düşmanımmış gibi görüyorum. Sanki herkes beni kandırmak, benden yararlanmak istiyor. Eğer yaşam bana kimseye güvenmemeyi öğrettiyse, bu benim suçum değil. Evet, her zaman tetikteyim. İnsan şeklinde bir kirpiyim. Kendimi korumaya çalışıyorum. Bu yüzden sana her zaman iyi davranmadığım doğru olabilir. Ama nedenini anlamalısın. Tüm suçu bana yükleme."

Bir zamanlar çocukluğunda Antonio karda dağ başında koşup oynarken, ayağı kayarak bayırdan aşağı yuvarlanmış ve nasılsa açıkta kalmış bir kaya çalısına tutunması sonucu kendisini yukarı çekmeyi başarmıştı. Böylece uçuruma düşüp parçalanmaktan kıl payı kurtulmuştu. İşte, şimdi de Laide ile aynı korkulu serüveni ye-

niden yaşıyor gibiydi. Onun uzun siyah saçlarına can havliyle yapışmış olan adamın neler çektiğini kız bilmiyor ya da aldırmıyordu. Ürkmüş bir vahşi at gibi bu adamı irili ufaklı taşlar ve toz toprak üzerinde sürükleyip duruyordu. İnatla kuyruğuna yapışmışsa, kabahat kendinde mi ya da ondan kurtulmak için dört nala koşan ürkmüş hayvanda mıydı?

Aradan dört ay geçtiği halde bu sürede kızda hiçbir değişiklik olmamıştı: Telefon konuşmaları ve randevularına şaşmaz bir bağlılık, kendince nazik ve saygılı, ama mermer gibi duygusuz ve kilise direği kadar ilgisiz. Evet, Marcello gerçekten ufukta kaybolmuştu ve Laide'nin eski yaşam biçimini sürdürdüğünü sanmak için de bir neden yoktu. Hatta bağırsak enfeksiyonunu izleyen bir kalp rahatsızlığı yüzünden dış dünya ile ilişkisi kesilmiş ve iki ay hastanede yatmak zorunda kalmıştı. Bu durumda, Laide'nin bir daha dönmemek üzere ortadan kaybolacağına yönelik anlamsız endişesi kendiliğinden yok olmuştu. Ancak, kız hastanede bile onu aşağılayıp doğduğuna pişman edecek yöntemler bulmakta gecikmedi. Bir kere doktorlarla hemşirelerin önünde tüylerini diken diken eden şu amca diye anılma sorunu vardı. Sonra hiç utanmadan tüm doktorlarla kırıştırması da ayrı bir dertti. Örnek vermek gerekirse, genç ve yakışıklı bir doktor, Laide'nin yatağının ayak ucunda dikilip dururken, kalp krizi tutmuşcasına adamın eline sarılarak sanki yardım ve sevgiyi yalnız ondan bekliyormuş gibi bir tavır takınırdı.

Bir akşam ona Milano'nun en iyi mağazasından satın aldığı bir geceliği götürmek için hastaneye gitmişti. Oda karanlıkçaydı. Hastabakıcı bir köşede oturmuş, gece lambasının ışığında kitap okuyordu. Antonio gitmeden önce yatağa eğilip kıza bir iyi geceler öpücüğü kondurmak istedi. Laide onu öyle öfkeli bir şiddetle itti ki, görenler de adamın tecavüz etmek için kıza saldırdığını sanırdı. İşte bu gibi davranışlardan ötürü onun ne biçim bir

amca olduğunu bilmeyen kalmadı.

Sonra bir de kızın hastanede olabildiğince kalmak gibi garip bir isteği vardı. Doktorlar ne zaman birkaç güne kadar taburcu olacağından söz etseler, o hemen yeni bir kalp krizine tutuluyordu. Antonio bu durumdan kuşkulandı ve bir gün kendisine aldırdığı bazı hapları kullanarak bu krizleri onun yarattığına karar verdi. Kız ona bu hapları meteliksiz kalan arkadaşı Fausta için aldırdığını söylemişti. Bunun ne tür bir ilaç olduğunu Antonio bilmiyordu. Ama Laide'nin taburcu olacağını öğrenmesi üzerine geçirdiği ilk şiddetli kalp krizinden sonra Fausta'yı sorguya çekti. Sevici kılıklı kız şaştı ve Laide'den kesinlikle böyle bir ilaç istemediğini söyledi. Böylece sürekli huzursuzluk içinde birkaç hafta geçti. Sonunda hastaneden taburcu oldu. Ancak, yeniden kriz geçirmesi olasılığından korktuğunu belirtmesi üzerine Antonio bütün gece başında beklemesi için ona özel bir hemşire tuttu.

Antonio ile Laide yılbaşı gecesini işte bu hemşirenin eşliğinde geçirdiler. Tatsız tuzsuz bir gece oldu. Gecelikle geceye katılan Laide'nin başı ağrıyordu. Hemşire sessiz ve duvar kadar ilgisizdi. Antonio da "başa gelen çekilir" gibilerden bir hava içindeydi. Nefis etli börekler ve iki şişe de şampanya almıştı. Ne var ki, gecenin tümü televizyon ekranının karşısında geçti. Saat gece yarısını vurduğunda, Laide büyük bir otelin gala gecesi görüntülerini veren TV'yi izlemeye devam etti. Beğenmediğini söylediği şampanyadan sadece bir yudum aldı. Üstelik, şampanyadan biraz anladığını söyleyerek Antonio'nun beğeni anlayışını küçümsedi. Ailesinin ya da onların dostlarının evlerinde bu gibi zamanlarda yalnız Dom Perignon ya da Monopole marka şampanyalar içildiğini gururla belirtti.

Antonio bunları düşünürken, dün geceyi kafasından silmeye karar verdi. Dün gece Laide kendini iyi hissetmiyordu. Ama bugün Antonio onunla birlikte yemeğe çı-

kacağını umuyordu. Çünkü bugün yeni yılın ilk günüydü. Lüks bir eğlence yerinde ve kızın yanında bulunmasının verdiği doyumsuz hazla, kim bilir ne güzel vakit geçirecekti. Laide dün gece onunla çıkmayı kabul ettiğinden, oldukça sakin geçen bir sabahı geride bırakmıştı. Artık bu işin nasıl sona ereceğini hiç merak etmiyordu. Yarından sonrasını bile düşünmek anlamsızdı. Çünkü Laide son anda fikrini değiştirebilirdi.

Nitekim, o gün de fikrini değiştirdi. Saat ikide ona telefon açtı. Kızın sesini duydu: Çok üzgünmüş. Meğer dün gece bugünün yeni yılın ilk günü olduğunu tamamiyle unutmutmuş. Oysa yeni yılın ilk akşamı yemeğini her zaman ailesiyle birlikte yermiş. Ayrıca, dayısıyla yengesi de ablası ve eniştesinin kendi evlerinde verdikleri yemekte hazır bulunacaklarmış. Bu aile yemeğine gitmemesi kesin olarak düşünülemezmiş.

Ne diyebilirdi ki? Aslında rahatlamış bile sayılırdı. Çünkü bu akşam hiç değilse kızın ailesiyle birlikte olduğunu biliyordu. Acclesi yoktu. Bugünkü yemeği askıya aldığına göre, yarın birlikte yemeğe çıkarlardı.

Sonra birden kafası çalışmaya başladı. Randevularını kaçırmamaya büyük özen gösteren ve her şeyi en küçük ayrıntısına kadar anımsayacak derecede güçlü bir belleğe sahip bulunan Laide, dün gece bugünün yeni yılın ilk akşamı olduğunu nasıl unutabilirdi? Bütün bunlar başka biriyle dışarı çıkmak için bir mazeret olmasın?

Hadi, durma!.. Madem ki kuşkulandın, hemen harekete geç, soruştur... Öğren işin aslını faslını... Hadi!.. Hayır!.. İğreniyorum böyle bir şey yapmaktan... Çok kötü bir hareket bu!.. Sadakatsizlik... Seven bir kalbi pisliğe bulamak.. Yok canım!.. Belki gerçek neden bu değil... Bu işe girişmek istemeyişinin gerçek nedeni korku olmasın?.. Onun gerçek yüzünü öğrenme korkusu... Yalanını ve sana ihanetini ortaya çıkarma korkusu... Sonuçta kendini ondan vazgeçmek durumunda görmenin getirdiği korku... Çünkü kendi gözünde ne kadar sefil bir yaratık

olarak görünürsen görün, seni son bir dayanak ayakta tutuyor... Neymiş o?.. Laide'nin sana yalan söylediğini ve ihanet ettiğini bir kez yakalarsan, onunla kesin olarak ilişkini kesme kararın... Çok doğru!.. Hem yapacağın iş öyle kolay ki!.. Akşam yemeği zamanı bir bahaneyle ablasının evine telefon açarsın... Laide büyük olasılıkla ablasını ya da eniştesini uyarmış olamaz... Laide'yi yemeğe bekleyip beklemediklerini mutlaka söyleyeceklerdir...

Telefon açma kararını vermesi uzun zamanını aldı. Tüm öğle sonrası süresince stüdyosunda olasılıklar, tehlikeler ve ortaya çıkacak karışıklıklar üzerinde düşündü durdu. Sonunda gerçek bir tehlike bulunmadığına karar verdi. Altı gibi bir saatte kız her zaman olduğunca işyerinden onu telefonla aradı: Yeniden özür dilerken, ertesi gün kendisiyle çıkmak üzere söz verdi. Kendisini daha iyi hissettiğini de sözlerine ekledi. Gerçekten de sesinden mutluluk, cıvıl cıvıl bir sevgi akıyordu. Sonunda "Bay bay," dedi. "Bu gece sakın bir başka kızla çıkayım deme!"

Öğleyle akşam arası ne uzun bir süreymiş meğer! Sekiz on beş ya da sekiz buçuktan önce telefon açmanın yararı yoktu. Zamansa geçmek bilmiyordu. Gözü kolundaki saatteydi. Dakikaları ilerlemekten alıkoyan can sıkıntısı değil, öfkeydi. Bu da onun çılgınlığa doğru yol alması için yeterliydi.

Stüdyodaki saat sekize on kalayı gösterdiğinde çoktan kendini yiyip bitirmiş bir durumdaydı Gözleri yuvalarında kim bilir fırıl fırıl nasıl dönüyordu. Ansızın dışarı fırladı... Arabanın lastiklerinden biri patlamış olmasın? Hayır, lastikler sağlamdı. Annesinin evine doğru yola çıktı ve sekizi beş geçe oraya vardı. Tanrım! Beklemeyle geçecek bir on dakika daha!

Yemek hazırdı ama nasıl yiyecekti? Yine de başkalarının işin farkına varmalarını istemiyordu. Böylece kendini birkaç kaşık çorba içmeye zorladı ve hiç konuşmamayı yeğledi. Annesi onu artık bir alışkanlık halini alan

üzüntülü gözlerle izliyordu. Dorigo'nun gözleriyse kol saatinden ayrılmıyordu. Annesinin sesi çalındı kulağına:

"Külbastını yemeyecek misin? Milano usulü külbastı en sevdiğin yemekti."

"Biraz alayım... Nedendir bilmiyorum, bu akşam hiç iştahım yok."

"Sekiz on üç!

Sekiz on yediye kadar bekleyecek gücü nasılsa buldu. Aslında dokuzda telefon açması çok daha iyi olurdu. Laide aile yemeğine gecikmiş olabilirdi. Ama daha fazla bekleyemedi.

"Özür dilerim. Telefonla birini aramam gerektiğini unutmuşum."

Yan odaya geçti. Numaraları çevirdi. Hat meşgul değildi. Ama çalan telefona kimse cevap vermiyordu. Evde kimse yok mu nedir? Laide telefonun ablasının yatak odasında olduğunu söylemişti. Öyle olsa bile duyulmaz mıydı? Belki de en iyisi buydu. Kimse cevap vermezse, yapılacak şey kalmıyordu. En azından bir ateşkes antlaşması. Hiç değilse bu gece yazgısını belirleyecek kararı vermek zorunda kalmayacaktı.

Hayır. Telefona biri çıktı... Bir erkek sesi. Enişteşi olmalı.

"Özür dilerim. Rahatsız ettim. Ben Dorigo. Lütfen Laide'yi bir dakika için telefona çağırır mısınız?"

"Laide burada değil, efendim."

"Öyle mi? Akşam yemeğini sizinle yemeyecek miydi?"

"Hayır, yemeyecekti. Onu bu akşam beklemiyoruz."

"Özür dilerim. İyi geceler."

Ve şimdi içinde kahredici birtakım şeyler... Çarpıntı, soluma güçlüğü, kramp... Beynini kazıyan güçlü kazma darbeleri... Tanrım! Demek kuşkularında yanılmamıştı.

Şimdi de Laide'ye telefon açsa mı? Ya hâlâ evdeyse? Yitirecek neyi vardı ki...

Antonio için büyük değer taşıyan o yorgun, kaygısız

ve vurdumduymaz ses hemen telefona çıktı.

"Benim," dedi adam. "Bana ablanlara gideceğini söylemiştin ama doğru değilmiş."

"Doğru değilmiş ne demek? İşte şimdi çıkıyorum."

"Az önce ablanın evine telefon açtım. Seni yemeğe beklemediklerini söylediler."

"Fikrimi değiştirdim de ondan."

"Peki, nereye gidiyorsun?"

"Tek başıma yemeğe gidiyorum. Şimdi beni rahat bırak da gideyim. Çünkü aşağıda taksi bekliyor."

"Yemeğini benimle ye."

Karşı uçtan sert ve kararlı bir "Hayır!" geldi.

"Neden?"

"Canım istemiyor da ondan. Ayrıca, bunu tartışmak da istemiyorum. Hadi, hoşça kal. Taksiler bütün gece beklemezler."

"Sana benimle gel diyorum!"

"Ben de gelmem diyorum!"

"Öyleyse ben de seni apartmanda beklerim."

"Hayır! Beklemeni kesinlikle istemiyorum."

Ve telefon yüzüne kapandı.

Bu kız çıldırmış mıydı acaba? Daha önce asla böyle davranmış ve konuşmuş değildi. Ortalıkta bir şeyler dönüyordu. Bu kez yaşamına yeni bir erkek girmiş olmalıydı. Bu yeni erkek uğruna da kendisiyle tüm bağlarını koparmaya hazırdı. Şunlar bunlar dışında, ayda yarım milyon lireti gözden çıkarmayı kafaya koymuştu demek!

Salaklaşma!.. Böylesi daha iyi be!.. Çok daha iyi... Günün birinde nasılsa olacaktı bu iş... Ama çok tuhaf... Paraya bu kadar düşkün, hesaplı bir kız---. Çok tuhaf!.. Evet, birine fena tutulmuş olmalı... Dur!.. Senden çok daha zengin biriyle tanışmış olamaz mı?.. Evet... Peki, ne olacak şimdi?. Hiç fark etmez!.. Olan olmuş zaten... Artık hiçbir tercih hakkın yok... El açılmış... Kâğıtlar masanın üstünde... Sevin be!.. Kurtuldun!..

Ona on kala Laide'nin daire kapısının zilini çaldı.

İçerden hemşirenin sesi geldi:

"Kim o?"

"Antonio."

Kapı açıldı. Adam kendini içeri attı. Böylesi kapı önünde beklemekten iyiydi. Hemşire Teresa şaşmış görünmüyordu. Hiçbir şeyle ilgilenmiyor izlenimi veren otuz yaşlarında iri yarı bir kadındı:

"Benim başımı belaya sokmayacağınızı umarım. Sinyora Laide telefona cevap vermemi yasakladı ve kapıyı hiç kimseye açmamamı tembihledi. Siz kalacak mısınız?"

"Onu bekleyeceğim."

"Televizyon izlemem sizi rahatsız eder mi?"

"Hiç etmez. Keyfinize bakın."

Kitap rafında yığınla duran resimli çocuk romanlarından bir tane alıp mutfağa geçti. Laide'nin bu tür kitaplardan başka bir şey okuduğunu görmemişti. Ne var ki, oyalanmak için Tom Mix'ten başka bir şeyler gerekliydi. Ne sonu gelmez saatlerdi bunlar! Bir kızın Milano'nun birçok lokantasından birinde bir adamla akşam yemeğine gitmesi dünyada belki başka hiç kimseyi ilgilendirmeyen bir konuydu, ama Antonio için her şeyin sonuydu. Aklına birden nedense annesine telefon açmak geldi:

"Rahatsız etmiyorum ya, anne? Telefonla kimse beni aradı mı diye soracaktım."

"Evet, az önce biri aradı... Kim olduğunu bilirsin sanıyorum."

"Peki, önemi yok. Hoşça kal anneciğim..."

O aramıştı. Evde olup olmadığını anlamak için herhalde. Böylece Antonio'nun onun dairesine gitmediğinden emin olacaktı. Az sonra, hiç kuşkusuz, bunu öğrenmek için buraya telefon açacaktı.

Gerçekten de on dakika geçmeden telefon çaldı. İki zil sesi ve sessizlik. Herhalde Teresa ile anlaştıkları gibi kendisinin aradığını belirten bir parola... Teresa, sırtında sabahlığı, telefonun başına koşturdu. Antonio fısıldadı:

"Ona burada olduğumu söyleme."

Teresa telefonda:

"Hayır, sinyora," dedi. "Bu saate kadar bir şey yok. Hayır, kimse telefon etmedi."

Evde çıt çıkmadığı halde, Antonio telefonun öteki ucundan gelen sesi duyamıyordu:

"Ne dedi?"

"Hiç. Sizin gelip gelmediğinizi sordu."

"Başka bir şey demedi mi?"

"Hayır. Sadece içeri kimseyi bırakmamamı ikinci kez yineledi."

Vay kahpe vay! Şimdi kendisini kapı dışarı atmak istiyordu, öyle mi? Ona bütün bu yaptıklarından sonra... Nankör karı!.. Ama alacağı olsun!.. Son bir konuşma yapacağım onunla... Son kez gözümü yumup ağzımı açacağım--- Dur sen dur!.. Eğer gerekirse yarına kadar da bekleyeceğim... Son kez!..

Etajerdeki çalar saat on bire beş kaldığını gösteriyordu. Yemek odasında bir koltuğa oturdu. Raflardan birinin üzerinde bezden devasa bir kaz palazı duruyordu. Bunu hastanede yattığı sırada Antonio Laide için almıştı. Sessizlik... Yalnız gelip geçen arabaların uğultusu. Teresa'nın büyülenmiş gibi izlediği televizyonun yan odadan yansıyan sesi... İlerlemekte nazlanan dakikalar ve her dakikanın Antonio'nun yüzünde patlayan tokadı... Çalışmaya başlayan buzdolabının iniltisi...

On biri beş geçiyordu. Gözlerini odadaki eşyanın üzerinde gezdirdi... Taş bebekler, bir daha hiç göremeyeceği çocukça şeyler... Masanın üzerinde bir Noel mumu duruyordu... Kız hâlâ ortalarda yoktu... Buzdolabının karşısında saman çöpleriyle örülmüş siyah bir sepet ve içinde küçük bir oyuncak köpek vardı... Laide'yi neşelendirmek için hastaneye götürmüş olduğu bir başka enayice armağan... Ve şimdi bu güzelim aşk bir hiç uğruna çöp sepetine atılıyordu... Zaten o hiçbir zaman ciddi olmamış, bu ilişkiye hiç değer vermemişti... Kapının üs-

tünde bir ökseotu demeti asılıydı... Bu kız kaçta dönecekti?

Telefon çaldı. Bu kez parolalı değildi. Teresa ahizeyi kaldırdı. Laide değildi.

"Hayır. Sinyora evde değil. Hayır, yarın sabah buna ihtiyacımız olacağını sanmıyorum."

"Kimdi?"

"Telefon şirketinden bir adam. Uyandırma ve uyarma servisinden. Sinyoranın yarın belirli bir saatte uyandırılmak isteyip istemediğini sordu."

"Çok tuhaf! İşin aslı nedir?"

"Bilmiyorum. Sinyoranın tanıdığı biri olduğunu sanıyorum."

Vay be!.. Demek telefon şirketindeki heriflerle bile kırıştırıyordu. Belki de bu adamla işi iyice pişirmişti... Mutfağa geçti. Dergiyi yeniden eline aldı. Teresa'nın televizyonu kapattığını duydu. Kadın kapıdan başını uzatarak:

"Sinyor," dedi. "Ben artık yatıyorum."

Gece yarısı... Ve bire çeyrek var... Nerede olabilir?.. Eğer sinemaya gitseydi, şimdiye kadar dönmüş olurdu... Gevşeme!.. Sakın yumuşak davranma... Sinemadan başka bir dümen var ortada, oğlum... Belki de bütün gece boyu dönmeyecek... Dönmezse dönmesin!.. Buradan ancak ölüm çıkar... O kaltak dönene kadar buradan dışarı adımımı atarsam yuh olsun bana!.. Ah Laide ah!.. Büyük aşkım!.. Ne hallere düşürdün beni!.. Böyle mi olacaktı?..

Biri çeyrek geçe telefon yine zırladı. Laide arıyordu. Nedense hâlâ sabahlığını çıkarmamış olan Teresa telefonu yanıtladı:

"Hayır, sinyora... Evet. Fakat ne yapabilirdim ki?.. Olur. İyi geceler, sinyora."

Antonio sabırsızlıkla hemen sordu:

"Ne dedi?"

"Tam apartmana gireceği sırada kapının önünde sizin arabayı görmüş."

"Yani gelmiyor mu?"

"Geceyi bir otelde geçireceğini söyledi."

Sersem kafa! Bunu nasıl olmuş da düşünememişti. Hemen aşağı inip arabayı ara sokaklardan birine çekti. Sonra yeniden yukarı çıktı. Bekleyecekti... Tanrı biliyor ki, bekleyecekti!.. Ama bir otele gittiyse, beklemenin ne yararı vardı?.. Otele kaçacak kadar iğreniyor muydu Antonio'dan?.. Ya da bunun adı korku muydu?

Şaşkın ve suskun Teresa, gözlerini onun üstünden ayırmıyordu.

"Teresa, bunca zamandan sonra hâlâ benim kim olduğunu kestiremedin mi?"

"Efendim?"

"Benim kim olduğumu söyledi mi sana?"

"Sizi her zaman amcası olarak anar."

"Amcasıymış! Amcası olmadığımı anlamak için dâhi olmak gerekmez, değil mi?"

Çılgınlık!.. Teresa kim ki?.. Elinden ne gelir?.. Bu konuda ne yapabilir ki?.. Koca bir hiç... Ama biriyle konuşmalı... İçini boşaltmalı:

"Ben... Ona bütün bu yaptıklarımdan sonra... Bak, ne haldeyim... Bir erkek bozuntusu... Yazık değil mi bana?.. Tabii!.. Sen tut sevdalan bir... Bir..."

Yeniden çocukluğuna dönmüştü. Haksız yere cezalandırılmış bir çocuk... Kendini kızın yatağı üzerine attı. Yüzü onun yastığına gömülü tüm bedeni hıçkırıklarla sarsılıyordu.

"Sinyor, kendinize gelin."

Utanç verici bir sahne yarattığının farkına vararak ayağa kalktı:

"Özür dilerim... Çok özür dilerim... Bazen öyle doluyor ki, boşalmazsam--- İşte böyle..."

"Aman, efendim. Herkesin başına gelebilir."

"Hadi, sen uykusuz kalma. Hemen yat!"

"Siz daha bekleyecek misiniz?"

"Hayır, ama ona bir not bırakmak istiyorum."

Mutfakta bulduğu bir tabaka kâğıtla oturma odasına döndü. Küçük masanın başına geçip yazmaya koyuldu:

"Laide, bu olanlardan sonra aramızda her şeyin bittiği açık seçik ortada. Sana karşı her zaman sevecen ve sabırlı davranmaya çalıştığımı sanıyorum. Ama her sabrın bir sonu, bir patlama noktası vardır. Bundan sonraki yaşamında sana---"

Telefon!.. Saat bir buçuktu. Vahşi bir hayvan gibi atılarak telefonu Teresa'nın elinden kaptı:

"Alo!.. Benim."

Bir çıt sesi duyuldu. Laide telefonu kapamıştı.

Telefon açtığına göre, demek hâlâ kararsızdı. Ne yapacağını bilemiyordu. Otele gidecek parası da olmayabilirdi.

O an telefon yeniden çaldı. Teresa konuşmaya vakit bulamadan Antonio ahizeyi onun elinden kaptı. Öbür uçta şen şakrak bir ses:

"Tamam, tamam! Hemen eve geliyorum."

"Bekliyorum."

İki... İki on beş... Teresa yatmaya gitmişti. Giderek daha az araba geçiyordu. Antonio mektubunu bitirmemişti. Ama artık bunun gereği yoktu. Söylemek istediklerini yüzüne karşı söyleyecekti... Bana bak!.. Hemen şimdi gitsen çok daha iyi olur... Evet, biliyorum... Hatta bir not bile bırakmadan kapıyı çarp git... Ne duruyorsun?.. Yapamıyorsun, değil mi?.. Ama onu görmem gerek... Yüz yüze konuşacağız ya!.. Yalan!.. Yarım dakika için bile olsa, onun yüzünü bir kez daha görmeye hasretsin...

Üçe on kala aşağıda bir araba durdu. Sonra sessizliğe gömülmüş apartmanın dış kapısı açılıp kapandı... Asansör kapısının çıtırtısı... Ve yukarı çıkan asansörün uğultusu... Antonio kapının önünde duruyordu... Hey!.. Ne yapman gerektiğini biliyorsun, değil mi?.. Asansörden iner inmez yüzüne sağlı sollu iki okkalı tokat... Yıldızlar caksın gözünde orospunun!.. Ya bir olay çıkarırsa?.. Ya

bağırıp çağırarak tüm apartmanı ayağa kaldırırsa?.. Ya kalbi tutarsa?.. Ya doktor çağırmam gerekirse?..

Kız sapsarı bir yüz ve feri kaçmış yorgun gözlerle kapıdan içeri girdi. Yaralı bir dişi geyiğe benziyordu.

"Merhaba," dedi.

Antonio da kendini ölmüşcesine bitkin hissediyordu. Sanki içindeki zemberek boşanmıştı. Kafası durmuş, büyük bir bezginlik tüm benliğini kaplamıştı:

"Kiminleydin?"

"Bir kız arkadaşımla."

"Şimdiye kadar neredeydin?"

"Onun evinde."

"Sana inanacak kadar enayi mi sanıyorsun beni?"

"İster inan, ister inanma... Teresa nerede?"

"Ne bileyim nerede. Uyuyor galiba."

Onun ruhuna işleyecek, kendini haklı çıkaracak sözleri bir türlü bulamıyordu. Böylece daha savaş başlamadan yenilgiyi kabullenmiş bir durumda kalmıştı.Oturma odasına geçen Laide, tamamlanmamış yazıyı hemen gördü. Hiç okumadan tortop buruşturup mutfağa attı.

"Oku, oku! Aklını başına getirir belki."

Kız cevap vermeden tuvalete girdi ve kapıyı kapamadan işemeye başladı.

Antonio daha ne bekliyordu? Kızın kendisini sille tokat dövmesini mi istiyordu. Neden olduğu onca perişanlık bu gece için yeterli değil miydi yoksa? Ya da ondan pişmanlığını belirten birkaç söz mü bekliyordu? Yoksa kendisinden af dileyeceğini mi ummaktaydı?

Niçin af dilesin ki? Kız arkadaşıyla birlikteymiş. Kötü bir şey yapmamış ki!.. Kötü adamı Antonio oynuyor... Onun gibi sıkıcı bir adama hangi kadın isyan bayrağını açmadan dayanabilir?Hoşça kal diyerek sokak kapısından çıktı. "Yeniden görüşmek üzere," de diyebilirdi. Ama dememişti işte!.. Acaba Laide bunun farkına varmış mıydı? Laide ayakta uyuyordu. Ayrıca, yarın sabah dokuzda kuaförüyle randevusu da vardı.

YİRMİ DOKUZUNCU BÖLÜM

Laide'nin kendisini arayacağından hiç kuşku duymayarak bir koca gün bekledi. Merakından ölse bile kıza telefon açmayacaktı. Bu konuda and içmişti. Tersine bir davranış alçalmanın son basamağı olurdu. "İşte buradayım. Suratıma tükür tükürebildiğin kadar," demek gibi bir şey... Ayrıca, yanda bıraktığı mektubunu da mutlaka okumuştu. Gerçi bir jest olarak kâğıdı tortop edip mutfağa atmıştı, ama kendi gider gitmez mutfağa koşup niye okumasındı? Okuduysa, bu kez biraz fazla ileri gittiğini anlayarak içine bir korku girmiş olmalıydı.

İki gün bekledi. Herhalde hakarete uğramış masum genç kızı oynuyordu. Antonio'nun geçenlerdeki davranışını, evine yapılan bir baskın ve kendisine karşı gösterilen bir saygısızlık olarak değerlendirdiği anlaşılıyordu. Suçlandığın zaman iftiraya uğramış gibi davranmanın en iyi taktik olduğunu herkes bilirdi. Ancak, Laide'nin hâlâ telefon açmaması aslında onu huzursuz kılıyordu. Ona göre bu sadece bir inatlaşma oyunuydu. Bunun kesin bir bozuşma olduğunu bir an için bile düşünmek istemiyordu.

Üç gündür bekliyordu. Sinirleri iyice bozulmuştu. Ama kızın kendisini arayacağına inanıyordu. Kendisinden ne af dileyecek ne de üzüntüsünü belirtecekti. Bunu çok iyi biliyordu. Ama o yaramaz küçük kız havasıyla, yeniden ortaya çıkacağından hiç kuşkusu yoktu. Evet, mutlaka yeniden ortaya çıkacaktı.

Dört gün olmuştu. İşyerinde her telefon çaldığında sanki kıçına bir çuvaldız batırılmış gibi oturduğu yerden fırlıyordu. Bunun şoku tüm vücuduna yayılıyor ve bir süre soluk alamıyordu. Çektiği bu acıya kız kahkahalarla gülüyor olmalıydı. Arada Antonio aklına geldikçe, onun kendi kendine, "Şu an mutlaka beni düşünüyordur," dediğinden hiç kuşku duymuyordu. Kim bilir kendinle ne çok övünüyordu. Kim bilir ellerini sevinçle ovuşturarak arkadaşlarıyla birlikte onu nasıl tefe koyuyorlardı.

Hayır, belki tefe koyma düşüncesi yanlıştı. Çünkü Laide'nin tek arkadaşı o sevici kılıklı Fausta idi... Aman Tanrım!... Bir de Fausta denen karı!.. Ama ellerini ovuşturarak ona şöyle demekteydi: "Demek herif mağdur rolü oynamak istiyor, öyle mi? Peki, oynasın bakalım. Ben ona gösteririm. En azından bir ay ona telefon açmayacağım. Ve bu bir ayın sonunda onu ayaklarımın dibinde bulacağım. Hem de dişleri dökülüp kocamış bir zavallı köpek gibi. Belki de bana verdiği iki kuruş için gece gündüz ayaklarına kapanmamı istiyor. Ama ben yirmi yaşındayım, arkadaş. Soluk almam gerek. Hareketlerimde az çok özgür olmalıyım. Kalın kafası işte bunları almıyor. Ama ben onu kıskançlıktan çıldırtabilirim. Ne düşündüğünü biliyorum. Sevgili küçük amcacığım şimdi benim yataktan yatağa ve kucaktan kucağa dolaştığımı, erkeklerin koynundan hiç çıkmadığımı sanıyordur. Bu düşünceyle kuduruyor, sigaraları birbiri ardı sıra yakıyordur. Belki bu çılgınlığı sırasında kadın peşine düşüyor, kendisine Laide'yi unutturacak bir kız arıyordur. Ama rahatlayacağına daha da kötüleşiyordur. Çünkü Laide gibisi pek bulunmaz, bu bir. İkincisi, imkânsız ama,

Laide'ye benzeyeni bulsa bile yüzü, dudakları, bacakları, göğüsleri, kısacası her şeyi ona Laide'yi daha açık seçik anımsatacaktır. Böylece karabasanları devleşerek tepesine çullanacak, büsbütün bunalacaktır. Antonio bir yandan Laide'nin düşünce zincirini halka halka oluşturuyor, bir yandan da bunların gerçekleri yansıttığını bildiği için ondan nefret ediyordu.

Ondan hiç haber almadan, beklemeyle geçirdiği beşinci gündü. Laide'nin büyük oynamaya karar verdiği artık anlaşılıyordu. Kaybedecek neyi vardı ki? Bir ay sonra Antonio'nun kapısında boy gösterse bile, teslim bayrağını çeken yine de o olmayacaktı. Asi kölesini bağışlayan iki kalpli sayın kraliçeyi oynayacaktı. Ama bu bir ay içinde kendisini telefonla aradığında ya Antonio telefonu onun yüzüne kapatırsa? Ya bu bir ayda hastalığı geçip iyileşmişse? Ya bu bir ayda Laide kadar çekici bir başka kız bulmuşsa? Kendisini gerçekten seven ve aşk oyununu ondan daha iyi oynayan bebek gibi pırıl pırıl bir kız... Bir düş... Ütopya... Mucize... Ama Antonio için Laide'den başkası yoktu. Bunu çok iyi biliyordu. İster bir yıl, ister iki yıl sonra olsun, özlemini çektiği huzuru ona yalnız Laide verebilirdi.

Altıncı gün. Artık daha fazla dayanamadı. Hiç değilse kızın Milano'da olup olmadığını öğrenmeliydi. Biriyle kent dışında bir yere gitmiş olabilirdi. Bunun üzerine işyerinde yanında çalışan adamlardan birine kızın numarasını vererek evine telefon açmasını ve Profesör Romani'yi aramasını söyledi. Adam az sonra:

"Telefona bir kadın çıktı," dedi.

"Ne biçim bir sesti?"

"Kadın sesiydi."

"Yani genç mi?"

"Gençti galiba."

"Milano ağzıyla mı konuşuyordu?"

"İtalyanca konuşuyordu."

"Tamam da 'r'leri vurguluyor muydu?"

"Evet, evet! Galiba vurguluyordu."

"Sesi nasıldı? Neşeli mi?"

"Evet. Oldukça neşeliydi galiba."

"Sana ne dedi?"

"Hiç. 'Maalesef yanlış numarayı çevirmişsiniz,' dedi. Başka ne diyecekti ki?"

Böylece Antonio kendini daha gülünç bir duruma sokmuştu. Sanki şu aşk öyküsü bugünlerde tüm arkadaşlarının ağzında çiğnenen bir sakız değilmiş gibi... Sanki onca kişinin diline düştüğü yetmezmiş gibi... Ayrıca, Laide'nin bu telefon oyununu ortamı yoklamak için onun düzenlediğini hemen anlayacağını bile düşünemeyerek sersemliğini kanıtlamıştı. Antonio'nun artık dayanamadığını öğrenmek kız için ne büyük bir zaferdi! Gerçi ona doğrudan telefon açma yürekliliğini göstermiyordu, ama gücünün de sonuna gelmişti. Öfke, huzursuzluk ve kıskançlık onu serseme çevirmişti. Birkaç gün sonra kızın ayaklarına kapanıp kendini affetmesi için yalvarabilirdi. Ne büyük enayilik!.. Laide şimdi kendini çok daha güçlü bir konumda görüyor olmalıydı. Artık onun Antonio'yu araması söz konusu bile olamazdı.

Ve yedinci gün... Biraz bilgi edinme umuduyla Sinyora Ermelina'nın evine gitti. Kaygısız görünme çabası içinde, elinde kendine göre birinci sınıf bir kız bulunup bulunmadığını sordu. Ancak, onun ruhunu hemen okuyan insan sarrafı Ermelina, Laide hakkında sorular yöneltmeye başladı.

"Son günlerde onu hiç görmedim," dedi Antonio. "Ya sen?"

"Nisandan beri gördüğüm yok. Bir kez ona telefon açtım... Şey... Bilmiyorum... Seninle olduğunu gerçekten bilmiyordum... Onu çok oturaklı bir beyefendiyle tanıştırmak istedim. Adama randevu verdi ama gelmedi. Bir daha onu hiç aramadım. Çünkü bu arada senin onu kapattığını duydum. Böyle durumlarda, anlarsın ya, eski sermayelerimden hemen elimi çekerim. Prensip mesele-

si!"

"Onu kapattığımı kim söyledi?"

"Şimdi anımsamıyorum. Ama böyle şeyler, anlarsın ya, sır olarak kalmaz. Hemen duyulur. Kızların çenesi durmaz ki!.. Şimdi aklımda değil. Flora mıydı ya da Titti mi, doğrusu bilemiyorum. Ama nasıl oluyor da artık sen onu görmüyorsun?"

"Önemli bir nedeni yok. Sadece o küçük orospu numaralarını çok sık yapmaya başlamıştı."

"Öyledir. Sen onu şımarttın, o da yüz bulup tepene çıktı. Akılsız kızlar bunlar... Şans ne zaman biraz yüzlerine gülecek olsa, nimet ayaklarına gelse, tepmek için elden geleni yaparlar. Hem de senin gibi bir adama!.. İnan ki, iltifat olsun diye söylemiyorum. Ama hangi kız olsa, hatta Laide'den çok daha güzelleri bile seni ellerinde tutmak için kul köle olurlar. Senin gibi bir adam, anlarsın ya, kolay bulunmaz... Laide de kötü bir kız değildir Evet, iyi kızdır. Ama ne oluyor, biliyor musun? Kız arkadaşlarından birisi ya da bir başkası onu kıskanıp yanıltıcı öğütler verir akıl hocası olarak, anlarsın ya?.. Kafasız kız!.. Kendine çokça güveniyor ya, sende onu el üstünde tutuyorsun ya... Neyse!.. Bana yaptıklarını bir bilsen!

"Neymiş?"

"Yo! Sana onun hakkında kötü bir şey söylemek istemem. Ama madem ki öğrenmek istiyorsun, seni de kıramam. Bir gün... Seninle randevusu olduğu bir gün... Öyle sanıyorum ki, üçüncü ya da dördüncü buluşmanızdı... Beşinci olmadığı kesin... Neyse, sen gittikten sonra biz aramızda konuşuyorduk... Önemli şeyler değil, anlıyorsun ya, benden satın aldığı bir giysi hakkında... Dur bakayım... Evet, gök mavisi renginde yün bir elbiseydi..."

"Evet, bu elbisesini anımsıyorum."

"Güzel. Öyleyse bunu benim uydurmadığımı anlamış olmalısın. Neyse, bu elbiseden dolayı bana hâlâ on beş bin liret borcu vardı... Derken, önemi yok ama, öyle bir

iddiada bulundu ki, anlıyorsun ya?.. Hatta görümcem de oradaydı... Bir süre sonra bu tartışmaya bir son vermek için görümceme dönüp, 'Demek oluyor ki, Sinyor Dorigo bir daha telefon açtığında ona yeni bir kız ayarlamalıyız. Beğendiği tipi artık iyice biliyoruz,' dedim. Vay sen misin bunu söyleyen... İster inan, ister inanma, Laide yumruğunu böyle havaya kaldırıp, 'Sinyor Dorigo'ya yeni bir kız ha? Güldürmeyin beni! Sinyor Dorigo işte bu avcumun içinde. Ona her istediğimi yaptırabilirim,' demez mi!.. İnan ki, neye uğradığımızı... Ne demek istediğimi anlıyorsun ya? Kıza bak!.. Seni üç dört kez ya görmüş ya da görmemişti ve hemen başında kavak yelleri esmeye başlamıştı, anlarsın ya? Hay deli kız!"

"Son birkaç gündür hiç buraya gelmedi mi?"

"Bildiğim kadarıyla, hayır. Burada kimse yokken telefon açtıysa bilmem, anlarsın ya... Ama hiç üzülme... Ondan kolay kolay kurtulamazsın. Böylelerini çok iyi bilirim. Kendilerini gökten zembille inmiş sanırlar. Ama muhtaç durumda kaldılar mı köpekleşirler, anlarsın ya?.. Fakat sıkı durmalısın. Anlıyorsun ya! Ona telefon açmayı aklının köşesinden bile geçirme. Sıkı dur. Dönecektir. Göreceksin, solucan gibi sürünerek ayağına gelecek."

Sekizinci gün. Bir umut ışığı. O sabah bürosundaki telefon çaldı. Hemen açıp yanıtladı. Öteki uçta birinin dinlemekte olduğunu algıladığı halde hiç ses çıkmadı. Sonra da telefon çıt diye kapandı. Santralcı kıza telefonun bir erkekten mi ya da bir kadından mı geldiğini sorduğunda, bir kadından gelmiş olduğunu öğrendi. Laide olmalıydı mutlaka. Belki de soğuk savaşı kazandığını sanmıştı. Geçen günkü telefonla üstü kapalı arama girişimi ona zaferin artık avucunun içinde olduğu düşüncesini aşılamış olabilirdi. Ancak, aradan iki gün geçtiği halde aranmaması üzerine endişelenmeye başlamıştı.

Dokuzuncu gün. Hâlâ bir şey yok. Kaçınılmaz araya girmeler dışında Laide'den başka bir şey düşünemez olmuştu. Zaman geçtikçe pişmanlığı artıyordu. Ona ne bü-

yük bir aşkla bağlı olduğunu bile bile bunu yapması!.. Gerçek bir erkek gibi davranamamış olmanın öfkesi giderek yüreğini daha çok kemiriyordu. Kız o gece sabaha karşı üçte eve geldiğinde niye onu hak ettiği gibi bir güzel dövmemişti. Hem öyle bir iki tokat değil. Tanrı yaratmadı diyerek pestil gibi yere serilene kadar adamakıllı pataklamak! Sonra da isterse apartmanı ayağa kaldırsın. Ne olurdu sanki? Evet, eğer onu eşek sudan gelinceye kadar dövmüş olsaydı, bugün kendini çok daha değişik bir adam olarak görecekti. Onu yitirme tehlikesini göze alamamıştı da ne olmuştu? Şimdi kendisi yenik duruma düşmüştü. Eğer kız dönmeyecek olursa, yaşamının geriye kalan bölümünü dövünüp durarak geçirecekti. Kız ne yapacaktı? Antonio'yu her gittiği yerde aşağılayacak, herkese onu anlatarak dalgasını geçecek ve sonunda da gerektiğinde vurduğu yerden ses getiren babayiğit bir erkekle yaşamını birleştirecekti.

Onsuz onuncu gün. Öğleden sonrası için Sinyora Ermelina'dan randevu aldı. Ermelina neşeli bir sesle onu Laide'ye ikiz kardeşi kadar benzeyen bir kızla tanıştırmak üzere söz verdi. Aslında Antonio oraya sadece Laide hakkında biraz haber alabilme umuduyla gitti. Ermelina, kızlardan oluşan haber alma ağının aracılığıyla her zaman bilgi edinme olanağına sahipti. Laide'nin "ikizi", esmer, oldukça sıkıcı ve gösterişsiz, Luisella adlı şapşal bir kızdı. Pek çirkin değildi ama yatakta işvesizdi. Antonio işini bitirip yeniden oturma odasına döndüğünde Ermelina şöyle dedi:

"Duyduğuma göre Laide geçen gece Due'de imiş. Söylediklerine bakılırsa, çok iyi görünüyormuş. Mini etekli kırmızı bir elbise giyiyormuş. Bütün gece dans etmiş. Böyle mini etekli kırmızı bir elbisesi olduğu doğru mu?"

"Evet, üç ay önce satın almıştık. Başka bir şey duydun mu onun hakkında?"

"Hiçbir şey... Aman, nasıl da unutuyorum... Luisella!

Luisella!"

Kız banyodan "Geliyorum," diye seslendi ve birkaç dakika sonra giyinmiş olarak yanlarına geldi.

"Bak, Luisella! Laide adlı bir kız tanıyor musun sen?"

"Laide...Esmer... Uzun saçlı..."

"Ta kendisi! Senin arkadaşın mı?"

"Lütfen! Onu sadece Madam İris'in evinden tanıyorum."

"Moskova Caddesi'ndeki İris mi? Hani bir süre içeri tıktıkları kart?"

"Evet, o."

"Aman Tanrım! Daha neler duyacağız bakalım!.. Senin gibi bir kızın, anlarsın ya, senin gibi iyi bir aile kızının İris'in evinde ne işi var? Orası hiç de iyi bir ev değilmiş. Söylediklerine bakılırsa, anlarsın ya, orası domuz ahırı gibi bir yermiş. Basılıp mühürlendiğine hiç şaşmadım."

"Şey... Oraya sadece iki kez gittim. Nasıl bir yer olduğunu da anladım. Çok haklısınız, sinyora. Şimdiye kadar gördüğüm evlerin en kötüsüydü diyebilirim. Yol geçen hanı gibi... Ne giren belli ne de çıkan."

"Peki, Laide de mi oraya gidiyordu?"

"Oradan çıkmıyordu ki, gitsin. Öğlenin birinden gecenin dokuzuna kadar hep oradaydı."

"Günde kaç müşteri alıyordu?"

"Ne bileyim ben. Ama ekspres gibi hiç durmadan gidip geldiğine bakılırsa, günde en azından dokuz ya da on müşteri alıyordu diyebilirim. Bir de İris'in oğlu var. Anımsadığım kadarıyla, oğlana abayı yakmıştı. Her gün müşteri akını başlamadan önce kahvaltı niyetine iştahını onunla bilerdi. Yaman kızdı doğrusu. Hiç boş kalmazdı... Ama niye soruyorsunuz bütün bunları?"

Antonio'nun beti benzi atmış, sapsarı kesilmişti. Son bir kurtuluş umudu olarak sordu:

"Bu Laide denen kız nereliydi?"

"Bilmem ki, belki Napolili, belki de Calabrialı," diye yanıtladı Luisella. "Orada Terroncina adıyla anılırdı."

"İşte şimdi oldu!" diye haykırdı bir nebze rahatlayan Antonio. "Onun böyle bir tanıma uyabileceği bir an bile düşünülemez. Değil ki---"

Sözü kesen Sinyora Ermelina onu onayladı:

"Hayır, canım. Dünyada aynı kız olamaz." Sonra mallarının kalitesine güvenen saygın bir tüccar gibi ekledi: "Hemen anladım zaten. Böylesine yanılmış olamam. Kaç yılın--- Üstelik, Laide kendisini bu şekilde harcayacak bir tip değildir, anlarsın ya?"

On birinci gün. Artık dayanma gücüne sahip olduğunu ispatladığına inanıyordu. Şimdi ona erkeklik gururundan hiçbir şey yitirmeden telefon açabilirdi. Böylecc yumuşamaya yöneldi. Sonra tersine, daha kötü bir duruma düşeceğini algıladı. Bunca zaman geçtikten sonra yelkenleri suya indiren ilk kendi olursa teslim koşulları daha ağır ve insafsız olacaktı. Bugüne kadar çektiği eza ve cezanın ödülünü elinin tersiyle itmek gibi bir şey olmaz mıydı bu? Bu konularda çok deneyimli olan Sinyora Ermelina ona dayanmasını söylemişti. Ama ne zor bir işti bu! Telefon orada, iki adım ötesinde duruyordu. Ahizeyi kaldırıp numaraları çevirmesi yeterliydi. Ve kızın "Alo!" diyen sesi bir anda kulaklarının pasını silecekti. Ne yazık ki, bu büyük zevki kendinden esirgiyordu.

On ikinci gün. Şimdiye kadar yalnız para için de olsa kızın Antonio'yu araması gerekirdi. Artık hiç kuşku yok ki, başka birini bulmuştu. Ona kendisinden çok daha fazla para veren biri. Bunun başka hiçbir açıklaması olamazdı. Bugünlerde kızı çok şık giyinmiş olarak spor bir Giulietta Sprint'in direksiyonunda görürse şaşmamalıydı. Antonio'ya şöyle bir bakıp merhaba bile demeden dudak bükerek geçecekti.

Bekleyerek geçen on üçüncü gün. Ne bir ses ne de bir nefes. Yeniden Sinyora Ermelina'nın evine gitti. Orada haber kaynaklarına daha yakın olacağı gibi bir duygu

vardı içinde. Ermelina ona Roma yakınlarında bir köyden genç bir kız ayarlamıştı. Çok güzel ve iyi eğitilmiş olmasına karşın, öyle dangıl dungul ve yontulmamıştı ki, yatakta tam bir hayvan gibiydi. Kızın elinden canını güçlükle kurtarıp zor bela giyinerek oturma odasına döndüğünde orada başka bir kız buldu. Yeni evlenmiş de kocası yeterince kazanamadığı için geçime katkısı gerekiyormuş falan filan... Sinyora Ermelina Antonio'ya göz kırparak:

"Tıpkı Laide'ye benzemiyor mu?" diye sordu.

Onaylamak zorunda kaldıysa da doğru değildi. Üzgün ve canı sıkkın bir havada divanın üzerinde kıvrılmış oturan kız, eteklerini kasığına kadar sıyırarak dolma gibi şiş bacaklarını adamın gözleri önüne sergiledi. Bu dolgun bacaklar, ince vücuduyla hiç uyumlu değildi. Antonio frikiği görmezlikten gelerek başını öte yana çevirdi. Kız adamın bu davranışından hiç hoşlanmamıştı. Boş gözlerle bel bel ona baktı. Belli ki, bu herif kendisine göre bir lokma değildi. Öteki de içerden gelince, iki kız birlikte çıkıp gitti.

"Sinyora, kulağına bir şeyler çalındı mı?"

"Laide hakkında mı?"

"Evet, Laide hakkında."

"Hayır, hiçbir şey duymadım."

"Bana bir konuda söz vermeni istiyorum, sinyora."

"Yapabileceğim bir şeyse memnuniyetle."

"Şayet Laide telefon açacak olursa, hemen bana haber verir misin?"

"Elbette!.. Saniyesinde... Ama dünyada etmez."

"Diyorum ki, sanki hiç bilmediği biriymişim gibi benim için onunla bir randevu ayarlamaya ne dersin? Fena fikir değil bence. Sonra ben odaya girer ve onu yatakta, soyunmuş olarak bulurum. Kim bilir nasıl şaşıp da kalır, değil mi?"

"Hayır, işte bunu yapamam. Eğer Laide bana telefon açarsa, sana hemen haber veririm. Söz! Fakat bundan öte

bir şey bekleme benden. Sen çok sevdiğim bir dostsun. Ancak, şunu söyleyeyim ki, olanlardan sonra onu bir daha kesinlikle evime sokmam."

Antonio, ağrıyan bir dişi kurcalamak gibi, kendini incitmek için sonsuz bir istek duydu:

"Onu sana en çok kazandıran kızlardan biri olarak bilirdim."

"Buna hayır diyemem. O, Flora ve Cristina sayesinde geçen yıl iyi bir mevsim geçirdik, çok şükür."

"Ama burada son kez benimle birlikte değil miydi?"

"Sen öyle bil!"

"Hani Roma'ya gittiği gün."

"Sen öyle bil, dedim ya! Tamam! Aklında iyi kalmış. Ama Roma'ya gitti mi bakalım?"

"Nasıl gitmez? Onu istasyona ben götürdüm."

"Peki, daha sonra nereye gittiğini öğrenmek ister misin?"

"Daha sonra ne olacak?"

"Onu istasyonda bıraktıktan sonra yani."

"Yani trene binmedi mi?"

"Bavullarını istasyonun bagaj bölümüne bıraktıktan sonra doğru Ersilia'nın evine koştu. Ersilia iyi arkadaşımdır. Onu sen de tanırsın ya! Arı kovanı gibi çalışan bir ev işletir."

"Sen nasıl öğrendin?"

"Ersilla söyledi. Olayda benim büyük bir rolüm yok ama dinle bak!.. Saat dört buçuk gibi seninki bana telefon açtı. 'Senin Roma'da olman gerekmiyor mu?' diye sordum. 'Bu gece gidiyorum,' dedi bana. 'Ama daha önce senin oraya gelmek istiyorum. Yanımda biri var.' Ben de, 'Gelmek istiyorsan, gel,' dedim. Çünkü o gün artık kimseyi beklemiyordum. Neyse, on dakikaya kalmadan bir de baktım, öyle bir herifle kapıdan içeri girdi ki, görsen aklın durur, kıçın tavana vurur. Tanrı! O ne surat. Dünya çirkini! Tüylerin diken diken olur da bir daha yatışmaz. En azından altmışlık bir koca moruk. Bir göbek, nah!..

Dokuz aylık gebe sanırsın... Kafa kabak, ağızda tek diş yok. Kim bilir nereden bulmuş o kazuleti? At pazarından mı, çıfıt çarşısından mı ne?.. Tepem attı. Seninkini bir köşeye çekip sordum: 'Kız Laide, delirdin mi? Bu ayı bozması yakışır mı sana?' Omuz silkip, 'Biliyorum,' dedi. 'İğrenç bir herif. Surata bak, süngüye davran. Ama ne yapabilirim ki? Paraya ihtiyacım var.' İki gözüm önüme aksın ki, Sinyor Tonino, onunla yatmam için bir milyon verseler, ben yatmamak için beş milyon vermeye razı olurdum. Oysa seninki on bine mi, belki de beş bine o iğrenç herifle--- Ööö!.."

Ve midesi bulanmış da öğürür gibi bir harekette bulundu.

On dördüncü gün... Ermelina'nın anlattığı iğrenç şeyler de onu kızdan soğutamamıştı. Laide'nin Antonio'yu sadece bir başka müşteri olarak gördüğü eski günlere ilişkin bir öyküydü bu. Ayrıca, Ermelina'nın evine dönmemiş olması da kendisine bağlılığını kanıtlayan bir gerçekti. Hem bakalım Ermelina'nın tüm anlattıkları da doğru muydu? Bu pezevenk karılar öteden beri ara bulmanın olduğu kadar ara bozmanın da ustalarıydı. Yahut öyküler doğru olsalar bile Laide ile ilgili değildi. Adları birbiriyle değiştirmek öylesine kolaydı ki!

Ayrıca, onu Laide'den ayırmanın da Sinyora Ermelina'nın çıkarına olduğunu anımsadı. Öyle ya, Laide en iyi müşterilerinden birini kadının elinden almıştı. Bu pis saçmalıklara inanmakla ne büyük aptallık yapmıştı! Fakat şimdi aradan on dört gün geçmiş ve artık savaşacak gücü kalmamıştı. Bazen korkunç bir kâbus gördüğünü sanıyor, bazen de Laide'nin zaten hiçbir zaman varolmadığı düşüncesine saplanıyordu. Ne var ki, onu gereksiniyordu. Onsuz yaşayamayacağını anlamıştı. Dünya onsuz bomboş ve anlamsızdı. Ayakları sürüklediği için güçlükle stüdyosuna gitti. İşini nasıl sürdüreceğini kendi de bilmiyordu. Bugünlerin birinde tükenmiş olduğunu kabul etmek zorunda kalacaktı.

Stüdyonun kapısını açtı. Işıkların yanıyor olması tuhafına gitti. Antonio onu masasının üzerinde bacak bacak üstüne atarak oturmuş, kendisini beklerken buldu. Gözleri ürkmüş bir ceylan gibi iri iri açılmıştı. Benzi soluk, üstü başı dağınık ve perişandı:

"İşte buradayım," dedi.

Antonio yere yığılmamak için son gücüyle masanın kenarına tutundu:

"Nasılsın?"

"Nasıl olsun ki? Bombok!"

OTUZUNCU BÖLÜM

Sanki bir şey olmamışcasına bıraktıkları yerden ilişkilerini sürdürdüler. Ancak, kız o geceki hatasını kabullenmemekte keçi gibi direndi. Gerçekten bir kız arkadaşıyla birlikte olduğunu yineleyip duruyordu. Antonio ile o gece çıkmamasının nedeni, Antonio'nun ona istediği gibi güvenmemesiymiş. Buna da kesinlikle dayanamazmış. Ona şimdiye kadar yalan söylemediğini kalın kafası niye hâlâ almıyormuş?

Evet, yine eskisi gibi görüşmeye başlamışlardı; hatta eskisinden bile daha sık... Ne var ki, Antonio kendi kendisiyle yüzleştiğinde bir çıkış yolu göremiyordu. Bir süredir huzursuzluğu ve iğneleyici olmayı huy edinen olumsuz öteki benliği onu rahat bırakıyor muydu?.. Sonu yok bunun, oğlum!.. Her gün adım adım, hatta koşa koşa seni bekleyen felakete yaklaşıyorsun... Bu kölelikten silkinecek iradeyi göstermen, tam olarak bağımsızlığını kazanman tek kurtuluş yolundur... Ama işine geldiği için olumlu gibi görünen yanı da karşılık vermekten geri kalmıyordu: Yapamam!.. Elimde değil... Evet, saplantım çok acı verici... Ama ne yapayım ki, kız aklımdan hiç

çıkmıyor... Onun ne yaptığı, nerede olduğu, kiminle gezip tozduğu, ne gibi yeni dolaplar çevirmeye hazırlandığı tek düşüncem... Kurtçuk gibi beynimi kemirdiği sürece ne yapabilirim?..

Antonio kendini suları delice akan geniş bir ırmağın ortasında sal üstünde kalmış bir adama benzetiyordu. Vakit gece... Karanlıkta kıyılar seçilmiyor... Üzerinde bulunduğu sal, azgın suların anaforunda bata çıka dönerek onu hızla kaçınılmaz sonuna doğru sürüklüyor... İlerdeki çavlanın kulakları sağır eden uğultusunu duyuyor... Buradan aşağı yuvarlanıp paramparça olacak... Ve sonsuzluk...

Laide'nin bazen kendisine acır gibi baktığını sezinler ve kızın kafasından geçenleri sanki okuduğunu sanırdı: Evet, Antonio aslında sen iyi bir adamsın. Olanlar benim de hoşuma gitmiyor. Özellikle para yardımını yitirmek hiç işime gelmez. Ama ben buyum. Değişemem ki! Görüyorsun ya, kabahat bende değil.

Şimdi ortaya yeni bir sorun çıkmıştı. Laide'nin teyzelerinden biri... Kızın söylediğine göre, ailede onu gerçekten seven tek kişi... Kanserden hastaneye yatmış. Kadın çok hasta olduğundan ve yattığı hastanede çok az gece hemşiresi bulunduğundan, aile dönüşümlü olarak geceleri onu bekleme görevini üstlenmiş. Böylece üç dört gecede bir nöbet Laide'ye geliyormuş. Hastane Porta Nuova yakınlarında, çok uzak bir semtteymiş. Burası gerçek bir hastane değil de aslında yaşlı hasta kadınlar için huzurevi gibi bir yermiş. Gerçi teyzenin orada kendine ait bir odası varmış, ama odada refakatçi için bir yatak yokmuş. Bu yüzden gececiler oradaki bir hasır koltukta sabahlamak zorunda kalıyorlarmış. Kimi zaman teyze sakin bir gece geçireceğe benziyorsa, Laide bir ya da bir buçuk sıralarında eve dönüyormuş. Ama bazen de şafağa kadar kalması gerekiyormuş.

Antonio'nun buna karşı çıkacak hali yoktu. Ayrıca, öykünün başka bir yutturmaca olduğuna ilişkin ciddi bir

tedirginlik de duymuş değildi. Öte yandan, işin doğru mu, yalan mı olduğunu öğrenmek de çok kolaydı. Ama Laide teyzesinin hastalığına ilişkin belirtiler, geçirdiği ameliyat, doktorların adları, cenazesi ve mezartaşıyla ilgili olarak verdiği talimat gibi konularda öylesine derin ayrıntılara iniyordu ki, Antonio ondan kuşkulanmak için hiçbir neden göremiyordu. Üstelik, Laide uykusuz geçirdiği bu nöbetçilik gecelerinin birinin sabahında stüdyoya uğramıştı. Gözünü gerçekten sabaha kadar kırpmamış bir kişi görünümündeydi. Üst üste giydiği üç eski kazak içinde halsiz, gözlerinin altı çökmüş, zayıf, solgun, şeytan uçurtması gibi bir kız!

Ancak, bu arada, bir garip olay dikkatini çekti. Bir akşam, ikisi birlikte dışarda yemek yedikten sonra, Laide şaşırtıcı bir şekilde eve gitmelerini önerdi. Özel hemşire bir hafta önce ayrıldığı için evde kimse yoktu ve rahatça sevişebilirlerdi. Sonra kız on bir buçuk gibi bir saatte ablasını gidip alacak ve onunla birlikte teyzesini görmeye hastaneye gidecekti. Ama bir ya da ikide eve geri döneceğini umuyordu.

Laide o gece yatakta aylardır süren soğukluğundan sıyrılarak mucizeler yarattı. Yemekte hiç içmediği halde, öylesine sokulgan, istekli ve ateşliydi. Sonunda Antonio tam istediği gibi mutlu ve doyumlu bir geceye kavuşmuştu. On biri çeyrek geçe kız gitmek üzere hazırlandı. Merakı uyanan Antonio sordu:

"Niye yeni elbiseni giyiyorsun? Hastanede parti falan mı veriliyor?"

"Aptallaşma! Teyzeme göstermek istiyorum. İnanır mısın? Çevresiyle hâlâ öyle bir ilgileniyor ki, şaşarsın. Özellikle benim hakkımda her şeyi bilmek istiyor. Hatta öğle ve akşam yemeklerinde ne yediğimi bile. Sonra sana söylediğim gibi, bu gece oradan yakayı sıyırıp evde rahat bir uyku çekeceğimi umuyorum. O Allah'ın belası koltukta koca bir gece geçirmenin ne demek olduğunu sana anlatamam."

"Seni ablanlara bırakmamı ister misin?"

"Hayır, Antonio. Senin burada kalman gerekiyor."

"Neden?"

"Şu Venedikli kız arkadaşım var ya? Milano'ya geliyor. Gece yarısına doğru beni şehirlerarası telefondan arayacağını söyledi. Daha dün onunla telefonda konuştuğum için belki hiç aramayabilir de. Ama ya arar da ben burada bulunmazsam ayıp olmaz mı? Yaaa!"

"Peki, ona ne söyleyeceğim?"

"Eğer ararsa, dersin ki, teyzesi hastanede ve bugünlerde işi başından aşkın. Ama illc de gelmek istiyorsa, ona bir otelde oda tutacaksam sana bildirsin."

"Gece yarısına kadar burada beklesen olmaz mı?"

"Kesinlikle olmaz! Çünkü o zaman hastaneye gitmekte çok gecikiriz. Geç gidince de içeri girmek bir sorun oluyor. Dünyanın lafını işitiyorsun hademelerden."

Antonio'yu orada tek başına bırakarak çıkıp gitti. Öyküyü baştan sona garipsemişti. Niye Laidc'nin bu gece hastaneye ablasıyla birlikte gitmesi gerekmişti? Niye ablasını almaya gitmişti? Niye onu ablasının evine bırakma önerisini reddetmişti? Şu Venedikli arkadaşın telefon çağrısı inandırıcı olmaktan uzak değil miydi?

Gerçekten de kimsecikler telefon açmadı ve on ikiyi çeyrek geçe Antonio kendi evine gitti. Birde Laide ona telefon açarak arkadaşının kendisini arayıp aramadığını sordu. Telefon etmek için az önce köşedeki kafeteryaya koşturmuş. Tam zamanında yetişmiş. Çünkü dükkân kapanmak üzereymiş. Şimdi teyzesinin yanma dönüyormuş. Teyzesi bu gece daha iyiceymiş. Böylece eve gidip iyi bir uyku çekebileceğini umuyormuş. "Yarın sabah stüdyoda telefonumu bekle. Bay bay, tatlım."

Eveeet!.. Laide niye kendisini evinden telefonla aramıştı? Bu gerçekten gerekli miydi?.. Tuhaf!.. Antonio'nun eve gittiğinden kesinlikle emin olmak istiyordu sanki... Kuşkular, kuşkular!.. Kızın davranışları düşündükçe daha inanılmaz olmuyor mu?.. Çok karmaşık nok-

talar, çok ayrıntılı açıklamalar ve çok telefonlaşmalar var... Eğer biriyle buluşmak üzere serbestçe sokağa çıkmak ve sonra da bu kişiyi eve getirmek isteseydi, bunu gerçekleştirmek için nasıl bir plan uygulardı?.. Söyle!.. Laide bu gece bize karşı nasıl bir plan uyguladı?.. Konuş!.. Bunu bilmeyecek ne var, koca budala?.. Önce yatakta olağandışı bir sıcaklık sergileyerek dam budalası Antonio'nun kuşkularını yatıştır... Böylece o sersem, turşusu çıkmış olarak kuşkunun "k"sini bile düşünemeyecek bir duruma getirilir... Ardından, gece yarısından önce sokağa çıkabilmek için teyzeni ziyarete gideceğini bildir... Sonra onun seninle gitmesini önlemek için Venedik'ten bir telefon çağrısı geleceği yalanını uydur... Sonunda da kesinlikle eve gittiğinden emin olmak için bir sularında Antonio'ya telefon aç... Nasıl?.. Oldu mu?

Antonio, açık bıraktığı odanın ışığında yatağına uzanmıştı. Tavanda gözlerini çivilediği 7 biçimindeki iki çatlak huzursuzluğunun simgesiydi. Kızın çevirmiş olduğu dolap tüm ayrıntılarıyla gözlerinin önünde açıkça canlandığında saat üçü geçiyordu... Evet, ne yapmalıydı?.. Kalk, ona bir telefon aç!.. Yararı olmaz... Eve henüz geldiğini söyler... Fırla, dairesine git!.. Sabahı beklemek daha iyi olmaz mı?.. Yanında biri varsa bile, sabahın sekiz buçuğunda herif hâlâ yatakta olur... Bütün gece seviştikten sonra pelte gibidir... Erkenden bir yere gidemez... Ama oraya gitmek için akılcı bir neden yaratmalıyım... Düşündüğüne bak!.. İşin dolayısıyla Üniversite Sitesi'ne gittiğini ve geçerken merhaba demek için şöyle bir uğradığını söylersin... Merakla karışık bir hatır sorma... Oldu!

Korkunç bir geceydi. Saat yerinde sayıyor ve uyku da gelmiyordu. Yedi buçukta Antonio ayaktaydı. Sekizde yola koyulmuştu bile. Zayıf bir güneş, arada koyu bir sis perdesinin arkasından göz kırpıyordu. İnsanlar evlere, işyerlerine, kahvelere girip çıkıyorlardı. Köşe başında iki inşaat işçisi birbiriyle şakalaşıyordu. Arabalarla kamyon-

lar yanından uğuldayarak gelip geçiyorlardı. Hiçbir yerde olağanüstü bir durum göze çarpmıyordu. Günlük, olağan yaşam sürüp gitmekteydi. Anlaşılan, kimsenin Laide'yi umursadığı yoktu. Birkaç dakika sonra tüm dünyanın altüst olabileceğinin kimse farkında değildi.

Kızın evi önünde arabasını park ettiğinde sekizi çeyrek geçiyordu. Başını kaldırıp yukarı baktı. Panjurlar kapalıydı.

Apartmandan içeri girdi. Alt merdivenleri silmekte olan kapıcı kadın onu başıyla selamladı. Asansörle üçüncü kata çıkan Antonio, holde durup bir süre çevreye kulak kabarttı. Kızın dairesinde çıt çıkmıyordu.

Zili çaldı. Gerçi kapıyı kendi anahtarıyla açabilirdi, ama böylesi daha doğru olurdu. Kapıyı açan olmadı.

Göğsü cendereye sokulmuşçasına sıkıştı. Soluk alamıyor, kalbi yerinden fırlayacakmış gibi çarpıyordu. Alnında ter tanecikleri birikmişti. Zili daha uzun olarak yeniden çaldı. Hiçbir hareket yok.

Bu kez zili sonuna kadar kökledi. Hiç kuşkusuz, öteki kiracılar şikâyetçi olacaklardı. Zil sesi apartmanın içinde öylesine güçlü yankılandı ki, tüm bina sanki bu titreşimle çınladı. Sonunda yararsız olacağını bile bile kapıyı anahtarıyla açmayı denedi. Evet, Laide kendi anahtarını kilidin içinde bırakmıştı. Antonio'nun anahtarı kilidin ucunda kalakaldı.

Zili dördüncü kez çaldığında komşu daireden protesto sesleri duyar gibi oldu. Çıldırmışcasına aşağıya koşturdu. Kapıcıyı sorguya çekmek için bile durmadı. Hemen yakındaki bir büfeye koştu. Telefon kasasına cebinde bulduğu bir jetonu attı.

Telefona kimsenin çıkmayacağını tahmin etmekten kolay ne vardı ki? Laide çıkacak olsa, telefona değil kapıya çıkardı. Ama Antonio eve hâlâ çok yakındı. İçerdeki herif sıvışmak için zaman bulmuş olamazdı. Herhalde şu an yatakta, hem de çırılçıplak uzanmış yatıyordu.

Antonio ne yapabilirdi? Yenilgiye bir kez daha bo-

yun mu eğecekti? Laide, hiç kuşkusuz, açıklamaların en masumuyla karşısına çıkacaktı. Belki şu an büfeden çıkarken, kız zafer kazanmış bir komutan edasıyla onu panjurların aralığından izliyor olabilirdi. Ve yataktan gelen yarı uykulu kalın bir ses: "Moruk defoldu mu? İyi! Bunu kutlamalıyız. Hadi, üşütmeden yatağın sıcaklığına dön."

Yine dünyası kararmıştı. Bir çeyrek sonra stüdyodan yeniden telefon açtığında, bu kez Laide'yi karşısında buldu.

"Beni niye içeri almadığını sorabilir miyim? Zili en azından on dakika kadar çaldım."

"Öyle mi? Evet, bir şeyler duyar gibi oldum ama çok uykum vardı. Üstelik yatak odamın kapısı da kapalıydı. Yan komşunun kapısı çalınıyor sandım."

"Kapının çaldığını mutlaka duymuş olmalısın."

"Duymuş olsaydım kapıyı açardım, değil mi? Yemin ederim ki, hiçbir şey duymadım. Kafam zaten sersem gibi. Kulaklarım da çınlıyor bir yandan. Telefonu duyduğuma dua et sen. Aspirin, aspirin üstüne dün geceden beri...

Dün gece eve döndüğümde başım çatlayacak gibi ağrıyordu. Hemen üç aspirin yuttum. Sabah kahvaltısını bile aspirinle yaptım. Sahi! Sen sabahın köründe ne diye geldin?"

"Peki, kapıyı içerden anahtarla kilitlemenin anlamı ne? Bu durumda benim anahtarım olmuş ne yazar? Kullanamadıktan sonra!"

"Tatlım, öfkeli erkeğim! Bana karşı hoşgörülü olmalısın. Ne yapayım? Hemşire ayrıldığından beri evde tek başıma korkuyorum."

Yani bu açıklamalar yeterli miydi? İnandırıcı mıydı? Hayır! Ama yine de kızın her sözü onun büyük acısını dindiren sihirli bir merhemdi. Sesi kulağa içten ve dürüst geliyordu. Açıkçası, yalan söylemesi olanaksızdı. Şeytan bile bu kadar ustaca yalan söyleyemezdi.

Ayrıca, ona inanmak da öyle hoş bir şeydi ki! Aşka bulanmış korkaklık denebilirdi buna. Belki bir gün Antonio ona inanmaktan vazgeçecekti. Belki bu korkunç kararı vereceği gün yakındı. Ama şimdi hayır. Henüz değil. Her şey hâlâ resmen yolundaydı. Her şey yine eskisi gibi sürüp gidebilirdi.

OTUZ BİRİNCİ BÖLÜM

Hayır, her şey eskisi gibi sürüp gidemezdi. Bilmesi, öğrenmesi gerekiyordu. Arkadaşlarından biri onu İmriani adlı biriyle tanıştırdı. Eskiden polis komiseri olan adam, şimdi özel dedektif olarak çalışıyormuş. İmriani bir gün onun stüdyosuna geldi. Otuz beş yaşlarında, açık yüzlü, sevimli biriydi. Antonio konuşmasını bitirince sordu:

"Yaşlı kadınlar için bir huzur evi mi? Peki, adı neymiş?"

"Asilo Elena demişti bana. Sormani Caddesi'ndeymiş. Çok sıradan bir yer olmalı."

"Sormani Caddesi... Sormani Caddesi... Hiç duymadım."

"Porta Nuova yakınlarındaymış galiba."

İmbriani not defterini cebine soktu:

"Valla, ne diyeyim? Anlaşıldığı kadarıyla, zor bir iş değil. Hatta oldukça kolay sayılır. Ancak, bazı güçlükler çıkarsa, bilemem. Ama size hemen şunu söyleyeyim ki, bu gibi işlerde pişmiş, çok deneyimli bir polisim. Bu nedenle, yapacağımız soruşturmanın hiçbir yararı olmayacağını şimdiden söyleyebilirim."

"Niye yararı olmazmış?"

"Sonuçta bir şey bulamayacağız. Anladığım kadarıyla, her şey genç bayanın anlattıklarının harfi harfine aynı çıkacak."

"Nereden biliyorsunuz?"

"Aman efendim! Soruşturup öğrenmesi çok kolay bir iş bu. Eğer küçük hanımın gizlenecek bir şeyi olsaydı, bildiğim kadarıyla, kızcağız çok daha karmaşık bir öykü uydururdu. Durumu şu şekilde değerlendirelim. Belirli bir huzurevinde belirli bir hastanın bulunup bulunmadığını ve özellikle geceleri onu kimin ziyaret ettiğini öğrenmek hiç de zor bir iş değil."

"Sizden ne zaman haber alabilirim?"

"Yarın veya en geç öbürsü gün. Yani herhangi bir güçlük çıkmazsa."

"Ne gibi bir güçlük çıkabilir?"

"Bilemem. Ama bizim işimizde tüm olası engelleri önceden hesaplamak gerekir."

İmriani çıkıp gitti. Antonio oturduğu yerde tek başına kaldı. Akşam saatleriydi ve stüdyo tedirgin edici bir sessizliğe gömülmüştü. İmbriani haklıydı: Gece serüvenlerini gizlemek isteyen bir Laide'nin bu kadar sudan bir öykü uydurmaya kalkışması olanaksızdı. Öte yandan, Antonio'nun gevşekliğini çok iyi bilen Laide, onun bu zayıflığına güvenmiş olabilirdi. Ama Antonio'nun kesin olarak bildiği tek şey vardı: Sonunda yasak kapıyı açmıştı. Gerçi kapının ardında neler bulacağını henüz bilmiyordu, ama orada yeni birtakım endişelerin kendisini beklediğinden hiç kuşkusu yoktu. Gerçekleri örten perdenin açılma saati gelmişti. Bunca zamandır korktuğu an. Bu onun ölüm fermanı olacaktı.

Verdiği sözü her zaman yerine getiren Laide, beş dakika sonra ona telefon açtı. Kocasına çok bağlı masum bir eş gibi ona en inandırıcı ayrıntıları verme zahmetine katlandı. Ama Antonio aralarındaki mesafenin giderek açıldığını seziyordu. Tüm düşlerini süsleyen bu küçük,

güzel yaratık artık onun gözünde ne idüğü belirsiz, diş bir roman kahramanına dönüşmekteydi. Kız yavaş yavaş ondan, evinden ve yaşamından uzaklaşıyordu. Sanki bu Milano kenti Laide'sini onun elinden alıp bilinmeyen bir yerlere doğru kaçırmaktaydı. Evet, kızı yakında kim bilir hangi bataklığın pis sularına gömecekti.

Ne oluyordu? Başkasına ait yanlış bir düşün içine mi dalmıştı yoksa? Şu an kendisini asi bir prens gibi görüyordu. Kralın buyruğuyla giysileri paramparça ediliyor, meydan dayağı yiyor ve zincire vurulup karanlık bir zindana atılıyordu. Kral bir açıklamada bulunmadığı için bütün bunların niye başına geldiğini bir türlü anlayamıyordu. Ama herhalde iyi bir nedeni vardı.

OTUZ İKİNCİ BÖLÜM

Antonio şehir rehberinde Sonnani Caddesi'ne baktı. "Corso Garibaldi'de Vicolo del Fosseto yolundan gidilen sağdan üçüncü cadde," diye okudu. Çok tuhaf! İki yıl önce bir akşam İspanyol tipli çarpıcı kızın bir ara sokağa sapıp kaybolduğunu gördüğü yerdi burası. Daha sonra onun Laide olduğunu sanmış, fakat Laide oraya hiçbir zaman gitmediğini söylemişti.

On biri çeyrek geçiyordu. Laide bu gece on gibi bir saatte teyzesini ziyarete gideceğini bildirmişti. Bunu öğrenmek, olan biteni gözleriyle görmek gereğini duydu. Belki biraz fazla içmişti. Ama iki saat önce duyduğu büyük korkuyu yenmeyi başarmıştı.

Arabasını San Simpliciano Meydanı'nda bırakarak yoluna yaya devam etti. Antonio çok hızlı yürüdüğünün farkına vardı. Yavaşladı ve bir sigara yaktı. Eski evlerin arasında karanlık bir ara sokağa açılan köşebaşına ulaştı. Sokağın küçük bir meydan oluşturarak genişlediği yerde bir sokak lambası vardı. Burada bir adam dükkânının kepengini indirme uğraşındaydı. Bir başkası az ötede bir evin köşesine yaslanmış, fosur fosur sigara içiyordu.

Antonio, pazar çantası taşıyan kara giysili bir kadına doğru yürüdü:

"Özür dilerim, sinyora. Asilo Elena'nın nerede olduğunu bana söyleyebilir misiniz?"

Kadın durdu. Ona bakıp başım sert bir şekilde iki yana salladı:

"Pansiyon Elena mı? Bunu bana sormayın. Ben öyle yerler bilen bir kadın değilim."

Sonra sinirli adımlarla yoluna devam etti.

Kadın ne demek istemişti? Ne diye sinirlenmişti? Antonio çevresine bakındı. Dumanlı kafası, daha derin düşüncelere dalmasını engelledi. Boş verip yürüdü. İçinde tuhaf bir heyecan duyuyordu. Sormani Caddesi ilerde, sağda olmalıydı. Bir sokak işareti vardı ama karanlıkta okuyamıyordu. Fosur fosur sigara içen adamın yanına yaklaştı.

"Özür dilerim. Sormani Caddesi nerede?"

Bu genç bir adamdı. Tam bir mahalle kabadayısı havasıyla sordu:

"Orada birini mi arıyorsun, ahbap?"

"Sormani Caddesi'nde Asilo Elena."

"Yok be! Asilo Elena, öyle mi?" Sırıtarak Antonio'nun yüzüne bir ağız dolusu duman püskürttü. "Pansiyon Elena desene şuna!"

Antonio içine giren korkuyu yenmeye çalışarak:

"Burada bir yerde mi?" diye sorabildi.

Delikanlı başparmağını o dar ara sokağa doğru sallayıp:

"İşte orada," dedi. "Nah, orada! Sarı bir evdir. Hemen göreceksin. Hiç kaçmaz. Kapısının üstünde kırmızı bir ışık yanar."

"Çok teşekkür ederim."

"Keyfine bak, ahbap!" Ve yine sırıttı.

Kötü aydınlanmış, dar bir çıkmaz sokak... Bir kedi... Uzaktan bir piyano sesi... Piyano mu, radyo mu? Solda karanlık bir avlu... Antonio dönüp arkasına baktı. Deli-

kanlı hâlâ köşede durmuş, onu gözlüyordu.

Sokak lambasının ölü aydınlığında yüz adım kadar daha yürüdü. Ama kapısının üstünde kırmızı fener yanan sarı boyalı ev ortalıkta yoktu. Tam o sırada Antonio bir evin girişinde müşteri bekleyen bir fahişe fark etti. Kadın sigara içiyordu. Saçları kuzgun karasıydı. Adama dudaklarına profesyonelce takılan tatlı bir gülücükle baktı. Antonio sordu:

"Özür dilerim, sinyorina. Acaba bana Asilo Elena'yı gösterebilir misiniz?"

Dudaklarını aralayan kadının ağzında bir altın diş parıldadı:

"Orasını bana mı soruyorsun, efendi?.. Bana mı?" Sonra bir kahkaha koyverdi. "İşte orası, tatlım. Şuradaki sarı boyalı ev."

Kadının parmağıyla gösterdiği yere dönüp baktı. Gelmiş olduğu sokağı gösteriyordu. Gerisingeri döndü ve biraz yürüdü. Evet, az ötedeki sarı evi şimdi görmüştü. Üzerinde kırmızı bir fener yanan küçük bir kapısı vardı. Ne tuhaf! Demek önünden geçmiş ama evi görememişti. Şaştı kaldı.

Antonio sarı boyalı eve yöneldi. Kapı kapalıydı. Başını kaldırıp baktı. Eski ama iyi durumda kalmış, iki katlı bir evdi. Panjurları kapalıydı. Ama bir tanesinin aralığından hafif bir ışık sızıyordu. Ne garip bir huzureviydi bu? Kapısında bir tabela bile yoktu. Zili çalmaya karar verdi.

Kapının öte yanından açılan bir kilit sesi geldi... Sonra yaklaşan yüksek ökçeli adımlar... Kapıyı otuz yaşlarında bir kadın açtı. Suratı boya içindeydi. Çok bayağı bir görünümü vardı. Yüzünde aptalca bir gülümsemeyle sordu:

"Ne istediniz?"

Yok canım. Otuzluk falan değil, yaşlı bir kadındı bu. Su içinde altmışında vardı.

"Asilo Elena burası mı?"

"Evet. Kimi istediniz?"

"Ben şeyi arıyordum... Yani Sinyorina Laide Anfossi'yi arıyorum."

"Ha! Şu bizim Laide!" diye bir çığlık atan yaşlı kadın, her şeyi biliyormuşçasına hızlı hızlı başını salladı. "Yukarı çıkın. Birinci kat. Zili çalın ve Laide'nizi karşınızda bulacaksınız."

Koyu kırmızı renk uzun bir halıyla kaplı bir kat merdiven... Buzlu camlı bir kapı... Üzerinde bakır bir levha: Elena Pistoni. İçinden hemen buradan kaçıp gitmek geldiyse de parmağı zile çoktan basmıştı.

Yanan bir ışık... Ayak sesleri... Bir gölge... Kapı açıldı. Siyah giysili, oldukça kibar görünümlü zayıf bir kadın duruyordu karşısında. Kuşkulu bir ses tonuyla konuştu:

"Buyrun efendim?"

"Asilo Elena burası mı?"

Kadın güldü:

"Evet, biz bu adla anarız. Siz efendim... Özür dilerim... Sizi kim gönderdi?"

"Asıl ben özür dilerim," dedi Antonio. "Ben Sinyorina Anfossi'yi arıyorum. Laide Anfossi'yi yani. Bana bu gece hasta olan teyzesiyle kalmak üzere buraya geleceğini söyledi de..."

"Ya!" Kadının sevecen yüzünü şaşkınca bir ifade aydınlattı. "Demek durum bu, öyle mi? Peki, buyrun. Ama Laide--- Ah, çok özür dilerim.. Yani Sinyorina Anfossi'nin şu an meşgul olduğunu sanıyorum.

"Onu buraya çağırır mısınız acaba?"

"Tabii... Tabii çağırırım... Ama birkaç dakika beklemeniz gerekiyor. İçeri buyrun."

Kadın onu küçük bir oturma odasına aldı. Berbat bir zevk eseri modern eşyayla döşenmişti: Taklit bir goblen, televizyon, gümüş kaplama porselen bir çay takımı ve duvarlarda Millet'nin kabataslak üç kopyası.

"Oturun, lütfen. Ben izninizi isteyeceğim... Kutuda

sigara vardır. Beş dakikadan fazla sürmez. Laide hazır olur olmaz hemen size gönderirim."

Antonio, "hazır olur olmaz"ın ne anlama geldiğini kendine sordu. Buraya gelmekle ne yanlış bir iş yapmış olduğunu anlıyordu. Son bir umut kırıntısı olarak sorma gereksinimi duydu:

"Teyzesi burada mı?"

"Elbette burada. Ne var ki, sevgili sayın teyzesi bu gece pek iyi değil."

Ve kıs kıs gülerek odadan çıktı.

Yalnız kalan Antonio, yirminci yüzyıl stili sallantılı bir koltuğa geçip oturdu. Kadın odada ağır ve iğrenç bir parfüm kokusu bırakmıştı. Ardından zaman zaman anlaşılmaz mırıltılar ve gülüşmeler gelen bir perdeyi kadın sıkıca örtmüştü. Kapının kenar pervazıyla perde arasında kalan küçük boşlukta ansızın sessiz bir gölge belirdi. Biri odayı gözetliyordu.

Antonio'yu bir tedirginlik duygusu kapladı. Buradan kaçıp gitmekten başka bir şey düşünemez olmuştu. Tam bu düşüncesini gerçekleştirmek için ayağa kalkmıştı ki, yavaşça açılan perdenin önünde perişan kılıklı bir kız belirdi. Darmadağınık siyah saçları, yorgun, ince yüzüne saçılmıştı:

"Laide'yi bekleyen beyefendi siz misiniz?"

"Evet."

"Peki, siz kimsiniz?"

"Ben... Ben onun bir arkadaşıyım."

Kız onu sessizce süzdü. Sonra çok alçak bir sesle şöyle dedi:

"Ben sizin yerinizde olsam---" Ve eliyle gitmesini önerir yollu bir işaret yaptı.

"Neden? Bu gece ağırlaştı mı? Teyzesi yani?"

"Ne?"

"Laide'nin teyzesi diyorum. Burada bakım görmüyor mu?"

Kız, daha önce kadının taşıdığı aynı alaycı yüz ifade-

siyle:

"Tabii," dedi. "Teyzesi, öyle ya!" Bir süre susarak karşısındaki adamı kuşkulu gözlerle süzdü. "Teyzesi... Evet, teyzesi... Teyzesinin bu gece ne durumda olduğunu bir bilseniz!"

"Yani çok mu hasta?"

"Zavallı sevgili teyzecik... İyi ki Laide burada da yardımını esirgemiyor... Zavallı teyzecik... Gel hadi! İşin aslını göstereyim sana. Korkma, kimsenin ruhu bile duymaz."

Adamın elinden tuttu.

"Fakat ben---"

"Hadi, yürü diyorum. Laide'ciğini görmek istemiyor muydun? Teyzesine nasıl baktığını gel de kendi gözlerinle gör... Hadi ya!.. Ama hiç gürültü yapmadan çok sessiz yürü."

Antonio kızın yalınayak olduğunu ancak o zaman fark etti. Kız onu dar, karanlık bir koridora sürükledi. Bir kapı açtı. Yine karanlık bir odaya girdiler. Fakat solda, çiçekli bir perdeyle örtülmüş olan buzlu cam kapılı yan odadan küçük bir ışık demeti süzülüyordu.

"Buraya gel. Yavaş ol!.. Seninkinin sesini duyuyor musun?"

Yan odadan bir erkek sesi geldi. Sonra "r"leri vurgulayarak Milano ağzıyla konuşan bir kadın sesi... Hayır, insanın kendine bu şekilde işkence yapmaya hakkı yoktu. Antonio gitmeye davrandı. Ancak, kız eline sıkıca yapışmıştı.

"İşte Laide'ciğin!" dedi. "Ne ilginç, değil mi? Laide'cik ve zavallı hasta teyzeciği!"

Antonio kulak vermek zorunda kaldı. Sesler cam kapıdan sanki aynı odada konuşuluyormuş gibi inanılmaz bir belirginlikte duyuluyordu. Erkeğin sesi:

"Çok güzel," dedi. "Harika!.. Küçük ama çok güzel. İki şeftali gibi... Biraz da alt tarafını görelim."

"Zevzekliği bırak!.. Hadi, soyun soyunacaksan. Ta-

mam mı?"

"Önce küçük bir öpücük."

Sessizlik.

Yine adamın sesi duyuldu:

"Bir şeyi merak ettim, bebeğim. Geçimini nasıl sağlıyorsun?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Ne dedimse onu. Sadece bu iş mi?.. Yani yaşamın sadece eğlenceli yatak oyunları üzerine mi kurulu? Yoksa---

"Bir dostum var."

"Yok be! Seni arpaya doyuruyor mu bari?"

"Şikâyet edemem."

"Yaşlı mı?"

"Yo, yaşlı değil, ama genç civan olduğu da söylenemez."

"Onu seviyor musun?"

"Bunu sormanın sırası mı şimdi?"

"Sana hareket özgürlüğü tanıyor mu?"

"Ne gezer! Deliccsine kıskanıyor."

"Öyleyse nasıl idare ediyorsun? Sözgelimi, buraya gelmek için nasıl bir dümen çeviriyorsun?"

"Kolay. Hasta bir teyzem olduğunu ve geceleri buraya gelip ona bakmak zorunda bulunduğumu söyledim."

"Hasta bir teyze demek! Yaman kızsın be! Harika! Peki, bu yalanı yutuyor mu?"

"Söylediğim her şeyi yutar o."

"Bir şey daha öğrenmek istiyorum."

"Boş ver böyle ahret sorularını da soyunmaya bak sen."

"Dinle! Herif sana yeterince para veriyorsa, niye buraya geliyorsun?"

"Rahmetli büyükbabam, 'Yeterli para diye bir şey yoktur,' derdi.

Karşılıklı atılan kahkahalar... Sonra yine Laide'nin sesi:

"Daha soyunmadın mı, yahu? Hadi, çabuk ol! Üşüyorum."

Antonio'nun yanındaki kız kulağına fısıldadı:

"Dikizlemek ister misin?"

Antonio başını hayır anlamında salladı.

"Hadi, nazlanma. Röntgenciliğin tadına doyum olmaz. Bak! Orada güzel bir budak deliği var. Gözünü uydurma zahmetine değer yani... Dur! Sana bir tabure getireyim."

Yan odadan erkeğin sesi:

"Tatlım, yan odada kim var acaba?"

"Kimsecikler yok. Kapkaranlık olduğunu görmüyor musun? Hadi, gel artık. Madam elimi çabuk tutmamı söyledi."

"Acelen ne? Benden sonra bakıma muhtaç sevgili bir teyzeciğin daha mı var?"

"Yo, öyle olmaz. Ters işlerden hoşlanmam!.. Şöyle gelsene!.. Öff!.. Soluğumu kestin be! Tanrım! Ne de ağırmışsın!.. Ezildim gitti!..

"Ezilmezsin, korkma kız... Kamyon değilim ben. Altımda kalıp ölmezsin."

Antonio dikkatle taburenin üstüne çıktı. Meçhul kız onu bacaklarından destekledi. Kapının tahtasında gerçekten röntgene elverişli güzel bir budak deliği vardı... Ve işte görüyordu... Düşlerinde birçok kez cehennem azabı gibi canlandırdığı korkunç sahne sonunda gözlerinin önündeydi. Tüm yaşamının sonu işte oradaydı...

Yatakta diz çökmüş genç bir adamın kaslı, beyaz vücudu... Kızı kasnaklıyor... O da sırtüstü yatmakta... Yüzü görünmüyor... Antonio sadece onun iki yana açılmış çıplak bacaklarını görebiliyor... Öpüşüyorlar mı nedir?

Şimdi adam ansızın sırtüstü yatağa devriliyor... Kız da adamın üstüne çıkıp oturur durumda göğsüne doğru eğiliyor... Kızın yüzünü şimdi görebiliyor...

Ama bu onun yüzü değil. Flora'nın yüzü bu... Hayır, işyerindeki sekreterinin yüzü... Yok, yok!.. Az önce ken-

disine kapıyı açan yaşlı kadının boyalı yüzü... Her kimse!.. Ama onun yüzü değil... Korkunç bir kadın bu... Bir buldog köpeğinin geniş, sarkık yanaklı yüzü bu!.. İğrenç dudaklarını açarak gözlerini kapıdaki budak deliğinden Antonio'nun üzerine çiviliyor... Gülüyor... Kahkahalar atarak gülüyor... Vahşi çığlıkları andıran bu gülüşü sırasında kocaman sivri dişlerle kaplı ağzını fırın kapağı gibi açıyor...

Antonio yerinden sıçradı. Yatak odasındaki bir koltukta uyuya kalmasına kendi de şaştı. Tanrım! Ne rüyaydı ya! Yani gördükleri gerçek değil miydi? Yani gerçek bundan çok daha değişik bir şey miydi? Yani nasıl bir olayı simgeliyordu gerçek? Bambaşka herhalde.

Ama içine kurt düşmüştü bir kez. Kemirdiği kuşkuyla beslenip büyüyor, devleşerek tüm odayı kaplıyordu.

OTUZ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Derken her şey öylesine çabuk ve sessizce oluverdi ki, kim olsa şaşardı. Ertesi gün dedektif İmbriani ofisinde Antonio'yu telefonla aradı. Evet, böyle bir huzurevi vardı. Laide'nin teyzesi de orada kalıyordu. Gerçi kadın hastaydı, ama başhemşire geceleri hasta akrabalarının refakatçi olarak orada kalmalarını yasaklamış bulunuyordu. Yani geceleri aileden hiç kimse huzurevine alınmıyordu. Verilen tanıma uyan bir kız öğleden sonra ziyaret saatleri sırasında kendinden yaşça büyük bir kadınla iki kez gelmişti. Hepsi bu kadardı.

"Soruşturmayı sürdüreyim mi?"

"Hayır, sağolun. Bilmek istediğim kadarını öğrenmiş bulunuyorum."

Çöküş gerçekleşmedi. Tam tersine, hırslı bir gerginlik Antonio'yu ayakta tuttu. Kendini uzun süren bir kölelikten kurtulmuş gibi hissediyordu. Savaş günlerini anımsadı. Ateş açılmış ve beklemenin doğurduğu korku artık müthiş bir üstün gelme enerjisine dönüşmüştü.

On birde Laide onu telefonla aradı. Refakatçi olarak teyzesinin başucunda bir gece daha geçirmişmiş. Bu ne-

denle çok yorgunmuş. İki saat kadar dinlenmeye çalıştıktan sonra ablasıyla öğle yemeğine çıkacakmış.

"Yani bugün de buluşamayacağız, öyle mi?"

"Valla, pek bilemiyorum. Squarcia Caddesi'nde beni bekleyebilir misin?"

"Kaçta?"

"İki buçukta."

"Ama her zaman olduğu gibi lütfen beni oralarda bekletme."

O Allah'ın belası Squarcia Caddesi'nin kaldırımlarını hafakanlar basmış olarak beş aşağı, beş yukarı arşınladığı günü yaşamının sonuna kadar unutamayacaktı.

Buluşma saatini sabırsızlıkla beklemeye başladı. Bildiklerini kızın yüzüne çarparak sonunda maskesini düşürecekti. Ondan nefret ediyor, ölüsünü görmek istiyordu. Başparmaklarını o pürüsüz, bembeyaz boynuna bastırarak onu kıvançla boğabilirdi. Bir gıdım soluk almak için olabildiğince açılmış küçücük ağzında birer inci gibi sıralanan o güzelim dişlerini görmek ne hoş olacaktı!

Fakat bir saat sonra Laide yeniden telefon açtı. Ne yazık ki, iki buçukta buluşamayacaklardı. Hastaneye koşturması gerekiyordu. Teyzesi birden kötüleşmişti. Antonio sabırlı olmak zorundaydı. Hem sonra gece gündüz hastanede perişan olan kendisiydi ve aslında kabak onun başında patlıyordu.

"Peki, öyle olsun. Ama bence artık çok ileri gittin."

"Çok ileri gittin ne demek? Hastane köşelerinde bir başına köpek gibi koştur da göreyim bakalım."

"Hastaneden söz etmiyorum ben. Çok ileri gittin demekle---"

"Antonio! Benimle bu şekilde konuşma! Yorgunluktan ölüyorum. Başımsa çatlayacak gibi ağrıyor. Bir de sen kafa ütülemeye kalkarsan..."

"Ben gerçeği dile getiriyorum. Gerçek de şu ki, bugün de buluşamayacağız."

"Bırak onu şimdi. Bana bir iyilik yapmanı isteyece-

ğim senden. Üç buçukta evime gelebilir misin? Hadi, kırma şu zavallı kızı... Piçi yavrum dünden beri hiçbir şey yemedi. Açlıktan ölecek. Buzdolabında bir paket kıyma var. Beni orada bekle sen. Saat dörtte ya gelirim ya da telefon açarım."

"Bilirim, çok gelirsin!"

"Canım mümkünse elbette gelirim. Söz!.. Kadıncağızın bana ne kadar bağımlı olduğunu anlayamazsın."

Antonio üç buçukta Laide'nin evindeydi. Köpek yemeğini yiyordu. Güzel günlerden biriydi. Milano'da bahar diye bir şey olmadığından buna bahar güzelliği denemezdi. Yine de kış sona ermişti.

Can sıkıntısından dairenin içinde dolaşmaya başladı. Gardolabı açtı. Kızın sarılı turunculu elbisesinin eteğini kaldırdı. Okşadı, kokladı ve öptü. Nasılsa onu kimse görmüyordu. Evet, bu kesin olarak son kezdi. Başka türlü olmasına olanak yoktu.

Sonra dolabın alt sol yanında Laide'nin sakladığı resimlere ve mektuplara rastladı. Bunları gözden geçirmek doğru olur muydu acaba? Bu durumda böyle bir şey düşünmek aptallığın son basamağı olurdu herhalde.

Karton kutuyu dolaptan çıkardı. Yatağın bir ucuna ilişerek resimlere bakmaya ve mektupları okumaya başladı.

Kızın Stefano Doglia adında birine yazmış olduğu tarihsiz ve yarım kalmış bir mektup eline geçti. Eski bir ilişkiyi yeniden kurmaya yönelik bir girişimi dile getirir gibiydi: "Evet, beni akşamları yemeğe çıkarıyor, gezdiriyor, şuraya buraya götürüyordun. Ama her zaman aynı şeyler oluyordu. Ya sadece işinden söz ediyor ya da hep arkadaşlarınla konuşuyordun. Benimle tek kelime etmiyordun. Ancak, ben başka biriyle konuşmaya kalksam, başımın etini yiyordun. Sana âşık olduğumu bildiğin halde, senin bu sürekli ve gülünç kıskançlığın bana çok acı çektiriyordu. Oysa birbirini seven iki kişi arasında ortak güven duygusu aşkın temelini oluşturur. Ama sen hep

bana bir fahişeymişim gibi davrandın. Hiç kuşkusuz, sence ben sadece bir... Mektup burada sona eriyordu.

Tani adında birinin imzasını taşıyan bir başka mektubu açtı. Laide'nin hastanede yattığı dönemden kalmaydı. Laide'nin yazmış olduğu bir mektubun yanıtı içerikliydi: "Sevgilim, mektubun beni sözlerin ötesinde bir coşkuyla heyecanlandırdı. Beni bu kadar çok sevdiğini keşke daha önce bilseydim! Dünya güzeli Laide, işim elverir vermez, bunun yakında olacağını umuyorum, seninle bir arada olmak için hemen Milano'ya uçacağım. Bu arada, tüm öpücüklerim, beğendiğin erkek güzeli vücudum ve tüm aşkım senin olsun."

Sonra Marcello'nun mektuplarını buldu. Bir düzine kadar vardı. Antonio için bir tanesi yeterliydi. Marcello, Fonterena otelinde iki yataklı bir oda tuttuğunu bildirmek için Modena'dan yazmıştı: "Bugünlerde işyerinde sürekli olarak dönüşümlü çalışmak zorunda olduğumuzu sana bildirmem gerekiyor. Bu yüzden her geceyi seninle geçirmem..." Sonra Marcello romantik sözcükler paralama faslına geçiyordu: "Küçük yıldızım, senin sıcak okşamalarına ne kadar gereksinim duyduğumu anlatamam. Mis kokulu simsiyah saçların burnumda buram buram tütüyor. O güzelim minik memelerine başımı yaslayıp kalbinin çarpmasını dinlemenin özlemini çekiyorum. Sonsuz öpücüklerinin, insanı soluksuz bırakan sımsıkı kucaklamalarının ateşiyle kavruluyorum..."

Telefon çaldı ve Laide'nin sesi:

"Selam! Ne zamandır evdesin?"

"Yarım saat kadar oldu."

"Piçiye mamasını verdin mi?"

"Evet. Sen neredesin?"

"Hastane yakınındaki aynı kafeteryada."

"Gelmeye niyetin yok galiba."

"Bugün imkânsız. Teyzem şiddetli bir kriz geçirdi."

"Peki. Şimdi beni dinle. O kafeteryada beni bekle. Yarım saatte oradayım."

"Kusura bakma, ama bekleyemem. Hemen hastaneye dönmeliyim."

"Peki, bir çeyrek olsun. On beş dakika sadece."

"Söyledim ya, imkânsız. Gitmek zorundayım."

"Öyleyse benim için küçük bir zahmete katlan. Yorucu bir iş değil. Beni aradığın yerin telefon numarasını ver."

"Şey... Bir genel telefon bu!"

"Olsun. Önemi yok. Bir numarası var, değil mi? Kadranın üzerinden okuyuver bana. Bak, ne kolay!"

"Gereksiz bir şey bu! Hayır, olmaz. Üstelik anlamı ne?"

"Anlamı şu ki, sen olduğunu söylediğin yerde değilsin. Anlamı şu ki, senin yalanlarından bıktım artık. Anlamı şu ki, burnuna halka geçirilmiş çingene ayısı gibi peşinden sürüklenmekten gına geldi."

"Eğer bıktınsa, bu senin sorunun. Beni hiç ırgalamaz!"

Ve Laide telefonu onun yüzüne kapadı. Antonio savaşın öfkesini, atılganlığını, nefretini ve heyecanını aynı anda hep birden duydu. Sanki kendisini nereye sürüklediğini bilmediği şiddetli bir rüzgârın egemenliği altına girmişti. Bu kadar kısa sürede bunca uzun zaman yaşadığını anımsamıyordu. Yenilmiş, yere serilmiş, aldatılmış, ihanete uğramış, aptal yerine konmuş, acınacak duruma düşmüş ve korkakça davranmıştı ama yine de sağ kalmayı başarmıştı. Şimdi son çarpışmaya hazırlanıyordu. Kendisini iyice bilemeliydi. Çünkü ilk kez böylesine canla ve başla savaşacaktı.

Laide'nin apartmanından çıkıp stüdyosuna gitti. Akşama kadar işinden başını kaldırmadan çalıştı. Sonra arkadaşlarıyla birlikte yemeğe gitti. Uzun süredir hiç bu kadar coşup eğlenmemişti. Üstelik içtikçe de kendine güveni artıyordu. On bir buçukta akadaşlarından ayrılarak Laide'nin apartmanına geri döndü. Kız ne oradaydı ne de oraya gelmiş olduğuna ilişkin bir iz vardı.

Gitmeden önce Marcello'nun mektubuyla ötekini çıkarıp ikisini birden yatağın üzerine koydu. Kendi yazdığı bir notu da oraya bıraktı: "Top sende, güzelim. Eğer uykuya dalmaz, gündüz ya da gecenin herhangi bir saatinde canım istediği zaman gelmeme izin verir ve geceleri bensiz sokağa çıkmazsan, arkadaşlığımız yine eskisi gibi sürebilir."

O gece güzel bir uyku çekti. Belki de içkinin ölçüsünü epeyi kaçırdığı için sızıp kaldı, ama her neyse rahat bir uyku çekti. Sabahleyin başında ve omuzlarında garip bir ağırlıkla uyandı. Ama hiç umursamadı. Kadınlara karşı nasıl davranılması gerektiğini sonunda anladığını o orospuya ispatlayacaktı. İnsanlıktan zerrece nasibini almamış o utanmaz karıya dünyanın kaç bucak olduğunu öğretecekti. Onu yağmur altında kaldırımlarda sürünürken görmek istiyordu. Yorgun, çirkin ve hasta bir durumda kaldırımları saatler boyu beş aşağı, beş yukarı dolaşsın da eski yaşamının özlemiyle başını taştan taşa vursun. Sarhoş heriflerin pis pis laf atmaları kulaklarının zarını delsin. Bir beş bin liret için don indirmeye can atsın.

Çabucak Laide'nin dairesine gitti. Küçük bir iz bulmak için dikkatle arandı. Ama hiçbir iz yoktu. Kız eve kesin olarak hiç uğramamıştı. Yatağın üzerinde bıraktığı iki mektuba dokunulmamıştı.

Kendi notunu yırtarak bir başkasını yazdı: "Artık aramızda her şey bitti. Bir açıklama yapmama bilmem gerek var mı? Anahtarları kapıcıya bırakıyorum. Bol şans. Elveda."

Yatak odasında kendi bıraktığı iki mektubu gördü. Nedenini bilmeksizin bir utanç duydu. Onları katladı ve dolabı açıp gerisin geri eski yerlerine koydu. Gözüne fotoğraf dolu plastik bir zarf ilişti... Laide! Neye benziyordu acaba? Nerede yaşıyordu? Ailesi kimlerdi?

Posta kartı büyüklüğünde bir resim geçti eline. Bu yedi sekiz yaşlarında, küçük bir kızın resmiydi. Üstünde iğreti duran yün bir giysi vardı. Laide miydi bu acaba?

Resim yakından çekilmişti ve küçük kız gülümseyerek fotoğraf makinesine doğru bakmaktaydı. Evet, tatlı tatlı gülümsüyordu küçük kız. Bugünü bilme olanağı olsaydı yine gülümseyebilir miydi acaba? Şimdi o çocuk gitmiş, yerine genç kız gibi görünen ama aşk konusunda çok şey bildiği için aslında genç kız olmayan birisi gelmişti. Bir av hayvanı gibi ürkek gözlerle çevresine bakınan ve yok olma pahasına inatla bu yolda koşan yabansı görünüşlü bir kadın.

Şimdi Antonio öfkesini sonuna kadar harcamış durumda yine kendi evindeydi. Gece çoktan gelmiş, insanlar işlerini görüp bitirmiş, evlerin ışıkları birbiri ardı sıra tek tek sönerek kararmıştı. Dünya sanki hiçbir şey olmamışcasına sürüp gidiyordu.

Oysa o akşam saat sekizde Laide onun stüdyosuna gelmişti. Daha eve gitmediğini ve henüz notunu görmediğini söylemişti. Fakat açıkça kızın yeni yalanlarından biriydi bu.

"Yaşamında başka bir erkek var, değil mi? Bütün bunların nedeni bir başka erkeğin varlığı, doğru değil mi?"

Antonio'nun sorusunu başını sallayarak evetlemişti.

Masasının başında oturan adamın karşısındaki koltuğa oturmuş, bacaklarını da üst üste atarak burnuna doğru uzatmıştı:

"Bundan böyle tek başına sokağa çıkmayacağım. Ne dersen onu yapacağım. Hatta istersen evden dışarı adamımı bile atmam."

Şimdi gözleri tavandaki o uğursuz çatlaklara çivilenmiş olarak yatağının üzerine uzanmış bulunan Antonio, kızın solgun, ürkek yüzünü yeniden görüyordu. Laide'ye "Hayır," demişti. "Bunun bir yararı olmaz artık." Sonra onun harcamalarını iki ay daha karşılayacağını, yarın kendisine bir çek göndereceğini sözlerine eklemiş ve Antonio olarak ona ne kadar acı çektirdiğini bilip bilmediğini sormuştu. Kız yine başıyla evetlemişti.

"Şimdi beni rahat bırak," demişti son söz olarak. "Acele bitirmem gereken bir iş var." Kız hiçbir olay çıkarmaksızın, başı önünde ve ayaklarını sürükleyerek çıkıp gitmişti. İşin canı cehenneme! Sanki o Allah'ın belası iş, kızdan daha önemliydi. Artık bir daha hiç görüşemeyeceklerdi. Oysa her şey onu anımsatıyordu: Tavandaki çatlaklar, arabasının plakası, koltuk, lavanta çiçeği losyonu şişesi, kitaplığın üzerindeki tahta fil, pencereden görülen karşı binanın biçimi... Her şey, ama her şey onu anımsatıyordu. Onsuz her şey olabildiğince anlamsız ve aptalcaydı. İçinde, ondan kalan yerde, şimdi koca bir boşluk açılmış ve oradan deli bir ırmak gibi gözyaşları akmaya başlamıştı.

Evet, dostum!.. Tam anlamıyla gülünç bir öyküydü... Benzeri birçoğu gibi adi, sapık, komik, rezil bir olgu... Oysa bundan başka bir biçimde bitemeyeceğini anlamak ne kadar da kolaydı...

Hadi, toparlan!.. Ağlamayı kes, gözyaşlarını sil... Yarına kadar iyi geceler... Bu küçük aşk olayını bir faciaya dönüştürme... Bağrına taş basıp başım dik tutmalısın... Gül!.. Gülebildiğin kadar gül!.. Ağlama gül!.. İyi geceler!.. Gül demek kolay!.. İyi gecelermiş!.. Uyuyabilecek miyim sanıyorsun?.. Yaşamımın dönüm noktası bu!.. Hâlâ cehennemde yaşıyorum ben!.. Eğer hasta olsaydım, eğer para sıkıntım bulunsaydı, eğer hapse atılsaydım... Ne olurdu biliyor musun?.. Tüm akrabalar ve dostlar yardımıma koşarlardı...

Ama şimdi?.. Yasak!.. Durumun daha kötü olduğu halde... Yere serilmiş olduğum halde... Çiğnendiğim, tartaklandığım, pislik içinde süründüğüm, tekmelendiğim halde yasak!.. Bana acıyacak kimse yok... Bir dilim merhamet bile yasak!.. Cennetin kapıları kapalı... Ne diyeceklerini çok iyi biliyorum: Yaşını unuttun mu?.. Kendini yaşama meydan okuyan kötü kalpli bir genç kızla başa çıkacak kadar güçlü mü sandın?.. Yabancısı olduğun bir oyunu oynamakta direnmenin cezasını çekmeyeceği-

ni mi sanıyordun?.. Yeniden çocukluğuna dönebileceğini mi sandın yoksa?.. Senin için artık oyun bitti!.. Şimdi sessiz çığlıklarını kimsenin duyamayacağı kapıların ardındasın... Dünya nimetlerinden soyutlandın... Kendi yarattığın zindanın karanlığındasın şimdi... Yoksa başka bir yerde mi olduğunu sanıyordun?..

Antonio'nun yürek acısı azgın, kara bir dalgaydı. Onu kaldırıp kaldırıp sonra da hıçkırıkların derinliğine yuvarlıyordu. Kız şu an neredeydi acaba? Geceye soyunmuş sokakta ara sıra gelip geçen arabaların sesini duyuyordu. Kızın sayısız masalını kulağına ileten telefon yatağının yanı başında duruyordu. Cihaz hiçbir zaman bu kadar kapkara, hareketsiz, yararsız, suskun ve ölü olmamıştı.

OTUZ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Antonio, felegin şiddetli bir darbesini yediğinde kan kusup kızılcık şerbeti içtiğini söyleyen tiplerden değildi. Kızın pasaportunu eline verdikten sonra yeni bir öfke ve öc alma duygusu içini kapladı.

Onun bu durumunu gören bir arkadaşı şöyle dedi: Aslında bunun göründüğü kadar kötü olmadığını bir gün anlayacaksın. Sana sözünü ettiğim o kadını deliler gibi seviyordum. Gündüz ve gece ondan başka bir şey düşünemiyordum. Bir köpek gibi peşinde dolaşıp ayaklarını öptükçe bana tam bir köle muamelesi yapmaya başladı. Gün geçtikçe deliliğe daha çok yaklaşıyordum. Derken bir gün kendi kendime bugün ya da hiçbir zaman dedim. Her zamankinden daha kötü bir şey yapmış olduğundan değil, tam tersine o gün bana çok iyi davranmıştı. Ama yetti artık dedim. Bana telefon açtığında bu kararımı kendisine bildirdim. Bu iş burada biter dedim. Ne kadar ağlayıp sızladıysa da kararımdan dönmedim. Taş gibi direterek bu iş burada bitti dedim. Ancak, şunu anlamalısın ki, bu sudan bir aşk cilvesi değildi. Kararımı kesin olarak vermiştim. Ona ilişkimi kestiğimi bildirir bildirmez,

kendimi bambaşka bir adam olarak hissettim. Gerçek mutsuzluk dalgası içimi sarmıştı, ama dayanılır bir mutsuzluktu bu. Tıpkı sana büyük acı veren çürük bir dişi çektirmek gibi bir şey. Ben bütün bunları sana laf olsun diye söylemiyorum. Başımdan geçtiği için kendi deneyimlerime dayanarak anlatıyorum. Dinle Dorigo, sen de aynı şeyi yapabilirsin. Sonra yaran kabuk bağladığı zaman, bir hiç için onun ne saçmalıklarına katlandığını düşünerek güleceksin.

Evet, arkadaşı böyle demişti ya, Antonio ayrılıktan sonra hiç de kendini yepyeni bir insan olarak hissetmedi. Gülmeye başlamadı. Tersine, daha da kötüleşti. Çünkü şimdiye kadar hiç değilse bir umut vardı. Günlük kavgaları, onu uzun uzadıya beklemesi, endişeli anlar ve telefonlaşmalar yaşamını dolduran öğelerdi. Hepsinin ayrı birer anlamı vardı. Başka bir deyişle, güç ve yaşam kaynaklarıydı bunlar. Şimdiyse zihninde bunları sürekli yinelemek dışında bir şeyi kalmamıştı. Bundan kaçış yoktu. Düşünceleri bir saniye bile ondan ayrı kalamıyordu.

Bu ruh karanlığı içinde Antonio tutunacak bir şey arandı. Aklına Laide hastanede yatarken onu ziyarete gelen arkadaşlarından biri olan Piera takıldı. Piera'yı o zaman görüp tanımış, zeki ve güzel bir kız olarak değerlendirmişti. Laide daha sonra ona Piera'nın yıllarca yaşlı ama çok zengin bir adamla arkadaşlık yaptığını söylemişti. Ancak, adamın onu yatakta başka biriyle yakalaması sonucu ilişkileri sona ermişti. Belki Piera ona yardımcı olabilirdi. Eğer kız önerisini kabule yanaşırsa, belki Laide'den daha üstün niteliklere sahip bir avukatı olarak kendisini bir süre oyalayabilir, onun açtığı yaraları sarabilirdi. Piera'nın birkaç ay önce satılık bir kürk mantosu olduğunu söylemek için kendisini aradığını ve telefon numarasını bıraktığını anımsadı.

Dışarda bir yerde akşam yemeği yemek üzere randevulaştılar. Ancak, Antonio daha onu görür görmez, Laide'nin alternatifi olarak düşünmekle ne gülünç bir ya-

nılgıya düştüğünü hemen anladı. İşte Piera şimdi lüks bir restoranda oturuyor, adamın asık yüzüne baktıkça keyfi artıyordu:

"Benimle niye buluşmak istediğini sorabilir miyim?"

"Bilmiyorum," dedi biraz toparlanan Antonio. "Belki de hoşlandığım bir tip olduğun içindir."

"Ya da bir şeyler öğrenmek içindir."

"Nasıl bir şeyler?"

"Laide konusunda bir şeyler. Bir yılı aşkın bir süre tüm kentin gözünde cennet öküzü olarak görülmek sana yetmedi mi?"

"Cennet öküzü mü? Tüm kentin gözünde demek!"

"Yoksa bu konuda bir kuşkun mu var?" Makaraları koyverdi. "Evet, cennet öküzü. Yani saflığından burnunun ucunda dönenleri göremeyen allahlık adam! Tam bir cennet öküzü... Hadi, öyle aval aval yüzüme bakıp durma!.. Sen gerçekten çok tuhaf bir adamsın... Başında bir torban eksik. Bakar kör sen de!.. O gün seni ve onun sevgilisini bir arada hastanede görünce--- Hani şu koyun suratlı oğlan, canım... Neydi adı?"

"Marcello mu?"

"Hah, o işte!.. Sen mest olmuşcasına ona baygın baygın bakarken, Laide'nin sürekli olarak sana amca diye seslenmesi karşısında notumu verdim. 'Vay be!' dedim kendi kendime. 'Dönen dolapları bilmemesi gerçekten mümkün mü? Bu herif o kadar enayi mi?'

"Şurada yemin ederim ki, ben..."

"Ona inandın, değil mi? Ona inandığını biliyorum. Zaten onun için dünyanın gelmiş geçmiş en büyük cennet öküzü sensin. Hem de öyle bir cennet öküzüsün ki, hâlâ olan bitene inanmak istemiyorsun. Beni de bu yüzden aradın. 'Hayır,' dememi bekliyorsun benden. 'Doğru değil. Laide seni her zaman sevdi. Sonuna kadar sana sadık kaldı.' Yalan mı?.. Bak dostum, sen iyi bir adamsın. Böyle bir kişi olduğunu biliyorum. Ama öylesine safsın ki!.. İnanır mısın? Bu zamanda böyle bir şey olacağına,

senin gibi birinin varlığına kimse ihtimal veremez."

Bu sözlerin ağırlığı altında ezilen Antonio sessizliğe gömülmüştü. Piera fütursuzca devam etti:

"Senin şu Laide'cik var ya? Onu ilk görüşümü anımsıyorum. Bir gece arkadaşımla, yani beni kollayıp koruyan adamla birlikte Due'ye gitmiştim. Bildiğin gibi ben de bir fahişeyim. Öteki orospular gibi benim de beslemek zorunda olduğum bir pezevengim vardı. Neyse, işte orada rock and roll yapan bir kız gördüm. Uzun, simsiyah saçları omuzlarına dökülüyor ve dansın ritmiyle savrulup duruyordu. Çok da güzel bacakları vardı. 'Ah, benim de böyle güzel bacaklarım olsaydı' diye iç geçirdiğimi unutamam. Mini eteğinin altında hiçbir şey yoktu. Döndüğünde eteğinin ta yarı beline kadar açılmasına kasıtlı olarak özen gösteriyordu. O zaman her şeyi olduğu gibi ortaya çıkıyordu. Bu hareketi her yaptığında da tüm salon ulur gibi inim inim inliyordu. O sevici Fausta da oradaydı. Fausta bizi tanıştırdıktan sonra Laide gelip masamıza oturdu. Kısacası, eğer bilmek istiyorsan, benim pezevengim aynı gece onunla yattı. O gece yaptığı iğrençlikleri sana anlatmasam daha iyi olur... Şu haline bak!.. Gerçekten acı çekiyorsun, değil mi cennet öküzü? Bütün bunları dinlemektense ölmeyi yeğlersin, öyle değil mi? Susayım mı artık?"

"Hayır. Böylesi daha iyi belki de... Devam et."

"Eh, böylece arkadaş olmak zorunda kaldık. Pezevenk ortaklığı sayesinde... Ne yalan söyleyeyim, zamanla giderek onu sevdim. Gerçekten sevdim. O zamanlar moruk bir takıntısı vardı. Suratına bakılmayacak kadar korkunç, çirkin bir herifti. Emlak komisyoncusuydu, ama Laide'ye metelik koklatmıyordu. Ara sıra onun avucuna bir beşlik ya da onluk sıkıştırdığı olurdu. Ama kızın bu parayı hak etmek için nelere katlandığını anlatsam aklın durur. Her akşam sekiz buçukta herifin işyerine gitmek zorundaydı ve orada kanepenin üstünde... Bırak! Olacak şey değil... Bir keresinde ona böyle iğrenç bir ya-

ratığm kucaklamalarına nasıl dayanabildiğini sormuştum. 'Kız, miden bulanmıyor mu?' dedim. 'Yo,' diye karşılık verdi. 'Gerçek bir beyefendi o. Üstelik tam bir sevişme ustası.' Ne var ki, sevişme ustası da olsa, herif ona yeterli değildi. Uçan kuşa borcu vardı seninkinin. Bu yüzden randevulara da gidiyordu, hiç kuşkusuz... Bir akşam hiç unutmam, bana şöyle dedi: 'Sana bir şey söyleyeyim mi, Piera? Bu öğlen yalnız altı bin papel taksi parası ödedim.' Şaşıp kalmıştım. 'Altı bin mi?' diye sordum. 'Nasıl oldu bu? Kent turuna mı çıktın?' Omuz silkerek, 'Ne yapabilirdim ki!' dedi. 'Öğleden sonra tam dört randevum vardı. Hiçbirini kaçırmamak için şehrin bir ucundan öteki ucuna koşturmam gerekiyordu.'

"Demek işi tıkırındaydı."

"Olmaz olur mu? Elbette tıkırındaydı. Bir ay bana üç yüz bin liretin üzerinde para kazandığını söyledi. Doğru mu, yanlış mı bilemem artık. Ayrıca, çok garip davranışları da vardı. Mesela bir hiç uğruna kendini öldürcesiye tüketebilirdi. Bir keresinde... Bir kamu hizmeti yerine getirmek için diyelim.. Tamam mı? Tramvayla ta Lambrate'ye kadar gidip geri döndü... Hem de niçin? İki bin beş yüz liret için. Düşün! Lambrate!.. 'Kız, sen delirdin mi?' diye sordum. Bana gülerek, 'Para paradır, azı çoğu yoktur,' dedi. Nasıl?.. Ve bir gece arkadaşlarımdan birinin evinde, kızlı erkekli büyük bir grup toplanmıştık. Gençlerden biri cezasını ödemesi karşılığında ona bir tutam kokain vaat eti."

"Ne cezası..."

"O ahlaksız domuz, 'Burada yedi erkeğiz,' dedi. 'Sırasıyla tek tek her birimizin gönlünü yapman gerekiyor. Laide o gece çok içmişti. Zil zurna sarhoştu. Diyeceğim, hepsi bir daire biçiminde yere oturdu... Ayrıntılı bir anlatımını dinlemek ister misin?"

"Seni kahpe seni!"

"Ağlama, cennet öküzü, ağlama! Böyle soğuk bir duş bozuk sinirlerine iyi gelir."

"Benim için neler dedi?"

"İşte şimdi işin özüne geldin. Senin için ne diyecek? Can sıkıcı bir herif olduğunu, tavşan peşine düşmüş tazı gibi soluk almasına vakit bırakmadığını söyledi. Seni mutlu kılmak için günde en az yirmi kez sana telefon açarmış. Seninle sevişmek zorunda kalınca, sıkıntıdan öleceğini sanırmış. Geceleri seni evine kesinlikle almazmış."

"Bak, bu doğru işte!"

"Böylece geceleri her istediğini yapmakta serbest kalırmış. Bunlara neden olduğun için kendinle övünmelisin. Fausta'nın bir süre orada erkek akadaşıyla birlikte kaldığını biliyor muydun?"

"Evet, bana söylemişti."

"Peki, herif ortada olmak üzere üçünün aynı yatakta yattığını da söyledi mi? Bu durumda ne yapıyorlardı dersin? Felsefeye ilişkin konular mı tartışıyorlardı?.. Neyin var? Hiç iyi görünmüyorsun... Ayva gibi sarardın... Özür dilerim. Hep benim yüzümden... Hadi, gidelim. Gel de evimde bir kadeh viski iç. Sonra seni pışpışlayıp evine postalarım."

Picra yeni bir yapıda oturuyordu. Balkonlu, güzel bir dairesi vardı. Ev eşyası hiç de fena değildi. Yatak odasında içi elbiseyle tıklım tıklım dolu büyük bir gardrop yer almaktaydı. Ama Antonio'nun gözü yatak falan görmüyordu. İç dünyası bir anda altüst olmuştu.

"Bayılmadan şuraya otur," dedi kız. "Anlattıklarım seni çok sarstı, değil mi? Hatta bir ara öleceksin sandım. Ya! Büyük aşkını nasıl da mezara soktum? Evet, ben bir kahpeyim. Gerçek bir kahpeyim ben, biliyor musun?"

"Hiç de kahpeye benzemiyorsun."

"İnsan senin karşında değilse bile kahpeleşiyor. Şimdi çok şey anlamaya başladım. Eğer Laide'nin yerinde ben olsaydım, seni anandan doğduğuna büsbütün pişman ederdim."

"Niye?"

"Çünkü bunca entelliğine karşın, bugüne kadar senden daha akılsız bir adam tanımadım. Laide'nin sana anlattığı her masala nasıl inandıysan, şimdi de benim söylediğim her şeye inanıyorsun."

"Yani söylediklerin doğru değil mi?"

"Ne bileyim ben! Kimi doğru, kimi de doğru değil. Senin bir şok tedavisine ihtiyacın vardı ve ben bunu yaptım."

Kasıklarını tutarak gülmeye başladı.

"Bana anlattıkların korkunç şeylerdi. Anlıyor musun? Benim için bunlar..."

"Elbette anlıyorum. Bunları sana niçin anlattığımı sanıyorsun? Madem ki Laide'yi açık bir kitap gibi önümüze serdik, şimdi ne diye biraz senden söz etmiyoruz?"

"Benim neyimden söz edeceğiz?"

"Diyelim ki, şimdi itiraf et! Artık ondan nefret ediyorsun. Onu iğrenç buluyorsun. Onun gebermesini istiyorsun. Onu bir kaşık suda kendi ellerinle boğabilirsin. Öyle değil mi?"

"Şunu kabul emelisin ki, bana karşı..."

"Bir orospu gibi davrandı. Bunu mu demek istedin? Sen ondan daha iyi biri olduğunu mu sanıyorsun?"

"Onu seviyordum. Ona karşı her zaman dürüst davrandım."

"Şimdi doğru söyle! Onunla evlenir miydin?"

"Sorduğun şeye bak! Aramızdaki yaş farkını düşün. Önersem bile bunu o reddederdi."

"Aradaki yaş farkıymış! Güldürme beni. Ona âşık değil miydin?"

"Ne yazık ki, evet."

"Öyleyse onunla evlenir miydin?"

"Sürdüğü yaşam biçimini düşünsene!"

"Tamam! Sorun bu işte, sevgili kentsoylu dostum. Orta sınıf zihniyeti! Sen tam bir burjuvasın. Her şey burada düğümleniyor. İğrenç bir orta sınıf temsilcisinden başka bir şey değilsin sen. Kafan burjuvalara özgü ön-

yargılarla dolu. Burjuva saygınlığınla övünüyorsun. Senin orta sınıf saygınlığının Laide için ne önemi vardı sanıyorsun? Ya sen onun gözünde kaç paralık adamdın acaba?"

"Onu bütün kalbimle seviyordum."

"Bütün kalbinle, öyle mi? Sen sadece ona tutkundun. Hepsi bu! Onun etine ihtiyacın vardı. Ona sahip olmak için elinden geleni yaptın Ama onu her zaman kara bahtın olarak andın. Onu kara talihin saydığın doğru mu, değil mi?"

"Evet, doğru. Onu kara talihim olarak kabullendim."

"Peki, senin aşk dediğin bu mu? Onu kendi yaşamının kapsamına aldın mı? Onu evine götürdün mü? Ailene tanıştırdın mı?"

"Saçmalama!"

"Saçmalamak, öyle mi? Evet, biliyorum. Ben de başımı aynı kahrolası kapıya tosladım. Bir erkek arkadaşım vardı. Mühendis. Harika bir genç. Pırıl pırıl. Benimle evlenmek istiyordu. O da senin gibi orta sınıftan biriydi. Ama senin kadar katı değildi. Neyse! Annesi evleneceğimizi duyunca, sanki dünyanın sonu geldi. 'Eğer onunla evlenirsen,' dedi. 'Benim gözümde artık ölmüş sayılırsın.' Katı ilkeleri olan bir kadın. Ah, şu katı ilkeleri ne çok severim!"

"Seni bıraktı mı?"

"Hayır. Hâlâ birbirimizi görüyoruz. Ama ben bir orospuyum ve onun gözünde sonuna kadar da orospu olarak kalacağım. Siz, burjuva sınıfının seçkin üyeleri, bizi ayrı bir ırk olarak görürsünüz. Bize ihtiyacınız olduğunda, sürünerek gelip ayaklarımıza kapandığınız zaman bile bizi kendinizden biri gibi görmezsiniz. Aşk dediğiniz bu mu sizin? Sosyal konum, dünya çapında saygınlık, onur, aile şerefi vesaire, vesaire... Bunların hepsi güzel şeyler. Ama bizi bu duruma kim düşürdü? Hay, yerin dibine batsın sizin onurunuz!"

"Fakat namusuyla çalışan milyonlarca kız var."

"Evet, evet!.. Yarım saattir bunu söylemeni bekliyordum. Hiç şaşmaz! Niye namusunla çalışmıyorsun? Nedenini öğrenmek ister misin? Çünkü siz kentsoylu sınıfın seçkin beyefendileri, evet, sizler.. O pis paranızla bizi namusumuzu koruyarak çalışmaktan alıkoydunuz."

"Sen komünist misin yoksa?"

"Kim komünist? Ben faşistim. Hem de koyu bir faşist! Komünistlik de nereden çıktı şimdi? Eğer suçlayacak bir öğreti arıyorsan, pekâlâ Hıristiyanlıkta karar kılabilirsin. Laide'nin nerede doğduğunu hiç merak ettin mi? Ne biçim bir dünyada büyüdüğünü, ne tür insanlarla bir arada yaşadığını, nasıl bir öğrenim gördüğünü, bebeliğinde ona kimin baktığını, onu gerçekten kimin sevdiğini biliyor musun? Sana onun hakkında bazı dehşet verici şeyler anlattım. Ama şimdi söyleyeceğime iyi kulak ver. O benim yanımda bir rahibe kadar namuslu kalır. Sen benim ne orospu olduğumu biliyor musun? Onun ruhunda orospuluk yok. Bendeki cesaret de yok onun yüreğinde. Üstelik benim kadar zeki de değil. Eğri oturup doğru konuşalım! Eğer Laide seninki gibi bir ailenin çocuğu olsaydı, telc kız mı olurdu sanıyorsun? Katı kurallara sahip bir burjuva karısı olurdu. Tıpkı cehennem ateşinde kızarası eski kaynana adayım gibi sevimsiz bir karı olup çıkardı."

"Gecenin bu saatinde bana niye konferans çekiyorsun? Bunu bilmek istiyorum. Beni salak bir ahlakçı ya da papaz mı sandın nedir? Oysa ben çok açık fikirli bir adamım. Sen de öyle bulmuyor musun?"

"Siz işinize geldi mi açık fikirli olursunuz. Ama eve gidince bu açık fikrinizi kapının dışında bırakırsınız."

"Peki, öyle olsun. Fakat Laide benimle yarı yolda buluşmak için hiç çaba harcadı mı?"

Piera sustu. Hüzünlü ve acımaklı bir gülücükle onun yüzüne baktı:

"Söyle bakalım, dangalak herif! Sen hiç kendini onun yerine koydun mu? Kafanı şöyle bir çalıştır hele!

Çöplükten çıkma bir kız olarak önüne sadaka gibi atılan paralarla elden geldiğince geçimini sağlamaya çalışıyorsun. Derken karşına seni sevdiğini söyleyen orta yaşlı bir adam çıkıyor. Bekâr, zengin değil ama hali vakti yerinde. Bu adam sana evlenme önermiyor. Aman Tanrım! Böyle bir şey düşünülemez bile. Tabu! Soysal saygınlık ve buna benzer saçmalıklar. Ne yapıyor herif? Sana dost hayatı yaşamayı ve karşılığında bir ücret bağlamayı öneriyor. Sen kendine göre hesabını yapıyorsun. İyisini, kötüsünü ayrı kefelere koyup tartıyorsun. İşine geldiği için de kabul ediyorsun. Yani bir başka deyişle, herif seni satın almak istiyor. Bile bile lades! Ama çaresiz, kabul ediyorsun. Herif sana para veriyor. Para verdiği için de onunla gezmeye gidecceksin, ağız kokusunu çekeceksin ve yatacaksın. Herif sana para veriyor ya! Artık zorunlu hizmetle görevlisin. Üstelik seni gerçekten seviyor. Felakete bak! Bu ne demek? Seni kıskanacak, senden kuşkulanacak, canını sıkacak demektir. Ama sen onun karısı değilsin. Nesin ya? Sadece gizli arkadaşı, manitası, metresi, dostu, kapatması... Ne dersen de! Ama karısı değilsin. Herifin evine girmen yasak. Onun arkadaşlarının evine gidemezsin. O senden apayrı bir yaşam biçimi sürer. Toplumun geçerli saydığı bu gerçek yaşamın değil içine, yanına bile yaklaşamazsın. Şimdi bu tabloyu kafanın duvarına astın mı? İyice bak ve söyle bakalım! Bu kız, yani sen, şu adamı gerçekten sevebilir misin?"

"Ama ne dersen de, şimdiki durumu eskisinden çok daha iyi."

"Emin misin? Evet, arpa bakımından daha iyi durumda olabilir. Fakat özgürlük konusuna ne demeli? Açık artırmada en yüksek fiyatı verene satıldı."

"Ben onun özgürlüğünü asla kısıtlamadım."

"Bir de yüzün var da konuşuyorsun! Şu koyun suratlı oğlanı sürekli yatağına aldığını bilmiş olsaydın--- Adı neydi o hıyarın?"

"Marcello mu?"

"Evet. Eğer Marcello hıyarını koynunda beslediğini bilmiş olsaydın ne yapardın?"

"Ne bileyim? Çok ileri gittiğini söyleyerek ona göre bir önlem alırdım herhalde."

"Öyleyse ne biçim özgürlük bu?.. Hey! Viskiye o kadar yüklenme, horozbina!.. Çeşme suyu değil bu! Çarpılırsın vallahi!.. Sakın cimri olduğumu sanma. Şişe nasılsa birinin armağanıydı... Demek istediğim, yanılmıyorsam dördüncü dubleyi yuvarladın. Daha evine kadar araba kullanacaksın."

"Şöyle bir sıçan kuyruğu daha! Çok olağanüstü bir geceydi."

"Gerçekler canını yaktı mı? Gerçeklerin insanın canını yaktığı doğru mudur?"

"Sana bakılırsa, baştan sona yanlış hareket eden benim, öyle mi?"

"Bundan daha yanlış bir davranışta bulunamazdın, koca dangalak!"

"Peki, ne yapmam gerekirdi?"

"Hiç. Yapılacak hiçbir şey yoktu. Ne yazık ki, dünyanın gidişi böyle, aygır deposu."

"Ama şunu kabul etmelisin ki, eğer başka türlü bir kız olsaydı---"

"O zaman sen ona âşık olmazdın. Açık ve seçik."

"Onun bana sadık kalmamasında kimsenin kabahati yok."

"En büyük kabahatli sensin! Sen!.. Evet, sen!. Ayda şu kadar paraya onu satın aldın. Tamam! O sana vücudunu sattı. Ama sen onun ruhunu da satın almakta direttin. Bir genç kız için bundan daha kötü bir şey olmadığını hâlâ anlamıyor musun? Eğer o bir azize bile olsaydı, sana boynuz taktırmaktan asla utanç duymazdı. Anladın mı, dangalak? Bunu anlamayan, başka hiçbir şey anlayamaz."

"Yani bu durumda onu bağışlamam gerekiyor, öyle mi?"

"Onu bağışlamak mı? Bu düşünceyi o kalın kafanın kapısına bile yaklaştırma sakın, dangalak. Kendini tam anlamıyla yok etmek mi istiyorsun? Sanki hiç varolmamış gibi unut onu gitsin. Hepsi bu!.. Beni de unut. Bir daha birbirimizle görüşmesek çok daha iyi olur. Senin iyiliğin için. Anlıyorsun ya, dangalak? Gerçi eşi bulunmaz bir cennez öküzüsün, ama seni çok sevdim. Gerçekten çok cins bir herifsin sen! Bunu daha önce sana söyleyen oldu mu?" Gülmeye başladı. "Gerçekten bilmek isiyorsan, senden çok hoşlandığımı söyleyebilirim. Aslında sana acıyorum. Kırık kanatlı ürkek bir kuşa benziyorsun."

"Çok doğru."

"Evet, bence artık bir daha görüşmeyelim, su kuşu. Zaten aylardır Laide'yi de gördüğüm yok. Bana küstü galiba. Nedenini bilmiyorum ama küstü. Ben onun akadaşıydım. Eğer görüşmeye devam edersek, beni her gördüğünde--- Ne demek istediğimi anladın mı?.. Acını unutmakta daha büyük güçlük çekersin... Yatak konusuna gelince... Eğer istiyorsan---"

"Sen harika bir kızsın, Piera. Pırıl pırıl bir yüreğin--"

"Kes! Ben iğrenç bir kızım! Ben de felaketten başka bir şey getirmem insanın başına. Anladın mı, dangalak? Orospuyum ben... Orospu!.. Orospu, orospu!.. Tanrım!"

Piera kendini kanepenin üzerine attı ve yüzünü ellerine gömdü. Antonio ayağa kalktı. Cüzdanından çıkardığı iki on binliği masanın üstüne bıraktı. Kızın omuzları sessiz hıçkırıklarla sarsılıyordu.

OTUZ BEŞİNCİ BÖLÜM

Rüyalardan örülmüş zar inceliğinde bir ağ. Sıcak bir haziran gecesinde geçmişin karanlığına uçuşan fethedilmiş düşünceler. Antonio çalılarla dolu adsız bir vadiden yavaş yavaş dışarı çıkıyor. Derken yatakta olduğunu fark ediyor. Sonra parça parça anımsıyor ve gözlerini açıyor. Dışardaki neon ışıklarından yansıyan bir aydınlık, ardına kadar açık pencerelerden tavana vuruyor. Oda karanlıkta zor seçiliyor.

Antonio'nun yanında kız uyuyor. Çırılçıplak, sırtüstü uzanmış. Kolları firavunlar dönemindeki prensesler gibi memeleri üzerinde kavuşmuş. Onun bu yatış biçimi Antonio'nun kalbini hoplatıyor. Nedenini bilmeksizin orada masumluğu, gençliği, ölümlülüğü, günahı ve geçen zamanın yıpratıcı gücünü görüyor.

Aradan kaç ay geçmişti? Antonio uyuyan kıza bakıyor. Cehennem bu ince bedenin içinde mi gizli? Hayır. Belki de çok basit bir yanıtı var bunun. Belki de kendi her şeyi bir faciaya dönüştürdü. Ama şimdi içi rahat. Artık kuşkulara ve yersiz endişelere karşı savaşmıyor... Beni duyuyor musun?.. Evet... Bir şey soracağım... Sor!..

Acaba ona dönmekle doğru mu yaptım, yanlış mı?.. Ben sefil ve rezil bir herif miyim?.. Bana bak!.. Bu sorunun artık hiçbir önemi yok... Beni rahat bırak!

İki buçuk ay süren bir savaşımdan sonra bir akşam teslim olmuştu. Roma'da bulunuyordu. O akşamı hiç unutamayacaktı. Yanında sevecen ve zeki bir kız olan Silvia vardı. Onun çok bozuk çaldığını gören Silvia şöyle demişti: "Niye kıza bir telefon açmıyorsun? Kendi kendini yiyip bitireceksin. Bu yaşta nalları dikmek mi istiyorsun? Gurur senin sorununu nasıl çözümler?"

İşte bu sözler onu harekete geçirmiş ve Roma'daki otelden kızı telefonla aramıştı. Akşamın sekizi falandı. Bu saatlerde genellikle evde bulunmazdı. Ama evdeymiş. Önce arayanın Antonio olduğunu anlayamamıştı. Kızın sesinde küstahlığın izi bile yoktu.

"Ben de şu kira işini sormak için bugünlerin birinde sana telefon açacaktım."

"Bu konuyu Milano'da konuşuruz," demişti Antonio. "Döner dönmez seni ararım."

Ve telefonu kapadıktan sonra ne pişmanlık ne de utanç duymuştu. Sadece yeniden solumaya ve yaşamaya başlamıştı. O kadar.

Milano'ya dönünce arabasını kızın evi önünde park etmişti. Laide de aşağıya inip açık spor arabada onun yanına oturmuştu. Bakımsız bir çiçek gibi solmuş ve çok zayıflamıştı. Eski Laide'nin sadece bir gölgesiydi. Burnu bile sanki daha bir uzamıştı. Ama Antonio için hâlâ aşkın tek temsilcisiydi.

Kendisinden ev kirasını birkaç ay daha ödemesini rica etmişti. Antonio da şöyle bir karşılık vermişti:

"Ev kiranı ne diye ödeyeyim? Sana karşı bir mecburiyetim mi var? Buna karşılık sen bana ne vereceksin?"

Laide boynunu bükerek:

"Sana verecek bir şeyim yok," demişti. "Sana ancak kendimi verebilirim. Eğer iğrenmiyorsan kabul edebilirsin."

"Vücudumu" değil de "kendimi" demişti kız. Belki farkında bile olmadan doğru sözcüğü seçmişti. Daha sonra ne bir tartışma ne kıskançlık sahneleri ne de yalan dolanı gerektiren açıklama istekleri olmuştu. Öykü kaldığı yerden gün güne ısınarak yeniden başlamış ve geçmişte olanları ikisi de söze dökmemişti.

Antonio yatağın içinde doğrularak oturdu. Sokaktan sadece birkaç araba gelip geçiyordu. Saat sabahın ikisi ya da üçü olmalıydı. Birazdan gece ağarmaya başlayacaktı. Serin bir meltem yüzünü okşamaya başlamıştı bile. Kızdan gözlerini alamıyordu. Acaba rüyasında ne görüyordu? Ya kendisi mutlu muydu? Sonsuz gibi görünen bir süre içinde ilk kez göğsünde endişenin sanki kızgın demirle dağladığı acıyı duymuyordu. Acaba gerçekten iyileşmiş miydi? Yoksa yine eskisi gibi yanılıyor muydu? Hayır! Yanıbaşında rahat ve güven içinde uyuyan kıza karşı içinden sadece bir acıma duygusu yükseliyordu. Antonio elini kızın ter damlacıkları birikmiş alnında gezdirdi. Laide gözlerini açtı. Uyku sersemliğinin etkisinden henüz kurtulamamış gevrek bir mırıldanmayla sordu:

"Ne oluyor? Ne yapıyorsun?"

"Hiç," dedi adam. "Seni seyrediyorum."

"Antonio, dinle bak! Sana bir sır açıklamak zorundayım." Kısa bir süre sessiz kaldıktan sonra ekledi: "Bu ay hiç âdet görmedim."

"Ece?"

"E'si bu işte! Mini mini bir kızım olsun isterim."

Ve gülümsedi. Odanın karanlığında bu gülücük bir ateş böceğinin saçtığı ışık gibi parladı. Antonio'nun içini daha önce hiç bilmediği bir duygu kapladı. Ne diyeceğini bilse bile çok geç kalmıştı. Laide'nin gülücüğü söndü. Göz kapakları kapandı. Yeniden uykuya daldı.

Ama ağzından çıkan sözler hâlâ odanın duvarlarında yankılanıyordu. Antonio kulak verdi: "E'si bu işte.! Mini mini bir kızım olsun isterim." Antonio'yu yok edeceği

söylenen kalpsiz, korkunç kız bu mu? O kötü kız ne oldu? Onu kim değiştirdi? Çocuk sahibi olma isteğini nereden buldu? Gece kulüplerinde çılgınca dans etmek ve para için her önüne çıkan erkekle yatmak yerine anneliği nasıl seçti?

Aslında onu kimse değiştirmemişti. Her zaman buydu. Şimdiye kadar içinde yaşadığı o karanlık, zalim ormanın asla bir parçası olmamıştı. Laide'nin arkasında duran ve içinden çıktığı sanılan bu gizli, günah dolu kötülükler dünyası ansızın yok oluvermişti. Gerçekten var mıydı acaba? Ya Laide? Artık erişilmezliği kalktığına göre, başının üstünü süsleyen romantik ayçasını, gizliliğin verdiği sihirli havasını yitirecek miydi? Küçümsenme, matrağa alınma ve onursuzluktan başka bir şey vaat etmeyen bir dünyaya adım atmaya karar verdiği için yolunu yitirmiş şaşkın ve yalnız bir kıza mı dönüşecekti yoksa?

Milano'nun sisli şafağı yavaş yavaş sökerken, kalkık burnu havaya dikilmiş küçük, yaman kız sakin bir biçimde uyuyordu. Her gün vermek zorunda olduğu kişisel savaşı kazanmış mı ya da yitirmiş miydi? Bu savaşta kullandığı silahlar neydi? Gençliği, dişiliği ve yalanları değil mi? Başka türlü nasıl savaşabilirdi ki? Antonio bile kızı kendisine karşı savunmak ve yalan söylemek zorunda bırakmamış mıydı? Kahpece davranmakta haklı değil miydi? Yoksa Laide'nin kişiliğini Antonio yeni yeni mi anlamaya başlıyordu?

Ama bu barış sürecek miydi? Yoksa sadece bir ateşkes miydi bu? Çocuk doğurmak, onun bu yalan söyleme ve dolap çevirme manyaklığına bir son verecek miydi? Ya da silahlarını yeniden kendisine karşı kullanacak mıydı? Çıkıp geldiği yalan dünyasını ve orasının olumsuz kurallarını reddetme gücünü kız kendinde bulacak mıydı? Yoksa Antonio'yu endişeden endişeye sürüklemek için yeni ve daha etkili işkence araçları mı hazırlayacaktı?

Bu konuları artık hiç merak etmiyordu. Kendini morfinin tatlı uyuşukluğuna bırakarak iyileştiğini sanan kanserli bir hasta gibi görüyordu.

Sokakta acı bir fren gıcırtısının ardı sıra başlayan öfkeli ve bol hakaretli kavga sesleri kesilmişti. Bir araba gürültülü bir şekilde kalkıp hızlandı ve sonra sesi duyulmaz oldu.

Şimdi kent gerçekten uyuyordu. Bu uyku sırasında şu koca şehirde milyarderin soluğu dilencininkine, fahişenin soluğu rahibeninkine, atletin soluğu kanserli hastanınkine karışıyor olmalıydı.

Evet, herkes uyuyordu. Yalnız Antonio olabildiğince uyanıktı. Yakın geçmişin olayları, bir fırtınanın ardından son bulut öbekleri ufukta kaybolurcasına kafasından giderek siliniyordu.

Şimdi bu olaylar ona gülünç ve karmaşık bir peri masalı gibi görünüyordu. Kafasının en uzak bir köşesinde Sinyora Ermelina'nın sarkık dudaklarına takılı sahte gülücüğü gözden kayboluyordu:

"Bak! Ateşte korlaşmış demir parçası gibi bir kızdır o! Döveceksin ve bundan çok hoşlanacak. Ona istediğin biçimi vermek için bir demirci ustası gibi döveceksin. Demir tavında dövülür, Tonino. Unutma!" derken o sefil öğleden sonra buluşmaları ve kızın sözde arkadaşlarının üstü kapalı değinmeleri:

"Onun özelliğinin ne olduğunu biliyor musun? Yani yatakta en çok neden hoşlanır? Bilmiyor musun? Aman, bilmemen belki daha iyi. Bilsen, değil yatağına, yanına bile yanaşmazsın artık. Ya da hevesin büsbütün kabarır. Siz erkekler ne ahlaksız domuzlarsınız, bilmem mi?" Ardından korkunç itiraflar... Squarcia Caddesi'nde sonu gelmeyen beklemeler... Kuşkular... Hiç gelmeyen telefonlar... Uykusuz geceler... Hadi, uğurlar olsun... Defolun hepiniz!

O zamanlar tüm dünyası Laide idi. Şu an yanında uyurken bile yine tüm dünyası Laide'den başkası değildi.

Ama bir farkla ki, içindeki cehennem ateşi artık sönmüştü.

Bunca uzun bir süreden sonra barış antlaşması. İkinci ve son kez yenilmiş olsa bile işte barışa kavuşmuştu. Savaşlar sona erince kuşatılmış bir ordu bile rahat bir soluk alır. Sessizlik ortalığı kaplar. Yürekler artık korkuyla gümbürdemez. Ancak, şurada burada, yıkıntılar üzerinde tüten duman sütunları... Eh, o kadar da olacak!

Kıza baktı. Mışıl mışıl uyuyordu Acaba beni yeniden zıvanadan çıkarmayı başaracak mı?.. Hiç sanmam!.. İki üç gün yüzünü görmeyecek olsam yine çılgına döner miyim?.. Hiç sanmam!.. Başka biriyle yattığını öğrenecek olsam yine eskisi gibi kafayı üşütür müyüm?.. Hiç sanmam!..

Tanrım! İyileştim ben. Çilem sona erdi. Bak, yanımda uyuyor... Öyleyse mutlu olmalıyım!.. Peki, mutlu musun?.. Hayır... İçimde bir yorgunluk, bir boşluk, hüzün var... Çocukken de bazen böyle olurdum ya!.. Bu değişik bir durum... O zamanlar geleceğe, önündeki uzun yılların bilinmezliğine yönelik bir bezginlikti bu... Oysa şimdi gelecek yılları düşünmüyorsun... Sona uzanan yolun ucunu artık görebiliyorsun... Karanlığa açılan kapıdan içeri adımını attın, dostum!.. Demek öyle!.. Huzursuzluk, kıskançlık, umutsuzlukla birlikte fırtına da sona erdi...

Evet!.. Öfkenin ateşi, çılgınlığın kanını kaynatan hırsı, o hızlı yaşam, aynı zamanda gençlik demekti... Az önce kız uyanıp da sana o sözleri söylediği an gençliğin bir kuş gibi uçup gitti...

Saçmalama!.. Bir anda uçup gider mi gençlik?.. Kafesi açık kalmış kuş mu bu?.. Evet, dostum!.. Gençliğinin son kırıntısı... Şaşılacak bir şekilde elli yaşına kadar sürmüş olan gençliğin yok artık... Ateşin söndü... Yağmura dönüşmüş içi boş bir bulutsun sen şimdi... Son notası da çalınmış bir müzik parçası... Bundan sonra seni sadece yorgunluk, boşluk ve yalnızlık bekliyor, dostum...

Antonio düşüncelerini kadınlara çevirdi. Bunca yıl fiziksel gereksinimlerini doyurmak dışında ciddi bir şekilde ilgilenmediği kadınlara... Laide'nin onun açısından anlamı neydi? Gereğince doyuma ulaşmamış tüm isteklerin bir kişide yoğunlaşması değil mi? Tanıdığı kadınlar ona her zaman dokunulmaz ve yararsız yaratıklar olarak görünmüştü. Bunun bir sonucu olarak da kadınlarca gözardı edilmişti. Ama başka erkekleri gözardı etmiyorlardı. Dokunulmazlığı olan bu yaratıklar, sözgelimi, arkadaşlarıyla konuşuyor, cilveleşiyor ve onlara evet diyorlardı. Kendi de bu kızlarla tanışıyor, buluşuyor, onları canı çekiyor, ama bir türlü sonunu getiremiyordu. Her defasında gururu, o lanet olası gururu, ceza çizgisi yakınlarında karşısına dikiliyor ve gol atmasını engelliyordu.

Oysa ne kolay bir şeydi! Bir oyun. En güzel kızlar bile bu oyunun içindeydi. Ancak, oyunu oynamasını bilmek gerekiyordu. Antonio ise oyunu hiç bilmiyordu. Kızlara bir laf edecek olsa, canları sıkılmış ve sinirlenmiş görünürlerdi. Onlara bir bakacak olsa, hemen başlarını öte yana çevirirlerdi. Özellikle en hoşuna gidenler. Kimi taponlar bazen ona yakınlık gösterir, hatta yatak sporuna hazır görünürlerdi. Ama hoşlandığı kadınların hiçbirinden bu yakınlığı göremezdi. Bu hep böyle olmuştu. Peki, yüz verdikleri erkekler kimlerdi? Milyarderler, film yıldızları, sporcular ya da erkek güzelleri mi? Yoo! Sıradan kişilerdi bunlar. Futbolun dışında hiçbir konuda konuşmasını bilmeyen, koca göbekli, bayağı, hiçler ordusundan birtakım kişiler. Kadınların hoşlandığı iç gıcıklayıcı birkaç aptalca söz bilen çirkin mi çirkin adamlar. Bunu düşünmek bile Antonio'yu öfkeden çıldırtırdı.

Kendi yaşındaki adamlara bakar ve bunlar kimlerle sevişiyor diye hep merak edip dururdu. Canlı konuşmalarından, kendilerine duydukları sonsuz güvenden ve kolay kızlara olan düşkünlüklerinden kestirdiği kadarıyla,

ellerine milyonlarca fırsat geçtiğini düşünürdü. Antonio şunu da bir türlü anlayamazdı:

Niye kadınlar kendilerini aşağı soyun mensupları olarak görürler ve kendilerine köle gibi davranılmasına izin verirlerdi? Ama şimdi bunun nedenini anlıyordu. Erkek âşık olunca, güç kadının eline geçiyordu. Böylece kadın avucunda tuttuğu erkeğe acı çektirmenin haklı olarak keyfini çıkarıyordu. Bu şekilde eşitsizlik akılcı bir yoldan ortadan kalkıyor ve iki taraf bir noktada ödeşmiş oluyordu.

Şimdi de Antonio ateşkesin keyfini çıkarıyordu. Endişeleri hiç denecek kadar azalmıştı. İşte, kız yatağa uzanmış uyuyordu. Kendi de yanında oturmuş, onun rock and roll yaparken salondaki tüm erkeklerin gözlerini üzerinde toplayan upuzun, biçimli bacaklarını parmaklarının ucuyla hafif hafif okşuyordu. Bundan büyük zevk mi vardı? Kızın içinde hâlâ şeytan varmış ya da yokmuş, umurunda bile değildi.

Ansızın bir atlıkarınca atına dönüştüğünü gördü. Laide de binicisiydi. Atlıkarınca dolabı dönmeye başladı. Giderek daha hızlı, daha hızlı, daha hızlı dönüyordu. Bu kadar hızlı dönen at, şekil değiştirip titreşen beyaz bir çelenk oldu. Sonra altın saçaklı beyaz bir tül perdeye dönüştü. Artık Antonio kendisi olmaktan çıkmıştı. Kimsenin bilmediği bir cisim oluvermişti. Kimse onunla iletişim kuramıyordu.

Kimseyi dinlemiyor, yalnız rüzgârda dalgalanırken çıkardığı ıslık sesine kulak veriyordu. Kafasında Laide'den başkası için yer yoktu. Çevrintinin korkunç hızı, çevresindeki dünyayı bile görmesini engelliyordu. Tüm öteki canlılar varlıklarını yitirmişlerdi. Artık kimsecikler yoktu. Hiçbir zaman da varolmamışlardı. Antonio'nun beynini kız sülük gibi emip boşaltmıştı. Acı ve dehşet verici bir uyuşukluk içindeydi. Hiç böylesine baş döndürücü bir hızla dönmemiş ve hiç bu kadar yaşam dolu olmamıştı.

Ama şimdi atlıkarınca yavaşlıyordu. Perde çelenge, çelenk de yeniden ata dönüştü. Antonio artık fırtınanın çılgın hızıyla fır dönüp havalarda uçmuyordu. Çevrinti durdu. Antonio durdu. Yeniden Antonio oldu. Yine eski- gibi yaşadığı dünyayı görmeye başladı.

Gece karanlığında çevresine bakındı. Aman Tanrım!.. Tepemde asılı duran şu yüksek, kara kule nedir?.. Ne o, dostum?.. Çocukluğundan beri ruhunun derinliklerinde saklı duran bu eski kuleyi unuttun mu?.. Az önce çevrintinin sarhoşluğuyla bu korkunç kulenin varlığını tam anlamıyla unutmuştun...

O dönme hızı sana gerçekten bu büyük ve amansız kara kulcyi unutturmuştu... Oysa bu kadar önemli bir şey unutulur mu?.. Bundan daha önemli ne var ki?.. Evet, haklısın!.. Ve şimdi yeniden orada işte!.. Her zamanki esrarlı ve dehşet verici görünümüyle yükseliyor... Bak, bak!.. Hatta daha yüksek ve daha yakın görünüyor... Ya!.. Aşk sana ölümün varolduğunu nasıl da unuttunmuştu!.. Yaklaşık iki yıl bunu bir kez olsun düşünmedin... Azraili bir masal kahramanı gibi gördün... Oysa ölüm korkusu eskiden kanma işlemiş olarak tüm benliğinde dolaşırdı...

Görüyor musun?.. Aşkın gücü bu işte!.. Ama şimdi ansızın gözümün önünde yeniden belirdi... Gölgesi üzerime düştü... Evde, mahallede, kentte, dünyanın her yerinde artık hep onu göreceğim... Kaçış yok!.. Ve giderek de yaklaşıyor...

Ama bu arada, derin bir uykuda olan şu kız var ya, kafasının her yerinde, en körelmiş köşelerinde bile, binlerce kelebeğe dönüşmüş olarak yalnız o uçuşuyor. Antonio onu çıplak, pürüzsüz ve bembeyaz bir vücut, belki de bir ruh olarak beyninin en özel kesimindeki bir arşiv deposuna yerleştiriyor.

Buradan çıkış yok! Ama kız bilmeksizin yaşamının en önemli anlarından birini yaşıyor. Evet, mutluluk çanları Laide için çalmakta. Ama bilinmez. Belki yarın her

şey yeniden eski günlere dönüşecek. Utanç ve kahpelik yine yaşamına egemen olacak. Fakat şimdi, şu an, Laide'den büyüğü yok. Dünyanın en güzel, en değerli ve en önemli varlığı.

Ancak, kent uyuyordu. Sokaklar bomboştu. Hiç kimse, Antonio bile, başını kaldırıp bu üstün yaratığa bakma zahmetine katlanmadı.

BİTTİ

Dino Buzzati, **çağdaş İtalyan edebiyatında Silone ve Moravia'dan sonra gelen kuşaktandır. Pasolini, Pavese ve Italo'nun da içinde bulunduğu bu kuşak kısa sürede ünlenmiş ve uluslararası alanda okurun ilgisini çekmiştir.**

Buzzati'yi **diğerlerinden ayıran özelliği, klasik temaları çağdaş bir özümsemeyle roman gerçeği içinde eritmesi; yanı sıra olaylara ve kahramanlarına ince bir alayla da yaklaşmasını bilmesindedir.**

"İşte Öyle Bir Aşk", **adından da anlaşılacağı gibi, bir aşk serüvenini anlatıyor. Fakat... Nasıl bir aşk ve ne tür bir aşk bu?**

Başlayın okumaya; Buzzati'yi **de seveceksiniz, romanı** "İşte Öyle Bir Aşk"ı **da.**